

శ్రీరస్తు.

శ్రీకృష్ణలీలామృతచంపూ గ్రంథః.

దశమంతుదశోల్లాసేభ్యశోల్లాసాదగాయతా కృష్ణాః
 ఘోరభంగకృష్ణాః కృష్ణలీలామృతాత్మకమ్
 శ్రీమన్నహిశూరపురసరాధీశరాజాధిరాజ శ్రీమత్కృష్ణరాజేంద్రనడేయరవర శాసనకోశపట్టమై
 నూరుడిప్రికటు పెకషణ్డ ఖజానచి బేలూరుకృష్ణై
 యంగారింద శ్రీకృష్ణలీలామృతవేంబ సంస్కృత
 చంపూగ్రంథపు రచిసల్పట్టు మహాస్థాన పండితరాద
 శ్రీమత్కృష్ణాదానశిరువెంకటతాతార్యరింద ప
 రిశోధితవాగి చన్నరాయపట్టద తాలోకు పెకషణ్డ
 అమలదారు శ్రీమాన్ బెలూరు కేశవైయంగారి
 వరిందమైనూరు ధర్మాధికారిశ్రీచక్రవర్త్యైయంగ
 రివరస్వకీయ విద్యాతరంగిణీముద్రాశాలెయల్లి ము
 ద్రాపిసల్పట్టితు.

సకలంగ నేయిసవీ జాతారీఘ
 ల్లు-ప్లవనామసంవత్సరదశ్యైష్టబహుళ
 క్రయ ౧౨ ఆణె.

శ్రీకృష్ణాయనమః.

శ్రీకృష్ణలీలామృతం నామ చంద్రాగ్ర-ధరి.

అ వ త ర ని కా .

శ్రీమదఖండమహిమండల మండనాయమాన కర్నాటదేశహిత
భీమానమహిమర పురవరవిరాజమాన రాజరాజరాజదష్టాపదమహా
టతటఘటిత మణిగణఘృణిరజితిచరణాణోజ రాజాధిరాజ మహా
రాజ శ్రీకృష్ణరాజమహిమహేంద్ర మహానీయశాసనానంద సందో
హ సముల్లాసిత దేశైకదేశ విలసద్వలాపురిసమాఖ్యావిఖ్యాతే మ
హాతిదవ్యదేశే భస్మాసురినిధనాయ నిజమాయాప్ర కాశితలోకమోహ
మోహినీయావస్య భగవతోభక్తజనభాగ్యగీర్వాణార్చిరుహస్య సౌ
మ్యనాయకీసమేత శ్రీకేశవస్య కృపైక శాసత్రిమద్భాగ్యకలకలశా
ణవ కౌస్తుభాయమాన శ్రీమత్త్రిమద్భాగ్యనామా సకలసుకృతి
ధామా ముదాసదేవ సమారాధయింపవనీసురాక విరాజితైస్త-త
దీయాంఘ్రియ గృధ్యానావదాంతాంతరంగ స్తదాత్తజన్మాకృష్ణకర్నామ
హిసూరపురవరే లబ్ధకోశాధికారస్సవ్యకృతసుకృతసాధేన సమధిగత
యాదవాద్రిశ్రీమద్రావిడామ్నాయసూరిసర్యాన్వయక్షిరాద్వికలానిధి
త్రిశతకోపదేశికేంద్రతత్పుత్రరత్నత్రిమంత్రాధాన్యమృతప్రదా
నప్రదీప శ్రీమత్త్రిదునారాయణాఽఽ చరణకమలలోలంబభావో భాగ
వతోత్తమ శ్రీమచ్ఛ్రీశైలకులతిలకాయమాన కోటికన్యాదాన తాత
దేశిక మంశముక్తామణేశ్శ్రీమత్కృష్ణరాజేంద్రమహాస్థానపండిత శ్రీతి
రువేకటతాతార్యవర్యాదధీతసంస్కృతవిద్యస్సద్వస్తదనుగ్రహేణై
వ సకలపురుషార్థ సాధికరణధురిణయదుధురిణ శ్రీరుక్మిణీరమణ
చరణయుగళౌదన్యచ్ఛరణమజానానస్తదీయసచ్చరిత్రవిచిత్ర వణనై
న సుమనస్సంతోషణ కైకర్యరూపంబుభారుచిరం విరచయ్య శ్రీకృ
ష్ణలీలామృతం నామ చంద్రాగ్ర-ధరి-విద్యాతరంగిణీనామ ముద్రాశా
లాయాంసమ్మద్రితం నంతస్సంమదహృదయారవిందాస్సాదర మవలొక్య
కృతార్థయంతావత్తానమితి ప్రార్థయతేతరామ్

తిరియప్ప

తిరియప్పలీల మృతనామచంద్రావళి దైవిషయసూచికా.

సం॥	విషయం	పుట
౧	ఆదామంగళాచరణమ్	౧
౨	కథాప్రారంభః	౨
౩	శుకమహర్షిం ప్రతివర్క్షి ద్రాజిషిణౌ విరచిత ప్రార్థనా-తేనవణి తథగవల్లీలామృతప్రారంభః	౩
౪	దేవక్యాగభవయోనిధౌ శ్రీమద్భగవదావిర్భావః	౪
౫	తిరియప్పస్వరూపాత్మవః	౧౫
౬	పూతనానంహారః	౧౭
౭	శకటాసురనంహారః	౨౦
౮	తృణావళిసంహారః	౨౧
౯	తిరియప్పపదనాంబుజేయకౌ గాయావిశ్వరూపదర్శనమ్	౨౨
౧౦	తిరిబలరామకృష్ణయోర్జాతక ర్తనామకరణమహాత్మవః	౨౨
౧౧	తిరిబలరామకృష్ణయోర్బాలలీలా	౨౪
౧౨	తిరియప్పస్వరూపాదరప్రాప్తిః	౨౭
౧౩	యమశౌఙ్గానకాపవిమోచనమ్	౨౯
౧౪	తిరియప్పపీలా	౩౧
౧౫	వత్సాసురబకాసురయోర్వధిః	౩౪
౧౬	తిరియప్పైవసాకంవత్సపాలానాంవనభోజనమ్	౩౫
౧౭	అజగరనంహారః	౩౭
౧౮	చతుర్ముఖబ్రహ్మణౌవత్సాపహారః	౩౮

త్రికృష్ణలీలామృతనామ-చంపూప్రబంధైవిషయసూచికా ౨

౧౯	త్రికృష్ణలీలాధేనుకాసురవధశ్చ	౪౫
౨౦	కాళింగమదకనమ్	౪౮
౨౧	గీర్వాణమదకనమ్	౫౩
౨౨	వషటకమదకనమ్	౫౯
౨౩	శరయ్యుతువణకనమ్	౫౬
౨౪	గోపస్త్రీకాంక్షావహారః	౫౮
౨౫	ఋషివత్సభఃత్రికృష్ణారాధనమ్	౬౦
౨౬	త్రికృష్ణీనగోపధానాద్ధారణమ్	౬౩
౨౭	త్రికృష్ణస్య గోవిందపట్టాభిషేకమహోత్సవః	౬౭
౨౮	త్రికృష్ణైవదణలూకాన్నందగోపస్యానయనం	౬౯
౨౯	శ్రీకృష్ణస్య వేణుగానమాకణ్ఠానమస్తగోపస్త్రీ కామాగమనమ్	౭౦
౩౦	గోపికాగీతయః	౭౬
౩౧	రాసక్రీడాగీతయః	౮౨
౩౨	జలక్రీడావసక్రీడాః	౮౪
౩౩	శంఖచూడవధః	౮౬
౩౪	ఆరిష్టాసురవధః	౮౮
౩౫	కంసాసురంప్రతిశ్రీనారదోక్తిః	౯౦
౩౬	కంసాసురమాతుకథా	౯౦
౩౭	అక్రూరస్యగోకులగమనం	౯౨
౩౮	కేశినంహారః	౯౨
౩౯	త్రికృష్ణదశకాధికానారదాగమనం	౯౪
౪౦	వ్యూహాసురవధః	౯౪
౪౧	అక్రూరేణత్రికృష్ణబలరామయోధురూపయనం	౯౫
౪౨	రజకవధః	౧౦౨

5	త్రికృష్ణలీలా మృతనామ విషయసూచికా	
౪3	తంతువాయస్యమాలాకారస్యచత్రికృష్ణప్రసాదః	౧౦3
౪౪	కుబ్జాయాశ్శ్రికృష్ణస్సందర్శనం	౧౦3
౪౫	కంసాసురసంహారః	౧౦౪
౪౬	ఉగ్రసేనస్యపట్టాభిషేకః	౧౧౦
౪౭	త్రిరామకృష్ణయోగురుకులావాసస్తస్య మత్సృపు త్రానయనంచ	౧౧౨
౪౮	గోకులంప్రత్యుద్ధవప్రేషణమ్	౧౧౪
౪౯	భీమరగీతిః	౧౧౭
౫౦	త్రికృష్ణస్యకుబ్జాగ్రహప్రవేశః	౧౨౦
౫౧	త్రికృష్ణాజ్ఞయాక్రూరస్యహస్తినపురప్రవేశః	౧౨౧
౫౨	జరానంధయుద్ధః	౧౨౪
౫3	ద్వారకానిర్మాణమ్	౧౨౭
౫౪	కాలమవనాగమనమ్	౧౨౮
౫౫	ముచుకుందోపాఖ్యానం	౧౨౯
౫౬	త్రిరుక్తిణీకల్యాణమ్	౧33
౫౭	ప్రద్యుమ్నావతారః	౧౪౦
౫౮	స్వమంతికోపాఖ్యానంశ్రీజాంబవతీకల్యాణంచ	౧౪౨
౫౯	ఖాండవదహనం-నరకాసురవధః పారిజాతావహర ణంచ	౧౪౭
౬౦	త్రిరుక్తిణీకృష్ణయోర్నర్మకైః	౧౫3
౬౧	రుక్తివధః	౧౫౫
౬౨	శివజ్వరస్యవిష్టుజ్వరేణపరాజయః	౧౫౭
౬3	నృగోపాఖ్యానమ్	౧౬౧
౬౪	త్రిబలరామస్యగోకులప్రవేశనం	౧౬3
౬౫	షౌండ్యకవధః	౧౬౫

౩	౨౫	దృష్టితీంద్రచ్ఛలే	దృష్టితీంద్రచ్ఛలే
౪	౨౩	నచావ్యచలతాం	వదంత్యచలతాం
౫	౩	చెక్కంవా	చెత్తంవా
౬	౪	మద్దామ	మద్దామ
౭	౧౪	గర్బ	గభః
౮	౧౮	తత్త్వితా	తత్త్వితా
౯	౨౫	గళగ్గణనిశ్చల	గళగ్గణనిశ్చల
౧౦	౨౪	వాక్యానేవ	వాక్యానేవ
౧౧	౨౫	ద్యూతం	ద్యూతం
౧౨	౨౩	వాణి	వాణి
౧౩	౨౨	స్వాభితా	స్వాభితా
౧౪	౨౨	సత్వక్	సత్వక్
౧౫	౧౧	ధాన్యవరై	ధాన్యవరై
౧౬	౧౯	సాపతుద్యాక్	సాపతుద్యాక్
౧౭	౨౪	కష్టా	కష్టా
౧౮	౧	ప్రేమోన్య	ప్రేమోన్య
౧౯	౨౫	అ	అ
౨౦	౬	నిపెతదుర్వాన్యం	నిపెతదుర్వాన్యం
౨౧	౧౫	మిరామాదీశ్చ	మిరామాదీశ్చ
౨౨	౧	సద్వశాత్తభా	సద్వశాత్తభా
౨౩	౯	వషఃసమ	వషఃసమ
౨౪	౧౯	విద్యా	విద్యా
౨౫	౨౪	విధురా	విధురావిధురా
౨౬	౧౪	ద్యాభీయమాణి	ద్యాభీయమాణి
౨౭	౨౫	బకాసురాభ్యం	బకాసురాభ్యం
౨౮	౩	దుమాన్నిస	దుమాన్నిస
౨౯	౧౬	అపాయయంత్య	అపాయయంత్య
౩౦	౧	శ్చుతా	శ్చుతా
౩౧	౫	మాస్తాస్త్యజేధా	మాస్తాస్త్యజేధా

౭౩	౨౨	అనుచక్ర	అనుచక్ర
౭౭	౯	ఊకరఁఊకరం	ఊకరంఊకర
౮౩	౧౧	పుష్పంగక్షే	పుష్పంగక్షే
౮౫	౧౪	మధర్	మధర్
౯౯	౨౫	నపుషక్స్సు	నపుషక్స్సు
౮౬	౫	మధభిత్పదా	మధభిత్పదా
౮౮	౫	వెణోనిదానం	వెణోనిదానం
౯౯	౧౬	కృష్ణావిహంగ	కృష్ణావిహంగ
౯౯	౨౦	తత్త్వంయోగ	తత్త్వంధనుర్యాగ
౯౪	౬	కల్యాణం	కల్యాణం
౯౯	౪	మమజ్ఞాదరాత్	మమజ్ఞాదరాత్
౧౦౦	౩	విష్ణవే	విష్ణవే
౧౦౩	౫	సుదామనామో	సుదామనామో
౧౦౬	౨౧	సరభంసం	సరభంసం
౧౦౮	౫	వాత్సహి	వాత్సహి
౧౦౯	౨౫	ప్రబుధ్యోస్వపక్వా	స్వపక్వాస్వపక్వా
౧౧౭	౨౫	మయేవ	మయేవ
౧౨౧	౧౯	మోహయన్నివ	మోహయన్నివ
౧౨౨	౧	పాండివా	పాండివా
౧౨౩	౧౧	వ్యంగమేనం	వ్యంగమేనం
౧౨౫	౨౫	పూజామధవతా	పూజామధవతా
౧౨౯	౨	సుప్తస్సపిసుఖం	సుప్తస్సపిసుఖం
౧౩౨	౨౦	అధోత్పత్త్య	అధోత్పత్త్య
౧౩౪	౩	ప్రాప్తస్సోప్య	ప్రాప్తస్సోప్య
౧౩౬	౧౭	మంగళాంగీ	మంగళాంగీ
౧౩౮	౨౦	భక్త్యేవ	భక్త్యేవ
౧౪౦	౧౨	కోపాద్యోన్మజత్	కోపాద్యోన్మజత్
౧౪౧	౧౩	స్వగౌదనస్వగు	స్వగౌదనస్వగు
౯౯	౧౪	దామంధనయన	దామంధనయన

౧౫౩	౨౨	తిగుణ	తిగుణ
౧౫౬	౧౪	కళింగరాజౌ	కళింగరాజౌ
౧౫౭	౧౫	సుతాం	సుతా
౧౬౦	౨౨	క్షోణీసురా	క్షోణీసురా
“	౨౪	సృపతేన్రు గాహం	సృపతేన్రు గాహం
౧౬౨	౪	భోక్తం	భోక్తుం
“	౬	స్తవదశనాథం	స్తవదశనాథం
౧౬౩	౨౨	బహుమానత్యై	బహుమానత్యై
౧౬౪	౨౩	నీలాంబ	నీలాంబరే
౧౬౫	౨౫	శస్త్రేఘ్న	శస్త్రేఘ్నతా
౧౬౮	౨	వృదతామహి	వృదతామహిం
౧౭౨	౨	పడముగ్	పడయుగ్
౧౭౮	౧౨	మాహాబలం	మాహాబలం
౧౮౮	౧౬	రుదక్	తుదక్
“	౧౭	క్షేత్రనం	క్షేత్రనం
౧౯౦	౨౨	షిచ్యామరాః	షిచ్యామరాః
౧౯౭	౫	లక్ష్మీ	లక్ష్మీ
౨౦౩	౮	లక్ష్మీవల్లభ	లక్ష్మీవల్లభ
౨౦౪	౭	స్యాత్తస్యాః	స్యాత్తస్యాః
“	౧౩	కనన్యం	భార్యం
“	౨౦	ప్రియతాం	క్రియతాం
౨౦౬	౨౩	ప్రణయ్య	ప్రణయ్య
౨౦౭	౧౭	సనర్వేసునర్వేషరాః	సనర్వేసునర్వేషరా
౨౦౮	౭	వ్యాహ్నతి	వ్యాహ్నతి
౨౧౯	౩	రసికైస్సర్వ	రసికైస్సర్వ
౨౨౧	౧౨	జ్యోతిషోమాది	జ్యోతిషోమాది
౨౨౬	౧	ప్రదీపంఘలం	ప్రదీపంఘలం
౨౨౭	౩	దుత్ప్రత	దుత్ప్రత
“	౭	ప్రేమా	ప్రేమా

శ్రీరస్తు

శ్రీరామాయనః

శ్రీకృష్ణలీలామృతచమ్పూ ప్రబంధః

శ్రీమద్యాదవశైలరత్నయతిరాట్యమృత్యుతాంఘ్రిబ్జయోగ్భృం
గద్రావిడవేదసూరిశతజత్సూరేస్సుతంసత్తమమ్ । శ్రీనారాయణసూ
రిసర్వమనఘఃశ్రీమన్తునీంద్రంశుకం శ్రీశ్రేణాన్వయభూషణంగురువరగ
తాతార్యమప్యశ్రయే ॥ ౧ ॥ శ్రీహస్తామ్బుజలాలితం మమపదం ప
ద్మాద్భవాద్యాశ్రితం తృప్తానామమృతాన్ధసామపివరం పెమాన్వదం
పావనమ్ । మాధుర్యంకిమువాత్రనతతఃతఃతఃక్రంస్వయంవేదితంప
క్తగన్యస్తతదగ్రమద్యకుహసాగోపాలబాలంభజే ॥ ౨ ॥ కృష్ణః కృష్ణ
మృగాఙ్గవీషకమలాహ్లాదైకలాలానిశం చక్కాక్కాన్తకరోముదాద
రయతస్సూర్యాగమేసుప్రభః । నిత్యంగస్తతమాన్సదాష్టిరకలస్సం
చారశీలఃక్షితా నిదోమాకరపీవమద్భుతతరస్తాపహరేదాతపాత్ ॥ ౩ ॥
లక్ష్మీభోగ్యమపివ్యధాత్సరభసంశంఖానుభోగ్యంపునర్నిశ్శజ్జలంహ్యధ
రామృతంసమనయదేవేణుంత్రిభంగీవనే । పాదామ్భజతలామృతంరస
సయాలెహ్యంగవాం వ్యాకరోత్సాచీకృత్యదయోముఖంనయతు మే జ
హ్వంస్వలీలామృతమ్ ॥ ౪ ॥ ఆహ్వానాయామరభూరుహంగ్రగళితం శ్రీకృ
ష్ణలీలాత్తకందివ్యంసావగుభలంక్షతంశుకముఖాల్లబ్ధంపునస్సావదుతామ్ ।
ః రామాకారరిమేశకేశవముఖైవదేవీకాంతైర్వరవైఃప్రాప్త్యాసాన్
ద్యయథామతీహమితవాగ్వత్సామితద్భాగ్యతామ్ ॥ ౫ ॥ కృత్స్నంక్షీ
రపయోనిధించత్పసితఃపాతుంసత్పస్తోయథా యత్నంసాధుకరోమిబుద్ధి

ః మోహిని వేషః

విభురస్సాన్వయోగ్యతాంనోవిదత్ । వక్తుంయస్యయశస్సహస్రవదనో
 నెశస్య శైవోవ్యహాసరెవపిక్ష్యహసంతి సాహసమిదం మనోమదన్యే
 స్సుటమ్ ॥ ౬ ॥ ఏవంకృష్ణకృతౌద్యమేమయిక్పపా పీయూషవర్షేణ
 మేమాధుర్యంచగిరిః ప్రణీయపరమంప్రత్యూహనిర్వాప్తమ్ । దాసం
 మాంనయథాసప్త శైత్వరిభవఃశీఘ్రేణసమ్మాగ్యతాం సామాన్యాపికృతి
 స్సతాంభవతుసామాన్యాత్వదీయాయతః ॥ ౭ ॥ అసీఃప్రాక్సశరాసన
 శ్శరధరస్తూణీరచీరోజ్వలస్సీతాలక్ష్మణ సేవితస్సహజటావేలాపురీకేశవ ।
 అద్యత్వంనదరస్సచక్రమకుటస్సబ్జస్సపీతామృరశ్శీక్రృష్ణః పురుషోత్త
 మోబలయతశ్శీక్రజోపిరామాకృతిః ॥ ౮ ॥

శీక్రరామాకృతిః (మోహినీవెషః-యోషి ద్వెషః)

శ్రీకృష్ణాపారమ్భః

శ్రీమత్కృష్ణకృపైకపాత్రమభవత్పరశ్చాపియేపాండవాః కాస్తే
 యాస్తుయధిష్ఠిరస్తదనుశ్శాభీమాజునౌదుజాయా । అన్యౌతౌనకుల
 స్తథైవనహదేవాఖ్యశ్చమాదీసుతౌ ద్రౌపద్యాప్రియభార్యయాసహ
 సుఖంసరేవసంతిస్తతే ॥ ౧ ॥ ఇద్ధిప్రస్థపురెసరాం మణినభామా
 స్థాయకృష్ణాజ్ఞయా శ్రీమాంస్తత్రీసధర్మభూస్సవిభవంభీమాదిభిర్భాతృ
 భిః । నిజేత్యాఖిలభూభుజౌవిరచయంతాంరాజసూయాంపరాంసన్త
 రైవ్యవమహీసురాకబహుధనైర్భూమిమహేంద్రోభవత్ ॥ ౨ ॥ దృ
 ష్ట్యాతద్విభవంత్యనన్యసులభంలద్ధాభ్యసూయావృధా దాయాదా భృత
 రాష్ట్రదుష్టతనయాదురోధనాద్యాఃఖిలాః । అత్రైఃక్షుద్రతరణతంశ
 కునినాదురోధనౌబౌధితౌధర్తార్థర్త సుతంసదారసహజంసర్వస్వమ
 స్యాజయత్ ॥ ౩ ॥ ద్రౌపద్యాస్సచయంప్రసహ్యవిదయం మధ్యేన
 భంనిభయంకషత్త్యన్యనహోదరెవ్యతికరేకుశ్శాసనెదుజనే । కృ
 ష్ణంసాశరణంయయాస్వహృదయేతంద్వీరకావాసినంతాంద్రాకోక్ష
 యవస్త్రసమ్భృతతనుంతత్రిస్లవీవవ్యధాత్ ॥ ౪ ॥ ఇత్థంతాన్భగవత్స

రాశపిమదాదంధస్తదస్తాత్తజా దుజాతౌజవతౌ వనం పురవరాద్దు
 ర్యోధనౌధావయత్ । నీతావ దావదశవత్సరా శరదమప్యజ్ఞాతవా
 సాంప రామత్యస్తాద్భుతచర్యయాసురుదిరాఃప్రాపుః పురిం పాండ
 వాః ॥ ౫ ॥ కృష్ణేనద్రివిధాతుంకృతవతియతనం దూత్యతౌధార్తరా
 స్త్రంపఞ్చగ్రామావప్రయాచత్యపిఘవివిముఖంపఞ్చకంపఞ్చతాస్త్రం
 నీతావతద్భాత్పసంఘైర్యధినిఖలజయార్థర్కరాజౌవిరెజై రాజ్యంల
 భ్వాన దారస్సహసహజవరైరత్నసింహాసనస్తః ॥ ౬ ॥ తెషాం మధ్యే
 జానస్యప్రథితశుభయశాఃపౌత్రవర్యోభిమన్యాఃపుత్రఃత్వాభృత్పరీక్షి
 న్మనికులతిలకంమాధవాంఘ్ర్యృబ్జభృంగమ్ । వేదాన్విష్యగ్రగణ్యంశు
 కమతికుశలంవ్యాససూనుంప్రణమ్యప్రౌవాచప్రాంజలిస్సృజ్యముది
 తహృదయఃపద్మనాభప్రవన్నః ॥ ౭ ॥ సావమింస్తన్వయావ్యకథితంకృ
 పదైవమహ్యంనూర్యేన్ద్వవంశధరణీధరసచ్ఛరితృమ్ । ధర్మైకతానయ
 దుదివ్యకులావతీర్ణకృష్ణస్యచాపిభగవత్వదవిస్తరాన్తై ॥౮॥ ముక్తా
 నాంపరమంఘలంస్వయమిదుమోక్షైకతృష్టావతాం బద్ధచ్ఛేదకరం భవ
 న్యబహుధాభోగ్యందబద్ధాత్తనామ్ । అత్తదౌహిజనావినాశుభ
 తరైరైత్రిభిఃపూరుషైఃసమ్భవ్యంభగవద్గుణానుకథనం యోగీంద్రభ
 ద్రింసకిమ్ ॥ ౯ ॥ అస్తాకంతుపితామహాస్సమతరకాయస్తాత్త్వవాచ్ఛ్చి
 పతేర్భిష్టాద్యుగ్రితిమింగిలంచకురురాత్సేన్యాదధిందుస్తరమ్ । హ్ర
 ణస్త్రాత్పరిదగ్ధమంగమపిమే వంశద్వయస్యాఙ్కురంపక్షిగర్భగతం
 గోపయఇదందేహ్యాస్యతీలామృతమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఏవంనిశమ్యచనిశామ్యస
 విష్ణురాతంతృష్టాన్వితంమధురకృష్ణకథాసుధాయామ్ । త్రివల్లభాం
 ఘ్రినిరతాంమతిమస్యమత్వాతంప్రాహ సమ్మదనిమగ్నమనామనీడ
 దః ॥ ౧౧ ॥ రాజషేతనబుద్ధిరద్యమహితాసక్తాయతశ్శీపతౌతత్క
 ల్యాణగుణామృతౌదధిరయంశ్రుత్యాత్వయాపేయతామ్ । అక్రాంతాసు
 రసంచయైఃక్షితిరియంచృష్టితీన్ద్రచ్ఛలైః ఖిన్నాభూరిభరేణసాశ్చున

యనాగోరూపతాగాద్విధిమ్ ॥ ౧౨ ॥ తదనుసురవరైస్త్రేపద్మధూశ్శం
భుముఖైస్త్రికలశజలనిధిందాగ్నిప్రసంగస్తుత్యవిష్ణుమ్ । గగనసము
దితాగింజైష్టపింసన్నిశమ్యవ్రహసితహృదయాజ్ఞోనిజరాన్ స
జగాద ॥ ౧౩ ॥ జనిష్యతేసౌజగదేకకారణంక్షితదీయంక్షపితుంచ
హృజ్జ్వరమ్ । భవద్భిఃశ్రేయదుమాపజన్యతాంభవంతు పూజార్థమము
ష్యచ(స్త్రియః ॥ ౧౪ ॥ సహస్రవదభన్వరాట్ ప్రభవితాప్యసంతో
హారఃసమగ్రకలయాగ్రజఃపియచిక్షేప్యదైవవ్యభోః । భవిష్యతిచ
మోహినీమహితవిష్ణుమాయాధునాపరిభగవదాజ్ఞయాజగతికార్యమో
క్షాదుర్భతమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఇత్యాదిశృపితామహస్సురగణానాశ్వాస్యగా
మప్యగాల్లాకంనైజమజన్యచాపిజననంసంపిత్యనందిత్యచ । రాజ
తచ్ఛరితామృతంశృణుతతాజాతంయదుర్వీతతేయచ్ఛాతాశ్శయతే
శ్రియఃపతిషదామ్బుజైకసేవాఫలమ్ ॥ ౧౬ ॥ విభ్రాజత్యధునాపినా
ధుమధురాసాన్వర్తసంజ్ఞాపురీనిత్యంనృత్యతియత్రసాపిసరమోరమ్యావ
తారోహరిః । ఆసీత్తత్రతుషూరసేననృపతిర్వాయాదవానాంపతిః స
ర్వేషాంయదుధూధుజాంసుఖకరీసారాజధానీబభౌ ॥ ౧౭ ॥ తస్మాత్
మహాత్మావసుదేవనామవాక్నవోధయాలంకృతయాగఃకౌఢ్యయా । ఆ
రుహ్యదేవక్యభిధానయారభంప్రయాణసన్నద్ధమనారభోభవత్ ॥ ౧౮ ॥
అథోగ్రసేనన్యతుకంససంజ్ఞఃపుత్రాభగినాస్సన్వయమగ్రజన్తా । పి
యంచికిమకఃప్రతిగృహ్యూర్శ్చిక్వథప్రయాతోవిభవైరన్నైకైః ॥ ౧౯ ॥
అయిమస్తబ్ధుద్దేనయసేనునాయామవిరాత్తదీయోష్టమగర్భవ । తవ
మాన్తహస్తాభవితాహికంసేత్యశరీరవాక్తన్యవపాతకణైః ॥ ౨౦ ॥ యా
వత్సాశనిసన్నిభానిపతితాతన్యప్రహృష్టాత్తనఃశ్చైతశ్చజ్జ్వలతాంచా
వ్యచలతామంగంసరోమాజ్ఞతామ్ । చక్షుఃకాతరతామవాపవదనం
తానత్పరిహ్లాసతాంహస్తంతాంకులపాంసనస్సభగినీంఘ్రం కరేణాగ్ర
హీత్ ॥ ౨౧ ॥ చికిమకంభగినీసాంసాంకంసం తమసురాంశజమ్ ।

సాంత్యయేన సాధువచనైర్వసుదేవో వదత్సుః ॥ ౨౧ ॥ సర్వజ్ఞాఘ్న
గుణైర్ద్యుతౌ సమతిమః పృథ్విభ్యా తపిర్యోపితత్వం సాధో భగినీ వధః కి ధమ్
ఘోయక్తో గృజస్యాపి తే | స్వప్రాణన్వతురక్షణార్థమితి చెక్కింహ
నమృత్యుస్సృజేహ్యమాసానహజాయతే తమభృతాంతనైవనరాన్వ
త్తనా ॥ ౨౩ ॥ నహిప్రమాణం జంతూనాముత్తరక్షణజేవనే | అద్యవా
బ్దశతాంతే వామరణం పౌణి నాంఘ్రివమ్ ॥ ౨౪ ॥ మృతౌ పి మత్యః
పునరేతి జన్తప్రాక్ క్కమణా మేఽఫలానిభుక్తాన్ | మరిష్వతి హోష్టిత
నేజదేహః పునః పునః ప్రాప్స్యతి దేహమనన్యమ్ ॥ ౨౫ ॥ కస్యాపి వాద్యో
హమతో మహాత్తకనహ్యచరేదాత్మసుఖాభిలాషీ | ద్యోగ్ధుద్ధృతాస్యా
త్పురతశ్చ దుఃఖం క్వైకృపాహంసికథం కృపాభీ ॥ ౨౬ ॥ మూఢేన్తి
చోదితే పేవ్యం సామవాచాంపరామృతై | సన్తతిర్వసుదేవో సామనస్యే
వమదిస్తయత్ ॥ ౨౭ ॥ మృత్యుర్నివత్యః ఖలు బుద్ధిమద్భిః | బుద్ధైర్బలం
యానదుదేతి తావత్ అసానిన లేతనచేత్సదేహీ భవేత్కదా వాపి చనా
పరాధీ ॥ ౨౮ ॥ జాయేరక్తనుజాశ్చ మేవిధివశాదస్యాం ప్రియామాంయది
పృత్యర్చ్యుపిచమృత్యవేతనుభవాభార్యామిమాం మోచయేత్ తా
నజ్జీవతిచేదియం నహి ధయం వశాచ్ఛవశ్యామివా | మృత్యోరెవతద త
రాయదిభవేన్తృత్యుర్నకింది తదా ॥ ౨౯ ॥ ఏవం విమృశ్యాహ పునస్స
కంసంసమర్పయేయంతనుజాభయంతే | మౌభ్యోభగిన్యాభయమస్తికిం
తద్వియద్వదస్సాధువిచింతయత్వమ్ ॥ ౩౦ ॥ కంసస్సారవిదేతద్వచసస్సర
యం సప్రసారముత్సృజ్య | గౌహమగాహతి తూష్టీం స్వభవనమభజన్తుడై
వనసుదేహః ॥ ౩౧ ॥ ప్రసూతికాలే ధనమాగతే సాప్రాసూతపుత్రం పృ
థమంతుదేవీ సత్యప్రతిజ్ఞస్సతమేవశౌరి డాదౌ హికంసాయవధోద్య
తాయ ॥ ౩౨ ॥ తదైవజాతం శిశుమేవధృత్వా కరద్యయేనాగత మర్ప
యంతమ్ | స్వస్తే నశౌరినియతప్రతిజ్ఞం విలొక్య కంసః ప్రజగౌప్ర
హ్యుః ॥ ౩౩ ॥ మనూష్టమాదేవమృతిహి గర్భా దస్తాద్భయం నా

స్వకరీరవాచా । అయంకుమారఃప్రతియాశుతిస్తాత్తుప్యేత్స్వసానం
ప్రతిమేనపుత్రా ॥ ౩౪ ॥ అసతాజితాత్తనాస్యప్రదిశతిభయమేవ
హిప్రసాదోపి । మత్స్వేవంగతముదయశౌరిఃప్రయయాశిశుంసముద్భ
వ్య ॥ ౩౫ ॥ వ్రజేవచంతస్సవధూజనాయె నందాదయస్తే మధురాధి
వాసాః । యేయాదవాస్తేవసు దేవముఖ్యాఃపరస్పరంబంధుసుహృజ్జనా
శ్చ ॥ ౩౬ ॥ ఏతేసర్వయాదవాశ్చవ్రజస్థాః దేవప్రాయాధర్తశీలాధర
ణ్యామ్ । దైత్యాస్సర్వైకంసయేసంశ్రితాస్తామ్ ధర్మదేవ్యేషామృతా
కాస్సజ్జనానామ్ ॥ ౩౭ ॥ ఏతత్తత్వంతంసమావేద్యయాతేనత్యవ్యగ్ర
నారదేదేవకార్యే । దేవామత్వాయాదవాదైత్యశత్రూన్ । సో
మ్యేతేషాముద్యమంజ్ఞాతవాంశ్చ ॥ ౩౮ ॥ ధూయస్సోయందుఃఖితామృ
తుభీత్యా నందిత్యైవప్రాయశోనిశ్చితాధః । గర్భితస్యామద్య
ధాధాంభగిన్యా స్సత్యంసత్యంసంభవేదేవవిష్ణుః ॥ ౩౯ ॥ జ్ఞాత్యైవం
నిగతైర్నిగృహ్యభగినీంభక్త్రానమంచానయోజాతం జాతమజంవి
శంక్యకుమతీకంసఃసహత్వాఖలః । ఆత్మానన్నిహతాతమేవహరితాప్రా
క్కాలనెమిందిదత్ తాతాద్యాన్స్వగుయాన్నిగృహ్యబుభుజేతాన్
శూరసేనాకబలీ ॥ ౪౦ ॥ అరిష్టబకముష్టికద్వివిధపూతనాధేనుక్లేఃప్ర
లంబకః ధీమహాశసప్రధితభామబాణాదిభిః । యతాయ మసుర
స్సన్వయం మదయత్రేశ్వ దుష్టాత్తభిస్తృణాయ వరయాదవాన్ పర
మమన్యతద్రాశ్మశా ॥ ౪౧ ॥ ఏవం యతోసురనృపవృషరైరనైకైః
కంసోవ్యధాత్కదనమేనయదుప్రవీరైః ॥ యేపీడితాస్తదనుకోసలక
యాదీన్ యేజ్ఞాతయస్తువినయాత్తమనువృతాశ్చ ॥ ౪౨ ॥ దేవక్యా
స్తనుజేమషట్సునిధనంప్రాప్తైశుపాపాత్తనావిష్టోధామయమామ
నంతిమునయోనంతస్తతస్సస్తమః । గర్భిణీమాదపిపాషకోకజనకఃపి
త్రాశ్చకంసాద్భయం జ్ఞాత్వాసర్వవిదాదిదేశభగవాంస్తాయోగ మా

యాంతదా ॥ ౪౩ ॥ దేవివృజున్యజజవాత్సమలంకృతః తమ్ ॥ గోపీభి
రగ్యగుణగోపజనైశ్చగోభిః ॥ శౌరేస్త్రయోహివివరేమచకంసభీ
త్యా । నందపియాప్యభృతయోనివసంతియత్ర ॥ ౪౪ ॥ దేవక్యామహనీ
యగర్భజనితం మద్దామశేషాభిధంభద్రేసంప్రతిసన్నికృప్యనయతన్నం
దవృజంతత్రహి ॥ రోహిణ్యాజరరెనివేశయతతః ప్రాప్స్యామ్యహం పు
త్రతాం దేవక్యాజనిమెప్యసిత్వమపిభోగోద్వైయశోదూదర ॥ ౪౫ ॥ అ
ర్చిష్యంత్యనమోమనుష్యనివహస్తాన్వింసర్వకామప్రదాంభూయోభిబా
లభిశ్చభద్రనిలయాన్ నిర్దాయశర్మేచ్ఛయా । కుర్వంత్యేవచనామ
ధ్యేయనిదయాన్దురైతినారాయణీచాముండేతిచచండికేతి కుముదా
మాయామ్భికాశారదా ॥ ౪౬ ॥ సంకషణౌదేవమదీయధామ్నస్సం
కషణం గర్భమిమంమునీంద్రాః । రామంసమాహుర్భువనాభిరామం
బలాధికత్వాద్భులభద్రమంబ ॥ ౪౭ ॥ గవీనమస్యాంమాయాయాంమా
యావినామాధవేనముదేవసమాదిప్తాయా ముర్వీతటమాగత్య దేవకీగ
భావిభాజమానమసమానంసప్తమంగర్భమితరదుభాకరమప్యముంస
సంభ్రమమాకృప్యతత్త్వణాదేవ దేవ్యా వృజేనసంత్యారోహిణ్యా రక్ష
ణీయోదరంయోగమాయయాప్యణీయప్రాప్తప్రమోదాయాం వసుదేవ
దారదేవకీదేవ్యావిస్సంగిసితౌగభా ఇత్యుచ్చక్తై రాచుక్రుశ్శుత్సరచ
త్వరేసత్వరాస్సర్వపౌరాః ॥ ౪౮ ॥ అథావిరాసీద్వసుదేవమానసేశ్చ
యఃపతిస్సర్వనతావనవ్రతీ । యధైవహర్తాతమసావిభావసుర్వసుంధ
రాభారవినాశనోత్సృకః ॥ ౪౯ ॥ దధారదేవజగదేకమంగళం మనో
హరంమంగళదేవతేశ్వరమ్ । సమాహితంతంమనసైవ శౌరిణాపూర్వా
దిశేవప్రముదంసుధాకరమ్ ॥ ౫౦ ॥ యస్యాదరంసర్వజగన్నివాసా జగ
న్నివాసోపిచయోవిభాతి । ధృత్వాపితంసాధునిజౌదరేనానసంవృహృ
ష్టాహృదికంసభీత్యా ॥ ౫౧ ॥ మృగీయథాలుబ్ధకవాగురస్థా చంద్రప్ర
భేవాభ్రచయైఃపిసద్ధా ॥ కంసక్షయేసానిగళైర్నిరుద్ధావృథాత్సఘామూ

గ్నిశిఖేవదేపి || ౫౨ || గర్భవిభాసురరమేశతయాతథన్యాం దేహశ్శియా
 నదనమవ్యతిశోభయన్తిమ్ | ఆలోక్యతత్త్వణమభూత్పురిశుష్కన్త్రోమ
 త్వైత్యసామమరిపుర్వసతీహగర్భే || ౫౩ || అహాకింకరోమ్యద్యకం
 వాభజామి క్వవాహంప్రయాస్యామికింవావదామి | రమాయావిహ
 రీమమప్రాణహరి స్వస్వస్యాధుగభేనసంఘాతపన | ౫౪ || హతాచే
 న్నయేయంమమారజన్యోప్రాక్ క్వవామేభయంకింతునిన్యో భవే
 యమ్ | స్త్రియోగభవత్సాభగిన్యావధోద్య శ్శ్రియంచాపికిర్తింహరే
 దేవనూనమ్ || ౫౫ || త్యజేయశ్చమూలంధవాఃపాపకృత్యం గుజేనా
 పిచాహంమృతప్రాయపన | మృతాపివృజయోస్సుటండుగ్గతంతాం
 క్షితౌచాపిసంతోనకింవాశపెయః || ౫౬ || విముక్తావధాచ్ఛేదియంపా
 పభీత్యా హనిష్యత్యముష్యాస్తు గర్భోధుగ్గమమామ్ | విముచ్యామి
 మాంవావిహన్యాంభయాదాప్ ద్విధాభీతిమేపంమనామేబిభ్రతి || ౫౭
 విచార్యైవమస్యావధాత్సన్నిన్యత్తస్సన్మృత్యాహారజన్తనత్సంనిరి
 క్ష్య | క్షితౌసంస్థితోవాశయానఃపిబక్వా చరక్వాచరక్వాపి భుం
 జానపిమ్ || ౫౮ || అటవ్యామటవాకుటీరంగతోవాఫదీరుత్తరక్వా వా
 దరీర్వాగిరిక్వా | న్వవక్వావాన్వవక్వాతథాన్వప్నద్యుగాప్ జగత్తన్న
 యంసాధువశ్యకభయార్తః || ౫౯ || గత్తదేవనారదాదిమునిబృందసం
 ధానితబృందారకబృందపరివందితపాదపద్మపద్మభూభవా దయోదేవా
 స్సమేత్యసామోఽం దేవకీగభానంఘాతంభగంఽంభాగ్గపీరమణం ర
 మణీయపురాణవాణీభిరభిష్టోతుమేవమారభంత || ౬౦ || యథాశ్శ్రి
 తంత్వంపరిరక్షణాయ స్వయంసతామవ్యసతాంక్షయాయ | కృతాచతా
 రోసికృమైకతానంసత్యవ్రతంతాన్వంశరణంశ్శ్రియామః || ౬౧ || సత్యవ్ర
 వతాకథితశ్శ్రితయశ్చసంతః తావమేవమోక్షదధితప్రవదంత్యజన్యమ్
 భక్తాననాయభృతదీన్యతనోస్తవాంఘ్రిచోతాత్తరంతిభవినోభగవత్ భ
 వాద్ధిమ్ || ౬౨ || సంతస్సురుస్తరభవాద్ధిమిమం స్వయం తే సంతీర్య

యోనపదమాపురతస్యలభ్యమ్ । తైరేవదిర్భిత్తమముంతరణిం త్వదంఘ్రిం
 నాస్తేనసంస్మృతిభయంహిసమాశ్రితానామ్ ॥ ౬౩ ॥ ఏకాశ్రయాయం
 భవతిప్రకృత్యా ప్రపశ్యవృక్షఃఫలయగ్గమేతి ! సుఖాసుఖాభ్యాం
 భవతిత్రిమూలా గుణైశ్చలైస్సత్వరజస్తమోభిః ॥ ౬౪ ॥ ధర్మాధికా
 మైరపి మోక్షతత్త్వచక్షూరసాసాపురుషార్థరూపైః । పంచంద్రియైః
 పంచశిఘ్రాప్యజయైస్త్వస్కోఞ్చైతద్భూగ్రిణరసగ్రహైశ్చ ॥ ౬౫ ॥
 బుభుక్షాపిపానాజరామృత్యుమోహైస్సశోకేష్వహూమిమహానే
 షభాతి । త్వచారక్తమాంసాస్థిపూయైస్సమజ్జైస్సమేవాభిరైస్స
 నప్రత్యగేవ ॥ ౬౬ ॥ కించాష్టవిటపవిత్రైః కరపదయగళైసకుక్షికంఠే
 స । శిరసాపురసాదావరైర్నవభిశ్చనవాక్షవీచాయమ్ ॥ ౬౭ ॥ పా
 తాపానవ్యానాదానసమానైశ్చనాగకూర్తాభ్యామ్ । కృకరాచ్ఛదే
 వదత్తాత్ సధనంజయతాదశచ్ఛదోప్యేవ ॥ ౬౮ ॥ ఏతస్త్రిన్నాదివృక్షై
 ద్వా పక్షిణౌపురుషోత్తమ । జీవేశ్వరాఫలంభుక్తైః పృథమోన్యస్తు
 సాక్ష్యసి ॥ ౬౯ ॥ త్వమేవవీచాన్యతరౌర్నిదానం త్వన్తాయయాసం
 వృతమూఢచిత్తాః । పశ్యంతినానావిధమేవవిష్టో త్వదాశ్రితాజీవవిల
 క్షణంత్యామ్ ॥ ౭౦ ॥ చిదచిదవపుర్యతస్తవ్వంవదతిసుధీస్తతాజగత్త్వమే
 వేతి । ఏతాద్భవమదేవతం త్వన్తాయాహతమతిర్నజానాతి ॥ ౭౧ ॥
 దెహాత్మబుద్ధిపరిభూతవిమూఢమర్త్యః కర్మాదుస్పాయమవలమ్బ్య
 చిరణ్యచ్ఛాత్ । సంలబ్ధదివ్యపదపీమపితాంవిహాయ త్వత్పాదభ
 క్తివిధురానిపతస్త్యధస్తే ॥ ౭౨ ॥ సంకీర్తయంతి తవమంగళనామధే
 యం శృణ్వంతిదివ్యచరితానిచబోధయంతి । ధ్యాయంతియ్యేప్రతిప
 దంపదపద్మయగ్ధం భూయోనయాంతిభగవత్కథనసాగరం ॥ ౭౩ ॥ కా
 సల్యాభివిధుదేశాన్యతమసోరామోవిరామఃపురా హంసాద్యావర
 భూమహోదయగిరాదెవక్యదారోదరే । కంసంకౌశికమాశుహింసి
 తుమపిప్రోల్లాసితుంప్రేమతాహృత్పద్మస్తరతాంసదైవభవతోభక్త్యా

వదాబ్జంహరే ॥ ౭౪ ॥ వందాదుజనమందారం వాత్సల్యగుణనందనమ్ ।
 వందామహారవిందాక్ష మానందంయదునందనమ్ ॥ ౭౫ ॥ మాతాపితౄ
 యోజగదంతరాత్మా తస్యైవమాతాపితౄత్వాభీతిః । కంసారిరేవా
 స్తీతవాదరాధౌ విధావుదీతేతిమిరంకవవాస్యాత్ ॥ ౭౬ ॥ ఏవంవిష్ణు
 మభిష్టాయదేవీమప్యాశాస్య త్రివిష్టవంప్ర విష్టేషు సృష్ట్యాదిదేవే
 షు ॥ ౭౭ ॥ అథాగతస్సర్వగుణోపవన్తుఃకాలస్సమాపన్నశుభగ్రహా
 ఘః । దిశఃప్ర సేదుస్సరితామలాశ్చ వ్యోమవ్యభాన్నిమలతారకా
 భిః ॥ ౭౮ ॥ ప్రదక్షిణశిఖిశ్శిఖిసుఖకరశ్చవాయుర్వహౌ సరస్సరసిజా
 జ్వలంజగతిజాయమానేజనే । మనస్సుమనసామధూద్విమలమేవదేవా
 నకా వినేదురధికందివిత్రిదివపుష్పవక్షేస్సయమ్ ॥ ౭౯ ॥ ఆవిర్భు
 భూవభగవాన్ దేవక్యాంతదనుదేవరూపిణ్యామ్ । ప్రాచ్యామివపూ
 ణేందూ రోహిణ్యాంనిశిసవిష్ణురష్టమామ్ ॥ ౮౦ ॥ ఆలోశ్యానక
 మందుభిముక్తమగాదత్సద్భుతంబాలకం పద్మాక్షంచ చతుర్భుజందర
 గదాచక్రాంగదైరుజ్జ్వలమ్ । శ్రీవత్సాంచితకాస్తుభంఘనరుచం పీతా
 మ్పరుకుంతలైర్భాస్వంతంధృతదివ్యరత్నమకుటం కాంచీధరం శ్రీధ
 రమ్ ॥ ౮౧ ॥ ౫ ॥ ఏవం విస్తయోత్ఫుల్లవిలోచనోవలూక్యలోకనా
 థు నిజతనుజాయమానం సబహుమానమానందార్ణవవిహితావగాహో
 పి పునరపి పుత్రోత్సవాయ మానససమ్తానితస్మానోమనసేవభూసు
 రేభ్యస్సురభిసదృశాయతథేనూర్వితీర్య సమవధార్య పురుషోత్తమమ
 స్తాప్రీత్యప్రీత్యాభావన్నిభయం మహానుభావో వసుదేవః ॥ ౮౨ ॥
 ప ॥ సాక్షాత్త్వంపురుషోత్తమోసివిదితస్సావమిక్ ప్రకృత్యాస్వయం
 నృష్ట్యాకేత్రిగుణాత్తకంజగదిదంతస్త్రిక్ ప్రవిష్టోప్యహా । విష్టోభా
 సితదప్రవిష్టఇవతేలేవఃప్రకృత్యాఃకివ వా నిత్యంసర్వశరీరణశ్చిదచితౌ
 రంతర్బహిర్వాప్యపినః ॥ ౮౩ ॥ విశిష్టవేషేణదతుర్ముఖస్తవం త్వమే
 వరుసృశ్చతదంతరాత్మా । సృష్ట్యాదికార్యస్యవరంనిదానంత్యమేవస్యా

తౌంభవబుధభేత్తా || ౮౪ || అప్రాకృతాత్మవిభవః కరుణాణవత్వా
 దస్తాః రిరిక్షురపి మెసదనెసతీణః | నూనంహనిష్యసిఖలాః ప్రకృ
 తైతుకంసః శ్శుత్వాదయతవనమెష్యతిసాయధోసా || ౮౫ || ౫ ||
 అథ దెవకీ దెపియమాలాక్య పుత్రమాత్మీయం పరమాద్భుతమముం ప
 రమపురుషమవధార్య కంసాసురభయభారపీడితాపి ధైర్యావదాతమా
 నస్తేవం స్తాతుమారభత || ౮౬ || ప || ఆద్యంయత్ప్రవదంతి వస్తునిఖలావే
 దాః పరునిగుణం జ్యోతిర్బ్రహ్మచక్రినిర్వికారమపిచావ్యక్తం ః నిరీ
 హంతథా | సత్తామాత్రమిదంత్యమేవనియతజ్ఞానప్రదోమాధవ త్వ
 త్పదామ్బుజమెవయాంతిశరణం మర్త్యాస్తుమృత్యోభయాత్ || ౮౭ ||
 ఆతేత్రాణపరాయణోసిభగవన్నారాయణత్రాహిణః కంసాదద్య
 దురాత్మనః ప్రతిదినం త్రస్తాత్వదీయాః ప్రభో | మావిద్యాత్మ
 ఖిలస్తవోదయమిమంగభాన్తదీయాద్ధరే సర్వాత్మన్నవనంహరదు
 తమిదంరూపంపరస్తాత్పరమ్ || ౮౮ || మాయాభాకస్తుభగవానధతా
 మవోచత్సాన్వయంభువేధగవతిత్వమభూః ప్రియాన్య | ప్రశ్నిః ప్రజా
 పతిరిభూత్సుతపాన్సవీషః స్రష్టుం ప్రజాః కమలజేనయవానియక్తా ||
 సంతప్యతోస్తుయవయోస్తవఉగ్రమాగామిష్టార్థదోహమమునా వ
 పుషా ప్రహృష్టః | మన్తాయయామృతమహోనవృతంయవాభ్యాంస
 మృధితస్సపదిమాదృశవవపుత్రః || ౯౦ || త్రైలోక్యేపిచ మాదృ
 శంశుభగుణైర్వాత్సల్యశీలాదిభిర్వాన్యంవిక్ష్యసుతస్సన్వయం సతిపు
 రావాంప్రశ్నిగర్భభవమ్ | కించోపేంద్రశతీదృశేనవపుషా దిత్యాం
 సుతః కస్యపాల్ పుత్రావాంపున రెవ తేనవపుషాజాతోస్మి సమృత్తపి ||
 ప్రాజ్ఞస్తస్తరణార్థేందర్శితమిహవాంహిరూపమిదమతులమ్ | కథమ్
 పివాకమేదృశాం జ్ఞానం మేకథయజన్తనోజనని || ౯౨ || యవామి

వృద్ధిక్షయాదిరహితం

హంబాత్త తనూజభావాన్తాంబ్రహ్మభావేనచభావయంతా ! సమ్ప్రీప్య
 సౌఖ్యంనకలంపుధివాన్సంసయాన్యతంతత్పరమం పదంమె || ౯౩ ||
 తాతాద్యకంసాద్యదితేభయంఖలాత్ మాంనిభయం తహి నయవ్రజం
 జవాత్ | మాయాయశోదోదరతఃప్రజాతాంతాంకన్య కామత్రసమా
 సయాహృతామ్ || ౯౪ || దృఢాగ్లేమిహాధునావిఘటితాగ్లేంస్యా
 త్స్వయం కవాటపటలంజనస్సప్తిపితిగాఢయానిద్రయా | ఇయంచసుత
 రాసరిత్పరమదుస్తరాప్యాదరాదపారభయసాగరోభవతితై సపారఃష
 రమ్ || ౯౫ || ఉక్త్వాతావధయమిదంనద్యఃపితౌః ప్రవశ్యతారేఽ |
 త స్రాకృతాపిభగవాన్ప్రాక్రీతశిశువత్సమాయయాసమభూత్ ||
 యదానిదేశేనహరేముదాన్వితో హరింతమాదాయససూతికాగృ
 హాత్ | గన్తుంబహిశ్శ్చేరిరియేషసాతదా మాయాయశోదోదరతాప్య
 జాయత || ౯౬ || పుత్రంపాణియశేనసాదరమముంసద్ధార్యసత్యాగతై
 తస్తింస్తాన్స్వయమెనబద్ధవిధురాదావరస్తమోవద్రపేః | మద్దమద్దమ
 వషడభ్రమనుగఃశేషఃఫణైశ్చాదయన్ సోర్తిమాగ్లేమదాచ్ఛ్రూ
 ణయమునాసీతాపతేస్సిన్ధవత్ || ౯౭ || గ || ఏవమేవ నన్దగోకుల
 యమద్దానదైనాగత్యతత్ర యోగమాయయా సమావన్ననిద్రయాప్రసు
 ప్తాగోపగోపీజనాన్ నిరీక్ష్య యశోదాశయనెనిధాయ న్వమాత్తజం
 తదాత్తజామాదాయ యథాగతముపగమ్య స్వగృహంగృహీతయనేవి
 శ్వసృతాంకన్య కాంయథాపూర్వమారోప్యాంఘ్రితలేశృంఖలం విశృంఖ
 ల్మఖివావసన్నసనిసవాసు దేవోవసుదేవః || ౯౮ || ప || నిద్రావశాత్తదనుము
 థ్రితపద్మనైత్రాతత్రన్రజేమ్మదుశయేనసుఖంప్రసుప్తా | జాతంశిశుంపరమ
 ఖుద్వ్యతపుత్రికావాపుత్రోభవతిచపివెదననందభార్యా || తదనుషసు దేవ
 గృహేగృహాషాలేష్వఖిలమబాలధ్వనిర్యావతగర్జమావిశత్తావదేవనుము
 త్తాయకంసాయదేవకిగర్భాదభఃకొదయమాచేదయత్సుసోపిసప్తమృత్యు
 రావిర్భూతశత్యనల్పవిహ్వల సల్ప తదేవోద్ధాయముక్తమూర్ధజౌజవె

న పథి ప్రస్థలితపాదస్సూతి కాగృహమాగత్వ మదంతక మభాక మర్పయ
 భగినికొవిలంబఇతిన్మౌనః పశుహింసక ఇవవికల్పయామాన ॥ ౧౦౧ ॥
 తతఃప్రశ్నవాచాతిదేన్యేన దేవీసతేభాగినేయ స్త్వభూద్భాగినేయా ।
 కుతాస్యాఃఖిభేషిప్రభోధాత్రరేవంస్త్రియంహంతు మహాఃకథంత్యం
 మహా త్తక్ ॥ ౧౦౨ ॥ ఇమాంపుత్తికాంవాప్యదారప్రదేహిత్వయాహింసి
 తాఃకంససర్వప్రజామే । జగత్సాంభవఖ్యాతకీర్తిఃకృపాళోభగినేక
 యాచ్ఛాపివాస్యాత్కృతార్థా ॥ ౧౦౩ ॥ దీనామేనాంయాచమానాంసమా
 నాంసిభాత్సానిర్దయంనీచనీచః । కన్యాంతామచిచ్ఛిదేచిక్షిపేచ
 ద్రాగంఘ్రాయస్సంగృహ్యప్రమైశిలాయాః ॥ ౧౦౪ ॥ ఇష్టోస్సాసహజాన్
 గంబరధరాదివ్యాంగరాగోజ్వలా ముక్తారత్నవిభూషితైర్దళగగదాచ
 క్త్రైశ్చనంకొభితా । చర్తేష్యాసశరాసిఘాలనహితైరప్యష్టభిర్బాహు
 భిస్తంప్రాహుభ్యగతాదరాద్బలిధరైర్బృంహారకైర్వందితా ॥ ౧౦౫ ॥
 కుత్రాపివాక్షితితలేఖలుజాతపవ ప్రాశాంతకృత్తనహరిఃపురుషోత్తమ
 స్సః । కింవామయావనితయాతవమందబుద్ధేష్ట్యంవిశంక్య నిహతాశ్శిశ
 వోవృధైవ ॥ ౧౦౬ ॥ ఏవంతయామాయయాభిహితమాకణ్డ్యోకరుణా
 భిసాందగిహృదయస్తదైవదేవకీవసుదేవంచవిమోచయిష్యక్ పరమవి
 స్త్రితః ప్రశ్నితవంతావబ్రవీదేనంభోజరాజః ॥ ౧౦౭ ॥ యద్విస్రంభా
 దభవమథునాపాపకృత్యోహమేవం పుత్రాస్సర్వేస్ససురపి మయా
 హింసితాస్తేవృధైవ । తద్దేవేషిప్రసదతివియద్యాకిన్యమేవాన్మతంమే
 కింవాకుర్యాంకలితకలుషోరారవాదీకవృజేయమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ మత్తా
 మత్తఃకవచనభవితాఘాతలేన్యోవినింద్య దైవాధీనాస్సదసదపివాక
 మేకుర్వంతిలోకాః । ఘోరాఘోరలభగినినితరాంభావభూరిద్రుహా
 వాం సర్వంకృత్యంపరమకృపయాక్షమ్యతాంక్షమ్యతాంమే ॥ ౧౦౯ ॥ గ
 ఏవమాభాష్యభగినీంభావమపిబంధుభావేనవత్సలతయాపితయోపాదత్వ
 యంప్రవద్యాశ్చూరూషితముఖోమూఖోపి కన్యకాగిరా నిరపరాధి

నావిమావితివిస్మయస్తదైవతానిగళాంతాచయిత్వాచప్రసన్నాః ఖ్యామో
తాభ్యామభ్యనుజ్ఞాతస్సయమపిప్రశాంతాశయస్సమేవనివేశనమావి
వేశ || ౧౧౦ || గ || ఏవమపి కాలచౌదితః కంఠః కుత్స్నితాయంవ్యతీతాయాం
విభావర్యాంసరభసంసచివానావూయయోగమాయోదితముదస్తమావే
స్యవిదితవృత్తాంతైస్తేరసురైరభవన్నిరతైగ్యద్యేవంతహిభోభో భో
జేంద్రపురగామాదిమసంభూతాననిదేశాన్నిదేశాశిశూనపిహ ని
ష్యామస్తవదాజ్ఞయాకిముద్యమైరద్యకరిష్యంతీసురాస్సమరభీరవోభ
యింకరైభవదీయధనుర్భూమైరుద్విగ్నమానసాస్సమంతితః పలాయి
తాభవేయరిత్యుదీరితః పునరప్యేతైర్దుర్మణ్త్రిభిరేవముదీరితౌ బ
భూవ || ౧౧౧ || అసంయుగవికత్తనైరపిమఖాశనైఃకింభయం తదీశహ
రిణాపివాసురనిరాకృతేనప్రభో! *వధూవనవిహారిణాకిముకపాలినాకా
మినా నదాధ్యయనశాలినాకిముతపస్వినా బ్రహ్మణౌ || ౧౧౨ || ధీగు
హశయరహోజుషాబహిరగౌచరేణాంభసి ప్రమగ్నవపుషాపివాకి
మువరాహయాపేణవా | ప్రకుబ్జతనుభిక్షుణౌ సహిమృగేణవా నౌ
నృణౌ * భయదుర్జితరేణవావిపినచారిణావిష్టునా || ౧౧౩ || ఉపేక్షి
తారౌగ ఇవేహరుక్తై శ్చికిత్సిశుంధూధవదాసశక్యః | నౌపే
క్షణీయాస్త్రిదశాదురాశాయేశత్రవోస్తాకమజన్రమేతే || ౧౧౪ || వి
ష్టుమూలంసురాణాంసతువసతిసదాయతృధర్తోస్తిరాజన్ మూలంభ
ర్తస్సయజ్ఞాఃక్షితిసురతతయోవెదగావస్తపాంసి | ఏతేనర్వపివిష్టోస్త
నవఇతివయంబౌధితాదుర్బుధైస్తే స్తస్మాదేతానిహస్తస్సపదిహరితనూ
స్తద్వధోపాయవీషః || ౧౧౫ || సంమంత్యదుర్మంత్రిభిరేషదుప్తస్తాం
బ్రహ్మహింసాంస్వసుఖాయమేనే | సక్తంచరెంద్రస్త్రిదివేంద్రశత్రుః
ప్రహస్తముఖైర్నివరామవధ్యః || ౧౧౬ || సందిశ్యకంఠః కదనప్రి

*పురుషప్రవేశరహితమిళావృతవషణవనమ్ ధీ సర్వాంతఃప్రవిష్టః

యాంస్తాంస్తమోరజస్సాంద్రహృదోసురాంశాన్ । స్వయంసతాంహిం
సనలాలుపోసా ప్రావ ఖ్నయంప్రాప్తకృతాంతిపాశః ॥ ౧౧౭ ॥
విదుషామపివిద్వేషం నదిరాన్తృత్యుపగచ్ఛాదితాస్తేపి । ఆచెదుర్ని
చతమాశ్చక్రహింసాం సతాం శిశూనాంచ ॥ ౧౧౮ ॥ శ్రేయాంసి
ధర్మణ శ్రియమాశుపుంసామాయుర్యశాంసీహ వరతగిచాపి । అతిక్ర
మోధర్మపథాన్నిహతి క్షితింద్రసౌఖ్యంనకదాప్యధర్మాత్ ॥ ౧౧౯ ॥

ఇతిత్రికృష్ణలీలామృతే చమూపగబంధే

—ప్రథమోల్లాసః—

—ద్వితీయోల్లాసఃప్రారభ్యతే—

సాక్షాచ్ఛ్రియతినందనెనముదితేనందస్తథానందతస్మాకే తెరఘు
నందనోదయఇవప్రాక్ త్రిదశస్యందనః । ఆహూయశ్శ్రుతిపారగాన్
సపదిసుసాత్తశ్శుచిధూషితౌజాతస్యశ్శ్రుతిసంమతంసమతనోజ్ఞాతౌ
త్సవంసౌత్సుకమ్ ॥ ౧ ॥ దేవాంశ్చాపిపితౄభృశంప్రముదితాన్కృ
త్వాసమారాధనై । ధేనూనాంనమలంకృతేచ నియుతేదత్వావదా
న్యోముదా రత్నోమైస్సహశాతకుంభవననైరాచ్ఛాదితైస్సప్తభిస్స
ద్విప్రాతిలవర్షతైరకలయత్ప్రాశత్ప్రప్తస్సవ్యమ్ ॥ ౨ ॥ ద్విజా
శ్శుభగిరస్తదాపరమసంమదామాగధాః । ననూతవరవందినోవ్యవికలం
జగుగాయకాః । శుభైరపిచదుందుభిప్రముఖదివ్యవాద్యైర్ద్వైరైర్మృ
దంగవణవారవైఃప్రణుతవేణుపీణాదిభిః ॥ ౩ ॥ సుమృష్టసదనాంతరౌ
మణిగణాందితైస్తారణైః వ్రజశ్చసమలంకృతౌధ్వజపత్రైశ్చమాల్యాది
భిః । సవత్సవరథేనవఃపరిమలైహారిద్రాదిభిస్సులిప్తతనవౌభవన్వి
విధధూషణైర్ధూషితాః ॥ ౪ ॥ ఉష్ణీషకంఘికధరామహానీయవస్త్రాః
దివ్యైర్విభూషణగణైరభిధూషితాంగాః । గోపావిచిత్రనదుపాయన
పాణాయస్తే నందంసనూదనమయుఃప్రతిసందితుంద్రాక్ ॥ ౫ ॥ శిశూదయం
ఘృగృహం-నాశమ్

యశోదాయాశ్శృంగితావతాఃప్రమదాజనాః । మోదాద్వైజౌకసస్స
 రావ్ సృరావ్భరణభూషితాః ॥ ౬ ॥ మృగమదమనోజ్ఞతిలకైఃకేతవ
 దనాస్సన్యత్రకుంభకుచాః । కమలనిలీనమిలిందారేజుస్సహచక్రపుష్క
 రిణ్యుజవ ॥ ౭ ॥ సుమృష్టమణికుండలాభృతవిచిత్రపీతాంబరాః ప్రకృష్ట
 మణిమాలికామహితనిష్కకంఠస్సస్ఫుటమ్ । శిరశ్చ్యుతసుమప్రజావ్రజ
 పథూజనాశ్చత్వరైః బలిప్రవిలసత్కరాదుక్రతమయ్యశ్శృంగాగృహమ్ ॥
 ౮ ॥ గోప్యస్తామభినంద్యనందదయితామాలోక్యతన్నందనం నేతా
 నందముపెత్త్యమంగళతనంత్రైలహారద్రాగ్నిచిత్రైః । సింహత్యాపిచ
 పాలకంపరిమలైర్దుర్దృష్టిదోషాపహమ్ । పాహీత్యుజ్జగురాశిషంశి
 శుమణిలొక్తేకరక్షణామణిమ్ ॥ ౯ ॥ సారోహిణ్యపిసాధురామజననీ
 హర్షాచలారోహిణీ రత్నాద్యైర్నిజనందనోత్సవశాత్సంఘాషితా
 భూషణైః । నందాద్యైరభినందితాక్షితిసురైరారాధనంత్రిపతే శ్చా
 కాషీచ్ఛృతిదన్యభూషనహితైస్సుశాన్యవాదిత్ర్యక్షైః ॥ ౧౦ ॥ రమే
 శరమ్యజన్తతఃకృమాదభూద్విజృంభితా వ్రజన్యసంపదుజ్వలాసరోజజా
 దృగందలాత్ । జయత్యభోక్షజాగ్రజోదయేనచాధికంవ్రజాద్విజైంద్ర
 వాహనత్కథామృతంన్యపేంద్రపీయతామ్ ॥ ౧౧ ॥ ౫ ॥ తదమగో
 పాగోకులరక్షణైనిక్తివ్యతత్త్వణంకంసన్యవాషీకకరంహర్షకరంసం
 ప్రదాతుంమధురామాగతంభ్రాతరం సంభ్రమం నందగోపముపశు
 త్య తథైవదత్తకరంచజ్ఞాత్వావసుదేవస్తదీయవసతిమాసాద్యపునః ప్రా
 ణమివాగతంతమవధార్యవరంప్రీతఃపెరిమాన్వితః పరిష్కృజ్యప్రపూజిత
 స్స్వయమపి నసుఖమాసీనస్సార్వత్తజనంసక్రమనీషతయా తదీయానా
 మనామయమేవపప్రచ్ఛ ॥ ౧౨ ॥ ౬ ॥ కచ్చిన్నందసుఖినందన భ
 వాభ్రాత్రభివద్దశంప్రాప్తంపుణ్యవశాత్కలక్షితతలే ధన్యోమ
 దన్యఃకింవా । వృద్ధస్యాపి తవాప్రజన్యసుచిరాదద్యప్రసాదార్థరెస్సం
 పత్తుత్రమయీనఖనమభవన్తన్యేమమైవేతితామ్ ॥ ౧౩ ॥ సువాస

ఏకత్రకథంభవేచ్ఛిరంశరీరిణామత్రవిచిత్రకమణామ్ । సంగోయది
 స్యాత్సతుశస్వరోనకిం పృవాహమాగాగతకాష్టయుగ్మవత్ ॥ ౧౪ ॥
 కచ్చిన్తదీయతనయోజనసీసమేతస్తవ్నన్దిరేద్యకుశలేకిముదీనఙ్గంధా
 సంలాలితామహితయాతవభార్యయాద సమృన్యతేసకిముతాతమితి పి
 యంత్యామ్ ॥ ౧౫ ॥ X ॥ ఏవం వసు దేవసముదీరితస్స వక్త్రయాశేషకు
 శలమావెద్య పునరప్యవాదీ త్రజ్జేవనందగోపః ॥ ౧౬ ॥ ప ॥ అహ
 హబహుసుతాన్తేహింసకఃకంసదైత్యో విదయమహారదజ్ఞో దేవకి గ
 భజాతా ॥ చరమశిశురపీష్టాకన్యకై కాపశిష్టా దివమగమదదృష్టా
 కేనదృష్టోహృదృష్టః ॥ ౧౭ ॥ తదిహమహదసహ్యం దుఃఖముత్సృజ్య
 దూరం సుఖమసుఖమపీష్టంమన్యతేయస్సధీరః । తవనదృశమహాత్మాత
 త్వవిన్నాస్తిలోకే హృదయధృతరమేశస్సర్వదాసౌఖ్యమేషి ॥ ౧౮ ॥
 X ॥ ఏవం నందోక్తీమభినంద్యాత్తదైన్యమపి వినింద్య హృది వందిత
 గోవిందపదారవిందో నంద సంలబ్ధదివ్యఫండసతయా త్వయానన్దేయ
 మిహ బహుతిథం యతస్సంత్యుత్పాతవృజావృజితీ తృసతి మన్తనా
 మనాగేవ గంతవ్యమిత్యవాదీద్వసు దేవః ॥ ౧౯ ॥ ప ॥ శౌరిజ్జేవమ
 నుజ్ఞాతశ్శరణ్యంశరీణాగతః । గ్రాగగాత్సన్తగోపైర్నండగోప
 స్సగోకులమ్ ॥ ౨౦ ॥ గ ॥ అత్రాంతరే కాచిచ్ఛిశుభూతిసీ భూతు
 కేనకంసేన సమృహితాపూతనానామరాక్షసీ కామరూపిణీ దిక్షు
 దిక్షుప్ర వేళితాపురగ్రామవృజాదిమ శిశూననేకా సహృత్వ సం
 హృత్వ సంచరంత్యేకదా దైవససంచాదితాజవేన వృషమహ్యససా
 ద ॥ ౨౧ ॥ ప ॥ విద్యుత్సన్నిభవిగ్రహంమణిమయన్యగ్వస్త్రసంభూషి
 తాం చంచత్కంచుకసంగతాంగదభుజాం సౌవణభూభృత్సనీమ్
 భాన్యత్కుంభబృహన్నితమ్బుసుభగాం మధోల్లసన్తేఖలాంధమిల్లా
 జ్వలమల్లి కాదికుసుమాంసీమంతసచ్చుళికామ్ ॥ ౨౨ ॥ కణాలో
 అమణింద్రకుండలరుచాదీవ్యత్కవాలద్వయాం నీలాద్దాయతలూచనాం

స్మరభనుభూకభంగదివ్యేక్షణామ్ । కస్తూరీతిలకాంకఫాలఫలకాంస్త్రా
 జ్ఞానాదుబిమ్బననాం బిమ్బోష్ఠీమదమందహాసవిసరైస్త్రేలూక్యస
 మ్రోహినీమ్ ॥ ౨౩ ॥ మృద్వ్యంఘ్రాన్యకటకాదిభూషణరవైర్తైభ
 సంచారిణీం దావృష్టైరప్యనివారితాంసరభసంనందప్రజంచాగతాం॥
 దృష్టావృతామనిమేషపద్మనయనాగౌహంగనాఃపూతనాం సంద్రష్టుంప
 తిమాగతామివరమాంస మైనిరేమోహితాః ॥ ౨౪ ॥ గ ॥ తతస్తత్రత
 త్ర శిశూసన్వేషయంతీశిశుఘాతినీపూతనేయం యద్భచ్చయాగత్యగౌ
 కులం లసద్వహ్నిమివ భస్మపిహితం ప్రచ్ఛన్ననిజతేజసమనదంతకం
 మాయార్థకం నందనంచనం సానద్దమలౌకయామాస ॥ ౨౫ ॥ ప ॥
 బాలత్వంప్రవిభావయన్వయమసౌబాలగ్రహంతాంవిడన్సర్వాత్తా
 పిచసర్వశక్తిరపిచహ్యసీద్యథాప్రాకృతః । సర్పంరజ్జఘ్రియేవసుప్తమ
 వనాశీఘ్రేణసారోపయత్సావ్యజ్ఞంసావ్యంతకమేవ బుద్ధివిభురా మా
 యార్థకంమారికా ॥ ౨౬ ॥ అంతఃకోశవచిచ్ఛదాసిమివతాంమలైవ
 వసాక్షాత్ప్రియం తద్యూపప్రభయావిమోహితవతితూష్ణీం యశో
 దాద్ధితా । ప్రదాత్సావ్యవిషస్తనంతుశిశవేమాయాశిశుస్సాపిబత్వా
 ణిభ్యాంసరయంసమంతదనుభిన్నమృద్వ్యసమృద్వ్యచ ॥ ౨౭ ॥ అనెకశి
 శునాశకంవిషమసాశిశుఃకేశవోవిదన్నపియథేష్టతాపిబడనూంస్తదీయా
 నపి । ఇతౌప్యలమలంశిశోసపడిముంచముంచేతిసా వ్యసుర్నివతితాక్షి
 తాక్షపితజీవమమాన్సమా ॥ ౨౮ ॥ ప్రసార్యచరణౌభుజౌర్ముడితి
 వజ్రవిద్ధాద్గివద్విస్మత్తద్భగియదయదాభువివపాతఘోరారహా । చ
 ఛాలధరణీతదాసధరణీధరాసగ్రహం సభోప్యశనిశంకయా నపది దు
 ద్భ్రువుగోపికాః ॥ ౨౯ ॥ తద్దైహోనిపతక్దాక్తిలశఃషట్కృశవ
 త్కనౌవృక్షాక్ । చూణీచకారరాజత్తదభవదధికాద్భుతంవ్రజేత
 త్ర ॥ ౩౦ ॥ గాఢధావంతితకూపఘోరనయనంభూభృద్గుహానాసికం శ
 సాలాంగలదండదంష్ట్రమశుభంవక్త్రంభృశంభీషణమ్ । ఊరూ బా

హుయగంచసేతువిశతంపాదద్వయందూరతౌ దృష్ట్యాశూన్యజలస్ర
దోదరమిమంపైతంపరంతత్తసుః || ౩౧ || తదుపరికృతలీలం లోలనై
త్రాభిరామం స్థితముఖమపిబాలంవీక్ష్యచుకోశదీనా | భృశమపి
చకితాతద్రాక్షసీఘోరయాపాత్కథమపిసుతమాపన్నేహాభారైర్యశా
దా || ౩౨ || శ్రీమచ్చిశౌర్యశౌదారక్షామపిరక్షకస్యస ర్వేషామ్ | గ
వాన్యద్యైరపిమంత్రైశ్శృక్వాకాయధదివ్యనామభిశ్చక్రై || ౩౩ || త్రిధర
మాధవవిష్ణోకృష్ణోపేంద్రానిరుద్ధగోవింద | త్రిశానందముకుందత్వంన
న్దయనన్దనన్దనంసరయమ్ || ౩౪ || త్రిమణ్యవృషశైలపతేకేశవనరసిం
హవరదరంగేశ | సీతాకాంత నిశాంతం త్వం నందయనందనందన
నరయమ్ || ౩౫ || రావణవిరామరామ స్వామిన్ సుగుణాభిరామ
రఘురామ | రామప్రియా ప్రేమేయ త్వం నన్దయనన్దనన్దనం
రయమ్ || ౩౬ || ఏవం రమారమణ మంగళనామధేయై మాంగళ్య
మూర్తి మధుసాకృతరక్షణంతేమ్ | స్నేహస్నుతంస్తనయుగం శుచిహ
య్యుత్వా మాతానయత్స్వతనయంనవరత్నదోలామ్ || ౩౭ || గ | తా
వన్నందగోపాపి గోపైస్సహసమ్ప్రవృగోపలంబిలౌక్యపూతనాద్భు
తతర ప్రతీకం పరంవిస్త్రితస్సవసుదేవోదేవోపాకిమధవాయోగిశ్వరో
రాజషీరాహాస్విగుత్పాతమిమం ప్రాగైవజ్ఞాతవానితిముహూర్ముఖ
హుమనసిమానయన్ మనాగముష్యాకశేబరం పరశుభిర్భేదయి
త్వా దూరతః క్షేపయిత్వాచ ప్రత్యేకమప్యేకేశోవ్యవయవసముద
యాన్ సముదయైరిన్దనానాం దాహయామాస || ౩౮ || ప || ధూమ
స్తత్రినముత్తితౌగరుమహాసారభ్యసాంద్రోహరిస్పర్శేనైవవిత్రితాత్త
మవరాత్సందహ్యమానాత్తతః | వ్యాప్తౌధూద్భువిభౌజభావతియశా
దోషాకరంరాహువద్ధాశంసంగ్రసితుంకిమిత్సతితరాం విస్తేరితాజ
నాః || ౩౯ || జిహూనయైషాపురుషోత్తమస్య విషంవితిర్యావ్యవృ
తంప్రపేదే | నదృష్టపూర్వంపరివతః సంతన్నచశ్చుతంకాపి ధరాత

లక్ష్మీ ॥౪౦॥ శేషేశయానంశిశుమేనమేషాస్తనన్యంవిషంసమ్మృతిపా
 యయితాన్వ । మాత్రైవజాతా జగతాపిమాతు * స్తత్తస్యపాయాత్వ
 మృతప్రదోఽఘాత్ ॥ ౪౧ ॥ విచిత్రమార్భకంమృషార్భకస్యగౌ
 కులె సపూతనాభ్యమారికావిశేషమోక్షనూచకమ్ । విశిష్టపాపనాశకం
 విశిష్టసౌఖ్యదాయకం శృణోతియోముకుందపాదపద్మకింకరౌభవేత్
 ॥ ౪౨ ॥ ౫ ॥ ఏవం భగవల్లీలామృతమాసావద్య నాసాద్యచ తృప్తిమ
 యంక్షితింద్యఃపునఃపరీక్షితాప్రభావయామాససర్వజ్ఞమేషంచైయాసికిమ్ ॥
 ౪౩ ॥ ౬ ॥ భోజేంద్రాదిసమస్తదైత్యనివహాభూభారభూతాద్యు
 తం భోక్తుంయస్యకృతాద్యమస్యస్మహారైస్తత్పూతనాస్తనన్యతః । పూ
 ర్వాభాసనపూర్వకంతదసవఃప్రాణాహుతిత్వంయయుః పంచైతస్యక
 థామృతైశ్శృతియగంయోగీంద్రసింహస్వమే ॥ ౪౪ ॥ ౭ ॥ ఇత్థం స
 మ్పూర్ణైతశ్శుకమహాషిర్మహనీయచరితామృతం ప్రమోదేన పరీ
 క్షిత్తిస్త్రాయ తత్క్షణమైవం ప్రసాదయామాస ॥ ౪౫ ॥ సూనోరంగవి
 వర్తనేశుభదినేజన్మక్షావిభాజితే స్త్రీణాంగీతివరైశ్చవన్దినుతిభిర్తా
 జ్జల్యవాదిత్రకైః । కృత్వాసాధ్వభిషేచనోత్సవవిధింమాతాయశోదా
 ముదా మన్దంమన్దమశాయయిష్టశయసేనిద్రాక్షమజ్జేక్షణమ్ ॥ ౪౬ ॥
 ఏతద్దివ్యమహాత్మనాత్మకతయాసమ్పూజయంతీద్విజాతా గోపీగౌపజ
 నాంశ్చభోజనవరైస్సృగ్వస్త్రభూషాదిభిః । సరేష్వమపిచవ్రజేన
 సతాంసమ్పూజనైకాదరా కింశ్చచ్ఛాపిగుదస్తమాత్మతనయంస్తన్యార్థి
 నంనాశృణోత్ ॥ ౪౭ ॥ బాలాయావదుదక్షిపత్పదమధస్సప్తస్తనార్థి
 రుదకతావత్తస్యశిశోః ప్రవాళమృదునాపాదెన విద్ధోసురః । యః
 ప్రాప్తశ్శకటద్భలాత్పుణిహతశ్శేతే శుభోభీషణో వ్యత్యస్తాక్షవి
 భిన్నకూబరమహాచక్రాదికస్తత్క్షణాత్ ॥ ౪౮ ॥ తదాయశోదాదివ్ర
 జస్త్రీయోనందాదయశ్చాలాక్యతదద్భుతావలొకనవ్యాకులాః కుశా

హాగతః కేనవాభగ్నో భయంకరవిశంకటశకటాయంకభంవాస్వయం వి
 పరీతమపతత్ - అహోజానాతి జగన్నాథవీవెతి బ్రాహ్మంతోరుదతానేన
 శిశునేన పాదేన్ద్రిస్త్రాయమితి తత్రత్య బాలకై బోధితాఅపిబాలభా
 పితమిదం బృహద్భూతంశిశురయం కథంభేత్తుమహాతీతినశ్శిద్ధధానా
 నవిదిత తదప్రమేయ బలాస్సందిగ్ధహృదయాబహూవుః ॥ ౪౯ ॥ ప ॥
 సుతంసమాదాయితదాయశోదాపిశాచభూతాక్రమశంకితైషా । దుగ్
 తంద్విజ్ఞేస్సస్వస్త్వయసాన్యకాషీ దహయయత్సైహయతాస్తనంచ
 ౫౦ ॥ పునరప్యేకదాయశోదాసాన్వంకమారూఢమాత్మజమిమం లాల
 యంతీతతస్సామార్యా వలోకనాన క్రనయనాంబుజాజగదుదరంగిరిమి
 వగరిమవంతంమహాపురుషమితిశంకితాంతరంగతయాతద్భారపీడితాచప
 రంవిస్త్రితాన్వయంవోధుమశక్తతయా లంపృథివ్యాం నిధాయసదనక
 ర్తసుసంసక్తమనామనాగైవ నిజంగామ ॥ ౫౧ ॥ ప ॥ కశ్చిత్తృణా
 వతఃఇతివశిష్ఠ స్సచక్రవాతాకృతిభీకరాత్తా । కంసేనదైత్యఃప్రతిబో
 ధితోగా జ్జవాజ్జహరైవజగద్గురుంతమ్ ॥ ౫౨ ॥ రజాభిరచిరాద్భృశా
 వ్రజనివాసినాంఛాదితా స్సఘోరనినదైఃపరందశదిశోపిసంఘారితాః ।
 తతోంధతమసావృతస్సమభవద్వ్రజస్సర్వతోవ్యదోసురకృతైర్భయం
 సమభజజనాస్తాదృశమ్ ॥ ౫౩ ॥ యత్రనన్యస్తవతీనతీనిజసుతంనాలా
 క్యతత్రక్షితానాత్తానంపరమవ్యతీవతమసాసాశుర్యకోదాతదా । దా
 ధైరుమృతవత్సకేవపతితాభూమాలుతంతీభృశం హాహవత్సకుతోసికాగ
 తిరిహేత్యుచ్చైఃపశుకోశసా ॥ ౫౪ ॥ రుదితమిదమసహ్యంసన్నిహ
 మ్య ప్ర్రియస్తా భృశతమసియశోదారోదనంతద్విచింత్య । సరభసము
 పయాతాస్తత్రినాలాక్యబాలం స్వయమపిరుదుడుస్తత్వాంసువహాభి
 ప్షిక్తాః ॥ ౫౫ ॥ హృత్వాస్సురోబాలమసహ్యభారంకృచ్ఛాచ్ఛిన్నభిపా
 వ్యతతఃప్రయాతుమ్ । నాలంసకింతావత్తగళేగృహీతస్సంత్యక్తుమప్యేన
 మభూదశక్తః ॥ ౫౬ ॥ గళగ్రణిస్ఫులస్సతువినిగతాక్షఃక్షణాత్సగద్ద

దగవోవ్యసుగ్గేగనతశ్శిలాయాస్తతే । పపాతశిశుసంయుతఃపృథువపుః
 పరందారుణో విశిణానిజశిషాకాద్యవయనస్తృణావతాకః ॥ ౫౭ ॥
 పాణిభ్యాంపరిగృహ్యగాఢమసురస్కంధశిలయాంక్షితావాకాశాత్ప్ర
 తితావ్యతీవరభసాత్తంస్వస్తిమంతశిశుమ్ । ద్వేత్యోరస్యభయంసలీలమ
 విసంలాక్యస్త్రియోవిస్తయా । దాదాయప్రదగుజజేనజననీహస్తే
 స్తనంసాప్యదాత్ ॥ ౫౮ ॥ రుద్రేణత్రిపురంపురేవనిహతంతంచక్రవా
 తాసురంచంద్రింరాహుముఖాద్యథాశిశుమిమంతద్వేత్యమృత్యోశ్చున్
 తమ్ । దృష్ట్వావిస్తితమానసాః పరమయశ్శొకంచహషాంతథా న
 దోసావసుదేవవాచమధికాం మెనెపునర్తానసే ॥ ౫౯ ॥ సుతస్త
 నంపుత్రమపాయయత్సాస్వాంకంసమారోప్యయదాకదాచిత్తదాతు
 పీతస్తనబృంభణాస్యజగత్సమస్తందదృశేముఖాజ్ఞై ॥ ౬౦ ॥ సూర్యేం
 దుగ్రహతారకాదశశస్సాదామినీసీరదాఽన్వహ్నింహయమనెకని
 జరగణాన్తానప్రదిక్పాలకాన్ । ద్వీపానమృగదధీకవిలొక్యచశిశా
 సాస్సాన్బుజేవిస్లితా సమ్మీల్యదుగ్రతమక్షియ్యగ్మభవద్రోమాంచస్తే
 రంచితా ॥ ౬౧ ॥ తదనుయదూనాంపురోహితంమహాతపస్వినంవసుదే
 వప్రచోదితంవ్రజమాగతంగగాఢచార్యమాలొక్యపరంప్రీతః ప్రత్యు
 త్థాయప్రణీతాంజలిరంజసాకంజలౌదనధియాప్రణామపురస్కరం సమ
 భ్యర్చ్యసూపవిష్టంయథేష్టంకృతాతిధ్యమానందయన్నవదదేవంనందగౌ
 పః ॥ ౬౨ ॥ సాన్వమిథవాఃపరమభాగవతోమహాత్మాజ్యోతిర్విదా
 మపివరశ్చపరావరజ్ఞః । పూర్ణాస్యచాహమిహకింకరవాణియోగిన్సం
 దశానెనభవతోభవమేవధన్యః ॥ ౬౩ ॥ ఏతౌమహాత్మకౌభవతఃకటా
 క్షపియ్యాషవక్షేరభిషిచ్యచారౌ । జాతాదిసంస్కారవిధింప్రణీయ
 ప్రహర్షితంమాంకృపయావిధేహి ॥ ౬౪ ॥ ౫ ॥ ఏవమత్యంతవిసయేన
 యాచమానంనందమభినంద్యప్రత్యుజ్జగౌగగాఢచార్యః ॥ ౬౫ ॥ పు
 రోహితోహంయగుణశజ్జానాం నుయోహపుత్రోయదిసంస్కృతస్తేన

చేవశీపుత్రఇతివృజానక్ తవాపికః సౌనహిహింసకః కిమ్ || ౬౬ || స్త్వ
 రక్తవచో దారికయోదితం ప్రాక్ తేవ్యష్టమోఘాదయమేవగర్భః | మ
 త్వాచమైత్రింయువయో ర్థహ త్థకానహింసకః కింనకరోతికంసః || ౬౭ ||
 ణ్వామింస్తథాచెద స్థిక్ మత్సదనేరహసిద్విజాతిసంస్కారమాత్రం కేవలం
 సస్త్రివాచనపూర్వకంక్రియతామితి త స్థిక్ యాచతిసతి సతుపురోహిత
 స్స్వచికిషీతమేతదేవేతిమనసిహామీతోరహసికుమారయోజాత క
 ర్తనామక ర్తణామకంగళమేవంతరంగయామాస || ౬౮ || ప || రోహి
 ణ్యైరమణీయగభజలభేన్సంపూణాచంద్రాయతః కల్యాణైశ్చగుణైః
 యంరమయతి త్రైలోక్యమపున్యచ్చక్రేః | తస్మాద్ద్రామఇతిక్షితౌబలఇతి
 ఘ్యాతౌబలాధిక్యతో ప్యేకీకారవశాద్యదుక్షితిధరత్రాణాచ్చ సంకర్ష
 ణః || ౬౯ || అనుయుగమపిచవపూంషి ప్రాగ్భజతిః శుక్లరక్తపీతాశ్చ
 ఏవంస్త్రియోపివతాన్ | యస్యానక్ సోద్యక్తృష్టతాంప్రయయా || ౭౦ ||
 క్వచిదపివసు దేవెనజ్ఞాతః ప్రాగేవనందనోయత్యై | నందానందదనా
 మ్నావిలసతిలోకేద్యవాసు దేవఇతి || ౭౧ || పుత్రస్య తేస్యబహుధానం
 తిదరూపాణిదివ్యనామాని | వయమేవతానివెద్మో గుణగణకర్తాను రూ
 పాణి || ౭౨ || ఆధాన్యత్యయమేవశ్రేయాంసిచగోపగోక్షలేభవతామ్
 యూయంభవమవ్యమునా దుగ్రీతమతిదుర్గాణిసంతరిష్వథచ || ౭౩ ||
 నందాద్యనందన తేదివ్యశ్రీకిర్తితానద్గుణారామమ్ | నారాయణాభిరా
 మం నందయనారాయణస్యభావేన || ౭౪ || ఏవమాశ్వాన్యనందగోపం
 గొప్యమానవాగ్నిరేవమంగళ దేవతారమణంభూయోపి మంగళానుశా
 సనమాశాన్యపురోహితైత స్థిక్ స్వగృహముపగతేనతిసతు నందగోపా
 నందనమిమంనారాయణమితిమన్యమానౌ మనసినిజసుకృతమభినంద
 యన్నానందామృతవిసరైరాసేదయదంతరాత్మానమ్ || ౭౫ || తదనుకా
 శేనవృజతావృజై స్థిక్ జానుభ్యంసహ పాణిపంకజాభ్యాంవిజహృతురై
 తౌబాలకౌసంకషణవాసు దేవౌ || ౭౬ || సంకృప్యవృజకడః మేము

మృదుశంసత్తాంసుప్రపాణిద్వయంశింజన్నాపురకంకణధ్వనియశంఘా
 షప్రఘాషేన్సమమ్ । కట్యాంషంజళఘంటికాఘణఘణైశ్శీగ్రామకృ
 ష్ణా విమామందమందముపెయతుఃప్రముదితౌ ముగ్ధస్థితౌమాతరా ॥
 యథాయథాతౌనముపాగతౌదౌ తథాతథాస్నేహయతౌ సువం
 తౌ ॥ పంకాంగరాగౌపరిగృహ్యదోభ్యాం స్తనన్యందత్యాముదితే
 జనన్యౌ ॥ ౭౮ ॥ సంతౌషంయయతుః స్తనంప్రపిబతోవద్ధౌక్షయోః
 పుత్రయౌ రాస్యౌబ్జంరుదిరస్థితాల్పదశనంసంవీక్ష్యసంవీక్ష్యతే । సం
 ప్రాప్యౌధజవాద్వజ్రాంగణమిమాగౌవత్సపుచ్చాక్షముదా సంకృప్య
 స్వకరాబ్జతస్తతఃకలీలారతౌదారకౌ ॥ ౭౯ ॥ వ్రజేవ్రజంతంజిజజా
 నుపాణిద్వయేనకృష్ణంకృతద్వయలీలమ్ । తత్రైవవిన్యస్తసమస్తభావా
 జగామదోగ్ధుంశృషభంయశోదా ॥ ౮౦ ॥ తాంలజ్జతాంవీక్ష్యజహఃసరో
 హిణీ స్వయంతరామన్యచరామణీయకమ్ । సంలౌక్యసంలౌక్యసు
 విస్థితాంగకావత్సంప్రదోగ్ధుం విజహౌజవేనగామ్ ॥ ౮౧ ॥ చంచ
 చ్చూళికయావిరాజితముఖం పంచాయథాంచత్స్రజం కెయూరాంగ
 దకింకిణీగణయతంలావణ్యపూర్ణాంశిశమ్ । శ్రీమత్కృష్ణమిమంవిలొ
 క్యముకురేష్పాలింగ్యముగ్ధాంగనాః దౌభ్యాందర్పణవచచంబనమపి
 హ్యైకైకశశ్చక్రిరే ॥ ౮౨ ॥ శృంగిభ్యోప్యనలేభ్యఉగ్రభుజగాద్దంష్ట్రీ
 ద్విజేభ్యోజలాత్ శేకాతేననివారితుంజిజసుతౌజాన్వంసుగ్గనంచారిణౌ
 తస్తౌత్రైగృహకృత్యమప్యనుదినంసంత్యజ్యతాభ్యాంసమయత్రైతావపి
 తత్రతత్రయయతుస్నేహాత్సన్వయమాతరా ॥ ౮౩ ॥ చిక్రీడేథబలా
 నివృత్తస్సభగావా కృష్ణఃప్రముష్ణక్షౌమనః స్త్రీణాంసంజనయన్ ముదం
 ప్రతిపదం గోపాలదాలైస్సమమ్ । కౌమారంబహుచాపలంసురుచిరం
 సంవీక్ష్యసంవీక్ష్యచక్షిప్రంతజ్జననీంప్రవత్తుమఖిలం గౌహ్యముదైవా
 గతాః ॥ ౮౪ ॥ కృష్ణోముష్ణక్షౌమనోదేమమనదనమిహ ప్రాప్యజే
 మంగవీసం బాలాశంభోజయిష్యక్షదిశతిదధిపయశ్చాపిభాండం భిన

త్తి । ముంచక వత్సానకాలే హసతిగృహజనైః క్షూరమాకోశితశ్చై
 దస్తత్సొకాంశ్చసుప్తాకలయతిరుదితా నోదనాద్యైర్నైస్సేవీ
 ॥౮౧॥ వయంగోప్యోయదాసక్తాగృహకృత్యైగృహాదిమ । గుప్తమా
 గత్యతూష్ణించగవ్యంముష్టాత్యశేషతః ॥ ౮౨ ॥ అగ్రాప్యేపాణినా
 భాండే శిశ్యవ్యస్తేమహాన్నతే । పీఠకోలూఖలాద్యైస్తేస్సమారోహతి
 సాధనైః ॥ ౮౩ ॥ తథాప్యశక్యేశిశ్యస్థమకగ్రాప్యేనా చ్ఛినత్ ।
 భాండాన్యభయమేవైభ్యః పయఃపాస్యతిబాలకైః ॥ ౮౪ ॥ స్తేయో
 పాయైస్సుత్యప్రాపి సుప్రతీక ఇవాచరత్ । వృష్టమారుహ్య పోతానాం
 శిశ్యంకషేతిపాణినా ॥ ౮౫ ॥ అనీతంనవనీతంతు నయత్యేవమనాగ
 యమ్ । మాజాఽరమకటాదీంశ్చ బాలకానాంముఖాన్యహో ॥ ౮౬ ॥
 దుగ్ధభాండంసమాకృప్య సమ్పూరితపయోముఖః । కృష్ణో గంధూష
 ఘృత్కారం కరోత్యక్షౌఃకృధేవనః ॥ ౮౭ ॥ రెచోరెత్యుపాలభ్యే
 త్వమేవేత్యశతిక్రథా । గృహనాథేమయిప్రాప్తే కాత్వంకుప్యసికా
 మిని ॥ ౮౮ ॥ ఏవమాదీనిభృష్టానివాక్యా నేవవృథాషతే । త్వత్సమీ
 పేయిహోదేద్య సాధురెవాత్రనతతే ॥ ౮౯ ॥ విష్ణో కృష్ణరమాసఖ
 తివదతాంస్తాభేనవాలీలయా యోముష్టాతితదైవనర్వవృజనంతస్త్రిపరం
 పావనె । కృష్ణేదుష్టతరత్వజల్పనపరస్త్రీణాంవచశ్శృణ్వతీ తన్తాతాకు
 పితాబధూవనరయంహృష్టాస్సదృష్టాముఖమ్ ॥ ౯౦ ॥ పోవాచాథ
 సువిస్మితావృజవధూమాయాథకస్యప్రసూః కృష్ణోమత్పురతస్సదై
 వనచనెక్రీడకముదావతతతే । ఏవంసాధురయంయదిప్రకురుతేచార్యా
 ణియుష్మద్గృహే యష్టాభిహృతవస్తునా మమ పురకోర్మయమానీ
 యతామ్ ॥ ౯౧ ॥ ౧ ॥ అథ కదాచనమహదద్భుతముద్భూతమవనీప
 తే త్వయా సంశ్రూయతామిత్యవోచచ్ఛుకమునీంద్రః ॥ ౯౨ ॥ ప ॥
 ఆగస్తదీయమభివణితుమాగతాస్తాః కృష్ణం నమూహ్యచపృథక్పృథ
 కకదైవ । దృష్టాత్వేవసుఖమంకగతంజనన్యాః కృష్ణం కటిమ నవి

లూక్యవిలజ్జితాస్తాః ॥ ౯౭ ॥ దృష్టాప్రథగోపీస్సమువాచగోపీకిమాగతా
 బ్రూతమమాద్యసఖ్యః । వక్తుస్సవృత్తానమవాప్సలజ్జాంజవాన్సవ
 త్కంతనిజాలయాంస్తాః ॥ ౯౮ ॥ కాచిత్కదాచనవిలోక్యకరదన్వయా
 త్తహైయ్యంగపీనమముమాహ్యాభుజేనకృష్ణమ్ । చోఽంప్రచగ్గయి
 తుమేత్వముదాయకౌదాం ప్రాదగ్గయజ్ఞుడితికృష్ణధ్యయైవకుంభమ్ ॥
 ౯౯ ॥ ౫ ॥ అద్భుతకదాపీధీమవృజదారకెమ కీడిమానెమ కృష్ణరా
 మాదిమ మృదంకృష్ణోభక్షితవానిత్యదీరయతి తస్మిన్ ద్వీర్నాభిభాషీ
 త్యతిశయితయశోభిరామరామనామవిరాజమానబలరామైయికోదా
 యామపి రామవాక్యం విశ్వసన్త్యాం పుత్రీమాసాద్యభృశంభయభాగ్ర
 న్నప్రేక్షణైక్షణం కృష్ణంనిరీక్ష్య కుతోమృదం ముద్ధాత్తన్ భక్షితవా
 నిత్యాక్షేపయన్త్యాం శాహగభక్షితవానంబబాలకాశిమేమిథ్యాప్రలాపి
 నః సశ్యమేముఖం నమక్షమితి వ్యాదత్తమిథ్యాభేకో భగవానవ్యా
 హతైశ్వర్యోవిశ్వేశ్వరః ॥ ౧౦౦ ॥ ప ॥ విదారితాస్యేతమజస్యవిశ్వం
 సాబ్ధ్యదీనినూ ర్వేందుసురాలయాంశ్చ । పౌతాళసప్రాబ్ధభవాండషం
 డం దృష్ట్యేయముత్సుల్లతనూరుహాథూల్ ॥ ౧౦౧ ॥ బాలస్యాలపముఖే
 కథంమహాదిదంవిశ్వందరీదృశ్యతే స ర్వేగోకులపాసినోప్యహామిమాశ్చ
 కృష్ణరామావపి! స్వప్నోవామమహానసు ప్తిరిహమేజాగ్రద్దశాయాం
 కుతో మాయేయంసుతరామముష్యతదయగ మన్యే ననారాయణః ॥
 ౧౦౨ ॥ జానన్త్యాంస్వజనన్త్యామేవంతత్వంతదైవపరతత్వమ్ । పుత్ర
 సేహమయ్యాదాగతనోస్తాయాస్వయంపునర్తాయామ్ ॥ ౧౦౩ ॥
 నప్తతత్వమతిస్సాధీవ సహృదూత్సేహ పూరితా । పూర్వవల్లాలయా
 మానస్సాంకమారోప్సపుత్రకమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ వేదాంతశాస్త్రేరుపగీయ
 మానమాహత్త్యమెనంమనుతేస్వపుత్రమ్ । యదీయమామాతి దురత్య
 యేయం తస్యేవమాతాపివిమోహితాథూల్ ॥ ౧౦౫ ॥ ౫ ॥ ఏవమాక
 ణ్యేక పఠం విస్మితః పరీక్షిత్వాప్రావంమహర్షిమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ ప ॥

యాభ్యామేవావతీర్ణోఽసౌ కృష్ణసాపితరావపి । నాయతుఃసమ్మదం
కస్తాత్ బాలీలీలావలొకనాత్ ॥ ౧౦౭ ॥ తానీలీలామిహాశృణ్వితామపి
వరంహమామృతోద్వషిణీం సాక్షాన్నైత్రయ్యగెనపశ్యతినదా సా
ధ్వీయశోదామదా । కింవాయంకురుతెస్తతాదృశమహాత్పుణ్యం పు
రెయంయతోలాకానాంపితరప్యధూత్ప్రియపితాభిః మామృతమతా
ప్యహా ॥ ౧౦౮ ॥ ఇతిశృష్టోమునిశ్రేష్ఠశ్రేష్ఠేనాఖిలభూభుజాం । మ
హాత్పుణ్యమువాచాథ గోపీగోపపురాజితమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ గౌరక్షణౌ
దికరణే విధినానియక్తో ద్రోణాభిధోవసునరఃప్రియయాధరణ్యా । ల
బ్ధ్వావరంసమనుభోక్తుమభూత్సనందో లీలామృతంమధురివోద్భవి సాపి
గోపీ ॥ ౧౧౦ ॥ దమ్మత్యోరపిభక్తిరెవమభవత్పుత్రాయిత్రేవతౌత
స్త్రిగౌకులవాసినామపిపరం ప్రీతిర్బభౌతాదృశీ । సత్యంకర్తుమపి
స్వయంభువచనంహవంప్రతేభ్యోదదా కృష్ణోసానిజలీలయా గుణగ
ణౌరామస్సరామౌవ్రజే ॥ ౧౧౧ ॥

ఇతి త్రికృష్ణలీలామృతే ద్వితీయోల్లాసః

అథ తృతీయోల్లాసః ప్రారభ్యతే

స్వయంయశోదాదధినిర్మమంథ దాసీమ కర్తానకచాదితాసు
సంస్తృత్యసంస్తృత్యచబాలగీతా న్యగాయతోచ్చైఃపరమాదరేణ ॥౧॥
బృహత్కిరీటాంబుజద్వితీయపీతామ్బరా కనత్కనకమేఖలాకవః
ణికెకిణీకంకణా । ముహుశ్చలితకుండలాన్నుతపయోధరోద్భాసితా
శిఖాచ్యుతసుమనోజాశోమజలాద్రవస్త్రామ్ముజా ॥ ౨ ॥ నిదాప్ర
బుద్ధభగవానథతామపేత్య స్తనేచ్ఛయాసరభసంకరతోగృహితా
మంథానమాత్రదుదితోదధిమంథమానాం ప్రీతింపరాంప్రజనయన్జన
నీంస్యపైథత్ ॥ ౩ ॥ గ ॥ తదను తనుజమంకమారోప్య దధిమథనమ్ము

మృ పరిమామృతం

తస్మిజ్ సేహస్మతం స్తనంపాయయంతిసతీ సస్తితముఖమాలాక్యస
 ముల్లాసేన సముత్సితచమానహమాశ్రువరమ్పరాపయస్యసిశ్రితేతదై
 వోత్సితచమానే తుసుతమత్మత్తమపి హరాత్సముత్సృజ్య జనైనైవజ
 ననీవృజగామ ॥ ౪ ॥ ప ॥ కోవాక్రాంతమనామనాగయమధో సంద
 శ్యదుతచ్ఛదం పెషణ్యత్తవరేణభాండమభయంభితావచమర్కంకరా
 త్ ॥ లబ్ధావతద్దశిక రాంకితతనుర్మక్షత్రీయకృతాభివద్యేకాంతస్థలమా
 వివేశనదనెమిథ్యాశ్శుపద్యేక్షణః ॥ ౫ ॥ అధోత్తాద్యగోపీ పయశ్చల్లి
 కాయాః పునఃపాప్యతన్తంధనస్థానమీక్ష్య ॥ ప్రభగ్నంచభాండంస
 తత్రాత్మజంతం ప్రహస్యస్వపుత్రస్యకర్తృమేనె ॥ ౬ ॥ ఉలూఖ
 లసోపవరిసంస్థితంతం నమీక్ష్యచౌర్యేణపేశంతాక్షమ్ ॥ మకాయ
 హేయ్యంగవధూరిదానం కుర్వంతమాగాచ్చనక్షేర్యకోదా ॥ ౭ ॥ స
 జ్ఞహ్యయిష్టింసముపాగతాంతాం దృష్ట్వాభియేవాపనరంతమారాత్ ॥
 యస్తాపసానాంమనసాప్యలభ్యస్తమన్వధావత్సరయంసుతంసా ॥ ౮ ॥
 భూయోస్వధావత్తమియంయకోదాహో నీభరాకాంతగతిస్సుమధ్యా
 విన్రస్తకేశచ్యుతపుష్పవృష్టిన్యయిష్టికాస్విన్నసమస్తగాత్రా ॥ ౯ ॥
 యోషారుదస్తంసమక్షికనెత్రింకరణకర్షస్తమపాసరస్తమ్ ॥ పశ్యస్తమా
 త్మానముపాత్తయిష్టిం విఘూణితాక్షంసమభర్త్యయత్సా ॥ ౧౦ ॥ జ్ఞా
 త్వైతిభీతంసుతవత్సలేయం యిష్టింవిసృజ్యైనముపేత్యకృచ్ఛాత్ ॥ బ
 స్తద్విదోభక్తభవన్యబద్ధుదామ్నాతమైచ్చజ్ఞననీతదానీమ్ ॥ ౧౧ ॥
 సాంతాయస్యబహిశ్చనైవసుతరాంపూర్వస్తథైవాపరః యఃపూర్వా
 పరవవయస్యజతరేవిశ్వంచవిశ్వంస్వయమ్ ॥ అన్తర్యామిసమప్రమాణ
 మజనింనేజాత్తజుజాసతీజాగ్రద్రజ్జరులూఖలేనరభసంబద్ధుయకోదా
 యయా ॥ ౧౨ ॥ సమ్మథ్యమానస్యసుతస్యదామ్నాతద్వ్యంగుళోనం
 సమభూత్తదానీమ్ ॥ ద్రాక్షస్తద్దేవ్యచ్చపునస్తుతేన తద్వ్యంగుళంనూప్య
 నమభూత్సునశ్చ ॥ ౧౩ ॥ తెనైవభూయోపిచ నన్దధే శ్యత్తదప్యభూ

స్నూననమధోవిచిన్త్య స్వగౌహదామాన్యఖలానిచైవం సంధానితా
 న్యవ్యభవత్పురేవ ॥ ౧౪ ॥ మాయార్భకోయమితితంమత్వాగోపీమ పి
 స్తయంతీమ | సస్తితముఖాభిరామా స్వయమవ్యవదచ్చరామరామే
 తి ॥ ౧౫ ॥ విస్సస్తమూర్ధజాయాః ప్రసిష్ఠన్నతనోఃపరిశృమంతస్యాః
 కపటశిశుర్దృష్టాస్సా కృపయాప్రదదౌస్వబద్ధనైనుమతిమ్ ॥ ౧౬ ॥
 విశ్వమిదంయస్యవశే సరమెశోవశ్యవీపభక్తానామ్ | శిశునాప్యధునా
 తేన ప్రదర్శితాభక్తవశ్యతానకిమ్ ॥ ౧౭ ॥ కింతునకోపిజగత్సామీదృ
 శభగవత్ప్రసాదమభజదహా | నశ్శిక్షశ్చతురాస్యానచసాప్యనపాయ
 నీజగజ్జననీ ॥ ౧౮ ॥ తదనుసదనకృత్యైలోలుపాయాంజనన్యాం నిజజ
 నవృజసాఘధ్వంచేబద్ధదీక్షః | కుపితసురమునైఃప్రాక్ శాపతావృక్ష
 రూపా ధనపతితనుజాతావస్తరద్దినబంధుః ॥ ౧౯ ॥ రాజషీః ఋషిస
 త్రమాద్భగవతా భక్తానుకమ్పమిమాం శుశ్రైత్వైవం తమపృచ్ఛదంజ
 లియతస్సంజాతకౌతూహలః | దేవషేర్వశిః కథం సమభవత్కృ
 పః కిమాగః కృతం పుత్రాభ్యాం ధనదన్య తస్య భగవత్ శాపస్య
 కిం కారణమ్ ॥ ౨౦ ॥ సంప్రాధిః పాహన్మహ మునీంద్రా నృ
 పెంద్రితౌవైశృవణస్యపుత్రౌ | ధూతైర్వవరుహానుచరా సుదృఢౌ
 పితౄప్రమత్తౌమదిరాంవధూభిః ॥ ౨౧ ॥ కైలాసాపవనేమనోజ్ఞ
 సుదతీ బృందైశ్చమందాకినీ తీర్థేమత్రకరేణుభిర్మదకరి శ్రేష్ఠావి
 వాక్రీడతామ్ | తత్రాలోక్యయదృచ్ఛయాసురమునిం సంప్రాప్తమా
 త్రత్రపాః శీఘ్రంపర్యధురంశుకానిసుదృశస్తాగుహ్యాకౌనగ్నకౌ ॥ ౨౨ ॥
 తావేవమైశ్వర్యమదాంధృష్టిదృష్టావమునీంద్రాఃకరుణాభిసాంద్రాః | అ
 నుగ్రహాయైవసతౌశశాపస్యాతామిమాభూమిరుహావవన్యామ్ ॥ ౨౩ ॥
 స్మృతిస్తయోస్సాదపిమత్ప్రసాదా తత్రాపితౌ దివ్యశరచ్చతాం
 తే | దేనాభవేతామపిభక్తిభాజౌక్రింకృష్టద్వివ్యాద్భుతదశనేన ॥ ౨౪ ॥
 ఐశ్వర్యాద్విషయేహసక్తమనసాంసంత్యేవయోషిత్స్వపహా దూర్జితం

చాశవసేవసంధనమదాదంధత్వమవృద్ధతిః । ఏతేషామనతాంఽజౌగు
 ణవతాం నాస్తేవసత్సేవసం దేహాయంపరిణామపేశలఇతిజ్ఞానం ము
 కుందేపిచ ॥ ౨౫ ॥ శాపాంజనంవ్యంజితమంజసాస్తాత్ కంజాక్షభక్తే
 నఘృణాణావేన సంపత్సముద్భూతమదాంధర్యప్రోస్నదాసతోర్యో
 వ్యసమత్రయోశ్చ ॥ ౨౬ ॥ సత్యంవిధాతుంఋషిభాషితంతత్కృపా
 ణాశస్తస్వణావకన్యకేశః । సౌలూఖ్యలూగాద్యమశౌజణానాతా హ
 తుంజంతయోరద్యమహాన్యశీకమ్ ॥ ౨౭ ॥ ప్రవేశమాత్రేణమృషాభక
 న్యతదాంతరేణాజానయోజావేన । తిర్యగ్గతందీర్ఘములూఖలంతో
 నిషాతతోకషణతశ్చదామ్నా ॥ ౨౮ ॥ ఏనంతౌసహమూలమేన ప
 తితౌ సౌలూఖ్యేనక్షితౌ సంస్సప్తాచబభూవతుస్సర్వరౌ వహ్నియ
 థావృక్షతః । భాస్వంతౌదశదిక్షుదివ్యవపుషౌ మూర్ధ్నాముకుందా
 భకం వందిత్వాపదపద్మయోఃప్రముదితౌశాపఘ్నతావూచతుః ॥ ౨౯ ॥
 అప్రాకృతఃప్రాకృతవద్విభాసిత్వంశ్యష్టసాక్షాద్విదచద్విశిష్టః ॥ విష్ణు
 సవేదంతమరేవవిశ్వం స్వయంనిదానంజగతోజగద్భ ॥ ౩౦ ॥ సూ
 త్రాభ్యాంబిదచిద్భ్యాంనిశిష్టరూపాదుపాదానమ్ । సంకల్పేనవిశిష్టో
 వైమిత్తికకారణంజగతామ్ ॥ ౩౧ ॥ సహకారికారణంతేశక్త్యాదివిశిష్ట
 రూపేణవీచనదంతివేదాః విష్ణోత్పత్తయతశ్చకారణత్రితయం ॥ ౩౨ ॥
 త్వముపాదానమపీత్తనహినహిపరిశామదోషలేశస్తే । ఋషయశ్శ్చత
 యశ్చాపి స్వయమపినోక్తేతివిస్మితావీచ ॥ ౩౩ ॥ ఏనచిత్రచరిత్రం
 కోహతితత్వేనచేత్తుమవనితల । సర్వంభవతివిభూతిర్వపురపిభవతఃప
 రాత్పరింబ్రహ్మ ॥ ౩౪ ॥ భకావనాయభూమాకృతావతరణస్సకృష్ణవిష్ణు
 స్త్వం । తస్మాన్నమోనమస్తేపునరపిపునరపితావనవృతినే ॥ ౩౫ ॥ భ
 వతాగుణానుకథనెవాణిశృవణంవిచిత్రచారిత్రే । కైంకర్యకరయగ
 ల్లంయంగళచరణాబ్జయోహృదయమ్ ॥ ౩౬ ॥ సందర్శనెనిమేషంస
 మనసయనాభిరామస్య । సతతంశిరఃప్రణామేప్రణుతపథానాశిష్ట

ధీమభక్తానామ్ || ౩౨ || ఏవం నియతిమయః కరణతీర్థభవతు కేవల
 నా దేన । త్వద్దేశభద్రస్యానాథనపతితనయావవేహివరదవిభో || ౩౩ ||
 దామోదరోదామనియన్నిబద్ధాస్తేనయతోదా కిముసాభదాః । అ
 థాపినశ్యాపవిమోచనార్థం దామోదరత్వంఘ్రిణినోభవత్తై || ౩౪ ||
 ఏవమాఖ్యాంనళకూబరమణిగ్రీవాభ్యామభిష్టుతా భగవాన్భుకాయము
 లూఖలబద్ధోపిన్వయమనయోశ్యాపబంధన మున్ముచ్యపృత్యవచ తావ
 చ్యుతోవచనమేవమతిరుచిరమ్ 1 ౪౦ || జ్ఞాతంపురామునిపరణ కృపా
 ణదేనశాపం ప్రదత్తముచితంత్వధిష్ఠస్వరూపమ్ । తద్భాషితానుస
 రణంబుమదేశంబువాంఛితంహిదుఃఖమఖిలంబుమదేశానాంతమ్ || ౪౧ ||
 తద్గచ్ఛతంసదనమద్యధనాదిపస్య స్యాత్తామితానహిపురేవమదాంధ
 భావ । ఆజ్ఞాపితాపితిదయానిధిమాధవాంఘ్రిం నత్వాదిశంసపదిజగ్గ
 తురుతరాంతా || ౪౨ || తదానందాదయస్సర్వేశ్వరాన్ని పతతోఽ
 వం । దుఃఖమయోదుఃఖమృదుః యుక్షణోదశనిశంకయా || ౪౩ || స
 ర్వేనమెత్సిదదృశుఃపతితాదుఃఖాతౌ బద్ధందదాలకములూఖల మత్ర
 రామ్నా । కషంతుమప్యథతయోఃపతనస్యహేతుం విజ్ఞాయనైవకిమి
 దంత్యిలిబభ్రముస్తే || ౪౪ || మధ్యేచ్ఛోన్నతవృక్షయోస్సరభసం బాః స
 సంఘచ్ఛతా తిర్యగ్భూతములూఖలంతదనుకేద్రామ్నాసహకషణతా
 వీతానంపతిరౌహతౌక్షితితిరతాభ్యాంతరానిగతౌ దివ్యౌఽవపు
 షోవయందదృశిమే త్యవంజగుదాఽలకాః || ౪౫ || నతేతదుక్తంజగ్గ
 హున్మజౌకసో నతస్యకమేతీశిశోఃపరైశ్శుక్తి । సందిగ్ధచిత్రస్వప్న
 రేఖాపితా దామోదరబంధనతోవ్యమోచయత్ || ౪౬ || జ్ఞాన్వం
 తేమాంగోపికాశ్శంకమానోఽమిథ్యాభాలాబాలవత్సభితాభూత్ 1 స
 త్యక్తగాయకదారుయంత్రోవమాసౌ తానాంవశ్యముగ్ధవద్విత్ర ద
 ర్శయి || ౪౭ || ఆజ్ఞప్తాంఘ్రింపికాభింకరాభ్యాం గృహ్లాకృచ్ఛాచ్ఛిల్ల
 ఘ్రింపిన్వణంపాత్రమ్ । ముచింబంబంబానయస్తాఃకృచ్ఛిచ్ఛద్రాగ్నా

తిష్ఠాలమత్యంతభారమ్ ॥ ౪౦ ॥ కీడన్మైవమసౌనదైవసవిధం (స్త్రీ)
 తాంముదంద్రవౌభక్తానానిజభృత్యతాంప్రతిపదంసందర్శయన్చ
 ప్తితైః । కీణీధ్వంఖలుభోఫలానిమధురాణ్యేవంవచోజల్పితం శృతాన్
 దాయకరద్యయేనచయయాధాన్యంవదాన్యోగృహాత్ ॥ ౪౧ ॥ ఆదా
 యధాన్యంబహిరాగతాయం కేత్రీంఫలానామిదమాహదేవః । ధాన్యం
 మయాసీతమిదంగృహాణద్రాగెవరత్నానిభవత్సశేషమ్ ॥ ౪౨ ॥ గృహీ
 ష్వమానెనమమాద్యధాన్యం ఫలానిమానయమానినిత్వమ్ । ఆయాంత
 మేవంకలభాషిణంతం కరీంద్రడింభోవమమీక్షమాణా ॥ ౪౩ ॥ తస్మిన్
 వినిక్షిప్తనిజాక్షియగ్ధంకృత్యతాన్వసః ప్రాప్యచతస్యధాన్యమ్ । ఫల
 ప్రదాతుశ్శుభపాణియగ్ధం ఫలైస్సవీక్యైస్సమపూరయత్సా ॥ ౪౪ ॥
 పశ్యాత్సవీక్యైంఫలభాండమీక్ష్యరత్నీభవద్దాన్యవరైః పృపూణణమ్ ।
 ద్విన్వాభిభాషీరఘురామవిషః కేత్రీఫలానామితివిస్త్రితాధూత్ ॥ ౪౫ ॥
 తదింగిశజ్జస్తృతరామభావ సాన్వదూనితాన్యద్యఫలానికృష్టః । భు
 క్త్వాస్వయంశేషమదాన్తుదాతల్ (స్త్రీ)భ్యోధిపంపంశబరీవపూర్వం ॥ ౪౬ ॥
 వీధీమవీధీమనయస్యసంమైః కీడన్సరామోనయనాభిరామః । క్వ
 ణిత్థస్థామందమమందశక్తిః స్థిష్ఠన్సప్తష్టాతిముదంవధూనామ్ ॥ ౪౭ ॥
 ఏవంపద్భ్యం చంక్రమేశక్తియక్తాత్సక్వాప్తేషాషంతీరమాసాద్య స
 ద్యాః । కీడంతౌతావజన్యాయత్రభగ్నతత్రైతాతన్నాతరాపాగపతు
 ద్యాక్ ॥ ౪౮ ॥ సారోహిణీప్రేమవశాద్యశోదాతావభకావాహ్వ
 యతాన్వకీయా । లీలారతాతత్రతునాపయాతౌ తతాయశోదాన్య
 యమేవయాతా ॥ ౪౯ ॥ శ్రీకృష్ణకృష్ణబలరామమనోభిరామకీర్ణా
 విధేరలమలంత్వరయైహిచైహి । శ్రాంతోనకింనకిముచుగ్ధశిశోస్తనైభా
 త్వంప్రాతరేవకృతఘ్నకిరతఃక్షుధాతః ॥ ౫౦ ॥ ప్రతీక్షతేవాంబ
 లరామకృష్ణా భోక్తుంయవాభ్యాంక్షుధితౌవ్రజేశః । చిరాయథఃకిం
 బహులీలయాలం భోజనాలకాయాతగృహంశ్చయూయమ్ ॥ ౫౧ ॥ ధూ

శ్యాధూసరితాంగోమంగళమంగీకురుత్వమభిషేకమ్ । సిద్ధం సురభిత
 లైలం సాన్నియంచాపితి నిగ్రహీయ క్రమ్ ॥ ౬౦ ॥ జన్మక్షణం కమలా
 క్షహ్యాస్తికాదివసేతిశోభనైస్తిశాక్షివ్యంపదహిధేనూర్విప్రేభ్యఃప
 శ్యతేవయస్యాంశ్చ ॥ ౬౧ ॥ తదవస్వమాత్మమృష్టాః స్తుష్టాస్సౌష్ఠీషభూ
 షణ్ణైఃకృష్ణ । త్వమపిభవభూషితోదాగ్రాన్ నన్దయభుక్త్యాద్యనన్దమభి
 వాద్య ॥ ౬౨ ॥ ఇత్యుక్తాచగృహీత్వానీత్యాన్వగృహంహాలాయథం
 సహరిమ్ । కృత్వాసర్వమశేషం హవేముపెతాతదాయశోదేయః ॥
 ౬౩ ॥ ౫ ॥ తతోగోపవృద్ధాన్సమాగమ్య వ్రజజనితదుర్జయవిచిత్ర
 వ్యాపారవిశేషమవలూక్య పరస్పరంసమ్మంత్ర్య పురాపూతనాసంఘ
 టనకపటశకటాసురతృణావతాన్ద్యద్భుతోత్పాతాన్సముద్భూతాః కిల
 పునరిదానీమపి మహతోర్యముఖౌజానయోద్యుమయోమన్ ధ్యేకృ
 తప్రవేశాపి కృష్ణోయంరక్షితః కమలాక్షకటాక్షైశ్చైవభూయోపి యా
 వదాత్పాతితో వ్రజమిదంనాభిభవేత్తావదితః పుత్రానాదాయ యా
 స్యామోవయం తృణకాష్టాదిభిర్బంధురం బృందావనమితిగోధనాదిభి
 రశేషసామగ్రిభిగోవగోపీభిస్సహ నహస్తేవతస్మాత్సంప్రతస్థిరైః ॥ ౬౪ ॥
 ప ॥ సమ్మంత్ర్యైకధియోవ్రజౌకసఇమేసంభారభారాన్ సమారోప్య
 న్నతపుంగవోపరితథాదాసోత్తమాంగేమచగోపాలాశ్చ సవత్సగోభి
 రనుగ్రేష్మంగాణిబాపూర్యతే । కామంకాహళితూర్యవేణునినదేజన్
 గ్గుముదాలాపనైః ॥ ౬౫ ॥ గోపస్త్రీనిచయోయయాచసించయేదిన్
 వైస్యస్తథాలంకృతః ప్రాచ్యహ్యశుమహాఽథాన్సహనఖిబృందైశ్చబృ
 ద్దావనమ్ । ఆరూఢేధవిరేజతుర్కణిరథంఠిక్మష్టరామాన్వితైః తిల్లీలా
 కథనాచ్ఛక్మష్టజననీసారోహిణీహర్షిణీ ॥ ౬౬ ॥ బృందావనచాంఘ
 వధేనుబృందైస్సమాప్రసృగోపాఃపరమప్రహృష్టాః । నవంప్రజం నిత్య
 మనంతసౌఖ్యం చక్రుస్సువిస్తృత్యపురప్రవానమ్ ॥ ౬౭ ॥ గోవధానం
 శయమునాపులిసంచవీక్ష్య ఠిక్మష్టరామహృదయాబ్జమధూత్ప్రీఘ

ల్లమ్ । గోపాలబాలకశతైర్దుదితైస్సమేతౌలీలాభిరత్రచముదందదతుః
 పితృభ్యమ్ ॥ ౬౮ ॥ కాతెనవ్రజతావ్రజేప్రచలితౌలీలాఽతౌబాలక్షేరీ
 లాభిఃకలభాషజైఃప్రముదితాఽకృతాన్వనమస్తానిమా । లోకానామ
 పిపాలకౌనిరుపమాగోవత్సపాలౌవనే జాతావర్భకభావమెత్యసుభగా
 సౌలభ్యసాంద్రానదా ॥ ౬౯ ॥ వ్రజావిదూరేవ్రజబాలబృందైర్బృ
 ద్దావనెనందసుతస్సరామః । సచారయామాగమద్దేవవత్సాన్ ॥ ౭౦ ॥
 త్వదిహాన్నపిచగోవదిహ్నః ॥ వెణుంకవీచిద్వాదయతస్సహపాఽద్యృ
 పాయమాణాకవీచిదేవగోష్ఠిః । పరస్పరంయద్ధనముద్దతోద్వాకవీచిత్స
 ద్వేస్సంక్షిప్తవతఃస్తభూయః ॥ ౭౧ ॥ చక్రక్రాంతదశకౌశానపితౄతావా
 లోక్యతాశ్చార్ధికాః సంమోహాదనుకృత్యఘరతురథో దివ్యైరతైస్తా
 దృశైః । నదంతావపిఘోరసింహసదృశౌచిత్రాన్యచాన్యాన్ మృ
 గాన్ దుగేప్రాకృతబాలకావివనెదిక్కిడతుర్నిభాయమ్ ॥ ౭౨ ॥
 వత్సాన్ శృరయతోకదాచిదగయోగోపాలబాలైస్సమ్ ॥ లీలాబాల
 కయోజేఘ్నాసురసురోవత్సయితేప్రాప్తవాన్ । తంజ్ఞాత్వా య
 మునాతేనకపటస్తదవ్యత్యయాధస్థితం రామాయాధవిదగ్ధయన్ స్వయ
 మగాత్కృష్టోతిముగ్ధయథా ॥ ౭౩ ॥ గృహ్లాన్మపరాంఘ్రిభ్యాంసహ
 లాగూలంతమసురమసురారిః । సంభ్రామయన్ ససరయం విగతా
 నుంప్రాహిణాత్కపిత్థాగే ॥ ౭౪ ॥ సమహావపుఃకపిత్థైర్దైత్యై
 నిపపాతపాత్యమానైస్తేః । తంపీక్ష్యవిస్మితాస్తేప్రశశంసుస్సాధుసాధ్వితీ
 చ ॥ ౭౫ ॥ ప్రవనమన్సుమవషణం దివిదెవాస్తదనుదేవదేవేశమ్ ।
 నప్రాతరాశకేశవ రామావసంవిచేరతుర్వతైః ॥ ౭౬ ॥ సన్వింసన్విం
 వత్సకులంప్రణీయయమునాం లెపాయయిత్వాపయోగోపాలాశ్చపపు
 న్స్వయంసమభవత్ప్రప్తాస్తృషాతాభృశమ్ । కందిత్తత్రబకస్వరూ
 పమసురంత్రితైనతుండేనచ కూరంవజ్రిహతంయథాక్షితిధరిం సంపీక్ష్య
 సంతత్రసుః ॥ ౭౭ ॥ గోవత్సేషవీపవత్సపాలకచయేషవంతర్బహిరవ్యవ

వకం విష్ణుంకృష్ణమిమంబకోపసవిదన్ సర్వజ్ఞకల్పోసురః । న ర్వేషా
మపివశ్యతాంసరభనంతఃతీక్షణతుండోగ్రస ద్యామాద్యా వివశాయధం
ద్యాయగణఃప్రాణచ్యుతస్తత్తణమ్ ॥ ౭౮ ॥ దైత్యాయంప్రదహంతమ
గ్నిమివతత్తాలుప్రదేశంభృశం కృష్ణంధతుమ్మశక్తవలపనేసందహ్య
మానేనిజః ఉద్ధిర్యాశుబహిఃపురఃపునరముంతుండైర హంతుంబలాద్య
త్తుంసాధ్యకరోత్తదీయపురతఃసమ్ముత్యేనమ్ముత్యచ ॥ ౭౯ ॥ కృష్ణః
కంససఖంబకంతమసురంగృహ్లాదుగ్రతంతుండయోదోభ్యాఃఘోర
ణవద్దదారబలివంబాలాప్యహోతీలయా । సంతోషేణ సమాకిరశ్చ
కుసుమైదేవాస్సదేవానకధ్వనైస్తేపిచబాలకాబకరిపుంసంతుష్టాః
ర్విస్తీతాః ॥ ౮౦ ॥ అసుమివబకశత్రుంప్రాప్యనర్వేంద్రియాణి ప్రతి
పదమభినంద్యద్రాగి మేవత్సపాలాః । సరభసముపయాతాదైత్యముక్తం
ముకుండం జగరపిచజననైర్విస్తీతాగోపముఖ్యాః ॥ ౮౧ ॥ సదో
సౌనిజనందనస్యచరితంసుచింత్యవాచోవదత్ బాలస్యాప్యసమాగతాః
ప్రతిపదంనానావిధామృత్యవః । దైవేనాద్య తవీవ మృత్యుమగమన్న
గ్నోపతంగాయథాసత్యంహ్యక్తమనేరశ్శాగ్గుతుణానారాయణై
కాత్మనా ॥ ౮౨ ॥ ఏవంనిత్యమమందమాషమగమన్ గోపాశ్చ గో
ప్యస్తథా పీత్యాపాధుకథామృతనిరుపమం రామస్యకృష్ణస్యచ । కా
మారైకమనీయసేతుకలనైన్విడాయనాదైర్విరిమాకౌమారంజహతు
ర్విచిత్రచరిత్రైర్దివ్యైశుకుమారావిమా ॥ ౮౩ ॥ క్షిప్తోవనకర్షదీదగాద్వి
వభోజనాయ ప్రాతర్వయస్యనికరైఃప్రతిబోధయంతాః । శృంగా
రవేణవరవత్సపురస్సరోసా స్నిహాన్నశిశ్యవరవేణువిషాణపాణి ॥ ౮౪ ॥
బాలాశ్చాపిసహస్రశస్సరభనంయాతాస్సవత్సాః *యతాః । ధృత్వా
బాహుయుగైసశిశ్యనికరాభ్యాదిభిర్బంధురాః । వేణునైవేత్రవి
షాణరశ్మినికరావస్సైరణాహాన్వకా గాయంతోమాదితాఃప్ర

బంధవటలాక్ గోగోపలీలాత్త కాక్ ॥ ౨౫ ॥ సృగ్విణీవృత్తమ్ ॥ ప
 త్ససంఘాసథోయూధయూధమిథస్సంవిధాయోద్భుతైశ్చార్చయన్తావ
 నే । తత్రతత్రా భక్తైశ్చిత్రిత్రైశ్చేష్టిత్రైస్తేవిజహ్యస్తదారామకృష్ణా
 నితాః ॥ ౨౬ ॥ పెరిమతోమాతృభిర్భూషణైర్భూషితా వజ్రవైహ
 ర్యకైర్విద్యుమైభాన్వరైః । కాచగుంజామణిస్సగ్భిరాభూషితాస్స
 త్పువాలైఃఫలైఃపుష్పపింఛైరహా ॥ ౨౭ ॥ తత్రముష్ణం తపీవాన్యశి
 శ్యాదికాక్ జ్ఞాతవంతోపితాదూరతశ్చిక్షిపుః । భూయవీవాదదుస్తే
 హసంతోమిథశ్చారయంతోవనెరత్ససంఘాన్వకాక్ ॥ ౨౮ ॥ దూ
 రదూరంగతోమాధవశ్చేదహంఘూర్వికాసంగతాస్సంస్పృశంతో ము
 దా । రేమిరెరామకృష్ణాభిరామాఇమే బాలకావత్సగోపాలకాఃప్రా
 త్సుకాః ॥ ౨౯ ॥ నాదయంతస్సవ్కాక్ వేణుశృంగాదికాక్ కోకిలా
 లావమేవానుకుర్వంత్యమీ । భృంగసంఘారవానాజగుశ్చోన్నదాఃమ
 త్తమాతంగవన్తందమందుగతాః ॥ ౩౦ ॥ పక్షిణౌంఛాయయాధావమా
 నాఃపరే హంససంఘైశ్చగచ్ఛగతతనన్దతః । కేకివత్ప్రోత్సుకంసాధన్వ
 త్యంతిత్రై మానమాలమ్బ్యనమ్నోహయంతోబకాక్ ॥ ౩౧ ॥ వాల
 మాకృష్ణతైవానరాణాంబలాద్భూరుహాద్భూరుహంసమ్లవంతోద్యు
 తమ్ । భూవిజృంభాదిభిదేవమాగాంశ్చనన్దగ్గయన్తస్తథాదన్తవ
 త్తీరపి ॥ ౩౨ ॥ దాగ్విలంఘ్యాంస్సిగ్భిభేకబృందేన్సమంసమ్ము
 తాస్తేనరితౌపథసాప్రచ్యుతాః । చక్రిరేఛాయయాసీవీయయా సతకసం
 స్వసవ్వనైస్సన్వనాన్సంహనన్తస్సన్వయమ్ ॥ ౩౩ ॥ యఃప్రాప్యః
 పరదేవతైవనతతందాస్యంగతానాంసతాం భూమాప్రాకృతమత్యే
 భాలకఇవప్రోద్భూసతయోసతామ్ । తేనైవాద్య విజహ్యరత్రమహ
 తాసాకంవ్రజెవత్సపాః లక్ష్మ్య నిత్యవిహారిణావిరచితప్రాకృష్ణ్యపుం
 శోజ్వలాః ॥ ౩౪ ॥ యత్పాదపాంసురపిదుర్లభవీవనద్భిర్నిత్యం తప
 స్విభిరహాన్వయమన్తరాత్తా । గోపాలబాలఇవనృత్యతి సోత్రసాక్షా

తౌ కివాకృతంప్రజజ్నేస్సుకృతంసజానే || ౯౫ || ౫ || ఏవమమృతా
 న్దసాం సముదయైరప్యనవంతిపరిపీయమానమనౌజ్ఞచరితామృతైన గౌ
 పాలబాలకాయితైన సౌలభ్యసౌశీల్యసాగరైః భగవతావాసు దేవేనసా
 కం సముల్లాసతో లీలారతానభాకాన్నిరీక్ష్యక్షమఃక్షపాచరః కశ్చి
 ద్భక్తపూతనయోరనుజౌజుగుప్సితాజగరఘోరతరవపురఘాసురసంజ్ఞః
 కంసప్రచోదితః పథ్యేవవిశేతేస్తాఫలగ్రసనాభాముగ్రంసనోమహాసు
 రః || ౯౬ || ౪ || యః పూతనామారణలబ్ధవణః కృష్ణస్సమేద్యుః
 షయోబధూన | బకద్వషంహన్తిబలైనసాకమితచృతిస్తాజగరవృత్తికః ||
 ౯౭ || వ్యాతాస్యంవియదుత్తరోష్ఠమవసీవ్యాప్తాధరోష్ఠంగిరేశ్యైంగా
 త్తుంగసుతీక్ష్ణదంష్ట్రమనలజ్వాలైక్షణంభీషణమ్ | జంఝావాతిముఖా
 నిలంగిరిగుహాధాన్తావిలాసాన్యంతరం విస్తీర్ణాధ్వనిదీర్ఘజహ్వమచ
 లప్రాయంపరంపాపినమ్ || ౯౮ || దృష్ట్వాఘోరమఘాసురం సవయ
 సాలీలారతాబాలకాస్తంబృద్ధావనదేవతేతిమనసామత్వాసమిషంగతాః
 నిశ్వాసానిలతోస్యదుస్సహతయాసందగ్ధసత్వవృజా నలపీత్యై జగ
 రంగరోల్బణమథాజానంతకంచిత్రలమ్ || ౯౯ || కింవాయంవిపినేస్వభావ
 చరితోజంతుఃకిముగ్ధగోరగౌ దైత్యఃకింగ్రసితుంసుదీర్ఘరసనౌ వా
 న్తాంస్తథాచేదపి | వృథాస్తస్యమనోరథశ్చబకవచ్ఛిమృంవిసంక్షృ
 త్యయం భీతిర్నాస్తికదాపివాపదమిమాంముష్ణాతికృష్టోద్వనః || ౧౦౦ ||
 ఉక్తైవమేవసరయంసముపాశ్రితాస్తే హస్తేశ్చమంజుళముఖాఃకరతాడ
 నైశ్చ | కృష్ణంశుచిస్త్రితముఖంకమలాయతాక్షంవిష్ణుంయథాభవభయం
 ప్రవిహాయభక్తాః || ౧౦౧ || నర్వజ్జమజ్జమివతేనమవణాయంస్తం బా
 లాస్ససంభ్రమమఘాసురఘోరరూపమ్ | ఆవత్సన్నతువిదన్నిదమేవ
 పూర్వంసర్వాపదాఃనికృతౌకృతవాసుపాయం || ౧౦౨ || తావజ్జవా
 దజగరోదరమేవఘోరం గోవత్సపైస్సహనవత్సచయఃప్రవిష్టః | సం
 వెశనంబకరిపోసనిరీక్షమాణస్తూప్తీం బధూనననిగీర్భతమప్యృషేతం ||

౧౩ || దేవత్యస్యవత్సకులవత్సవసంచయస్యప్రాణాపదోరపివిమోచన
మోచకతుమ్ । కృష్ణోవిశస్సయమపిమృతమస్యవక్త్రం దేత్యస్త
దాదివిసురాముదితాశ్చభీతాః ॥ ౧౦౪ ॥ సావత్తప్రవేశనవశాదసు
రాకృష్టహృష్టాకృష్ణోవిదకసరభసం వవృధేతిఘోరే । చూర్ణాక
విభాతుమనసోస్యగభీరమస్తాస్రాస్సింహికాజతరగోహనుమామాయ
నైవ ॥ ౧౦౫ ॥ ఉద్ధృతదృష్టియుగళస్యతదాసురస్య పాణానిలస్తత
భృతౌలుకతౌంతరం గే । రంధ్రాంతరేషువిగతిబహిరాజగామ తద్భృ
హ్మరంద్రవివరాత్సహరిస్సనర్యః ॥ ౧౦౬ ॥ జ్యోతిస్తదాహివపుయోద్భవ
దుశ్శతంద్రా గుద్ధీసయద్దశదిశాపివివేశకృష్ణమ్ । హృష్టావరంసుమన
సస్సుమనఃప్రవక్షం నృత్యంచతత్రతగసాప్సగసోవిలైనుః ॥ ౧౦౭ ॥ ఏవ
విశమ్యచనిశామ్యమహాత్మనాదీక భక్తావరాధామనతీణమృషాభా
కస్య । వద్దోద్భవోభగవతోమహిమైత్యమందమానందమైత్య సురసం
సఽవిస్త్రిభూత్ ॥ ౧౦౮ ॥ రాజన్నాజగరంతచ్చమబభౌనమక
మందిరందీఘంబృందావనేసదైవవ్రజవత్సవబాలబృందానాం ॥ ౧౦౯ ॥
తత్పంచమాబ్దకృతకమకహరేర్విలాక్యకౌమారకం పరమమద్భుతమా
త్మమోక్షమ్ । మృత్యోముఖాదజగరస్యసువిస్త్రితాస్తే * పౌగండు
సంజ్ఞవయసోవ్రజవత్సవాలాః ॥ ౧౧౦ ॥ మాయాభాకస్యపరమస్యన
చిత్రమేతత్త్రిమాసురోపిహతషాతక ఏవతూణమ్ । సంస్పృశనా
ద్భగవతోభజదస్యసామ్యంయద్ధులభంజగతి జాత్యపి యోగినాంచ ॥
౧౧౧ ॥ రక్షితైవనాస్వాభాకాకవత్సకాంశ్చ మృత్యోరాస్యాత్రా
ణామానీయసర్వాక । నద్యాస్తీరువాలుకాభిమనోజ్ఞా కృష్ణో
వాదీత్క్రిడనెచ్చుర్వయస్యా ॥ ౧౧౨ ॥ తీరేస్త్రిమృదుభిమనోజ్ఞ
పులిన్దేకిరదాచుకూలైఃపరంరమ్యేకౌమలవల్లవైశ్చతరుభిభోకస్య
మేవాభునా । అస్థాభిక్షుధిలైదివాకరకరైఃకూరైఃపృతపాంగకైః

త్వత్సాశ్చాపితృణంచరంతుశనకైః పీత్వాసమీపెవయః ॥౧౧౩॥ కృష్ణా
జ్ఞామాతదనుహృష్టవయస్య సఁఘః సఁతుధ్య వశ్యునిక రానపిపాయయి
త్వా । విస్రస్మశిక్యనిచయోరుచిరెవదేశే సామోదమోదనవరం బు
ధుజేనకృష్ణః ॥ ౧౧౪ ॥ మధ్యేకృష్ణమిమంవిధాయపులినేకృష్ణోస్తుభూ
మండలీ భూయైతెపరితఃపయోజదళవత్క్రిజల్కముచ్చేముదా । క
చిత్పద్దతైద్యుషద్భిరపరేవతైస్తథాపల్లవైస్సేవహాస్తైఃకృతభాజ
నాశ్చబుభుజుభక్ష్యైఃకణిదధోదనమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ పృథక్పృథక్పాప
కసంచయోత్రప్రకాశమభోజ్యరుచివర్తస్తే । హనమిధోనా
నపిహాసయంశ్చ త్రిశేససాకబుధుజేనభాగ్యః ॥౧౧౬॥ ॥పుత్రావై
ణుంచకృష్ణఃకటితటపటయోరంతరేశ్వంగవెత్యై కక్షైజఙ్గీరచూతామ
లకఫలతతీరంగుళీరంధ్రభాగై । దధ్యన్నంవామపాణౌమిషతిసురచయే
నమవాచః పృజల్పకలూకాధీశోమఖాశోపిచబతబుధుజై గోపగౌ
స్తీంప్రవిష్టః ॥ ౧౧౭ ॥ భుంజానెమసహచ్యతేమముదితేష్వేవం సున
ర్మోక్తిభీరమ్యేవత్సపసంచయేమపులినేపూణే మపుణ్యాత్తను । వత్సా
స్తేతృణలూభతఃప్రవివిశుదూరంనదృష్టైవతా భీతా పాహసవ
త్సపానభయదోదాగ్రానయామీతితా ॥ ౧౧౮ ॥ సర్వజ్ఞోపిసకృష్ణ
స్తానుక్లేవంనపాణికిబలోగాత్ । గిరిగహ్వరగహనెతా చిన్వేవ
త్సాన్తద్ధైవనిజవత్సా ॥౧౧౯॥ అభూసురవిమోక్షణంక్షితితలేసమీ
త్యైత్తభూస్సువిష్టితేమనామనాగుపగతాహతాతేహారైః । మహా
త్వమభివీక్షితుంక్షితివతేన్యదన్యాదృశంప్రగృహ్యచపలాయితోరహసివ
త్సవత్సాధిపా ॥ ౧౨౦ ॥ కుత్రాపివత్సాన్నవిలోక్యకృష్ణస్తావత్స
పాన్తత్తులినోపవిష్టా । పునర్విచిన్వన్నపివిశ్వద్భిష్టిర్నాలాక్యమే
నేవిధిఘృతృతత్ ॥ ౧౨౧ ॥ తదైవతత్రజ్జననీజనానాహవం చికి
మణిపరమెష్టినోపి । కృష్ణోలాత్తాహ్యభయాయితోభూద్యావద్వ
పుర్వణవయోగుణైశ్చ ॥ ౧౨౨ ॥ విష్ణుర్విరించిజనకోవత్సత్వంవత్స

పాలతామసిద ! తత్తణమ స్థిక్ విపినెస్వయమాపేదేతద్దేవకృష్ణత్వమ్ ॥
 ౧౨౩ ॥ తత్తద్వత్సనమూహాన్ తత్తద్గోష్ఠేనిబధ్యనియమేన । తత్తత్స
 దనముపాగాత్ తత్తద్వత్సస్యపాలకోభూత్వా ॥ ౧౨౪ ॥ జగతాంవి
 ఘ్నమయేత్వంప్రసద ద్వేదంవిభూషయన్నైవమ్ । చక్రీడభయభత్తాభజ
 తాంజగదేకకారణంకృష్టః ॥ ౧౨౫ ॥ ఆకణ్యోవెణునినదాన్ త్వర
 యోత్థాయాథమాతఃస్తైషాం । ఉత్థాప్యదౌభిరేతాన్ మత్వాతనయా
 నపాయయంస్తస్యష్టే ॥ ౧౨౬ ॥ పేణీకరజైరశనైమృదువననేరపిచ
 భూషణైశ్శయినైః । సంలాలితాయమేవంమధురైర్వచనేరహస్తదం
 తాసామ్ ॥ ౧౨౭ ॥ ఆకారితాన్వవత్సాన్ హుంకారైర్గోష్ఠ మేత్స్య
 గావోపి । స్నేహాస్తుహులిహంత్యః స్రవతాపయసా స్వపాయయకో
 త్సుధితాన్ ॥ ౧౨౮ ॥ గోగోపీమశిసూనాం మాతృప్రీతిఃపురెవ సం
 జాతా । కింతు స్నేహస్తాసామధికస్తాకోయతోత్పలంకేళః ॥ ౧౨౯ ॥
 వవృధేశ్వరమెవం వత్సేష్వపివత్సపాలకేష్వపిచ । తాదృక్ స్నేహాల
 తెయంయాదృక్ కృష్ణేగవాంచగోపీనామ్ ॥ ౧౩౦ ॥ X ॥ తదనుతాదృశేవ
 షేషంచమాన్వవశిష్టాసు రాత్రిమాదూరతపవగోవధానాద్విశిఖరవిరా
 జమానతృణగణపరిచరణగర్వితా గావో వ్రజపరిసరసంచరదవత్ససంచ
 యాన్యావదవలోకయంత్యస్తావదెవస్నేహావశాద్విస్తృతాత్తా నన్య
 మతిక్రాంతస్వకీయపాలకానగణయంత్యోదుగ్ధమమాగానపి ప్రో
 న్నమితపుచ్చాదుగ్రతంభావంత్యస్సముపస్మత్ప్రవత్సాన్స్తాన్నిగలంత్యఇవ
 లిహంత్యోనిఖిలాంగకానినిస్సరదోధనంపయః పాయయంతిస్త ॥ ౧౩౧ ॥
 తాసాంగవాంవ్రజమతీవజవేనగోపాః రొద్ధురగతాపరమదుగ్ధమమా
 గ్ధమధ్యే । ఆయాసమన్యమననస్సముపెత్సకృచ్చాగ్రదవత్సాన్ సుతా
 నపివిలాక్యవిశేషహృష్టాః ॥ ౧౩౨ ॥ తద్ధశేనొత్సుకవశాద్గతమస్య
 వోదాగ్రాఘ్రాయమూర్ఛి ముదితాశ్చముదశుభ్రాణాః । పీతోఽఙ్గి

త స్తనచయేమచతణకెముప్రేష్టాన్యవేతుమవిదన్నబలస్సచింతః ||
 ౧౩౩ || కృష్ణేయధైవనిఖలా త్తనిధావబంధఃసంజాయలేఖలుతథావృజవ
 త్సకెము | గొప్పెగపాంమమదగొకులవాసి నాచ మాయాకి మేతదసుజ
 స్యదురత్వయామె || ౧౩౪ || ఏవంసువి స్తితాత్కాచింతామేత్యాధవయునన
 యనెన * | వత్సానపిచవయస్యాక్ దాశాహా స్రందదర్శదాశాహా
 మ || ౧౩౫ || ఋష్యంశాస్తేపాల్యమానాస్తువత్సాదేవాంశాస్తేపాలకాన
 త్సపాలాః | ఏవంతావద్వేత్తహంకింతిదాసీ సరస్వపశ్యామ్యత్రిమ
 త్కృష్టమేవ || ౧౩౬ || ౫ || ఏవంకృష్టాగ్రజెతిపిస్తి తేసతితావదేవ ||
 ౬ || తుటిమాత్రేణమృహిణః కా లేనస్వాత్తమానెన | దదృశే పురో
 వదబ్దం క్రీడంతంకృష్టమేవసానుచరమ్ || ౧౩౭ || మాయాశయేమదీయే
 వత్సానత్సాధిపాశ్శయానాయే | నాద్యోత్థితాఃక ఏతే సాకంకృష్టేన క
 ల్పితక్రీడాః || ౧౩౮ || ఇత్యాలోచ్యవిరించిస్సమ్మోహయితుం స్వమా
 యయాతాః | విశ్వవిమోహానమపితంమోహంస్వయమేవసాధునమ
 వాన || ౧౪౦ || విశ్వవిమోహానమాయానహస్రశీషన్యవరమపురుష
 స్య | శీషచతుష్టయమాయామజయదజస్యేహయదితికిముచిత్రం || ౧౪౧
 ఖద్యోతార్చిషిరాజక ఖద్యోతార్చిఃప్రకాశకఃకిమిహ | ఆశ్చర్యమన్య
 దధునాశ్శృణుయచ్చోతుశ్చకణఃపీయూషమ్ || ౧౪౨ || తావత్తైపిచ
 వత్సానివత్సవపటలాశ్చవశ్యతొజస్య | సచతుర్బుజావిరెజజ్జలదశ్యా
 మాస్సపీతకాశేయాః || ౧౪౩ || త్రివత్సకాస్తుభాధ్యా శ్శంఖగదాచ
 క్రకమలకరకమలాః | విలసితమణిమయమకుటాః కుండలకటినూత్రక
 లకకమనీయాః || ౧౪౪ || కేయూరకంకణాంకాః సాంగదసౌవణాస
 జ్జతాంగుళికాః | నవరత్ననూపురాదైవ్యకృష్ణభిరదివ్యాంఘ్రిపర్తయు
 గళాశ్చ || ౧౪౫ || వనమాలామణిమాలాకోమలతులసీమనోజ్ఞమాలా
 భిః | సమలంకృతకంఠాస్తే | కృతకమలావాసదివ్యవక్షాస్కా || ౧౪౬
 మండస్మితచంద్రికయారుచిరాధరబింబదివ్యపిథవదనాః | కరుణాపూ

ణాకటాక్షైః । కలితానతశామసముదాయాః ॥ ౧౪౭ ॥ సచతుర్వింశ
 తితత్సప్తకృతిరపిబ్రహ్మముఖ్యజీవాశ్చ । యస్యహివిభూతయస్తాస్యవిష్ణు
 రేవాద్యలసతిసర్వాత్మా ॥ ౧౪౮ ॥ తినుమచ్చరాచరైస్తేర్మణానగీతా
 హాణాదిభిస్సేచ్యః । స్వయమేవసర్వరూపఃకీడతసాశీల్యనిధిరేషః ॥
 ఏవంసకృద్దవర్గబ్రహ్మనిఖిలంచపరబ్రహ్మమయమ్ । సచరాచరజగదేత
 ద్యస్యసదావిభాత్యభౌమభాస్తేవ ॥ ౧౪౯ ॥ యోగిష్టచయాశాం
 త్సుభితోబ్రహ్మపితృజసాతరసా । స్థిమితాఖలేంద్రియోధూత్ప్రతిమేవ
 చతుర్ముఖితూష్టిమ్ ॥ ౧౫౦ ॥ ౫ ॥ అథకథంచద్విరించించ్యతప్రసా
 దేఫప్రతిలబ్ధసంజ్ఞాస్సపద్యవశ్యత్తలబ్ధాదావనంయత్ప్రజ్ఞేసగీకగూర్వా
 రమైర్వైరామృగాదయోధగవదావాసాత్పరస్పరమతితరమిత్రభావేన
 భావయంతస్తత్రైవ పూర్వవత్ససాణికబళం కిబళోత్సుకవత్సవమండ
 లమండనాయమానం మనోజ్ఞవర్తిక్రిశ్ననణాతిత్వష్టశీకృష్ణమపితదై
 వత్సరయాహషేణ హంసాదవతీర్ణ్య పృథివ్యామాత్మనఃప్రతికం కనక
 దండమివనిపాత్యచతుర్థకుటకొటిభిర్భాగవదంఘ్రియగ్మభిమృశకా
 పునఃపునఃప్రణమ్యముదశ్చుగ్లితైరభిషిచ్యశనైరుత్థాయవిమృశ్యలోద
 నానిముకుందముద్వీక్ష్యవినమ్యకంధరఃకృణాంజలిరెవమస్తాషిత్ ॥ ౧౫౧ ॥
 ప ॥ స్వామిన్నమోభ్యవపుషేతివంశుకాయగుంజావతంసవరవేణువి
 షానిపాణే । వస్యస్రజేరుచిరపింఛలసన్తుఖాయపద్మైశ్చైవశుపనాట్యవి
 డంబకాయ ॥ ౧౫౨ ॥ సౌలభ్యసాగరజగత్పరిపాలనాయక్సుదోక్షితా
 వపిచగోపకులవతీణమ్ । త్వాంజ్ఞాతుమపునఃతమాఘ్రిమహత్వమే
 వం బ్రహ్మప్రహంహికిమలంకరణౌచినాతే ॥ ౧౫౩ ॥ యోవిశ్వసంతిచ
 రణౌశరణౌత్వదీయంతైర్నిజితోస్యవినైరజితోప్యసద్భిః । అన్యైరు
 పాయనిచయైఃకిముకర్తముఖైఃకైశాపహనీతధరఃఖలుకేశవస్తవమ్ ॥
 దౌజన్యమద్యమమవశ్యకృపామ్బురాశే మాయస్యపితృయమహాద్భు
 తశక్తిసాంద్యే । మాయాంశదర్శయమవైభవమిక్షితంత్రాప్తః కి

యానహమహోజ్వలనేయఖార్పిః ॥ ౧౫౬ ॥ సగ్రహాహమిత్యతితరామ
 వలెపమాపంత్వ తన్నవ్యయంపృథగధీశఇతిప్రమత్తః । స్వామికారజోగు
 ణయుతంరదితాపరాధమూక్షంతుమహాసిక్పసాజలధేతవాస్తి ॥ ౧౫౭ ॥
 కావహంహారేయహదహంకృతిపందభూతితైష్ట్యిర్వనిమిత్తతనుః ప్రకృ
 తిస్వరూపైః । ఏతాదృశాండచితలసతీహయస్యరొమాంచలేకవసు
 మహత్విమిదుత్పదీయమ్ ॥ ౧౫౮ ॥ సంతాడనంపదయుగాదుదరంగత
 స్యమాకుశ్శిశోవతివిశ్వఫరాగసేకిమ్ । నారాయణస్యతవమాధవనా
 భిజాత్రాబ్రహ్మైత్యుశంతినకిముశ్రుతయఃక్షితౌమామ్ ॥ ౧౫౯ ॥ సం
 మోహితౌహమభునాతవమాయయైవవత్సవచయశ్చయతస్తస్వ
 మేవ । ఉజ్జ్వలంహుణాభనదీయముఖేదదర్శబ్రహ్మడష్టడమిహలైజసనీ
 యశోవా ॥ ౧౬౦ ॥ కోవామహత్వమవగంతమలంత్వదీయ త్నాం
 ప్రాప్తుచాశ్వలమలంస్తృతిరేవదేవ । త్వత్క్రింకరేషుననుకల్పదకించ
 నోహంసాధారణోఽహమరాంఘ్రియుగంసిపేవె ॥ ౧౬౧ ॥ ధన్వాఃఖలు
 క్షితితలేవ్రజగౌరవణ్యః స్తస్యంయదీయమభునాభవతాప్రజీతమ్ । వత్సా
 యిలెనచతేథాతనుజాయితేనసంహాయినామృతమపిత్రీదశేష్వరాణాం ॥
 భాగ్యమహోభాగ్యమహోభూమానందవ్రజౌకసాంయేషామ్ । యన్తి
 త్రింసుపవిత్రంపూర్ణానందంసనాతనంబ్రహ్మ ॥ ౧౬౨ ॥ నందవ్రజాధి
 పసతేరిహయస్యకస్యభాగ్యంత్వమేవసమభూస్సకలంముకుందాతస్యాం
 ఘ్రిరేణుమహిళేవిమలవ్రజేస్త్రికాజన్తైఃపజన్తవహతాం భువిభూరిభా
 గ్యమ్ ॥ ౧౬౩ ॥ త్వదాశీతానామసతాంసతాంవాస్వాత్కర్షణేనాపి
 ఋషీవధాసి । నైకైవలభేనవిషస్తనీతావంవదానస్తద్భృంభుబకాదయో
 పి ॥ ౧౬౪ ॥ జానంతవవతవవైభవమద్భుతంయేజానంతుతేమమతుజా
 తునగౌచరంతే । స్వామింస్తవదీయపదపంజరమావ్రజేయం తుభ్యం
 సమర్ప్యసకలంభరమస్త్యభీతః ॥ ౧౬౫ ॥ ప॥ ఇత్తంకృష్టమభిప్రాయ
 త్రిఃపరిక్రమ్యచరణయోః ప్రణవ్య సన్ధామప్రత్యపద్యతపద్మోద్భవః

శ్రీకృష్ణలీలామృతే చమ్పూ ప్రబంధే

అథ సవద్మనాభోపి భగవానమజ్ఞాప్యన్వయంభువంప్రాగివస్థితాః శా
 త్సంస్తదెవపులిసచూనినాయతత్యసఖాయస్సవ్యకాస్సమవర్తంత॥౧౬౭॥
 ॥ వ ॥ ఏకస్మిన్నపి యాతే రాజన్నభేద్యుతచ్యుతాః * పృథుకాః ।
 సమ్మోరెక్షణార్థం మోహితచిత్తాహి మాయయాతస్య ॥ ౧౬౮ ॥
 అవదక్సుహృదమదైతే సవదినభేనాస్వగతంభవతా । నైకొప్యభోజక
 బళస్తద్విద్యరహదైవహిభుజ్యతాంస్వస్థః ॥ ౧౬౯ ॥ అభ్యవహృత్యత
 తస్తేస్సయమపిచహనక్హృషీకేశః । చర్తాజగరంప్రదర్శ్యతేభ్యస్స
 మగాద్వినాద్వజినచిరాత్ ॥ ౧౭౦ ॥ మాయూరబహువరవన్యవిచి
 త్రితాంగశ్శృంగారపెణసహదేణురివోత్సుకోగాత్ । వత్సాధిపైఃప్ర
 వినుతావిసత్సైన్యకృష్ణోముష్ణక్మహాంసినయనానిచ గోపికానామ్ ॥
 వృజైజనేభ్యోభకసంచయస్తేజగుజ్జఘానాజగరంచతస్మాత్ । అపాల
 యన్నఃకృపయామహోదాతనూజఇత్యుద్భృతహవళయగ్తాః ॥ ౧౭౧ ॥
 ౫ ॥ లూకేతాకేమసోద్భవేష్యపిసత్సు పరోద్భవేనందయిశోదానం
 దనే కృష్ణైస్మిన్నభూతిపూర్వః కథమియాప్రేమాసముచ్ఛాతఃకథ్య
 తాంమహాత్మన్నిత్యపృచ్ఛచ్ఛుకమహాషీఁపరిక్షిద్రాజషీః ॥ ౧౭౨ ॥
 సోపివ్రత్యవాదీన్తుదైవమ్ ॥ ౧౭౩ ॥ వ ॥ నాస్వత్తైవల్లభోస్త్రిభువ
 నేర్యవవ్యసర్వజుతూనామ్ । నల్లభతయైవతస్యత్వితరెపిభవంత్యపత్య
 విత్తాద్యాః ॥ ౧౭౪ ॥ భవతియథేనస్మిహోదేహేస్వస్మిన్తుదేహినాం
 జగతి । సతధాభవతిహిరాజక్మమతాలంబెమపుత్యవిత్తైవమ్ ॥ ౧౭౫ ॥
 దేహేత్తవాదిపుంసామపిదేహఃప్రియతమోయథాభవతి పుత్రాయ
 స్తమనుయోధవతిప్రియతమాహితేతితథా ॥ ౧౭౬ ॥ నృపనిశ్చితేని
 యతదేహేహదేసుధైవదేహేస్త్రికా । మహాతీహిజీవితాశాదేహేయ
 త్ప్రేమతత్తుజీవేన్యాత్ ॥ ౧౭౭ ॥ దేహవతాంసర్వేషాంస్వాత్మాసోప్రి
 యతమోభవతి । యస్తాత్తదభవఖలుంప్రభవత్యైతచ్చరాచరంజగత్ ॥
 ॥ ౧౭౮ ॥ నిఖిలాత్మనాంచకృష్ణంపరమాత్మానంతువిద్ధివిష్ణుమిమమ్ । జ

గతాంహితాయక్యపయాప్రాకృతదేహివమాయయా భాతి || ౧౦౦ ||
 అత్రావతీణకృష్ణోనహికేవలమాత్మనామాత్మా । సర్వేషామపి జగ
 తాంజగచ్చతస్తేననూపమిదమఖిలమ్ || ౧౦౧ || జగతాం కారణమే
 సంనారాయణమేవజానతాంపుంసామ్ । భాతిచరాచరమఖిలంకృష్ణమ్
 యునాన్యదస్తిచస్త్వితిచ || ౧౦౨ || యత్కారణమిహజగతాంతక్క
 రణస్యదకారణంకృష్ణః । నిఖిలైవచకృష్ణమయోకిమతద్వస్తస్త్వితిభృతాం
 రాజః || ౧౦౩ || తస్మాత్ప్రియతమవీవత్రిమాకృష్ణోఖిలాత్మనామా
 త్మా । యోయన్నినగబంధుఃకుముదానామివసుధాకరోనిత్యమ్ || ౧౦౪ ||
 తీర్ణోభవతిభవాద్ధిర్యేషాంకృష్ణస్యచరణతరణిరహ । తేషాం విపదితి
 వారాస్పషైపిచనాస్తినాస్తేన || ౧౦౫ || యశ్శ్రీకృష్ణకథామృతం
 సకృదపిహృత్యాపిబత్యాదరాచ్చిత్రాచ్చిత్రమఘాసురస్యనిధనం సం
 భోజనంశాడ్వత । రూపవిశ్వమయంవిరించిరచితస్తాత్మంతదత్యద్భుతం
 సాయుయాత్యమృతంభవద్వరహంకృష్ణాంఘ్రిపద్మోద్భవమ్ || ౧౦౬ ||
 ఇతి శ్రీకృష్ణలీలామృతే చమూప్రబంధే తృతీయోల్లాసః

శ్రీరామాయనమ్.

చతుర్థోల్లాసః ప్రారభ్యతే

గోపాలైస్సఖభిర్వృతౌప్రమునితైర్గాఢాశ్చరయంతౌస్వయంతౌ
 పౌగంధవయస్సమేత్యతదనుశ్రీకృష్ణసంకషణౌ । పాదైఃపంకజకో
 మలైః మునిమనోభృంగాళిసంసేవితైః పుంజ్యంసంచరణాత్ప్రచక్ర
 తురహో బృందావనంనిత్యశః || ౧ || కృష్ణోవేణుముదీరయన్ పరివృ
 తౌ గోపైర్గుణద్భిర్యతో గోవత్సాంశ్చ పురోవిధాయనమగాద్భృ
 ఘ్వామనోజ్ఞానవమ్ । సంయత్తసుమనస్సుగంధవిలసద్వాతేనమంజ
 న్వనైర్భుకంగాణాం బలసంయుతౌత్రసుచిరం రంతుంమనస్సందధే || ౨ ||
 దృష్ట్వావిత్రమహిమహాకిలయై పుష్పైఃఫలైర్నూభృతాన్ । తద్భా

రణవిసమృతాన్ సీతముఖఃకృష్ణ స్తమూచెగ్గజమ్ । పుష్పాద్వైర్యుష
హరచస్తుభిరిమేనూధ్వాన్ గృహీతైర్ముఖాదా । పాదాబ్జపరిణామం
తి తేక్షితరుహఃపాపాపనుత్యైవభో ॥ ౩ ॥ మానుష్యవేషణవనెపిగూ
ఢం శ్వామాత్తదేవనహిసంత్యజంతి । ఇమేమునీంద్రామధుపాయితా
స్తేగాయంతీకీర్తనంకలకోకిలౌఘైః ॥ ౪ ॥ ఆలొకృన్మృత్యంత్యపిబహి
ణోమి ప్రియాతిథింసంతశ్శవాగతంతాప్వమ్ । ప్రియంప్రకుర్వంతిముదా
హరిఃశో యథాతరుణ్యః కరుణైక్షణేన ॥ ౫ ॥ ఏవం పీఠమనాఃప
శ్చూన్యస్థానచయే బృందావనేచారయన్నదేః ప్రాంతసరిత్తటేచస్య
హరిరామేణరేమేముహూః । కేచిత్తువ్రజబాలకాః ప్రముదితాఃగాయ
నిభృంగానుగాః కేచిన్నతన్సలాలుపాదవశిఖికూజంతి కేచిత్పికాః ॥ ౬ ॥
స్వపంతియద్ధృమకర్షితాయే తల్పేమతేపల్లవకల్పితేషు । తదైవకృ
ష్టంచవిధాయకేచిత్తదఃస్ఫ్రిసంవాహనతత్పురాశ్చ ॥ ౭ ॥ క్రిడాపరి
శ్శాంతబలంబలాఢ్యం పయోజవలైర్గ్రస్మమవీజయంస్తే । సంసేవమానా
బలరామకృష్ణాధనాబభూవున్మృజగోపదాలాః ॥ ౮ ॥ గోపాలసం
సదినీగూఢనిజస్వరూపోరేమైరమావతిరుపాత్తతదీయవేషః । గూఢం
యథామృగమదంమహనీయగంధ స్సర్వేశ్వరత్వమదసీయ ముశంతిచె
ష్టాః ॥ ౯ ॥ ౧ ॥ తదనుకశ్చిచ్ఛ్చిదామనామరామరామానుజయో
స్సఖాసఖాయౌప్యన్యేచ సుబలస్తాకృష్ణసామద్యా రామకృష్ణా స్వ
త్పష్టాపూరణార్థం మిత్రమభ్యర్థయామాసుః ॥ ౧౦ ॥ ప॥ శ్రీరామ
రామపరమాత్మవిరామరామ శ్రీకృష్ణకృష్ణపరిపూరితసర్వత్వస్థ । ఆ
కర్ణ్యతాం వనమిహస్త్యవిమూరతోస్తా త్తాళాళిసంకులమలంకృతము
త్పత్రైశ్చ ॥ ౧౧ ॥ సర్వాదిశః పరిమళో మహతాం ఫలానాం వ్యా
ప్నోతికషాతమనోపిభవత్ప్రియాణాం । భూరిణిసంతిపతితానిఫలాని
తత్రక్షోణీరుహత్త్వితరేప్యధునావతంతి ॥ ౧౨ ॥ కింతుప్రకృష్టబలధేను
కనామదైశ్శ్యో ఘోరోరుణద్ధిహిఫలానిఖరస్వరూపః । అస్తాకమస్తే

మహాతీర్థవతాంఘ్రేచ్ఛా ద్వాగ్గవ్యతాంతదిహ రామరిపోర్వి రామ॥
 వాక్యంనిశమ్యసుహృదాంకరుణాభిపూజా తూణాంవృజ గతు ర
 మూకంసఫలాకవిధాతమ్ । మోక్ష ఫలంనఖలుకవలమ స్తదీయః ప్రా
 ప్నోతిచైహిః ఫలంత్యితిదశాయంతో ॥ ౧౪ ॥ సద్యఃప్రవిశ్యసహరిర్భ
 లరామవిష । ప్రాకంపయ స్తదకరీవక రేణతాశాన్ । శబ్దనిశమ్యర
 భసాత్పతతాంఘ్రాం ప్రాగ్భ్రాతరఃక్రితితలంపరికంపయన్ ॥ ౧౫ ॥
 ప్రత్యక్ష్వాదాభ్యామురసిప్రరోషా త్ప్రతాద్య రామంద్విషతాంవిరామం
 తం రాసభోసౌరభసాదధావ త్కశబ్దముచ్చైఃపరితావిముంచన్ ॥ ౧౬
 క్కోధాశ్ఛరంతంపున రాపతంతం పరాక్షి పరతుస్వపరాంఘ్రియగ్న్ ॥
 చిత్రైపగృహ్లాపదయోస్సరామో ద్వాగ్భ్రామయిత్యాప్సధివీరుహాగ్ని
 ౧౭ ॥ భామేతైవహ తేన తేనమహతా ద్వాగ్భ్రానభేనోద్ధృతా విద్ధో
 భూమిరుహః క్రితానిపతితః పాశ్వన్స్తమాకంపయన్ । భగ్నస్సోమ
 హిరుహస్సపదిసాప్యవ్యంసచావ్యంతభా తేన రేవేపిహతాహతాహితర
 వారామస్యలీలావళాత్ ॥ ౧౮ ॥ నైతద్భిశ్చింతరాజన్నతలప్రోతంహిజ
 గదిదం యస్తిన్ । గృధ్రితఃపటజవతంతుమభగవతిరామేబలాభిరామే
 స్తిన్ ॥ ౧౯ ॥ తతఃక్షణేనాభ్యవతన్ ॥ రస్యస్వబాంధవారాసభసంచ
 యాశ్చ । తాంస్తా స్తదైవాపతతస్సక్యహోబలః ప్రచిత్రేపవదోప్రగృ
 హ్లాన్ ॥ ౨౦ ॥ రరాజధరణీతలంనిహుతదైత్యదేహవృక్షేః ఫలైశ్చపతిలై
 ప్రరోర్నభజవాభ్యబృందైస్తదా । గజానివమధువృతాః పృథుఫలాని
 గోపాలకాః జవాత్సమభజన్ గవామపిచయాశ్చ చైరు స్మణం ॥ ౨౧ ॥
 సబంధవమిమహతం సపదిధేనుకంరాసభం నిశామ్యసుమనోవృజా
 స్సుమనసోవవహాముదా । నిజఘ్నురపిదుందుభీనమరగాయకాస్సం
 జగూః వృతుష్టాపురపిప్రభూపాధిత రామ రామానుజౌ ॥ ౨౨ ॥ వృజ
 మాపసాగ్నిజోధత్రిదశ్లేః పశుపైశ్చగీతనిజకీర్తిణః । వేణుంక్షిప్తాన్ స
 క్కృహోముష్ణకృద్భయానిహారిణసయనానామ్ । ౨౩ ॥ సదయమథ

యశో వారోహిణీః కృష్ణ రామా సకరుణమభినంద్యస్వాత్మజౌ మజ్జనా
 ద్దేయః । కమలనయినయోస్తామాశిషంసంవృథతామృదుఘటిపతికల్పే
 తౌశయాతేస్తతల్పే ॥ ౨౪ ॥ ఏవంబృందావనసంచరణత్పృష్టేకృష్ణైశా
 శింశీముపగతవతిగోగోపాలైస్సమంసంకషణాదృతే తదాదేవనని
 దాఘాతపపీడితాగోగోపాలాస్తృషారావిషదూషితపయఃపానెనతత్స
 రిశస్తదైవవ్యసవస్తవరయాతత్తిరవీవపృథివ్యాంనిపెతుః ॥ ౨౫ ॥ కృష్ణో
 సౌసమజీవయత్సరభసం సర్వాత్మమృతాత్సేవీక్షయా కారుణ్యమృ
 తధాఽద్యౌసజగతాం సంరక్షణైకవ్రతీ । సంలబ్ధస్తృతయస్తుతేనమవద
 న్నుత్థాయశీఘ్రంమిథోగోవిందస్యకృపామృతాత్ఫలువయంప్రాణా
 వునఃప్రాపితాః ॥ ౨౬ ॥ కృష్ణేయంవిషదూషితేతిసవిదకృష్ణాహినా
 క్లిప్తధీః కృష్ణస్తాంప్రచకిషయాహృతవిషామాశీవిషంవాక్షిపత్ । శృ
 తైవతన్నప్రపతిశ్శకం నమవదత్కృష్ణస్తమంతజాలై ఘోరగాధసరి
 ద్వరైఃపహయగావాసంస్యగృహ్స్థాత్కథమ్ ॥ ౨౭ ॥ రాజానంమునిరాజ
 వీవమవదన్తాదాత్సకృష్ణైకధీః కాళింద్యాంవిషవహ్నితప్రపయసా
 వూణాన్స్తికశ్చిద్ధృదః । శీఘ్రైవైవఖగాఃపతంత్యపరి గాయన్తికా
 మృతాస్తీరగాః । చాన్యేజంతుచయావిషోదకభృతౌవాతస్య సంసృ
 త్సనాత్ ॥ ౨౮ ॥ కాళియాఖ్యభుజంగతీక్షువిషతఃపశ్యన్సదీం దూషి
 తాం కృష్ణోదుష్టనిబహూణాయచనతాంసంరక్షణాయోదితః । తీరస్థం
 త్వరయాధిరుహ్యముదితస్తుంగంకదంబంతరుం ప్రాస్థాన్యాత్కభుజం
 భుజంగవనతావస్థివిషోదెపతత్ ॥ ౨౯ ॥ యోలాకాథృతవాన్ని
 జౌదరవరేకృష్ణస్యతస్యాభునా కాళింద్యాంపతనాద్దృఢం విఘటితా
 స్సర్వోరగాఃక్షోభితాః । తేషాంతీక్షువిషాత్కమయితపయోరాశేర్త
 టామిహృదాత్ వ్యాస్తాభాత్పరితౌధనుశ్శతమితౌరాజకథం
 వణ్యతే । ౩౦ ॥ వరపారణపీర్యవతౌవిహరతవీవహృదెస్వకృష్ణస్య ।
 భుజయగ్గఘూణపహసోఘోషంశృత్వాసగర్భవర్హిసౌ ॥ ౩౧ ॥

లూక్ష్మీ సితసుందరాస్యమభయః క్షీడంతమజ్జేక్షణం మేఘశ్యామమనా
 జ్జమూతికమనఘశ్శీవశ్యపీతాఽబరమ్ । సందశ్యస్వవిషద్విజ్ఞేః ప్రతిపదం
 రోషాచ్చఛాదాత్తనో భోగేనాథభుజంగతల్పమపితం కృష్ణంసకృ
 ష్టోరగః ॥ ౩౨ ॥ దృష్ట్యాభుజంగపరిసీతమజాతచేష్టం కృష్ణంవిషాద భరి
 తాస్సుహృదస్సమస్తాః । ప్రాణప్రయోరిపుః శేనతతంశరణ్యే కృష్ణే సమ
 ర్పితహృదశ్చనిపేతేరుర్వాప్యమ్ ॥ ౩౩ ॥ గావోపీనర్పపరిసీతమవేక్ష్య
 కృష్ణం శోకాతిరేకకలితాశ్రుర్మురాముమూర్ఛుః । ఘోషేపిపీక్ష్య శ
 కునాస్యశుభానిగోపాః భీతాః క్వకృష్ణ ఇతి రామమపాస్యయాతః ॥ ౩౪ ॥
 అబాలవృద్ధమపిగోకులవాసినస్తే ఘోషాద్విషాదపరిహీషితమానసా
 ద్రాక్ । నిగత్యకృష్ణశుభలక్షణపాదచిహ్నైస్సంసూచితేన యమునా
 మగమత్పథైవ ॥ ౩౫ ॥ తస్మిన్ప్రాదేభుజగభోగపరితకృష్ణంకృష్టాతటేని
 పతితాత్భువిగాశ్చగోపాత్ ॥ దృష్ట్యాశుచాదితత్పూర్వోహృదమే
 వతేపి గోపాః ప్రవెస్తుమనసోరచితప్రయత్నాః ॥ ౩౬ ॥ సన్నద్ధమేవమ
 వలూక్యసనందగోపగోపాలసంచయమిమంసరయంనివార్య । కృష్ణ
 పృథావవిదసోముదితశ్చరామస్తస్థాహనత్తమభివీక్ష్య సువిశ్లితా
 స్తే ॥ ౩౭ ॥ ఏతాననన్యగతికాహరిరాత్తపేతాస్సప్రీతుమారనికరాన
 వలూక్యఖిన్నాత్ । కతుంపరంపముదితాత్ కిరుణాభిరామో రా
 మానుజోయముదగాదురగణసాకమ్ ॥ ౩౮ ॥ కృష్ణస్యాథవిజృంభితేన
 వపుషాసంపీడితాయంఘణీత్యక్తావతంధృతమున్నమయ్యచఘణాత్ పశ్య
 న్స్వనత్తస్థివాత్ । నాసానేత్రవిసారితొల్లకముఖంసర్పంతముద్భా
 మయత్చిక్రీడేషఖగెంద్రవత్ప్రముదితాదెవఃఖగెంద్రధ్వజః ॥ ౩౯ ॥
 తద్భామణేనైవహతౌజసంతంసమున్నతాంసంసమితోత్తమాంగమ్ ।
 కృష్ణోధిరుశ్యశుననతతస్యశిరస్థరత్నైర్మరయణాంఘ్రివద్ధః । ౪౦ ॥ స
 ర్పయంశతశీరోయద్యచ్ఛిషణంమదేనననమయతి । దృష్టమదమర్ద
 నాసౌతత్తన్నమదచపాదపాలేన ॥ ౪౧ ॥ న్యగ్విణీవృత్తమ్ ॥ ఏవమి

క్షుప్తప్రభునతీతుంప్రోద్యతం న్వగితా మంగనా సంచయాశ్చౌగ
 తాః । ద్రాక్ష్యదంగాదిమైగీతవాదిత్రక్తైః పుష్పసంపషణ్ణాశ్శ్రివ
 తింసేవితుమ్ ॥ ౪౨ ॥ సిద్ధగంధర్వసంగీతమంజస్వనంపేణువీణారవంతా
 శసంఘటనమ్ । దైవతంచానుస్మత్యాచరన్నతావం హర్షయంతా
 హరిగోపబృందారకాః ॥ ౪౩ ॥ పద్మవత్కృమలేనాపి భూమిధ
 రాదూర్భరిభారేణసంశోభితేనాంఘ్రిణా । త్రిపల్లెర్నదీతో నస్తతి
 ప్యాసస్యతోద్రాగ్వమకాశోణితంసాధజత్తుబ్ధతామ్ ॥ ౪౪ ॥ ఏవమప్యక్షి
 భిర్బూరిభూయోవిషంసంవమకరోషతానిశ్వనకల్పివాకాః । ఉన్నమ
 త్యైషయచ్ఛిషణ్మేవాశుతన్తడయన్నంఘ్రిణానమృతంసవ్యధాత్ ॥
 తద్విచిత్రైస్తతానతఃస్త్రోవన్నగోభగ్నగాత్రాస్తరత్సాన్వంగతిం త్రిప
 తిమ్ । యస్య పాదాంబుజేనజ్జనేజాత్తనామాపదోమదితతుంసజ్జనీ
 వన్వయమ్ ॥ ౪౫ ॥ యస్యలోకతీయనిత్యమేవాదరతస్యభారేణస
 మ్పిడితంమూర్ఛితమ్ । మద్రకామంశుచాపిక్షుప్తస్యోన్యతం ద్రా
 క్ఫరణ్యంయయుశ్శ్రిశమేవాదరాత్ ॥ ౪౬ ॥ సహాభకాస్తాభుజగస్య
 భారాఃపాణేమురారాశ్శరణంప్రవన్నాః । సారాయణంసర్వశరణ్య
 మేనంభతుర్విమోక్షాయజగుజ్జవేన ॥ ౪౭ ॥ నమస్తేమహాత్మకాయ
 తానిగ్రహాయక్షితౌతేవతారోయమిదృశ్ఫలానామ్ । తతోన్యాయవీవా
 ద్యదండఃపగచండే సుదృపైతథాపాపసంగేభుజంగ ॥ ౪౮ ॥ తవాం
 ఘ్రిబ్జరణోపరిన్స్పృభాగ్యశ్శ్రియాచాపిలబ్ధంసుతజ్ఞంతపఃప్రాక్ ।
 తథాదుర్లభంచైతదస్తేప్రదత్తందయాళోదయోయం మహాత్యేవలో
 కే ॥ ౪౯ ॥ తవాంఘ్రిప్రవన్నాస్తుక్తేంశర్యమేవప్రభోకామయంతేన
 నాకంకదాపి । నతత్సార్వభౌమంనతత్పారమేష్ట్యంనతాయోగసిద్ధి
 నక్తేవల్యముక్తిమ్ ॥ ౫౦ ॥ సకృత్త్రేపినామామృతంయోపిబంతిప్రభాస్తే
 హ్యపారంభవాబ్ధింతః । యవీషప్రపేదేదురాపంపదంతేదురాత్మా
 పితేఘ్రిప్రహరైర్నహాత్తా ॥ ౫౧ ॥ నమోవాసుదేవాయ సంకర్షణో

యప్రభోవద్దనాభాయపద్మాపతేతే । నమోరామరూపాభిరామాయ
 తుభ్యంసత్యప్రాయకృష్ణాయభక్తావనాయ ॥ ౫౩ ॥ మునీంద్రాయపత్ని
 ప్రదానంవ్యధాతైపచాంభోజరేణుఃపురారామమూలే ॥ వ్యధత్తాం
 దుగ్రతంనోద్యవత్కుంభదానప్రభోకృష్ణమూలేఽఘ్రివంకరుహంతే
 ॥ ౫౪ ॥ ప ॥ వీనభుజంగమభార్యాభిరభివృత్తోయంభగవాన్భూత
 భావనస్సప్తభావేన దయాణామౌఘాయోపిభుజగస్త్రీణాం పతిప్రాణ
 మేవ యాచమానానామతిదీనవచస్తేర్నిరంగళవినిగతకృపాసారపూ
 ణాస్సాన్వీఘ్రిపాలైః పరంభగ్నమూర్ధానంమూర్చితం తంచక్షుశ్చ
 తింసరయంవినసజ్జ ॥ ౫౫ ॥ ప ॥ సులభేంద్రియశక్తిశ్చనక్షేఃకృచ్ఛాచ్ఛ
 శ్శ్రుతాంజలిదీనః । నిశ్వస్యపీక్ష్యకృష్ణంభుజగన్సగద్గదంజగాదేదం
 ॥ ౫౬ ॥ ఉత్పత్తిహవయముపాత్రసుదీర్ఘకోపాఃసావ్వికవిషద్విజ
 భుజంగమజాతయశ్చ । సుందంశనేనసతతంజనహింసకాశ్చ తస్మాత్సుదు
 గుణాగణాకరతాంభజామః ॥ ౫౭ ॥ త్వంసర్వవిజ్ఞగదిదంనిఖిలంత్యయై
 వనానాన్వభావముదితంపరిపాలితంచ । కర్తానుసారఫలదోపిభవాన్
 కృపాభౌనిహేతుకాశిక్యపయాపరిపాలిపాపాన్ ॥ ౫౮ ॥ మాయా
 మిమాంకభిహవైత్రితవైతదాస్తాన్యత్సౌపికేవలమనారథవీవతస్య ।
 యంసంవృధాఃమయిమరాత్తనినిగ్రహంతంసావ్విమిన్ననుగ్రహమహం
 మనవైమహాత్మక ॥ ౫౯ ॥ శ్శ్రుతావ్సృశాచంభగవానువాచస్తేయంత్య
 యానాత్రవిషద్విజత్వమ్ । భావదుగ్రతంసమృతితఃసముద్రంసేయంతి
 తాన్యత్స్థితైర్నిమేవాన్ ॥ ౬౦ ॥ కాళీయనిష్కల్తషమాం ప్రపన్నమ
 చ్ఛానసంతుభ్యమిదంప్రదత్తమ్ । దరిత్రమేతద్భ్యవినస్తరేద్యోనజా
 తుయష్టద్భయమాపుయాత్స్యః ॥ ౬౧ ॥ కాళింద్యోకవనీయతైక
 నిలయేనీలామ్బుభానవిద్ధిదేస్నాత్వావత్స్యరణైససాధుసలితైస్సన్దర్శ
 మేద్యఃపితౄన్ ॥ తస్య ద్యాకితరఃప్రయాతిపరమంస్తానంసచాపిన్ద్య
 యంకూరైకల్తషసజ్జయైర్భావతీసమృత్తశ్చసక్తోమయి ॥ ౬౨ ॥ దీప్తి

పంపురారమణకంపశిముచ్య మస్తాద్ధారుత్త తాదతిభయాద్ధృఢమధ్యల్
 సః । అన్యత్పదాబ్జకృతలాఙ్ఘనమస్తకస్తవితస్తాద్భుజంగమపరం పరి
 ముక్తవన ॥ ౬౩ ॥ కృష్ణేనాద్భుతకర్తృణేతిదయయాపో కృష్ణకృష్ణోర
 గఃపశీషపుత్రశలైర్దుదాపరివృతారత్నాదితైర్ధూపవణైః । ముక్తాస్య
 గ్నికరైస్సుమైస్సురభిభగ్ందైశ్చపీతామృతైస్తంపీతామృరపాదపద్మ
 యుగళైసమూఙ్ఘభేజేమ్ముధిమ్ ॥ ౬౪ ॥ భగవత్ప్రసాదేన విషవృహీ
 తాయమునానదీసాధ్వమృతామ్బుపూర్ణా । నిఖలైశ్చభూతైరపిసేవ్య
 మానాప్రబధూవధన్యైతిజగత్ప్రసిద్ధా ॥ ౬౫ ॥ X ॥ తదనుకింవావ్య
 భీకంకృతంకాళీయేనభగవద్విరన్య రమణకంనామనాగాలయంచకింకా
 రణంత్యక్తవానితివృత్తతినరవతౌమునివతిరెవమవోచత ॥ ౬౬ ॥ ప॥
 ఉపహారాకృష్ణర్పచరాసమర్పణేమోబలిస్సువణాన్య । ప్రతిమాసమే
 వనియతప్రాగేవనిరూపితచసర్వాణామ్ ॥ ౬౭ ॥ స్వంస్వంభాగం
 నాగాఃపర్వణిపర్వణిసృయచ్ఛన్తి । విషవీర్యదర్పసర్పిరుభుజే వ్యయ
 మేవగారుడింపూజాం ॥ ౬౮ ॥ నాత్మానంగణయస్తంకృతవ్యభీకం సుదృ
 వ్తకాళీయమ్ । వేగాదగాఢమత్తాపితిపృజఘాసనవ్యపక్షైః ॥ ౬౯ ॥
 సుపణపక్షాభిహతాతివిహ్వలస్ససగ్ధసరోహృదమేనమాశ్రయమ్ ।
 యోగవ్యతిసీన్తునిశాపతఃపురాహునహ్యమత్సాన్వికహరతోగరుత్తతః
 ॥ ౭౦ ॥ హృదాదుపేతంతముపేత్యకృష్ణంనందాదయో నద్వితచేతనస్తే ।
 సువిస్మితాస్తస్యనిరీక్ష్యకర్తృస్త్రితాభిరామస్సబధూపరామః ॥ ౭౧ ॥
 పృణప్తలచ్చాత్మసుతాయశోదాముదాసమావృప్యతనూజమజ్జమ్ । స
 ణోకహమాశ్శుచయాచరిత్రించిత్రంచిత్తాస్యసువిస్మితాసా ॥ ౭౨ ॥
 X ॥ అథాస్తంగతేదివాకరే కృష్ణస్తుసాగృజస్సగోపాలగౌఢనామాతా
 పిత్రాదియక్తస్యమస్తబంధుభిస్సహతాంరాత్రిం తత్రసరితీరవీవవా
 సమకల్పయత్ ॥ సర్వేనృజౌకనఃపశవః క్షుత్తృడాభ్యంభృశంశృమ
 కర్మిణాః పృసుపాశ్చ ॥ ౭౩ ॥ ప ॥ తదాదవాగ్నిస్సరితస్తటేదా

గావృత్యసర్వానభితోనిశీధే । పృథగ్మమేవారభతప్రసూప్తాస్సద్వహ్య
 మానాద్యుత్తముత్తితాస్తే ॥ ౭౪ ॥ భవశరణమిదానీంతస్యద్గతీనాం ద్యుతం
 నోదవదహనసుత్తిక్షణ్ణావలమాలావృతానామ్ । నహిజగతిశరణోయ్య
 స్తదన్యోబలాగ్గ్యప్రబలమురుభవాగ్నేఃకిన్విడంభోముకున్ద ॥ ౭౫ ॥
 పీతావదవాగ్నింతదనుప్రపన్నాననస్తతక్రిస్నరరక్షకృష్ణః । దృష్టంకిమే
 తన్తనుజేమరాజనామానుజోయమనుజఃకథంస్యాత్ ॥ ౭౬ ॥ ప ॥
 అత్రైవమద్భుతకారిణంకృష్ణంనిరీక్షితుమివసరయముదయాద్విమధిరోహ
 తిదినపతౌ పంకజేమపమోదెన సుస్తితేష్వివపృథుల్లమ కారాగృ
 హాయితపంకజనివహత్తదైవనిష్కాంక్షితేషు పట్నదబృందేష్వపి మా
 యామానుషమనోజ్ఞయతోరాశింప్రగాయత్స్వివ విరచితవిచిత్రయైం
 కారేషుసత్సు సరైస్సమృద్ధితైస్సమంసరామరామానుజోవ్రజమావి
 వెత ॥ ౭౭ ॥ ప ॥ లీలారతస్య వ్రజబాలబృందైర్బృన్దావనే యాదవ
 సన్దనస్య । శ్రీష్టోప్రియోవ్యత్య సమాగతౌసా శ్రీమాధవాభూత్థలు
 మాధవస్య ॥ ౭౮ ॥ బృన్దావనం నిర్దురనిస్వనైశ్చ తద్భీకరైః
 కోమలశాఙ్గలైశ్చ । మందానిలేనాంబుజగంధభాజా రేజేవరంనిజా
 తఘర్తతాపమ్ ॥ అజనకూజత్పికసారనంచ సదద్విచిత్రద్విజరాజిజ
 స్తం । గాయస్తయూరభమరంసరామః ప్రాప్తౌరనంవేణుముదీర్యకృ
 ణ్ణః ॥ ౭౯ ॥ గోపాలకౌచ్ఛన్ననిజస్వరూపౌత్రింకృష్ణ రామాసుగుణౌ
 భిరామా! బృందారకౌఘాపిచగోపరూపౌభట్టురటాయద్వదిషా
 సమీడే ॥ ౮౦ ॥ ప్రవాళమాయూరసుపించ్చమాలాః గోపాలభావాన్సు
 హరామకృష్ణాః । నియుద్ధశీలాననృశుజఃగుశ్చ శృంగాణివేణునపివా
 దయంతః ॥ ౮౧ ॥ అస్పృటనైబాహుయగెనవీరాః వికషణైః క్షే
 పణలంఘనైశ్చ । కేదిన్నియైద్దేభిమణైఃప్రన్నతైః మిధఃప్రమోదా
 త్ప్రశశంసురుచైః ॥ ౮౨ ॥ నృత్యత్సుచాన్యేషాశశంసతుస్తాన్ త్రి
 రామకృష్ణామురళీంకర్షణంతౌ । యథాపురారామకుమారకౌతౌ కుశీ

లనౌసమ్యగగాయతాంచ || ౮౪ || అస్పృశ్యత్వకలీలయాలలితయాద్య
 ద్వంద్వబంధాభ్యయావ్యన్వేయస్తేమ్యగపక్షచిత్రచరిత్రైర్మందూకవ
 త్సంప్లుతైః బాహుభ్యమపిలీలయాపరమయాసాందోళికా సంజ్ఞయా
 క్రిడాభిస్సచరౌకికాభిరధికంరెమేసరామోహరిః | ౮౫ | తదాతు
 సంకషణకృష్ణయోస్తేగోప్తేఃపశూంశ్చారయగోర్వనె స్తిక్ | బహీ
 షయాస్వీకృతగోపమావః ప్రిలంబనామాసమగాచ్ఛకశ్చిత్ || ౮౬ ||
 కృష్ణోమృషాగోవశ్చిమంపరిజానక్ తదీయమైత్యిమనుమోదయంశ్చ |
 మరాత్తనస్తస్యవధంచీమఃః హ్రహపహషాదధనర్వగోపాక్ ||
 వందీష్వభూయవయోనురూపమపిచస్వసానురూపంబలైఃలీలాభిర్వి
 విభాభిరత్రబహుభాక్రిడామహేహషణ్ తః | ఏవంకృష్ణవచోనిశమ్యరు
 చిరం క్రిడారతాదారకాః చక్రగోపచయశ్శతౌపరిబృథౌత్రికృష్ణ
 సంకషణౌ || ౮౭ || కేచిత్తుకృష్ణపక్షాః కేచిత్సంకషణస్యవక్షాశ్చ
 చక్రశ్చిత్రచరిత్రాః భువివాహకవాహ్యలక్షణక్రిడాః || ౮౮ || తతా
 రోహతుజేతాపరాజితంసోపివమాతుజేతారమ్ | గచ్ఛతుచక్రష్ణమువైస్
 భాండీరవటాంతికంవహన్నైవ || ౮౯ || క్రిడాయాజయినస్తాత్రిరా
 మాదీంశ్చ రామపక్షీయాః డాహుహింకృష్ణముఖ్యాః రాజక్త్రికృష్ణ
 చరితమతిచిత్రమ్ || ౯౦ || అజితౌష్యన్వేద్యైకృష్ణస్తంత్రిదామానమువా
 హవిజితభవ | వృషభంచభద్రసేనౌబలభద్రంతుప్రలంబదైత్యౌసౌ ||
 భూభృతమివబలభద్రిందుభవ రమ ష్యేషదానవస్తువహక్ | అవరోహ
 ణభూరుహతఃపరమతికృచ్ఛాద్భిద్యయావియన్తాగే || ౯౧ || జ్వలద్భు
 శంభీషణదంష్ట్రమైంసుర క్తకేశంకటకాదిభూషమ్ | హరంతమాత్మా
 సమతీవవేగాత్ప్రలంబదైత్యుసబలావిలోక్య || ౯౨ || తద్దేవరోషేణ
 దృఢేనముష్టినాజఘాతతంషూర్ధ్విశృంఖలాన్వితః | వ్యసుఃపపాత
 ద్భ్రుతిమేవసోనుగస్సురేంద్రనశ్చైణహతోగిరిర్యథా || ౯౩ || పాపెవ్రల
 జేనిమాత్రేవిలంబం దేవావనముదావిప్రుస్సమాళాః | గోపాలబాలా

శ్చేమదశ్యమాలాః రామం శశంసుద్విషతోవిరాహమ్ ॥ ౯౬ ॥ త
 తోగోపాలేమలీలాలోకామ లోభనదాలత్యనానాం గోగణాః ప్రేవీరం
 సంచరంతో ముంజాటపీం ప్రవిశ్య నివాఘాతపతక్షితాః కింద
 మానాబమాపుః ॥ ౯౭ ॥ తదా గచ్ఛేషణేనాపి గవామలాభేన క్రుభి
 తాన్ నిరాశం నివర్తమానాన్నితీక్ష్య గోపాలకాన్ కరుణాభి పూ
 ణాకృష్టైర్వజ్జేప్యజ్జిహవ ప్లోత్తుంగమాదుహ్యమహీరుహందర్శయత్యా
 త్తానగతత్తన్నామభిరాఘమాహ్వయతి చుహుర్తహహర్షపదమాధవ
 భవనిమాకణ్యోప్యమో దేనప్రతిధ్వనిమాదభానా ధేనూరవ్యదసీయపాల
 కానవ్యకస్తాత్మముయ్యుతదవాసలః పగిబలానితేన పగినర్థమాన స్సరావ
 ణపి దగ్ధమారభత ॥ ౯౮ ॥ పశూన్ పశువసంచయాన్ శరణమాగతాన్
 మాధవో నిమిలితవిలూచనాన్ విరచయన్ రరక్షక్షణాత్ । నిగీర్షభృశ
 మల్బణం నిజముఖాంబుజేనానలం నినాయవటభూతుహంసవటపత్ర
 శాయీస్వయమ్ ॥ ౯౯ ॥ సాయాహ్నే సహ రామవషభగవాన్ గాస్స
 నివర్త్యకర్షణ ద్వేణుగోన్ స్తమగాభభిష్టుతయశోరాశిస్సహపకంము
 హుః । యాసాంయోనవినాక్షణంయుగమభూత్తస్యాద్యనందశానాదా
 శ్చైర్యశోవణాచ్చనోదసుదృశస్సరావననందుభృశమ్ ॥ ౧౦౦ ॥ ప్రా
 తఃతాథకృతసత్సంసముద్భవెయంప్రావృట్పురీతతటిదశుకకృష్ణమేఘా
 ఘనూతితాపశమనాజగతాంసమంతా త్సంద త్తజీవనతయాద యదైవ
 కృష్ణః ॥ ౧౦౧ ॥ పీతావృషయోధివిషమవ్యమృతప్రదాతా కృష్ణాబుదో
 ద్యభువిభావ్యరోషదాన్యః । పాతుఃపయోధరవిషన్యవిశేషసాహ్యం
 మాయాశిశోస్సముపయాత్యమృతప్రదస్య ॥ ౧౦౨ ॥ గచ్ఛీరఘోషమవ
 గమ్యగవాంగణోపి గోపాశ్చ కాష్టకమధికంనన్యతుగ్నతైవ । ప్రాప్య
 ణ్డినేవోముదితస్సహయూరసఃఘః కృష్ణాభిమృందనినదశశనా తతైవ
 కృష్ణైఃసనాకమనిశంసనుబంనివాసాత్ తల్లీలయో నదతయాక్రమచం
 క్రమోశ్చ గోపాలబాలనివహాజవకృష్ణమైమైః సంగషీతాంబుతతి
 శుత్పథవాహినీసా ॥ ౧౦౩ ॥ ప్రాప్తైవనవవారినిపెవణేనయాపంప

రందుచిరమూజితభూతసంఘాః । గోగోపతస్తృగదృశౌసదృశౌ తేభా
గ్యాస్స ర్వా యథాయదుపతేరుపసేవనేన ॥ ౧౦౫ ॥ అత్యంతమోహతమసా
వృతకంసగోష్ఠ్యాం దుష్టాత్తదానవన్యపాఇవసంవిరజః । కాళాభ్రానం
భృతనభస్యతిదుర్దినే స్తిక్తే ఖద్యోతసంతతిరదభ్రతమోనిశీధే ॥ ౧౦౬ ॥
నంతాడితాఅపిచధేనుకబంధువగైర్ గోపాలకాః కుశితరాసభరూప
భాగ్భిః ॥ రామాశ్రయాదవతితాఇవభూభృతస్తేప్రావృట్ప్రయోధరభవై
రుదకప్రవక్షేః ॥ ౧౦౭ ॥ ఆకణితాసురసమూహావధోసురోసౌ కం
సోయథాసపదిక శ్తలచిత్తప్రసీత్ । కాలాగబుడైస్సతతవషీతవారిధా
రాభూమిస్తథైవపథిసంభృతకదామేయమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ ఏవంవషణనమ
ద్దమేతదధునాబృందావనంబంధురం ఖజూరాదిఫలైర్కరందభరితైః పు
ష్పైశ్శుభ్రైశ్చాద్వలైః । ఆహూతాభిరధస్వవేణునినదైరూఢోభరాద్దేను
భిర్మందంమందముపాగతాభిరగమద్రంతుంసరామోహరిః ॥ ౧౦౯ ॥
గతావతత్రిసకృష్టరామపశుపాహృష్టాశ్చదృష్టావనం రమ్యేతత్రిజలా
న్నికేచపుశినేకేచిచ్ఛిలాయామపి । జంబీరామలకౌపచంశసహితం సు
స్నిగ్ధదధ్యోదనం సర్వోక్తాబుభుజశ్చకృష్టపురతౌగావౌపి చేరుస్తృ
ణం ॥ ౧౧౦ ॥ ఆసీద్దుర్దినమదిశీశరదధస్వచ్ఛాంబునంవాహినీ జృంభ
తుషన్సుగంధిమందపవనానిశ్శేషనీలాంబుదా । త్రిమచ్ఛ్రిశపద
ద్వయీవవిమలసోమోద్భవైకాలయా భక్తానాంభవభంజనీచ దురిత
ధావంతౌఘవిధ్వంసినీ ॥ ౧౧౧ ॥ అపామపిచకల్తపంపథిమదుర్గమంకర్ణ
మంశరద్ధరతిదెహినాగవరమజాడ్యమవ్యంజనా । యథాస్వపదసంశ్రితే
ష్యధికవత్సలశ్శ్రీపతిర్కనౌవికృతిముల్పణంవృజినమాపదాం సంచయం
త్యక్తావలోకహితార్థమేవనితరాంసర్వస్వమప్యదరాల్ శాంతాశ్శుద్ధ
తరావియద్విలసితాశ్శ్రీమచ్ఛరదావారిదాః । కృష్ణనిత్యసమాశ్రితాఇ
వముదాక్షిత్వాముదీర్ణంస్వయంరక్షార్థంచనతామతీవకృపయాశితౌ
ర్థమేవానతామ్ ॥ ౧౧౨ ॥ నైతేవిదుర్తతివిహీనతయానిజాయుఃక్షీణం

యథావిషయవిస్తృతచిత్తమర్త్యాః । తుదాస్తథాజలచరాజలమత్య
 నిత్యసంక్షీయమాణమవశశరదిప్రమత్తాః ॥ ౧౦౪ ॥ నరకేష్వర్కజ
 తాపగమిషూఃకృష్ణస్యకర్మశాస్త్రయథా । శరదగ్గజతాపంఽజలచర
 నిచయాస్తథాభజంతైవ ॥ ౧౦౫ ॥ సంతత్యజాఃపథిమకదమతాం స్థ
 లానిభార్యాత్తజేమమమతామివకృష్ణభక్తాః । ఆసీత్సరిచ్ఛరదినిమేల
 నిశ్చలామ్బుఃకృష్ణైమతిస్సువిమలాప్యతినిశ్చలేవ ॥ ౧౦౬ ॥ త్రిపద్మ
 నాభచరణామ్బుజసంశ్రితేమశ్రేయాంసియద్వదధికానిపరత్రచాత్ర । స
 ద్దర్శితానిపుళినానిశరన్నదీమతద్వత్స్వయంసననవానిశనైశ్చనైశ్చౌగతి
 ప్రాక్సంచితంచవృజసంజవతోజనానామాత్తానమేవశరణంప్రజతాం ము
 కుందః । యద్వద్ధరిహారతిశుద్ధశరత్సుధాంకుస్తాపంచతద్విదుదితం రవి
 ణొల్బజైవ ౧౦౭ ॥ నిష్కాలమేఘమధునావిమలాడుజాతంవ్యోమ
 ప్రసన్నమభవచ్ఛరదిప్రకామమ్ । సత్యప్రసన్నమివహృత్పరిదగ్ధమో
 హంత్రీకృష్ణపాదకమలైకధియామజస్రమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ ఏవంవసంకుసు
 మితంమధుమత్తభృంగహంసాళిఘుష్టమమలాపగమైత్యరమ్యమ్ । గా
 శ్చారయకహరిరయంసహరామగోపబాలస్సలీలమనునాదయతిస్తవే
 ణుమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ కాశ్చిత్తస్మిదయనిదానమిదంనినాడుశ్చౌత్వాస్త్రీ
 యస్తస్మగపితుర్వరవేణుజాతమ్ । స్త్రౌత్వాచతస్యనటవేషపుషోవిశేష
 సౌందర్యమాహురిహకామమనఃగతప్రాః ॥ ౧౧౦ ॥ గోభిస్సమంవన
 ముపేత్యవిహారభాజోదైస్సేవితంయదుపతేర్వదనారవిందమ్ । విద్యా
 ధరామృతనిషేవణపుణ్యవేణుక్షోణ్యోమిమే సయనభాగ్యజుషోనచా
 న్యే ॥ ౧౧౧ ॥ తానీలపీతామ్బురధారిణౌద్వగోపాలగోష్ఠ్యాం ప్ర
 విరాజమానౌ । రంగేమనోజ్ఞేఘృతచిత్రవేషౌ యథానటౌ సతేనగా
 నశీరౌ ॥ ౧౧౨ ॥ కింవావేణురయంపురాచరదహోపుణ్యంసయస్తాత్
 స్యయభుక్తైసాధ్యధరామృతంమధురిపాగోఽప్యేకభోగ్యం భువి
 యఃపుష్పస్సరితాముదాతతదయంఘ్రాత్పలానామిషాద్రోమాశ్చప్ర

చయాతమై మధుమిషాంతా దాశ్రవో భూరుహః ॥ ౧౨౪ ॥ సప్తగౌడ
 పృథి కాంక్షితి వితను తెభాగ్యేన బృందావనం సఖ్యః పశ్యతభో వృజోద్భవ
 గవాం బృందావనం పావనమ్ । కృష్ణాః పున్యజ్ఞపరాగభాగ్యమహితం
 కృష్ణేక్షణాద్భహిణాం హమోన్నతానమద్రిసానునివసత్పక్షింద్రినా
 దోజ్వలమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ ధన్యాస్తాః కృష్ణదృశః సకృష్టసారాహరిణ్యఅపి
 మూఢాః । ఆకణ్వే వేణురణితం ప్రణయవిలోకం యదహాణౌ చక్రుః
 ॥ ౧౨౬ ॥ అపి వైమానికవనితాః వనితౌత్సవరూపమీక్ష్య కృష్ణస్య । వె
 ణుశ్రవణజమదనాః విగళితసీవ్యగళద్భిరఃకుసుమాః ॥ ౧౨౭ ॥ గా
 వః కృష్ణముఖారవిద్ధవిసర ద్వేణుప్రణౌదామృతం కణ్వేరున్నమితైర్ని
 పీయముదితాస్తస్థుస్త్యజంత్యస్త్రుణమ్ । త్యక్తాస్తస్యమపి ః ప్రమో
 ధపయసాపూర్ణామృతాశ్చ బకాః మాతృకాణాం సుభృశం స్తుతస్తనవ
 రైః క్షీరాభిషిక్తాననాః ॥ ౧౨౮ ॥ శాఖాః పల్లవశోభితాః క్షితిరుహః సం
 ప్రాప్య యేన ద్విజాః కృష్ణం పీక్ష్య మనోజ్ఞ వేణునినదం శృణ్వంత్యనన్యాశ
 యాః । సత్యం తే ముసయోహి కృష్ణసుధయా జీవంతపి వృజ్జ్వలాః కిం తె
 మాంశ్చుతిశాఖయానరవ తెసంచోదితైః కర్తృభిః ॥ ౧౨౯ ॥ ఆస్తాం సచె
 తనకథాసరితోపి రాజః ఐక్యస్థగీతమవకణ్వ మనోభవార్తాః । ఆ
 లింగ్యకృష్ణమిమమూర్తిభుజేస్తదంఘ్రింగృహ్ణన్తి పజ్జుజవరైరుపహారయ
 న్త్యః ॥ ౧౩౦ ॥ గోవధానాద్రిరపి రామరమేశయోశ్చ సంన్పర్శనాద
 పివదాంభువిధనృధన్యః । ఐక్యస్థకిజ్జరవరేణువరోదదాతి ఛాయా
 మ్బుకోమలతృణానియతేః పశూనామ్ ॥ ౧౩౧ ॥ ఏవం వివిధక్రీడాః బృ
 హ్దావనచారిణోన్యకృష్ణస్య । గాయంత్యపి వగోవ్యః పుళకితగాత్రాన్
 యయుహితస్త్రయతామ్ ॥ ౧౩౨ ॥ సమప్రప్తే హేమనైమాసే మహి
 లేథమాగేశీర్షాభ్య । కాత్యాయనీవ్రతంతాని జవిజయం వ్రజకుమారి
 కాశ్చక్రః ॥ ౧౩౩ ॥ స్నాత్వా స్వసఖిభిస్తాః కాళింద్యాముపసికృష్ట

కృష్ణేతి । కృత్వానేకతదేషిమానర్పుగ్ంధపుష ఏదీపాద్యైః ॥ ౧౩౪॥
 కాత్యాయినీదేవినమోయోగినినియతంజగన్తాయే భువి కృష్ణసోదరిత్వం
 కురుకృపయానోద్యకృష్ణమేవవతిమ్ ॥ ౧౩౫ ॥ ఏవంవృతమాచెరుహా
 విరాహోరా * స్సహస్యహోమాసే । జప్తైతిమంత్రీమభయంభద్రాం
 కాళీమపూజయన్పూజ్యామ్ ॥ ౧౩౬ ॥ నిక్షిప్యసిచయనిచయాన్రుచి
 రతటేవిజహ్యుర్రామగాసలితే । తస్యియాతత్త్రినతంత్రీభగవాన్ప్రజగా
 మకామదస్తాసామ్ ॥ ౧౩౭ ॥ సంగృహ్యచసిచయాంస్తాన్ సపదినమా
 తుహ్య ః నీపమపి నృపతే । లీలామానుషవేషస్సస్తి తమిషమాహ లీల
 యాబాలాః ॥ ౧౩౮॥ అత్రాగత్యకుమార్యఃసప్తంస్వంవాసఃప్రగృహ్య
 తాంవత్తః । వృతకృతనలిలసుశీతాన్సత్యంసత్యంవదామినహినర్త ౧౩౯
 త్తిరామానుజమిహమాంమసు తేద్విర్నాభిభాషిణంభువనై । స్త్రీకురు
 తైకే కావామిళితాఃపృథుజఘనమందగమనావా ॥ ౧౪౦ ॥ జ్ఞాత్వాప్ర
 నహనమేతద్దౌష్యస్త్రవయానమిక్ష్యచాన్యోన్యమ్ । మగ్నదుర్తమా
 కంఠంసస్తితవదనాస్తమబుగ్ధాసలితే ॥ ౧౪౧ ॥ అలమలమనయేన వి
 భోనూచంజానీమవీవగోపాలమ్ । వాసాంసి వేపితానాంయదినోద
 ద్యానివేద్యతేనన్దః ॥ ౧౪౨ ॥ గ * ఏతదాకణ్యైకితవోఽప్యవమాత్తా
 నుమాపమకథయత్ ॥ ౧౪౩ ॥ ప ॥ యూయంయదిమేదాస్యః కురుత
 మయోక్తంమనోరథప్రాప్త్యై నోచెన్నహినహితాతాతాత్వాద్ధో
 మమాద్యకింకురతే ॥ ౧౪౪॥ శృతేవృత్త్యచ్యుతవచనప్రోత్తిర్యచతీరమం
 గనాస్త్రవయా । గుహ్యంపాణియైస్సప్తంస రావస్సంభాద్య భూత
 ముపజగ్తుః ॥ ౧౪౫ ॥ తదనునిధాయస్కంధేసిచయాన్ స్వయమాహ
 సస్తితంప్రీతః । హిమవారివేపితాంగీరంగీకృతైష్వవమాగతాన్సగ్విరమ్
 ॥ ౧౪౬ ॥ యూయంయత్సలితమమజ్జనరితస్నేహిరంవివస్త్రాశ్చిరం దే
 వ్యాఃపూజనతత్పరాఅపిచసప్రాప్తవృతాఃశాస్త్రతః । తస్మాద్దేవ
 * మాగ్ధశీషే ॥ ః కదంబవృక్షమ్ ॥

తశాశనంనకిమిదందోషావశాన్వైపునమూర్ధ్విహాగ్విమదాంకృ
తాంజలిపుటాంవస్త్రంస్వయంగృహ్యతామ్ ॥ ౧౮౭ ॥ త్వద్భుతేవదిగ
మృరావయమహాభూతైవపీతామృరంభూతం దేవి భజామహేద్య
యదిదం సేవాఫలం తేకిము । ధ్యాతైవంగిరిజాంకృజాంజలిపుటాన్వేచ
కెనతాంపాణినాకృష్ణంసాపిసమీక్ష్యతత్ప్రహసనేహృష్టస్సమాచష్టతాః
॥ ౧౮౮ ॥ ఏకేనపాణినాయఃప్రణమతిదెవంతుతత్కరశ్చేద్యః । తస్మా
త్కరయగళేనప్రణమేత్ప్రేక్ష్యైవకామదందెవమ్ ॥ ౧౮౯ ॥ కురుత
త్తైవచయూయంస్వమహారథభూరణైకకామాశ్చేత్ । నోచేద్దురితద్వి
తయంవాఽయతివృథావ్రతంచపృథులఫలమ్ ॥ ౧౯౦ ॥ ఇత్యుక్తాః కృత
కృత్యాఃకరయగళేనైవలబ్ధచేలచయాః । నోచ్చెల్లూరుదిరాసేకృష్ణై
త్పష్టాన్విలెక్షణాన్త్రుపయా ॥ ౧౯౧ ॥ తాసాంస్తరాదితహృదాలని
జనుందరీణాం సంకల్పమాత్తచరణాబ్జకృతేక్షణానామ్ । జ్ఞాత్వాసనమా
హసఫలంసమభూద్యృతివివృత్తంమయాప్రముదితాస్సహారంస్యథేతి॥
౧౯౨ ॥ ౧ ॥ ఏనముదీరితాఃకుమారికాఃకృష్ణచరిణాబ్జమేవ ధ్యాయం
త్యోముహూతామపి తద్విరహామసహమానాః కృచ్ఛాదేవప్రజమా
జగ్తుః ॥ ౧౯౩ ॥ సాపిగోపాలఃపరివృతో గోపబృందేర్బృందావనా
ద్దురతాగాశ్చారయన్ సాగ్రజోదుస్సహనిదాఘాతపేష్వాతపత్కా
యితానాయతచ్ఛాయయాసంఛాదితవ్యోమమహిరుహాన్సమీక్ష్యశ్రీ
దామముఖ్యానెవమాచఖ్యౌ ॥ ౧౯౪ ॥ ౪ ॥ వాతంతీక్ష్యమతివదుస్స
హహిమంవక్షంవిసహ్యతపంసర్వసౌఖ్యపజీవనార్థమవనౌజీవంతి
మౌసంతతమ్ । ధన్యాన్ధర్మపరాక్యదైవపురుషాన్సమృశ్యతైతాం
స్త్రయాన్చాచ్ఛయాఫలపుష్పపత్రతతిభిస్తప్తాహిపాంథాస్సదా ॥
ప్రాత్రైవనైఃప్రియగిరాపిపరంపరేషాం శ్రేయస్సమాచరణమేవ కరౌ
తియోషా । తస్మైస్సవత్సనభుంజనస్సవీచయస్సౌఖిణీనౌధావిధురా
న్మయాతి ॥ ౧౯౫ ॥ ఏకంసమీగృభువల్లవపుష్పపనమృశాఖాసమూహా

విలసత్పుష్పీపీరుహాణామ్ | మధ్యేధిగమ్య యమునాంభగవాన్వయస్యైః
 స్వీయైరపాయయదమూస్సలిలంసభేనూః || ౧౫౭ || తతఃపశూనాంప
 తయఃప్రపద్యణ్మౌచుర్వచస్సాగ్రజక్ష్మిష్ఠమేవమ్ | వయంక్షుధాతాన్
 హికించిదత్ప్రక్షుచ్ఛామకంపస్తువదక్రయామః || ౧౫౮ || ఇత్యర్థితస్తేర
 భతానవాదీత్సంరక్షితాసర్వజగన్నియంతా | సత్రంద్విజానాచరతావనే
 స్తిక్తకృష్ణైరితాఇత్యభియాచతాన్నమ్ || ౧౫౯ || ౫ || ఇత్యభ్యుదీరితా
 భగవతాగోపాస్సముపేత్య సత్రంతత్రతత్రభనంతాబాహ్మణానభివా
 ద్య నయరామకృష్ణాదేశకారిణస్తాభ్యామవిమూరమేవ గాశ్చారయ
 ద్భాగ్యంబుభుక్తితాభ్యాం సంప్రేషితానాదనయాదితుమద్యభవత్సన్ని
 ఘీమాగతానస్తాన్సంపూర్ణాకామాక్తతుమ్హాదశ్రద్ధాళవౌధర్మ
 విత్తమాఇతిప్రాధికాయామాసుః || ౧౬౦ || ప || ఇతితేభగవద్యాచ్ఛాం
 శ్శృణ్వంతోపీహనశ్రవోనిన్యః | పంశితమానినపితేకవలమిహకామ్య
 కమకతాః || ౧౬౧ || కర్తృక్రిమముల్లంఘ్యప్రకృతికర్తాహామన్న
 మస్యస్తే | కథమిహదేయమదేశేకాలనసమాప్తకర్తృణీతివిదుః || ౧౬౨ ||
 కృతురపితత్సామగ్గీమలత్రస్తంత్రంచదైవతంయదపి | తద్బ్రహ్మపరమ్
 మేనంకృష్టంఫవిదుస్సమత్యేఇతిమత్వా || ౧౬౩ || తద్విపరీతిధియస్తే
 నృసనైవోమితిసనేతివాప్రోచుః | పశుపాస్త్రవ్రిసరాశాః ప్రత్యేత్య
 తథోచురెవజగదీశౌ || ౧౬౪ || ఆకణ్వైతిమవాదసస్తితిమఖిక్య
 ష్టస్సగోపాన్ పురగతాన్ జ్ఞాపయత్తద్విజేద్యదయతాః ప్రాప్తం స
 రామంస్వయం దాన్యంతి స్ఫుటమేవ మృష్టమశనం పత్నోద్విజా
 నాం ముదా మయ్యేవాభినివిష్టసర్వవిషయా భక్తాగ్రగణ్యామమ్ ||
 || ౧౬౫ || కృష్ణాదేశముమాహ్య మూర్ధ్నితరసా గత్వాద్విజానాం
 సతీగోపాఃపణగృహేకృతాంజలిపుటాః ప్రాహుఃపరంప్రశ్రితాః |
 కృష్ణాత్సంక్షుభితాత్త్రవదంతికమిహ ప్రాప్తాస్సరామాద్వయం తస్తే
 చారయతేవనేపశుచయాద్యాగ్నియతామోదనమ్ || ౧౬౬ || నిత్యం

యదీయచరితామృతపూణకణాః యద్దర్శనోత్సుకతయాచక్యతేక్షణా
స్తాః । శృత్యాసవినసముపాగతభక్త్యమందమానందమగ్నహృదయాయ
యురెవసద్యః ॥ ౧౬౭ ॥ ఆదాయాన్నమిమాశ్చతుర్విధమిథోసుస్మి
ద్ధమత్యాదరాత్ శీకృష్టంతర్వరయాభినసగురుదధిందద్యోయథా యోషీ
తః । పుత్రైభ్యాత్మభిరాత్మబంధుభిరహూరుద్దాలపిశీపతౌబద్ధప్రేమ
తయాచిరాచ్ఛృతితయాప్రణృక్షవీక్షోత్సుకాః ॥ ౧౬౮ ॥ అశోకతరుస
జ్ఞయైరుదిరవల్లవైర్కండితేవనెద్యయమునాతపేపశుపసంచయైస్సాగ్ర
జమ్ । మనోజ్ఞవనమాలికాకుసుమపింఛికామాలికాసుఖోభితఘృజంత
రంజ్వలితచారుపీతామ్బరమ్ ॥ ౧౬౯ ॥ భుజేకృతకరాంబుజం నిజసఖ
స్యచాప్యంబుజుఘనానమపిపాణినాతదితరణమందస్తితమ్ । మనోజ
జనకంబిఘనరుదిరకృష్ణమీక్ష్య (స్త్రీ)యస్తదీయచరణాంబుజైకలితభక్తి
భారాబధుః ॥ ౧౭౦ ॥ నసాహవిప్రభార్యాస్సాన్వితమత్రోపవిశత
మాన్యతమాః । ఉపపన్నమిదంయన్నోదిదృక్షయాక్షిప్రమాగతాయూ
యమ్ ॥ ౧౭౧ ॥ యేమయ్యనన్యలోభాఃభక్తిగుర్వంతిజగతితేధీరాః ।
యాతద్యుతమిహయదనంపతయోవశపూరయంతుపత్నిభిః ॥ ౧౭౨ ॥
X ॥ ఇత్యుక్తాస్తాద్విజపత్నీగపరమాదరాదేవంవిజ్ఞాపయామాసుః ॥
౧౭౩ ॥ ప ॥ ఏవంగదితుమనర్హాయస్తాద్భక్తైకజీవితంతప్సమసి । నహి న
శ్యతిభక్తోమేవచనమితీదంవిధేహీనత్యంతే ॥ ౧౭౪ ॥ అతిలంఘ్యాః
లబుధూఃప్రాప్తాఃప్రీత్యైవనోధుమిహమాధూన్ । తులసీదామ
వయంతేనవలంకృతమంఘ్రివంకజేవిమలె ॥ ౧౭౫ ॥ తచ్చృత్యాహ
నకృష్టః (స్త్రీ)ణాంపతిరేవదైవతంపరమమ్ । తస్మాత్ప్రయాతసదనంమో
దతభక్తైస్సవమత్కథాశృవణాత్ ॥ ౧౭౬ ॥ X ॥ ఏవముక్తాభిద్విజప
త్నిభిః కృష్ణాజ్ఞాయాజ్ఞవాటముపాగతాభిరుపేతాస్తత్ప్రతయశ్చాన
సూయవవీవయాగమాపూరయామాసుః ॥ ౧౭౭ ॥ తత్ర తాస్వేకతమా
న్యవతినావిమృతాదుగ్రతమేవనిర్వహాద్యథాశృతింభగవంతం వాసుదే
వమేవభావయంతిసుగృహదేహముత్సృజ్య భావనానుగుణమేవపదముప

పదే॥౧౩౮॥ భగవానపిగోవిందోగోపాంస్తదన్నైనచతుర్విధేనభోజ
యితవాభోగ్యతమం స్వయమపిభుక్వా గోగోపగోపీరేవమఖిలలోక
మోహకమహనీయసౌందర్యేణమకరందగర్వసర్వంకషేణభాషావిశేష
ణవిచిత్రతరచరిత్రైశ్చానురంజయన్విరరాజ॥౧౩౯॥ కృష్ణాంఘ్రిన్ఽబు
జభక్తిభారనిభృతాఃపత్నీస్సమాలోక్యతద్భరారంకలితాగసాభగవతిప్రా
పుర్నితాంతంత్రపామ్ । పోచుశ్చాపిమిథోవయంకుమతయోధిగ్రీవిశం
ధిక్క్రతుంధికాప్తండిత్యమిదంసుదృగ్భిరఘనా * నుత్తంతమోమామక
మ్ ॥ ౧౪౦ ॥ యాసాంనద్విజసంస్కృతిగుణకులవానస్తపస్సత్క్రి
యా తాసాంభక్తిరహోద్భధాభగవతిస్త్రీణామభూచ్ఛ్రిపతౌ । నాస్తా
కంఖలుపాపినాం మదజుషాం తస్మాద్ధరేర్తాయయాముద్ధాఃకేవలకర్తవ
త్త్వంసుస్పృథానిత్యంభ్రమామోవయమ్॥ ౧౪౧ ॥ మాయామానుషవేషత
స్తవహరే మూఢావయంమోహితాః నజ్ఞాత్వాఖిలలోకనాయకమహా
త్వాంత్రుపతినాశ్రితాః । స్వామిన్నేవమతిక్రమంకరుణయాకామ్యా
త్మనాక్షమ్యతాంకంసస్యాద్యభియాతవాంఘ్రికమలంసంపీక్షితం నక్ష
మాః ॥ ౧౪౨ ॥ గ ॥ తతస్తస్మిన్భగవతిబలదేవేన సంయుతే గోపా
నైంద్రియాగకృతౌద్యమాన్నిరీక్ష్య తదభిజ్ఞేష్యజ్ఞివవృద్ధాన్నందగో
పపురోగమాంస్తాతకోయంసంభ్రమస్సవపరమిత్రామిత్రాదాసీన భేద
విధురాణాం సాధూనాకృత్యం కుతోవాగోవ్యంకింఫలం కిముద్యేత్యం
కఃకనవాసాధ్యఃకృతురయంబూహితచ్ఛోతుకామాయ మహ్యమితి
పృచ్ఛతినతినతునమవాదీదేవసందగోపః ॥ ౧౪౩ ॥ ప ॥ పక్షన్యో
మఘవాన్ఽఘనైఘ్ననరసంప్రాజైకసంజీవసంఘాతానాంబహుధా ప
వషేతియతస్తంవార్తుచామీశ్వరమ్ । అర్చంతిక్రతుభిర్భృశంకృషిఫల
ప్రాప్త్యైముదాకషణాఃయోధర్తంవిన్యజేత్సనాతనమిమం నాపోత్స
సాశోభనమ్ ॥ ౧౪౪ ॥ నిశమ్యనందన్యవచోన్యనందనస్తాతంసమావౌ
ద్ధ్రిమదంవిమదితుమ్ । స్వకర్తృణాజుతురుపైతితత్ఫలంఘంసుఖం

చాపితథాభయాభయే || ౧౦౫ || గొప్పత్రయస్తాతవయంతునిత్యంగో
 వధానోగ్రాసదపషతద్గవామ్ | సర్వత్రభావ్యాఃఖలుభూమిదేవాః *
 దేవనతఃకింఘలదాకాయజేమతాకా || ౧౦౬ || పోక్తంయథామఘవ
 తోమదమదానాయకాలాత్తనాభగవతానిజనందనేన | నందస్తథాగిరి
 మపూజయదేపగోపైద్యవైద్యద్యుతందివిషదీశమఖాథాసిద్ధేః ||
 ౧౦౭ || X || అథ సర్వేవృజౌకసానందగోపవృముఖగోపాలాస్సాధు
 నద్విజైస్సప్తస్త్వయశం వాచయిత్వా తైరేవేంద్రయాగసంభారైరువ
 హ్మత్య బలీకాయవసంగవాంగోధనానిపురస్కృత్య గిరించవృదక్షిణీకృ
 త్యః ప్రారుహ్యనాన్యనడుమ్యక్తానిగోవ్యశ్చస్వలొకృతాః కృష్ణ
 విచిత్రచరితానిగాయంత్యఃసంప్రాప్తద్విజాశియోబభూవుః || ౧౦౮ ||
 ప || కృష్ణస్తతోస్యతమరూపముపెత్త్యశూణం విశ్వానదంనిఖిలగో
 కులవాసినాంచ | శైలాస్త్రివశ్యతజనాగ్నితానుదీర్యప్రాభక్షయద్భు
 విమిమంచబృహత్పృతికః || ౧౦౯ || చక్రేతదావృజజన్తేస్సహకృష్ణపి
 షన్వస్తేనమోభగవతేగిరిరూపిణస్తే | క్షేలస్తస్వనుగ్రహమహా
 కురుతేగవాంసః క్షేమాయపశ్యతజనాగ్నిచాప్యవోచత్ || ౧౧౦ || X ||
 ఏవంవాసుదేవవృచోదితాస్తేనాపిచసంయతావృజౌకసో గోవధానగి
 రేరారాధనమాపూర్య ప్రముదితాఃపునర్వృజమాజన్తుః || ౧౧౧ || ప
 ఇంద్రోసానిజపూజనంప్రవిహతంజ్ఞాత్వాచుకోపదుగితందృష్టేభ్యః ప||
 శుపేభ్యపిభ్యఇహతతకృష్ణస్యదుర్బోధనాత్ | సర్వేషాం స్వయమీశ
 మాన్యతితరాంసమ్పశ్యతాంస్వర్ణిణాం సుకుర్ధస్సమవోచదమ్బుదగ
 ణంసంవతాసంజ్ఞంతదా || ౧౧౨ || కృష్ణంమత్యేమతివదాలిశమిమం
 వాచాలమజ్ఞంతథా దృప్తంపండితమానినంవృజజనాస్సంశ్రిత్య నందా
 దయః | చక్రస్సంప్రతిదేవశౌళనమతాయూయంప్రమత్తాత్మనాం
 థేషాంశ్రీమదమంజసాధునుతత్తద్గాశ్చాపిసంనిఘ్నత || ౧౧౩ || వృజ

పిగోపాశ్శకటాపరి స్వస్వమాదాయస స్త్రీబాలవృద్ధాశ్శనైశ్శనైర్వ్యో
 జమాజగ్దుః || ౨౦౩ || భగవానశివశ్యతామశేషాణామాశ్చ్యవరవశానాం
 శైలమెతం పూర్వవత్స్వస్థానెస్థాపయామాస || ౨౦౪ || ప || తంపె
 మపూర్ణాపరిరంభణాద్యేన్సాకోపిణీనందబలాయశోదా | గోవ్య
 స్సగోపాయయుజజ్జయేతిసదాశిషస్తత్సఖసక్తభావాః || ౨౦౫ ||
 స్వలోకాత్త్రిదశావవమంరధికంకల్పప్రసూనావళిం తుష్టాస్తుష్టాపు
 రాదరాదపిజగుగంధర్వసిద్ధాదయః | నేదుర్దుంభయస్సశంఖప
 ణవైమాంగళ్యవాదిత్రకైర్గోపైర్గోష్ఠమగాచ్చ మంగళగుణారా
 మస్సరామోహరిః || ౨౦౬ || నందంతేవ్రజవాసినస్సరభసం ప్రోచుః
 పరువిస్తితాః కృష్ణస్యాద్భుతకృత్యవైభవమిదంసంపీక్ష్యనంపీక్ష్యచ |
 బాలస్సప్తవయాఃకథంక్షితిథరంగోవధానంసందధేస్వేనేకేనకరాంబు
 జేనగజరాట్వాభోజవల్లీలయా || ౨౦౭ || స్తన్యంసాధ్యపిబన్తుదావిష
 మయంప్రాత్రైస్సమంపూతనారాక్షస్యాశకటాసురంమృగుపదాచూ
 ణీదకారద్యుతమ్ | యేనాసావపిచైకాయఫలిశుద్యాః ఘోయమాణః
 తృణావలైసశ్శసభంనభోగతమఘంకరేగృహీత్వావధీత్ || ౨౦౮ ||
 గోవ్యోపృథక్పృథగిమంననీతచారంకృష్ణంనమూహ్యాయయురాశుయ
 దాయశోదామ్ | దృష్ట్వాతదాస్వజననీనవిధంసలీలంనాలాక్యతం ని
 జకటిషుసువిస్తితాస్తాః || ౨౦౯ || బద్ధోదామృదవ్యంగుళోనేన
 పూర్వంధూమోధూమోదామభిగ్రంధితేన | కృచ్ఛాన్తాత్రోలూ
 ఖతతంచకర్షత్ మధ్యగత్వాపాతయచ్ఛాఙ్గాసౌతౌ || ౨౧౦ || కృ
 త్ర్యాఃఫలానాంఫలమాప్యతస్త్రేయద్ధాన్యమాదాయదదౌకరాభ్యాం
 తద్రత్నమాసీదితివిస్త్రితాసామేనేనతంమానవమేవవిష్ణుమ్ || ౨౧౧ || సం
 చారయన్వత్సచయాన్వనేసౌ వత్సాసురంపాదయుగైగృహీత్వా | అ
 గ్రహ్యచిక్షేపమహాదుమన్య సంపశ్యతాంవిస్త్రితవత్సపానామ్ || ౨౧౨ ||
 కంచిత్రవిత్తత్రయబకాసురాభ్యాందౌభ్యాంగృహీత్వావిదదారతుం

డం ! అఘాతయథ్తో మఘాసురంచతస్యప్రవిశ్యాన్యమసౌప్రవృద్ధః
 ౨౦౩॥ వత్సాన్వత్సవసంచయాన్ సపిహరన్యాతావిరించిర్యదాతా
 వద్దాగ్నిగుభయాయితస్సవ్యయమదాద్ధోగోపికానాఽముదమ్ । సబ్రహ్మ
 ప్రసమీక్ష్యకృష్ణమభితక్కిడంతమెవానుగైః స్సర్వాఃశ్చారు చతుర్భు
 జానపిహరిన్పీతాఽబరామోహితః ॥ ౨౦౪ ॥ దైత్యంరాసభధేను
 కంసమహానత్రద్భుంధువగైఃస్సమఽకృష్ణోసౌసమజీవయద్విషమరుత్సన్
 ర్భాత్సమస్తాన్తృతాన్ । కాళింద్యాస్సవిషహృదెవరిపతాన్పృథ్వాగ్ని
 తోనిభయం తత్కాళీయభణ్ణార్పితాఽఘ్ని కమలశ్చక్రేముదాతాఽడ
 వమ్ ॥ ౨౦౫॥ రరక్షకృష్ణఃసశుపాన్పశుంశ్చ స్వయంసపీత్యానరయం
 దవాగ్నిమ్ । ప్రలుబధైత్యంశృతగోపవేషఽనిషాదయామాసబలాన్వి
 తాసౌ ॥ ౨౦౬ ॥ సర్వేషాఃవృజవాసినామపిగవాంరాగోధికోదు
 స్తప్రజః కృష్ణైస్త్విన్తవనందనేనవనవనిత్యంయతావధాతే । కావహా
 సప్తవయస్కవీచచహతఃక్షేదంగిరేధాన్రణం తత్తస్త్రిమనుజత్వమ
 స్తికిముఘోనందత్వయాభణ్యతామ్ ॥ ౨౦౭॥ శుత్రావతద్వృజవాసినాం
 గిరిమిమాంసందోబ్రవీన్నత్సుతే శంకానాస్తిసమస్తమంగళగుణైః పూ
 ణస్సనారాయణః । సాయంసశ్రితసర్వలొకశరణశ్శ్రీవాసుదేవ
 స్సవ్యయం గగ్నోఽప్యహాయగెయగెనమయతేదేహానినామానిచ ॥
 ౨౦౮ ॥ ఏవమమందమానందితానందోదితేనవచనైసతమచ్యుతమాన
 చుఃస్సర్వేవృజౌకసః ॥ ౨౦౯ ॥తతస్తేవంసంధృతేగోవధానే సం
 క్షితేవమాసారాదపిగోష్ఠేస్త్విన్గోలొకాత్పురభిణాసమంసురేంద్రో
 దృష్టశుశ్రానుభావోస్యకృష్ణస్సనరయముపహ్వరేసంగమ్యప్రీడితాన
 వ్తత్రిలొకాధిపమదస్తదీయచరణౌరవిందయంగళమాత్మనఃకిరీటేనసూ
 ర్యవదాసాసంస్పృశ్యసాంజలిస్సప్రశ్రియమేవమవోచత ॥ ౨౧౦॥ లా
 కానాంగుగురీశ్వరోపిచపితాశిక్షాథమేవాసతాంరక్షాథంచ సతాం
 కృతావతరణస్సవ్యయస్తవ్మరీచితలై తవ్నాహౌత్త్యమజానతస్త్రిజగ

తామైశ్వర్యగర్వేణమే త్రేమాయాపహృతోమదోద్భవతాతస్సాత్మ్య
 తజ్జ్ఞోభవమ్ ॥ ౨౨౦ ॥ యజ్ఞేగోకులవాసిభిఃప్రతిహతేగోష్ఠప్రణాశే
 చ్చయావమైవ్యాకలతామయావిరచితా దుమానినామన్యనాని
 స్తంభకలితాహమద్యభవతాగోవధన్వోద్ధారిణా మద్దౌష్ట్యంపురత
 స్తవప్రకటిశంకుమదోగతత్త్వమ్యతాం ॥ ౨౨౧ ॥ అకణ్యేదమువాచతం
 సభగావాదివ్యశియాతుల్యయా మత్తాత్మన్ననుగృహ్లాతావమయా
 యజ్ఞస్యభంగకృతః । నిత్యంవత్సృతిరస్తుతెపరమితామాభూన్నదా
 ధోభవా భూయాన్నిమోదసాధుసర్గసహితశ్చచ్ఛాసమం మోద
 తాం ॥ ౨౨౨ ॥ కృష్ణంకామధుగాత్తసంతతియతాప్రొవాదసప్రశ్రియం
 విశావృత్తకథృతగోపరూపభవతాగోవధన్వోద్ధారిణా । అద్వైవంపరి
 తక్షితామధువతోవృష్టాశ్చిన్స్తావయం హృష్టాస్తావమభిషేక్తుమింద్ర
 మధునాస్తాకంనిరీతామహే ॥ ౨౨౩ ॥ విజ్ఞాప్యేవంసురభిరమృతై
 రాత్మద్ధుగ్నేమున్మీదైర్నిద్రానైరావతకరభృతైర్గాంగతీర్ణైః సు
 గంధైః । గోలూకేంద్రంసకలజగతామభ్యషీచన్దహేంద్రం గోవిందా
 ఖ్యామపిసమనయన్తుందనందంముకుందమ్ ॥ ౨౨౪ ॥ (సురభివృత్తం) ॥
 తదనుతుంబురుస్తత్రినారదోముదముపాగతౌముగ్ధగీతిభిః । మృదితమ
 ద్దలైర్మంగళస్వనైఃప్రీదశయోషితస్తాడవంవ్యధుః ॥ ౨౨౫ ॥ కుసు
 మసంచయైకోమలైస్సురైస్ససుఖమంజసాసాధువర్షితం । అసురమ
 దనందాద్విధారణం పశుమతాంసతాంపాలనంనుతమ్ ॥ ౨౨౬ ॥ సుర
 వరానకాసుస్సృజ్యుఃకురేనరవరావృజేనర్తనాత్సుకాః । వరయశోద
 యావద్యనందయావరతనూజయావర్షితంవసు ॥ ౨౨౭ ॥ ఇంద్రేణ
 గోవిందవదాభిషిక్తైఃసమంసురభ్యరభసాదుషేంద్రే । మధుస్రవా
 భూమిరుహభూపురకృష్టపచ్యాషధయోధరాయామ్ ॥ ౨౨౮ ॥ రత్న
 కరాస్తత్రీమహీధరాస్తేగావోపిసర్వాస్సురభేస్సమానాః । పయఃప్ర
 ణావేషపివాక్షికాపిపయఃపయోధిఃప్రబభూవసద్యః ॥ ౨౨౯ ॥ గ ॥

ఏవంగొకులేగొవధానధరంగోపాలంగొవిందమభిషిద్యహ మేణసాం
దగ్గురెందగ్గురభితాసాక మనుజ్జాత స్తేనపరివృతా దేవాదిభిదివమ
విందత || ౨౩౧ ||

ఇతి శ్రీకృష్ణలీరామృతే చంద్రావళిబంధే

— శ్రీచతుర్థోల్లాసః శ్లో —

వంచమొల్లాసప్రా రంభః

కాళింద్యాంనందగోపికవచిదపిదకళామాత్ర సఖాభితాయాం
దానదశ్యాంసాన్యతిద్రాగ్నిశినియమపరేపాఠాసాధనాయ | శాస్త్రా
క్తంతన్నజానక పరుణపరిజనస్తావసురైస్త్రిన్నకాల కోపాసాన్యత్య
ముష్యామితకుపితమనాస్తంప్రగృహ్యవప్రయాతః || ౧ || గోప్యోనాలో
క్యనందంభృశచకితహృదశ్చుక్రుకుఃకృష్ణరామై త్యాకణ్యేదంసకృష్ణ
స్మరయమభయదోవాదుణంలాకమాప | గోపాలలోకపాలస్సతున
మువగతంపీక్ష్యలక్ష్మీవిలాంబనత్వాహృష్టశృణుష్టస్సవిసమమనయత్కై
మవర్యాంసవర్యాం || ౨ || లక్ష్మీమనోరుజనదివ్యగత్తుం రత్నాకరేనం
తతశాయినంతావమ్ | రత్నాకరశోభవిదకాజడశోభన్యాస్తిసందశక
నతస్తవాద్య || ౩ || జగత్తులైత్వజ్జనకోజపెననజానతా శాప్రతిమప్రభావం
సమాహృతస్సంప్రతిమచ్చరెణత్వమహాసిక్షంతుమిదంమమాగః || ౪ ||
త్వత్పాదనందగ్ధనకారణంమెకృతంవరేణాహరణంపితృష్టే | కృతాప
రాధోవ్యభవందయాళోశ్శ్రీశస్యలైమగ్రహభాజనంను || ౫ || అహ
యనందంప్రజమాజగామ ప్రసాదితానేనసకృష్టఏవమ్ | గోప్యోననం
దుర్నితరాంసనందం సమాగతంతంససుఖంసమీక్ష్య || ౬ || సందేరితం
వారుణలాకభాగ్యంకృష్టైతదీయామతినన్నతించ | సర్వంసమాకణ్యే
ముదైవగోపాస్తంమేనిరేసర్వజగన్నిదానమ్ || ౭ || ఏవమతితరవిస్తయ
వయోధినిమగ్నహృదయంగోపసముదయంనిశామ్నసర్వేశ్వరోదశకయ

చాశునిశామతిమలభావలొకమప్యాత్తలోకలొకశాద్యై రప్యపా
 మేయమహిమానతమనఃపరంయమనుపశ్యంతిసర్వదానూరయస్తమ
 నుపశ్యంతస్తత్రశోకుశ్యచూనబ్రహ్మహృదేనిమగ్నాస్తదంతరవలోకి
 లొకేతలొకమహారణపురావలోకితం కృష్ణైనసముద్భూతాః పరం
 విస్థితాబధూవుః ||౧౮|| తిదనుశరదుత్ఫుల్లమల్లికామనోహరజనీరవలొ
 క్యవనెసు న్యయమాత్తారామోయోగమాయాముపాశ్శితోరమేశోరం
 తుమేపముపచక్రమే ||౧౯|| ప్రాచీనధూవదనమేషసుధాప్రసూతిదీ
 వ్యత్కరైరుపనయన్ననురాగలెపం | సంవీజయ్కపరిమళైరపివాతపో
 తైః కాంతానుసారికమనస్యదశాంప్రపేదె ||౨౦|| పంచచామరపృత్తి
 లఖండమండలంరమాముఖాభమైందవహరి స్సమీక్ష్యకుతుమారుణంవ
 సంచమజ్జళంకరైః | స్తరస్యమోహభాతివత్ప్రభాసురైస్సమంతతొ
 జగోసుగీతమంజరాపవేణునా మనోహరమ్ ||౨౧|| మనోజ్ఞగీతమద్భు
 తంనిశమ్యయత్రమాధవోవ్రజాంగనాయయూరయాదనంగసంగసంఘ
 తాః | అలక్షితోద్యమామిధోగళత్వక్రీయనీవికా జవాచ్ఛిఖాచ్యుత
 స్రజశ్చలన్తనీంద్రకుండలాః ||౨౨|| దుహంత్యతశువోహనంవిహాయ
 కాశ్చిదుత్సుకాఃప్రణీయచుల్లికాంపయఃపునశ్చనావతార్వతీ | అసాయ
 యంత్యత్రస్మిశూన్ పయోపరాఃపత్నీనభోజయంత్యవవతాహ్యసా
 న్యభోజనంజమ్ ||౨౩|| ససంభ్రమశిరోంశుకంపదంప్రణీయకంచుక
 గళస్తలంబనూపురంమణిప్రజంచమధ్యమం | విశాలఫాలమంజనం కపో
 లమేవకుకుమంశుతిద్యయంచకంకణంయయాహికాచిదంగనా||౨౪|| శి
 శుంప్రణీయపంజరంశుకంతుతూలతల్పకం విభూషణంవిపర్యయంతథాం
 గకేమచాంగనాః | నివారితాపిపియైస్సప్తమాతృముఖ్యబాంధవైర్య
 యస్త్రిలొకబౌధవంభవస్యబంధనచ్చిదమ్ ||౨౫|| పియైఃప్రసహ్య
 యాస్త్రియోనివారితాఃగృహస్థితాఃవిశేషకృష్ణభావనానిమీలితాక్ష్యవవ
 తాః | అతీవకామతాపతొజహుజహన్నిజాస్తనూశ్శుభాశుభాస్పదై

శ్చైతాన్యమస్తకర్తృబంధనైః ॥ ౧౬ ॥ చైద్యంకృష్టమిమాద్విషన్నపి య
 యాముక్తింనతాందులభాంరాజకృష్టపరాయణాఃకిముత తిష్ఠోప్య
 స్సదాతత్ప్రియాః । ముక్తిహాస్తగలైసగక్షణకృతృష్టై సత్కష్టేనిశం
 కామంవాపిభయంకృభంబహుతిరాంభక్తించవాకున్వతామ్ ॥ ౧౭ ॥
 కామోవినింహ్యవిషయేనిషిద్ధేశీశేఖలేశేతుసదాభిసద్యః । కామ
 స్సుకృష్టేఖలుభక్తిరేవ సమృంధవివాససహిముక్తిహేతుః ॥ ౧౮ ॥ X ॥
 అథ సమీపముపాగతాగోపికాస్తాన్యమవలాక్య క్షష్టోయమతివంచన
 యా వదతాంవరోవాగ్విలాస్తేరేవ సమ్మోహయన్మువాచవచనమతిరు
 చిరమ్ ॥ ౧౯ ॥ ప ॥ భోభోస్వాగతమిహావఃకింకరవాణి ప్రియంమ
 హాభాగాః । కచ్చిదనామయమభయంవదతవనాగమనకారణంకామం ॥
 ౨౦ ॥ ఘోరాహిరాత్రిశేషామాప్యతిక్పారసత్వనికరైశ్చ । స్త్రీ
 భిరేహద్దేయంప్రతియాతతతోప్రజంజవాద్యాయమ్ ॥ ౨౧ ॥ పత
 యఃపితరఃపుత్రాఃకృష్టష్టాన్వనోపశ్శృణ్వచాచిచిన్వంతి బాంధవసాధ్వసమే
 వంమాకురుతధ్వాంతమతిభవితా ॥ ౨౨ ॥ యమునానిలలోలాభిలలీత
 లతాభిద్రుపల్లవైలఃసితమ్ । కసుమితమపివనమేతత్పశ్యత సత్యఃకి
 మత్యయివతీనామ్ ॥ ౨౩ ॥ స్నేహోన్మయ్యుపయాతాః యూయం య
 స్తాత్తదేతదుపవన్నమ్ । కింత్విహపతివృతానాం పత్యశ్శహృషణం
 పరోధర్మః ॥ ౨౪ ॥ దుశ్శీలాప్యధనోజడోపిజరీరౌ దుగ్ధస్థౌ దు
 భాగస్త్యాజ్యోనైవపతివృతాభిరవనౌ స్త్రీభిర్పతిగోపికాః । సాధ్వీ
 నాంవ్యభిచారకృత్యమశుభంసింద్యంస్వబంధువృజ్జేరస్వగృహం నరకావ
 హంబహుభయందుఃఖంచనరావత్తనా ॥ ౨౫ ॥ అయి సుభగా మయి
 భావోభవతుశృవణోద్బుదర్కనాద్ధ్యానాత్ । సఃకీర్తనాచ్ఛసతతంభ
 క్తిర్నదృఢాహిసన్నికషేమే ॥ ౨౬ ॥ శృత్వావిప్రీయవాదంసు
 హమేనంప్రియంవదాదుదితిమ్ । గోప్యోగ్లానిమగుద్రాగ్నదనాం
 భోజేమనోరథేభంగమ్ ॥ ౨౭ ॥ కామిన్యఃకుచకుంభకుంభమకృతాత

పంవిలొపంముహూర్నితావబాష్పభరైర్విసమిత్రముఖాశ్శువ్యత్సబింబో
 ధరాః । శ్వాస్తేరుష్ణతరైర్భవంపదనతైలిఖ్యంతపివస్థితాః గోపాలం
 సహగర్భవంగిరమిమాంగోప్యోజగుగర్విణమ్ ॥ ౨౮ ॥ మైవంత్యం
 విదయంవచోవదవిభోసర్వావిన్మజ్యగతాస్త్యశ్వాదామ్బుజసేన
 నైకమనసామాస్తాస్త్యజేథాముధా । శ్రీమంతస్తావంశరణాగతాఃకథమి
 మాస్సంత్యక్తుమహాస్యహోనైవత్వంపురుషోత్తమఃకీమథవానామ్నై
 వకింవిశ్రుతః ॥ ౨౯ ॥ స్త్రీణాంధర్మజితత్వయోదితమిదంయద్భర్తృ
 శుశ్రూషణం తత్త్వయ్యైవ వచోద్యతీష్టతు భవద్ధర్మోపదేశాదలమ్ ।
 తావంవిశ్వస్యసతినిపెవితుమతీవాత్తైశ్వరంశాశ్వతంప్రాప్తానాంబతు
 కామృతేవిషమహోమాసింజ్ఞకంజేక్షణ ॥ ౩౦ ॥ మద్దస్త్రీతేనభవతోము
 రళీన్వనెనచిత్రాపకషణవిచక్షణవీక్షణైన । అస్తాకమాత్మజనితంస్తర
 తీక్ష్ణతాపంసిర్వాపయైనమధరామృతధారయైవ ॥ ౩౧ ॥ నోచెద్వయం
 విరహవహ్నివిశేషదగ్ధాఃలాకాంతరేపివిరహంససేమసత్యమ్ । జా
 తస్త్యమత్రఖలు * తావకతావశాంతైస్త్రితన్నస్తనేమతనుతాత్తవపా
 ణీయగ్త్వమ్ ॥ ౩౨ ॥ X ॥ ఏవం పరవశనిజాశయానానిజాశ్రయణైక
 కృతత్వరాణాంవ్రజాంగనానామనంగసంగసంగతప్రలపితం ప్రీతిపూ
 ర్వకమాకణ్యం శరణాగతకరుణాపూర్ణతయాయోగైశ్వరోయమాత్మా
 రామోపి రమారమణోప్యరీరమదెవరమణీరిమాః ॥ ౩౩ ॥ ప ॥ తతస్స
 కృష్ణోరమణీమణీభిస్సవసంగమోత్సుల్లముఖామ్బుజాభిః । అభిర్వృ
 తశ్చంద్రిఇవోడుబృందైరానందయన్నన్తథచెష్టితైస్తాః ॥ ౩౪ ॥ పద్మా
 మోదమరున్నోజ్ఞయమునాకూలోల్లసదావలకాస్తాబిఃప్రాప్యకపో
 లచుమ్బనపరిష్వంగాధరాసావదనైః । శృంగారాదిరపేః ‡ రతికియ
 తమంప్రోద్ధీవయన్సుధువాంతాసాంసారతసౌఖ్యదాప్రతిపదంరేమేర
 మేకోభృశమ్ ॥ ౩౫ ॥ సంశ్లేషభాగ్యముపలభ్యరమేకలభ్యంసావితాన

ముత్తమమవెత్తచమానినీమ । మత్తాసుతన్తదమిమంప్రవిదత్ప్రియో
యమంతదదేహితమతిర్విగతస్త్పతీనామ్ ॥ ౩౭ ॥ ౫ ॥ అనంతరమ
స్తహికాతేసత్యంతర్యామిన్సఖిలలోకానాం నాలొకయంత్యస్తమనం
తంసంతప్తస్వాంతతయా యూధవమివకరెణవోహరిణైక్షణాస్తత్క్షణ
మరణ్యాదరణ్యంసంచరమాణామహీరుహ ప్రిముఖచేతనాచేతనాసున్న
త్తవచోగోప్యవప్రచ్ఛః ॥ ౩౮ ॥ ప ॥ పురుషోపిచపురుషాణాంమోహన
రూపోహికేశవస్సోయం । రామాకృతిరవ్యభవదామభిశ్చాపిమోహి
తశ్చిత్రమ్ ॥ ౩౯ ॥ సీతానేషణశీలారామోపచచ్ఛదన్దేమవృత్తా
దీన్ । కృష్ణానేషణతృష్ణాః రామాపి రామాయితాస్తాః ॥ ౪౦ ॥ యః
పూర్వంసవనీతచార్థచతురః కృష్ణోద్యముష్ణమనో గాఢాలింగన
భూరిభాగ్యమపినోధావత్క్వవావంచయన్ । సోయంలోచనగోచరౌ
త్రకిమువః పున్నాగనాగామ్రక ప్లక్షాశోకకదంబబిల్వపనసన్యగోధ
చాంపేయక ॥ ౪౧ ॥ నిత్యంయన్యపదపియాతులసియశ్చాతిప్రియస్తేని
శం త్రికొమాలికయాతవప్రవిలసత్కంఠస్సదృష్టః కిము । భోభోమా
లతిమల్లికాస్సుమనసస్సౌరభ్యవత్యఃకర స్పర్శాద్యఃసుఖమాతితానకిమ
సౌ యుష్టాభిరాలింగీతః ॥ ౪౨ ॥ యూయంపరాధానఫలాయము
నోవకూల వాసాత్తపుణ్యవిభవాఃశుభభూరుహాః । బూతాద్యకృష్ణ
పదవీందయయామహత్యా తత్పాదపద్మవిరహాసహమాసనానామ్ ॥ ౪౩ ॥
వసుంధరేసుందరవిగ్రహస్యత్రైవిక్రమస్యాఙ్ఘ్రితలాభిమర్శాత్ । వా
రాహసంశ్లేషవిశేషహామా ద్రోమాంచితాంగిక్వసుకృష్ణమూతిః ॥
దైన్యేనైవమచేతనానపితరూన్ పృచ్ఛంత్యవీవాక్రమాదున్తత్తామన వి
స్తృతాత్తవపుషశ్శుష్కన్తుఖాగోపికాః । క్రిడాస్తామనుచక్రురన్యచ
హరెగోపాలబాలాయిత త్రికృష్ణస్యతదాత్మికాశ్చరుదిరఽప్రోచురన్వ
చస్తాదృశం ॥ ౪౪ ॥ అపిబత్కృష్ణాయంతీకాచిత్స్వనమపిచపూతనాయం
త్యాః । తౌకాయంత్యపికాచిచ్ఛకటాయంతిం జఘానచరణేన ॥ ౪౫ ॥

కృష్ణార్థరూపిణీం తాం దైత్యాయంతీజహరనభసిజవాల్ । ఋగ్వేదస్తోత్ర
 ధామరూపాః వత్సవవత్సయితాః పరాః రామాః ॥ ౪౬ ॥ వత్ససరా
 యితాం ద్రాక్షాన్ నృపాతయద్భాగమయిత్రైకా । కృష్ణాయితాతు కాచి
 త్కాంచిత్రజిహ్వానఘోరబకరూపామ్ ॥ ౪౭ ॥ దేవంకవృణంతిం ప్రశ
 శంస కాచిత్రద్రావిలోలామపరాం పరాపి । గోపాభయం మాస్త్వి
 హవాతవక్షేస్తత్యాణమద్యగ్నియతేమయైవ ॥ ౪౮ ॥ కృష్ణాయిత్ర
 ముక్తావస్త్రంగోవధానాయితంధృత్వా । మాస్తేనేకేనేవపాహాభా
 స్యేహనిభయం విశత ॥ ౪౯ ॥ నూపురశింజితచరణాభుజగాయంత్యాన
 నతః శిరిసిచిరం । చక్రమృదంగపీఠారవమవ్యనాన్యజగుశ్చగీతాని ॥
 ౫౦ ॥ కాచిదువాచచకాశ్చిచ్ఛతూంషిపిదధ్వమాశుదావాగ్నేః । క్షే
 మంవః కలయేహంగోప్యోగోపావిషాదముత్సృజత ॥ ౫౧ ॥ నవనీతం
 ముష్టంతం కృష్ణంబధ్నామిధాండభేత్తారం । ఉక్తైవంయప్తీయతాకుపి
 తాధావద్యకౌదయాసదృశా ॥ ౫౨ ॥ చౌర్యేణశగితాక్షీంకృష్ణాయం
 తీం మృషారుదంతీంతామ్ । ధృత్వానస్తీతవదనాబబంధకృచ్ఛాదులూ
 ఖలేహమ్నా ॥ ౫౩ ॥ దామోదరాతుసరయంనంకృష్ణయయాపులూ
 ఖలాయంతీం । యమశౌజన్యరూపిణ్యో సభయంకరరవమపాతయ
 చ్చౌర్యం ॥ ౫౪ ॥ ఏవంబృందావనేస్థి వివిధతరులతాః పృష్టవ
 త్కః పృథక్తాః కృష్ణంత్వష్టానితాస్తచ్చుభకరవదయోర్విక్షణే వంకజా
 క్షణిః । లక్ష్యంలేవ్యక్తమబ్జధ్వజరథచరణాంభోజవజ్రాంకుశాదైశ్చి
 మ్నైర్విష్టోపదానివ్యసనముపగతాః పశ్యతేతిప్రయాతాః ॥ ౫౫ ॥ క
 స్యాః ప్రేతతాపదుద్రావితసఖ్యామస్తేతస్యాః మాధవంసంగతాయా ।
 యద్బాహుభ్యాంగాధమాలింగితేన తేనేకాంతయాస్థళంసంప్రణీతా
 ॥ ౫౬ ॥ ధన్యాః కామైర్యాభిరారాధితోసాయోపాధావద్యంచయితావ
 వనేస్తాత్ । రేణుసంమ్రోర్యస్యమూఢైర్వేదవధృత్వా శంభుస్సేంద్ర
 స్సన్వయంధూశ్చభవాః ॥ ౫౭ ॥ యైకాభుక్తైర్కృష్ణదివ్యాధరంయత్స

రవీసన్వంనాగోపికానారహస్యం । తస్యాస్తే సమాపదముద్రావిధత్తై
 త్నోభంతు ద్రోణోజ్ఞుతానాంవనేనః ॥ ౫౮॥ ఖద్యత్వాదాంభోజయ
 గ్నాంకృశాంగీం యాతఃప్రేక్ష్యమాసకంధమారోప్యకామీ । యస్తాద్భా
 రాక్రాంతపదాబ్జముద్రా మగ్నాతస్కత్తూతతద్యశ్యతేత్య ॥ ౫౯॥
 ఘంజుళపరిమళపుష్పేప్రమదాచ్ఛాదయంయయాహిపరవశతాం । త
 స్తాత్కాంతేనేమాస్కంధాదత్తావరోపితాశాంతా ॥ ౬౦॥ పాదాం
 గుప్తాకృమణాత్క్షాణీనంమదనంయతోజాతంస్థితాస్సాప్రపదాభ్యాం
 పుష్పావచయంవ్యధాదితివ్యక్తం ॥ ౬౧॥ తామధిరోష్ణసంజాతంశం
 కేశేపసాదనంకృత్వా । సమలంకృత్యచకుసుమైరేమేకామీతయా స
 కామిన్యా ॥ ౬౨॥ న్వయమప్యత్తారామోరేమేసరమా వతిస్తయా
 సుదృశా । స్త్రీణామతికామిత్వంకామంత్రేన్యంచ కామినాంప్రథయన్
 ॥ ౬౩॥ ఈహోపిచాత్తరమణోరమణోరమాయాఃకృష్ణోవిహాయవిపిన్
 వ్రజసుందరీస్తాః । సౌందర్యతఃపరవహోమమసుందరాంగ్యాః రేమేమ
 యైవరమణీమణినాధరణ్యాం ॥ ౬౪॥ ఏవంమత్వాప్రమత్తావివిధవనత
 లై దారుణైసంచరంతి శాంతాప్రవాచకాంతంనపదితవభుజేమాంవ
 హాసేతిదృప్తా । ఇత్థంప్రాకృతథాస్యామితిచనిజభుజందశయశ్యాశుత
 స్థిక్ సకంధారోహోద్యతాసాధవదశికుతుకాచ్ఛిఘ్రిమంతడధేసా ॥
 ౬౫॥ అంతహేతే స్థిక్దయిలైననాథాప్యతవ్యతానాధవతీవనద్యుః । హా
 నాథకృత్వాప్రవణైంకవ్యయాతాదాస్యాఃకవ్యతేసంగమభాగ్యమస్యాః
 ఏవంగరాస్వతిరేకాద్వనభువితరుణీంకృష్టవిశ్లేషదీనాం హాహానాథేతిహా
 మ్పావిలనయనయగాంక్రిందమానాంవిలొక్య । శృత్వామానావమా
 నౌనపదిసముదితావాత్తతుల్యోచతస్యాః కృష్ణాన్వైకైకతృష్ణానిజమ
 దవిభురావిస్థితాగోపికాస్తాః ॥ ౬౬॥ తతస్సమార్తావిపినేవిచేదశ్చ్యౌ
 త్స్పృతుయావత్ప్రవిరాజతేస్త ॥ అన్వేషణాదాపురమూవిరామంరా
 మా సమోగాధతమంవిలొక్య ॥ ౬౭॥ త్రికిష్టచిత్తాశ్చ తదీయచేష్టా

స్తదాత్మికాస్తద్గుణగానశీలాః । తద్దీప్యసౌచదర్శమనుస్తరంతోననస్త
 దుదేహమపిస్వగేహం ॥ ౬౯ ॥ పునఃప్రవిష్టాఃపుళినమనోజ్ఞం త
 ద్యామునంచాగమనంప్రియస్య । కృష్ణస్యతాస్సంతమీక్షమాణాః కృ
 ణేతికృష్ణైతిజగుర్విషణ్ణాః ॥ ౭౦ ॥

—గొపికాగీతయః-భుజంగప్రయాతమ్—

శ్రియఃకాంతకాంతస్వకైస్సద్గుణౌహైః
 ప్రియప్రేమభాజాంపదాబ్జైత్వదీయే ।
 దయోదన్వతస్తేదిగంతంప్రయాతా
 న్వయంసీయదక్షాసమర్థఃస్యకీర్తిణః ॥ ౧ ॥ ౭౧ ॥
 అజస్యాప్యయంతేప్రజాజన్తనైవం
 భజత్యేవభాగ్యంభువోదుర్లభఃభుభో ।
 ప్రజాగర్భజన్మప్రియాభాగనీతే
 వ్రజంతీభవంతంవిశిష్టావనాథమ్ ॥ ౨ ॥ ౭౨ ॥
 త్వయిన్యస్తచిత్తాస్తవదాయత్తసత్తా
 స్తవ్యయావందితాస్తాన్విచేషచరంత్యః ।
 వయఃపీతకోకావిభోకింభవామః
 ప్రియాలోకసౌఖ్యాత్ప్రియాలాపతస్తే ॥ ౩ ॥ ౭౩ ॥
 శరత్సుందరాబ్జశ్రితశ్రీమముపాస్తాన్
 పరస్తాత్పరశ్రీభుషస్తేద్భుశాద్యాక్ ।
 పరఃపీక్ష్యరక్షాప్రయోజ్యానయోజ్యో
 జ్వరౌవాక్షయోవాజగద్రక్షణేక్ష ॥ ౪ ॥ ౭౪ ॥
 తవాశుక్లదాస్యస్తవ్యయాకింసిరస్యాః
 దువంత్యౌరుజార్తాంతీశేనరామాః ।
 వివాదాత్తవ్యయాకింవియోగాద్వధఃకౌ
 నవాతాటకేమః సరామోపివాత్సవమ్ ॥ ౫ ॥ ౭౫ ॥

ఓషోదహృదాద్ధ్రాద్విజిహ్వోత్పృవహాః
 దశస్యగ్నితాపాద్దవాగ్నైభా యా చ్చు ।
 భృశంరక్షితాస్తాభవాఽభోధిహోషీః
 యశోదానసందాయతస్తావమసూత ॥ ౬ । 2౬ ॥
 నగోప్యాశ్చనందో ననందస్యచత్వం
 నగోద్ధారణం తేనరత్నంచదత్కిమ్ ।
 జగద్రక్షణార్థంజయార్థంధిష్ఠాఽభే
 ఖగేంద్రధ్వజ స్త్వంఖలుత్సావతీణః ॥ ౭ । 2౭ ॥
 కరంత్రిక రత్రిక రంగాహీణంబై
 వరాణాంవరాణాంవధాన్యాదవహస్యమ్ ।
 పరంపాపినాంచపదత్రాభయంనః
 శిరస్యాశుభేహిశ్శితానాంసతీణమ్ ॥ ౮ । 2౮ ॥
 వ్రజస్యాతిహారికవనెసంవిహారిక
 నిజానాం స్తయం సంనిరిన్యక్ స్థితేన ।
 గజేంద్రాభిగామిక్ గజేంద్రంయథాగాః
 ద్విజేంద్రాత్తవేగోవ్రజాస్తాక్ స్తరార్తాః ॥ ౯ । 2౯ ॥
 గుణస్యానుగంద్రాగ్గవాంపాలకానాం
 గతైస్సన్తణిభిఃకవణన్నూపురాధ్యం ।
 ఫణాస్వర్పితంప్రాకృణీంద్రస్యతస్య
 ప్రణృత్తప్రవీణంప్రవాళాతిహోణమ్ ॥ ౧౦ ॥ ౩౦ ॥
 పురాసంచితాఘంప్రవన్నస్యభజ్తావ
 పరందులభంత్వత్పదంనందదానమ్ ।
 భరుక్షిప్రమస్తత్కుచేష్వద్యయ్య
 త్వరోజాంఘ్రియ్య గ్గంసదాతిప్రహోణమ్ ॥ ౧౧ । ౩౧ ॥
 మధూద్గర్వహృద్భిమ్భూదుపీతిపూరైవ

ఋథానందకృద్భిభవదవల్లవాకైః |
 ప్రదేహ్యధరంతేప్రియంచామృతంత
 ద్యదుజ్జీవనంనాయదేవాతిహృద్యమ్ || ౧౨ || ౮౨ ||
 మునీంద్రైఃప్రణీతంమహద్భిస్సుగీతం
 క్షణాత్కల్పమాణాంక్షయైకాత్తదీక్షమ్ |
 శృణోతిప్రహరణాచ్ఛృణోతివచ్చరిత్రం
 తృణాయైవమత్వాతదన్యంజనాఘః || ౧౩ || ౮౩ ||
 వ్రజాదహ్నిమిత్రవ్రజైర్యాసివత్స
 వ్రజాంశ్చార్చయంతేర్విసాద్యేదాత్వమ్ |
 రజోభిఃపదాబ్జందజంచాంకురద్యై
 భజేదిత్యజస్రంభజామోభయంచ || ౧౪ || ౮౪ ||
 విశంతందినాంతేవ్రజంగోరజోభి
 లాసతుంతలౌఘైర్లాసత్పంకజాస్యమ్ |
 ప్రసన్నేక్షణంతాప్తంప్రపశ్యన్తిగోపాః
 భృశంమన్తధాతాభవంత్యేవనిత్యమ్ || ౧౫ || ౮౫ ||
 త్కుటిరోన్మయగంనత్రిలాకేశకింతా
 మటవ్యామటంతంహృదృష్టావృతాభాజమ్ |
 జడఃపక్షకర్తాజితాత్మాదృశాంఘ
 నృడాదీశితత్వస్తుఖంపశ్యతాంసః || ౧౬ || ౮౬ ||
 శృతిశ్చోద్యవేణుస్వనాన్తోహితాస్తే
 పతిభ్యాత్పపుత్రాపతిత్యజ్యసర్వాః |
 శ్రితాస్తాప్తంసవశ్యాశ్శరాస్తాస్త్యజేస్తవం
 కుతానక్రమస్తికవవాదోహవీషః || ౧౭ || ౮౭ ||
 మనోముహ్యతిత్వస్తుఖాబ్జంమనోజ్ఞం
 మనోజప్రదంక్షిప్తవహోరశ్మియాధ్యం |

మనాగీక్యసాధోమృషాసంవిదాతై

మనీషాంమదీయామతానీత్వభగవత్త్వమ్ ॥ ౧౮ ॥ ౮౮ ॥

విరామోమరారివృజానామజస్రం

సరామోపిరామాసివేలాపురేత్వమ్ ।

సరామాకృతింతావహిసంపీక్యరామాః

పరంమోహితాస్తవత్పరిష్వంగకామాః ॥ ౧౯ ॥ ౮౯ ॥

యత్తైపాదయుగంపయోజమృదుశంత్రంహస్తసంసేవితం వత్నోజెష్వతి
కర్కశేమశనకేర్భితాదధామపృభో । తత్తుద్యేతకిలేత్యహోభ్రమతి
నోబుద్ధిభృశం దారుణై రణ్యేసంచరణాద్రుషడ్భిరభితస్సాంద్రైచశత్రై
శ్చితైః ॥ ౯౦ ॥ ఏవమేవసర్వగోప్యస్సమ్యగుపగాయంత్యస్సప్రలాప మ
నుచింత్యోరుదంత్యోచ్చచ్చక్తేః కృష్ణావలోకనైకతృష్ణాబధూతుః ॥ ౯౧ ॥
తాసాంపురస్సవ్వివిరహాసహకామినీసామావిర్బధూవదరహాసముఖారవి
ద్ధః । పీతామ్బరైకమలమాలికయామనోజ్ఞోమోహపృదస్సవదిమన్తథ
మన్తథోసా ॥ ౯౨ ॥ కృష్ణంసమాలోక్యసుధాకరాస్యముత్ఫుల్లనీలాబ్జ
దృశఃప్రహృష్టాః । ప్రాప్తంపునఃప్రాణమివేంద్రియాణి సముత్థితా
ప్తాయుగపత్నమస్తాః ॥ ౯౩ ॥

————— తోటకపృత్తమ్ —————

కమలాకమితుఃకమనీయకరం

ప్రమదాజగృహేప్రణతాతిహరమ్ ।

సమితాంగలతానమదంఘ్రియుగం

సమచుమ్బదదస్సరసాబ్జముఖమ్ ॥ ౯౪ ॥

వరకృష్టభుజంవినివేశ్యభుజే

చరణాబ్జమధాచ్ఛతురాకుచయోః ।

స్తరవిద్ధమనాస్సరమంచితదే

కరికుంభకుచాకుటిలాంభుకృతిమ్ ॥ ౯౫ ॥

ఐక్యస్థలీలామృతే చమూప్రబంధే

సహసానిమిషత్సుదృశాసుదృశాం

నిహతస్సహరిర్నజగౌకిమపి ।

మహతామదనాన్తథితాహివయం

కుహనఃకర్షితస్తవ్విమిషేత్సుదితః ॥ ౯౬ ॥

అర్యావృత్తమ్ ॥—విక్షతతీక్షణకటాక్షైః

ప్రియతమమపితుచతాడయతీవ ।

నిర్దష్టదంతవాసాః

కుటిలభృకుటిర్బభాణకరినతరమ్ ॥ ౯౭ ॥

మంజుళమతిరంజనినా

చర్వితతామ్బూలమంజసాజగృహే !

కలహప్రియాతుకమితుః

కుపితాప్యపిచచ్చమధురమధరమహా ॥ ౯౮ ॥

కౌచిద్విలోక్యకృష్ణం

కృత్వాహృదయేద్భృంశమాల్నిగ్య ।

పులకాంగ్యనంగసౌఖ్యాత్

యోగీవానందనిభానైవబభౌ ॥ ౯౯ ॥

కేశవదర్శనసుఖితాః

వనితావిజహళుర్వియోగజన్యసనమ్ ।

గ్రీష్మోగృతాపమసుఖం

నీలంఘనమీక్ష్య నీలకంఠ్యభవ ॥ ౧౦౦ ॥

తాభిస్సముచితాభిః

పరిశృతమూర్తిర్నికృత్తసుదృగాతేః ।

ఐక్యస్థమూర్తిరధునావి

ధురివవిరరాజతారకానీకరైః ॥ ౧౦౧ ॥

కాళింద్యాః పులినంమనోజ్ఞమభితః పుల్లార విందైర్వృతం

మందారైరపికుండముఖ్యకుసుమైః పూజాః పూజం దైర్వవైః । తత్సై
 రభ్యధరైశ్చిత్రైః మేధుకరైః మేధానిలైశ్చిత్రైర్మితావతాశ్చరదిందుది
 వ్యకిరణైరవ్యంసరైః మేధారిః ॥ ౧౦౨ ॥ కృష్ణస్యాద్భుతదశానాదితమ
 హాహ్లాదైర్యథాయోగినోనిధూతాఖిలహృద్యజస్సురుదిరాస్సమూర్ధ
 కామాస్తదా । కామిన్యంకుచకుంభుమాంకమహితైస్తేనైవరుత్తరీయై
 ముదాచక్ర్యకోమలవాలుకౌపరిమనాగాత్యైశ్చరస్యాసనమ్ ॥ ౧౦౩
 యోగీంద్రాత్మనికల్పితాసనవరాలక్ష్మీకుచాగ్రాసనాగోపీనాంసచ
 యాజ్ఞతైరవిరచితేదిత్రాసనేసోమ్యతః । సంవిష్టోపచదివ్యమంగళ
 వపుస్త్రీలొక్యలక్ష్మీకరంశృతావతత్పరిషద్గతాతిసులభస్తాభిసమరాధి
 తః ॥ ౧౦౪ ॥ తంమన్తథోద్ధీవకమంస్త్రియైస్తంవాహనాద్యైస్సవి
 యమర్చయంత్యః । సవిభినుభూలతమీక్షమాణాదరస్మితకౌఠ్యధయతా
 స్సమాహుః ॥ ౧౦౫ ॥ ఏకేభజంతిభజతాః * భజతోప్యేకతనూభ
 యంచాన్యే । లాకేవిచిత్రాచర్యాశ్చిత్రచరిత్రైస్తవమేవజానాసి ॥ ౧౦౬ ॥
 X । ఏవంవ్యంగ్యోక్తిభిరంగనాభిరదీరితస్తదింగితజ్ఞోజగాదేవం జగ
 త్పతిః ॥ ౧౦౭ ॥ ప ॥ పరస్పరంప్రత్యుపకారలభ్యైభజంతియేసావర్థ
 పరాస్తవీవ । నతేమధర్తానచసౌహృదంవాసరావత్తనాసావధాపరే
 మసత్యమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ ష భజంతవీవా ॥ భజతోజనాయేపృజాప్రియా
 స్తేపితరాయథైవ । ధర్తాథాకామాశ్చఫలంతితేషాంప్రీతాభవామ్యేవ
 నసంశయోత్య ॥ ౧౦౯ ॥ భజంతికేచిద్భజతానయేతేజనాఃకుతోవాభ
 జతోభజంతి । పరంకృతఘ్నశ్చభవంతిపాపాఃసావధైకత్వప్తానపరా
 థానక్తాః ॥ ౧౧౦ ॥ నకోవ్యహంతేమనవాకృతజ్ఞాపితేవపుత్రస్యహి
 తంచీకిమణః । భజామినద్రాక్భజతోపిమాతాభక్తిప్రవృద్ధ్యైవ
 యిభూయవీవ ॥ ౧౧౧ ॥ మయ్యేవయూయంతానిబద్ధభావాఃమామాగ
 తాస్సాధువిసృజ్యసర్వాత్ । జానామిభక్తిమయిశత్ప్రవృద్ధ్యైతిహ

* అభజతః ॥ ౧ భజన్తే ॥ ష అభజతః

భవంవస్సుతరాంపియోపి || ౧౧౨ || అంతహేలైనాపిచ యష్టదీ
 యాఃప్రేమప్రలాపాస్తుమయాశ్చితాస్తే | మానూయితం మాహాధ
 నూక్షమధ్యాఃసంధూలబుద్ధ్యాకురుతాద్యనిందామ్ || ౧౧౩ || అనన్యబు
 ద్ధ్యాభజతాంచిరంవశ్యక్తోస్త్రినప్రత్యుపకారకృత్యై | బ్రహ్మాయమాసిస్వ
 యమాగమైర్వస్సుశీలతామామనృణీకరొతి || ౧౧౪ || ఏవమాకణ్య
 భగవతావాక్యమత్యంతమనోజ్ఞంగోపికాస్తదీయదివ్యమంగళవిగ్రహః
 చింగనేర్నిరస్తనమస్తవిశ్లేషవ్యసనపరమ్పరాఃపరమానందనిధిరాబ
 భూతుః || ౧౧౫ || || రాసక్రీడాగీతయః || సగిన్వణీవృత్తమ్ ||

శ్రీవతిగోపికాబాలికానజ్జయైః

ప్రేమభారాన్నిధోబద్ధబాహుద్వయైః |

ఆత్మసంశ్లేషణార్థక్షితైస్సోత్సుకం

రాసలీలాత్సవైరంతుకామోబభౌ || ౧౧౬ ||

మానిసిమంశలైఃపాపిస్తయం

ద్విద్విపద్వైక్షణా మధ్యగోమాధవః |

సంగృహీతాగళేయోగినామాయినా

మెనిరేసుస్థితంసాన్వీక్తీకేసాన్వీతికే || ౧౧౭ ||

ఉత్సవంకాదృశంసేవితంసమృదాత్

సప్రియస్వగీతాంస్తే వర్షిమానైశ్శతైః |

తత్త్వణంలక్ష్మితంపుష్కలం పుష్కరం

పుష్పసంవషణైఃదీప్యతారిత్యేకైః || ౧౧౮ ||

దేవగంధర్వసంఘాదితైర్గాయనై

స్సంస్తుతంతద్యశశ్శోత్పాకాణామృతమ్ |

యోషితాంనూపురీక్షైఃపుష్పలక్ష్మణైః

నిస్పదైస్సంకులారాసలీలాత్సవః || ౧౧౯ ||

తప్తసౌమసగ్జాంమధ్యసంభాషణా

వంచమోల్లానః

నీలరత్నంయథాకామినీమధ్యగః ।

కృష్ణమధ్యస్థితాస్తావిరేజ్యథా

మేఘమధోఽల్లఃపద్మద్యుతిశ్చచ్ఛిలాః ॥ ౧౨౦ ॥

పాణిపాదామ్బుజన్యాససంచాలనే

స్సస్మితభూగళతావిభ్రమైస్సంభ్రమేః ।

స్వణకంఠస్తనోద్భాస్వరైఃకంచుకై

స్సజ్జలత్కుండలైస్సప్తపీతామ్బరైః ॥ ౧౨౧ ॥

సేవదబిందువ్రజే శోభితాన్యామ్బుజై

స్సంసదత్పుల్లధమ్మిల్లవల్లివ్రజైః ।

నీయదివ్యాంగసంశ్లేషపుష్పాఞ్జకే.

రంగనామంశలైమః శితోమాధవః ॥ ౧౨౨ ॥

కృష్ణసందశానాద్ధృష్టదితారణి

ప్రీతిపూర్ణాభృతసతనైకోత్సకాః ।

ఉచ్చకైస్సంజగూ * రక్తకంఠ్యోముదా

వ్యాప్తమాసీజ్జగత్కంఠతద్గీతిభిః ॥ ౧౨౩ ॥

కాచిదుచ్చధ్వనికృష్ణవేగోస్సవం

షడ్జముఖ్యస్వరాలాపతస్సంజగౌ ।

తాళలీలాలయైరకశితభూగళతా

సాధుసాధ్విత్యసౌ తేనసమ్తానితా ॥ ౧౨౪ ॥

సతనైనాధికంశాంతగాత్రాంగనా

పాశ్వగపేయసస్కంఠమాశ్వగ్రహీత్ ।

కృష్ణబాహుసమాశ్లిష్యపుష్పత్సుఖం

ద్రాక్షుచుమ్పియంపుల్లరొమాంచితా ॥ ౧౨౫ ॥

నాట్యవిక్లిప్తమాణిక్యకాంత్యజ్జ్వల

త్కుండలగోన్మండితంగండమస్యాస్త్రీయాః ।

స్వీయగండేనసంయోజయిన్నచ్యుత

శ్చర్వితంచారుతామ్బులమాదాన్తుదా ॥ ౧౨౬ ॥

మేఖలాకింకిణీకజ్జలైర్హృషితా

సతనైర్గాయనైస్సీవన్నగండస్థళా ।

కృష్ణహస్తామ్బుజం నైజవత్సోజయో

స్సాధునిక్షిప్యసంత్య కృనాట్యశృమా ॥ ౧౨౭ ॥

స్కంధసమ్భాషితఐంశపాణ్యమ్బుజాః

కేశవిస్రస్తపుష్పస్రజస్తశ్శమమ్ ।

సన్ననర్తుస్సన్వనైర్హృషణాభ్యుత్థితై

శ్చచ్ఛరీకైర్వరైర్గాయకైర్గోపికాః ॥ ౧౨౮ ॥

తాభిరాలింగితోమాధవోపిస్వయం

సాధురేమేభకస్సీవ్యయ్యబిమ్బైర్వధా ।

కృష్ణవిక్రీడితంవీక్ష్యనాకాంగనాః

కామతప్తాశ్చనంవిస్త్రితశ్చంద్రమాః ॥ ౧౨౯ ॥

సంఖ్యాయాయావతీర్వోషితస్తావతీ

స్సాన్వస్తనూర్ధాగమృకేశవః కీడయన్ ।

రాసవిశ్వాంతగోపాంగనాస్యామ్బుజా

న్యామృజత్పాణినాశ్శీకరశ్శాహిణా ॥ ౧౩౦ ॥

రాసక్రీడాం సకృష్టస్సుచిరమనుభవన్నేవ మత్యంతహృష్టోహృష్టాభి

గోపికాభీరుచిరకుచతటీకుంఠమాంకాభిరాభిః । భృంగైర్గంధర్వ

రూపేరపిసమనుగతః ప్రావిశద్వావరికైర్లైకాళిః ఓం క్లాంతిమాసాంశ

మయితుమిభర్ద్రాగ్రీభీభిర్యథైవ ॥ ౧౩౧ ॥.....

—జలక్రీడావసక్రీడాగీతయః ॥ సురభివృత్తమ్ ॥—

సమభిషేచితస్సారసేక్షణః

కమలధారయాకామినీకరైః ।

సుమనసాంసుమైస్సుప్తపుష్పజితౌ

రమయతి స్తతారంతుముత్సుకాః ॥ ౧౧౩౨ ॥

సమదసామజస్సామజాంగనా

సముదయైర్దృఢాసాధుసంగతః ।

సమచరత్ప్రియాస్సంప్రహర్షయన్

భృమరవిభృమైభాన్వరేవనే ॥ ౧౧౩౩ ॥

శరదికాముదీశుభృశగ్వరీ

స్సరసకామినీసారగీతిభిః ।

సురతసాధనైస్సర్వవస్తుభిః

స్సరభిజాతిభిస్సేవితానిశమ్ ॥ ౧౧౩౪ ॥

X ॥ అథ రాజా జగత్పతేత్విదిత్రచరిత్రశృవణాత్ విస్త్రితవీణ
 ఘృపృచ్ఛత్ ॥ ౧౧౩౫ ॥ —యస్సంబద్ధాశభగవాన్ భువిధర్తమూర్తిః
 గోఽప్తుంప్రహతుః మపిధర్తమధల్ల మేషః । కర్తాణికుత్స్నితతమాన్యతః
 నోత్పరేషాం యోషాభిమతానముఖాని కథం మహాత్మా ॥ ౧౧౩౬ ॥
 పృచ్ఛతమిత్థమవనీంద్రమసౌ మునీంద్రః చ్ఛిగ్ధన్నముష్యహృదిసంత
 యమేవమూచే । ధర్తవ్యతిక్రమకథాఖలు నేశ్వరాణాంతర్జ్వరణంశ్చ
 ణువదామిచసావధానం ॥ ౧౧౩౭ ॥ సంభక్తయత్యఖిలమేవకీలాశ్రయాశ
 స్తేజీయసస్సృజితినైవహిదోషలశః । అన్యస్తదీయచరిత్రంస్వయమాచ
 రేచ్ఛేత్ మత్యస్సమృత్యుముపయాత్యతిపాపకృత్యః ॥ ౧౧౩౮ ॥ య
 స్సాహసోవిషనిషేవణమిశ్వరేణనిష్ఠంకమాకియతకింకురు తెతఘన్యః ।
 సర్వేశ్వరీయధిపాధర్తమధమమూచే కతవ్యమేతదవిచారమసీశ్వ
 రేణ ॥ ౧౧౩౯ ॥ నిత్యంయదీయచరణాంబుజభృంగచిత్రాః స్వాచ్ఛంద్య
 తాపిమునయోనహిషాపినస్తే । తస్యశ్రియఃప్రియతమస్యపరాత్పరస్య
 శ్వేచ్ఛాచ్ఛగృహీతవపుషకప్వనునౌష వార్తా ॥ ౧౧౪౦ ॥ భూమామాన్యు

షయోషిదాయితసు రాసత్వంతకామోత్సుకాన్ సత్పుష్టాన్ స్వనిమే
వణాల్ రచయితుంయోభూత్వ వ్యయంమానుషః । సశ్రీమాన్ గుణవాన్
హితైకకృతిమాన్ కృష్ణస్సత్త్వస్త్వావతాంసావ్త్తా రామఇతిశ్చుతశ్చుతిశ్చ
తైరామాభిరామోభవత్ ॥ ౧౪౧ ॥ యేయేవిస్మజ్యోత్తపతీనుపెత్యకీ
డావతాఃకృష్ణపరారజన్యామ్ తన్తాయయాతానఖిలాన్ స్వదారాన్
స్వహాశ్వేన్ సుప్తాన్ దద్యశుహేగోపాః ॥ ౧౪౨ ॥ యేశృణ్వంత్యనసూ
యయాభషణయాశ్రీకృష్ణలీలామృతంసారం రాసమహాత్మవాత్తకమి
దంసంవణంయోయుర్మిధః । శ్రీమత్కృష్ణశుభాఙ్గసంగకలితానంగ
ప్రముద్భాంగనాహర్షోత్కర్షయదమంగళకరంకృష్ణస్సపుష్టాతితాన్ ॥

————— ఇతి శ్రీకృష్ణలీలామృతేపంచమోల్లాసః —————

శ్రీకృష్ణాయనమః

శ్రీకృష్ణలీలామృతే షష్ఠోల్లాసః ప్రారభ్యతే

అగ్రైకదానందముఖాస్ససంభ్రమంశివం శివాంచాపి శివాధర్మా
ర్చయన్ ॥ నిశిక్రీడాకశ్చిదహిదాడంశత స్తద్భేదయానం భువినందము
చ్చక్రేః ॥ ౧ ॥ తదీయమాకృందసమిష్టదాంధవాస్స రెవ్విసమాకణ్యే భు
జంగముల్లుక్రేః । ప్రవివ్యధుస్తంసతథాపి సంహృతంమహాహిమారాస్త
ధుభిత్వదాస్పృశత్ ॥ ౨ ॥ యగ్రైవరామాంఘ్రిసరోజరేణనా శిలా
భవత్సాగ్రపివర్యసుందరీ । విస్మజ్యసార్పంసవపుహార్షోపద ప్రభా
వతః ప్రావవపుస్సురార్చితం ॥ ౩ ॥ కృష్ణంజగ్సాంజలి రెషహృష్టో
విద్యాధరంవిద్ధిసుదర్శనమామ్ । ఋషీన్ విరూపాన్ ప్రవిహన్యగ
ర్వాత్ శస్త్రోవపుస్సార్పమిదంసమాపం ॥ ౪ ॥ అఘాత్సశాపోమదనుగ్ర
హాధన్యం యతఃపదాతేభవభంజకేన । స్పృష్టోహమద్యప్రవిణష్టపాపః
స్వలోకమేతుంమమదెహ్యనుజ్ఞామ్ ॥ ౫ ॥ యన్నామ స్తరణాదశేష

జగతాంజన్తాదిజాతవ్యథాః జంతూనామపిపాపీనాంప్రతిహతాస్తత్త్వా
 దసంస్పృశానాత్ । శాపోన్మాచసమాత్తవానయమిదంకించిత్యమిత్యే
 వలె సర్వేగోకులవాసినఃప్రతిపదంకృష్టంముదాతుద్భవుః॥౬॥ తతస్సం
 స్కారితశర్వవృతాస్సర్వే వృజౌకసోవృజమాజగ్తుః ॥ ౭ ॥ గోపాలాపి
 బలస్సుగంధకుసుమైస్సంఘాపితౌఘావణైమై ల్లితల్లజసక్తమత్తమధు
 పైమణందానితైమణంజుళే । నక్తగచంద్రికయాన్వితే ప్రవిలసత్క్రి
 డావనెమధ్యగౌ గోపీనాంవివిధైర్విహారవిధిభిర్భాగ్యైఃమిశ్రితౌ హృషి
 తౌ ॥౮॥ స్వరమండలమూర్ఛనయాయగపజ్జగతుజగత్పతీప్రథులం॥
 అవీరతమాకలయంతౌనిఖిలానామపిదకణాపియ్యూషమ్ ॥౯॥ గోప్య
 నిశమ్యగీతం మూఢాణామదుగ్రతమేత్యనావిదన్నప్రవలె । సప్తస్రజంచ
 కేశాత్ మధ్యాత్సంగసద్భుకూలమాత్మానమ్ ॥౧౦॥ తాదృక్తయోమూ
 దితమానసయోర్యథేష్టం చిత్రితాఃప్రమదయోఃప్రమదాభిరాభిః ।
 సువశ్యతోస్సరభసంసరనీరుహఃక్షీః స్తాశ్శంఖచూడఇతికశ్చనసంజహః॥
 వ్యాఘ్రైఃఖైఃసారేణవనేయథాగాః కాంతాఃకుబెరానుచరెణగోఢైః
 దృష్ట్వాప్రలాపంచనిశమ్యతాసాం తమన్వధావన్తధుభిద్భుతైః ॥౧౧॥
 మాబైష్టైత్యభయప్రదానకుశలా వున్మూల్యసాలద్యయం । ధావంతౌప్ర
 ణిపెథతస్తరభసాత్ స్త్రీచోరనీచంకురధా । దృష్ట్వాసోవ్యవసయాయ
 నాప్రకుపితౌ కల్పాంతమృత్యుపమా భీతస్తత్రవిస్మయతాస్సరభసం
 ప్రాణైచ్చయాప్రాదగవత్ ॥ ౧౨ ॥ అస్పథాపమకువిక్రమోహరియ
 త్రయిత్రసరనూత్నమధావత । తచ్చిచ్ఛమణిసంగ్రహేచ్చయా స్త్రీణ
 రక్షణవిధౌష్టితౌబలః ॥ ౧౩ ॥ హరిస్సమాదామణిమాత్మముష్టినా న
 శంఖచూడస్సనికృత్యమస్తకమ్ । జవాజ్జహారద్యుమణియ్యుతింమణిం(స్త్రీ
 ణాంపురౌహచ్చనిజాగ్రజాయతమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఏవంకృష్టైరసక్తమాక్రీడ
 యాకామిన్యః కమనకమనీయక్రిడానుగీతైవైవాహన్యతిహాహయాం
 చక్రుః ॥ ౧౫ ॥ వామెదాహాసాధుకృత్వాకచోలంధృత్వావేణుంసాన్

ధరేవల్లితఘ్నాః । రంభాణిద్రాకొగమలైరంగుళిభీరుధావరుధావవాద
 యత్యేషకృష్ణః ॥ ౧౭॥ ఆకణ్వైతద్వేణునాదంపమోదాల్ పెయో
 యక్తాశ్చాపిసిద్ధాంగనాస్తాః । సమ్యక్త్యైఃపుషుబాణైఃప్రవిధ్వా
 స్సుసృన్నివ్యవేషంప్రాపునువంతి ॥ ౧౮ ॥ శృత్యాశృత్యాకృష్ణ
 వేణోర్నిదానం దంబైదక్షగాగ్రవక్త్రాశ్చ గావః । తూష్టీంతివ్రం
 త్యాధ్వకణాన్సవత్సాశ్చిత్త్రంచిత్రచిత్రతుల్యాస్సమస్తాః॥౧౯॥ నా
 నాస్కంభిఃపల్లవైః పుషుగుచ్ఛైః పింఛేరచక్ వల్లవేషస్సకృష్ణః
 వేణోర్వాద్యాదాహవ్యయత్యేవగాధావోప్యేషంప్రేమతఃప్రాపు
 వంతి ॥ ౨౦ ॥ త్రికృష్ణపాదాబ్జరజ్జనిలేననీతకదాంతాభజతీతి స
 ద్యః । కింవాతరంతైః పవహంతివేగా ద్వయంయథాకృష్ణమవాప్తు
 కామాః ॥ ౨౧ ॥ అస్తాస్వపిపృథురయంవసతీతివిష్ణున్మృతౌనిశమృ
 మురళీమధురస్సనాని । హృష్టాశ్చవప్రణతసద్విటప్రేషణమృపుష్పేషి
 ఛత్రైర్మధురస్తేశ్చతమర్చయంతి ॥ ౨౨ ॥ కృష్ణకంఠతులసీమధుమ
 త్తా వేణుగానకలితశృతయోద్రాక్ । యౌంకృతినకలయంతిఇహేతే
 చంచలీకనికరాఃకృతమానాః ॥౨౩॥ సరస్సుహంసాలపిసారసాశ్చకృ
 ష్ణావిహంగావరవేణుగానైః । మత్తాఃస్థితాఃకృష్ణసుపేత్యతూష్టినిమి
 లితాక్షాస్సహసాభవంతి ॥౨౪॥ తాపహరిణమముంభువికృష్ణం కృష్ణ
 మత్రదివికృష్ణవయోదః । మిత్రమర్చయతిశీరపుష్పేషశ్చత్రమాత్మవర
 జేనవిధాయ ॥ ౨౫ ॥ అవన్యాంసథన్యాస్త్రదన్యాయశోదేయతస్తేసు
 పుత్రః ప్రవీణోపివేణౌ । ముదావాదయత్యేషవేణునిషాదాద్యనే
 కస్వరాలాపభేదైర్మనోజ్ఞైః ॥ ౨౬ ॥ స్వయంభూస్సశంభుస్సశ
 క్రస్సురేశా స్సమాకణ్యకృష్ణస్యవేణోస్సుగీతీః । నిషాదషభాది
 స్వరాలాపభేదాన్ సజానంతవీవాశులజ్ఞాంప్రజంతి ॥ ౨౭ ॥ దురం
 తుందినెతపృతాపందినాంతే సుధాశుభృథానస్తథామస్తథాతిమ్ ।
 హరణమత్తమాతంగగామీసరామ స్సమాయాతికృష్ణఃప్రసన్నోక్షణో

ద్య ॥ ౨౮ ॥ ఇత్థంకృష్ణమనస్కాస్తల్లిలావివగాయంత్యః । విరహావ్య
సనాసమానాః దివసేష్వపిసాధురేమిరె రామాః ॥ ౨౯ ॥ — ॥

(లలితరగళే-దండకభేదః)

ఏవంముదాదెవగంధర్వవాదిత్ర పుష్పవృజీస్సాను- సంసేవితం
కృష్ణమాయాంతమాలాక్య గొప్పతదారిష్ట సంజ్ఞాసురోదుష్ట భావ
స్సముత్తుంగ భానవత్కతుత్కాయ ః కాడంగరియోణ వేషణరోషే
ణ కుర్వకాకురీధాభూమి- భాగంక్షతాంభూరిత్తి త్తైఃఖురైర్దీఘము
ద్యమ్యపుచ్చంచ సంబీషయకారంభ మాణస్సమస్తాకాన ముత్కృత్యవ
ప్రాణి దీఘైఃకణశృంగేణ కించిచ్చకించిచ్చ మూర్తిశకృచ్ఛాపి భూ
మ్యాంసముత్సృజ్య గొప్పయదాగాత్త ముద్వీక్ష్యతదగ్గింభ రావోభి
త్యాశు గొగోపి కాగభాసంసాగ్రవవంత్యాపి తంతీక్ష్యశృంగంస మీక్ష్య
క్షణాదెవ సంత్యజ్యగొప్పమపి సంఘేభవంత్యశ్చ యాదుదుగూరామ
రామానుజేత్యఖిల గోపాశ్చగోవిందమేవాగతాశ్శరణ మెతాస్తదా
ధీర ధీరస్సకృష్టోపి మాభైష్టయూయమితి భూయస్సమాశ్వాస్య విశ్వ
దుగ్ధహం వృషభ మూచెతినీహాసి బాలాక వహుంశ్చాపి కింభీషయ
స్తేన మత్యుద్ధృతామందబుద్ధేమరాత్తక సమాగచ్ఛమామేవదర్పా
పహంసపది దర్పంప్రదశ్యేహ లాభంలభసేవతి తంగుష్టమాసోఘ్రిట్వ
శృంగేగృహీత్వాశుసంఘూణాయకభూమి భాగెవ్రతిక్షిప్య భూయస్స
ముత్తాయ సంసేదగాత్రంసమావన్నమన్యంప్రవేగాత్సమాకర్య పా
దేనవినిపాత్య భూమాముహుస్సాను నిష్పీడయన్నాద్రవస్త్రం య
థాతస్య శృంగంసముత్పాట్య తుంగంతమెలెనసంతాడయంశ్చాః రక్తం
వమంతంశ మూర్తిశకృత్సార ముత్సృజ్య పాదాకప్రసారైవ సం
చాల్య నెత్రించమృత్యుంపగ్నేయపహషేణ పుష్పేషిపగ్నృష్టైస్స
మారాధితోభూరి బృందారకందైస్సగంధర్వసంఘైః ॥ ౩౦ ॥ ప ॥

ః వృషభసంమండేన

వాలీపు రామాహిష వేషధారిణం విషాణముద్భూత్య విఘూర్ణయన్
 యథా । హతాన్వనకృష్టోద్యతథాకరుద్దినం వివేశగోపీనయనోత్సవో
 వృజమ్ ॥ ౩౧ ॥ ఏవమరిష్టేవినష్టేకృష్టైస్సగౌప్తేమునిశ్రేష్టోహరాదాగ
 త్యమధురాంసనారదో దేవషిఁ దేవకార్యధురంధరో భూభరాయమా
 ణాయభోజరాజాయవాచ మేనంవ్యాజహర ॥ ౩౨ ॥ విజానీహికన్యాం
 యశోదాసుతాంతాం సుతం దేవకీగభజాతం చకృష్టమ్ ససంకషణో
 రాహిణ్యోపి రాజన్ ప్రసూతోహితద్దేవకీగభజావాఘా ॥ ౩౩ ॥ విభ్య
 తావసు దేవేన న్యస్తాతౌ రామమాధవా । సస్మిన్మైత్ర్యం దగౌపీ స్త్రిన్
 యాభ్యాం త్వత్పురుషాహతాః ॥ ౩౪ ॥ శ్మశ్రైస్తతద్వసు దేవమద్భుత
 పుషాహంతుం దురాత్మాపునః । పుత్రోయస్యనివారితోధమునినాకా
 రుణ్య పూర్ణాత్తనా తంశౌరింగిగళైర్బలంధకరిణైర్దేవించితాం దే
 వకీమ్ ॥ ౩౫ ॥ తతఃప్రతియాతేత స్త్రిన్ దేవపౌన్ కేశినంసంప్రేష్య ఘో
 షంరౌపేణకృష్ట సుంకషణౌహనేత్యేతాంత్వయేతిభౌముష్టిక చాణూ
 రా మల్లశల్లశౌ భవద్భ్యాం నందవృజాత్సంప్రాప్తావిహరామ కృష్ణౌ
 మల్లలీలయైవవిలయముపనీయతామితిచ హ స్తివక్షస్సమమత్యాఃకో
 నలకాదయోపి మల్లరంగసంగతాస్సంతువిచిత్రమంచాస్సజ్జీకియంతాం
 సర్వస్తే వ్రంసంయుగంసమాలోకయంతు పౌరజానపదాః కరివరఃకు
 వలయాపీడౌపి నిజక రారోపితముద్గరాయథోద్వావరిరంగస్య సంస్తౌ
 పనీయథితిచ మహామాత్రమాది దేశకంసాసురః ॥ ౩౬ ॥ మిత్రాణ్య
 మాత్యనివహఃమయినైవదాషః సంశ్రాయతాంమమపురాతనశాపవృ
 త్తం । యస్తాదుపైమిరిపుతాంనిజబాంధవేషు ప్రాప్తౌపాపనిరతస్స
 తుభోజరాజః ॥ ౩౭ ॥ దివ్యోద్భావననేవసంతసమయేపుష్పైః ఫలైః
 కొకిలైః కూజద్భిర్ద్విజచంచరికనిచయైర్మణ్దానిలైశ్శోభితైః । మ
 న్నాతాకమలక్షణాదుతుమతీన్నాతాదరంత్రేకదా భర్తారంసమచింతయ
 త్సుమతరైస్సంతాడితాసుందరీ ॥ ౩౮ ॥ తత్రైవదృవిదాభిధోవనతపై

సౌనందమంతహేతౌ జ్ఞాత్వాత్మాంకుసుమేచుతప్రహృదయాంసరేవం
 గితజ్ఞస్తథా । బిబ్రుద్ధ్రాక్రనుముగ్రసనన్యవతేః కామాదితామాప్త
 వాక్ రేమేతైవపతివ్రతేయమగయంతింమన్యమానాపతిమ్ ॥౩౯॥ జ్ఞా
 త్వాతిరమణైశరంతదనుసాసాధీన్యశంకుస్థితాకస్తవ్వింరెకితవత్సయా
 కృతమిదంధౌరాత్త్యమెవంకుతః । శీలంలీనమహాత్థలెనభవతే త్వా
 తాబ్రవీద్రోషతాగంధర్వస్సచసుందరస్సమవదత్తాం సాంత్యయే స
 త్విరమ్ ॥ ౪౦ ॥ శృణురమణిమనోజ్ఞేష్యగంధర్వవంశ్యాః వయమమ
 రసమానాఃజన్తనాతేజసాచ । భువిఖలునిఖలానాం దులభాః మాను
 షీణాంమహాదిహమనుజానామంతరంనిజకరాణామ్ ॥ ౪౧ ॥ ఇతిబుగ్గవం
 తంతమువాచభూయః క్రోధాభిభూతైవపతివ్రతేయం । త్వంసాధువ
 త్సాంత్యయసేమరాత్తౌ మశ్చేష్ఠీతక్రిత్యమతావిధాయ ॥౪౨॥ యే
 నాహంమలినీకృతాసువిమలాదుమానినామానినీ మాతంగేన మదా
 ద్యధైవనశినీహరాజహంసాదితా । సత్త్వమామిహనిజకరాధమపున
 ర్మిలజ్జమాభాషసే ధర్మాతికృమణంధియాకలయతః కింనాస్తితేనాధ్వ
 సమ్ ॥ ౪౩ ॥ భూయఃప్రాహసశాపశంకితమనాస్తస్తశ్వనైర్దానినీం
 దేవానాంమనుజాంగనాస్వపిఠతిః పోక్తానులూమాతథా । మత్స్యా
 నాంప్రతిలోమతాంభజతిసాస్వస్సుందరీహపియోనిదోషస్తదహం భ
 వేన్నహిమహాద్విర్యంమదీయంముధా ॥ ౪౪ ॥ మద్వీర్యేణతవోదరద్వ
 బలవాక్ పుత్రోద్భుతంజాయతాం ధీమాంశ్చద్యుతిమాన్ మృషాసహ
 భవెత్సుకోణివాణీమమ ॥ ఏవంవాదినమబ్రవీత్ప్రకృపితాపుత్రోస్తు
 తేపాపినో నానుగ్రహ్యగుణోదయోద్విజసురైః కూరఃఖలూనిఘ్నా
 ణః ॥ ౪౫ ॥ తస్యామిత్రముశంత్యాం సత్యాంతిచ్ఛాపశంకితస్సరయం
 కుగ్ధస్సాపిబధాపే శత్రుఃపుత్రోస్తుతైత్వదీయానామ్ ॥౪౬॥ ఏవముదీ
 యతస్త్రిన్నంతహేతౌతైవతీసతీయం యశస్వినీమజ్జననీవనాదాగత్యకేనా
 వ్యజ్ఞాతవృత్తాంతాస్వకీయనికేతనమవిదత ॥ ౪౭ ॥ జాతాతతోమజ్జన

శీతుగర్భణీకాలేనమాంతద్వదనూతసువృతా । ఇత్యబ్రవీద్దైవమునిః పు
 రైవమామాజన్తనోద్వేష్టహమాత్తదాంధవాక్ ॥౩౮॥ తస్మాత్తైచిచమాం
 ద్వషంత్యనుదినందృష్టంభవద్భిశ్చతత్ కూరాంతావసుదేవదేవకము
 ఖాతంచూగ్రసేనశరమ్ । హన్యాంతత్తదుపాశ్రయ్యాంశ్చమహతా
 గంధర్వపిర్యేణమే సంభూతన్యతథావిధేనశుచినాస్యాద్దోషతతోనహి ॥
 ౪౯॥ తస్మాదుగ్రతమారభ్యతాంధనుర్యాగోమహాభాగాశ్చతురాశ్చతుర్ద
 శ్యాంవిశనంతుపశూక్ భూతరాజాయరాజానోజానపదాస్తేస్విరంసం
 యుగస్యాగచ్ఛంతునిరీక్షణాయతత్రాగ్రసేనవసుదేవదేవక నందగోప
 గోపాలాదయోపినసంభ్రమమాలోకయంతుహన్యమానోనందనందనౌ
 నంకర్షణవాసుదేవావిత్యాజ్ఞాప్యతదేవాహూయయదుపుంగవమకూర్
 రంకార్యధురంధరంకంసాయంసంగృహ్యపాణింపాణినావాణీమేవ మభా
 ణీత్ ॥౫౦॥ భోభోవాశపతేత్వమద్యతనుమేమిత్రన్య కృత్యంముదా
 త్వత్తాన్యోనసీవిద్యతేహితతిమోభోజేషువావృష్టిషు । విష్ణుంజిష్ణురి
 వాశ్రితోహమధునాత్వామధానంసిద్ధయే । గచ్ఛత్వంవ్రజమాశునంద
 తనయా మత్స్యంధనేనానయ ॥ ౫౧ ॥ విస్మవృత్తాదైవతైరితిశృణో
 మిమృత్యుహిమే దుగ్రతంద్విపపదేతౌబలబలానుజా * జీణతాం
 అశన్యసమమల్లక్తే ర్యధివిమదాయప్యామివాతతోవ్రజనివాసినస్థ
 విరముగ్రసేనంతథా ॥ ౫౨ ॥ మిత్రైర్జిజ్ఞాసంధమువైర్నృపాలకై
 మయ్యేవయేనిత్యనిబద్ధసౌహృదాః । నిమాదయిష్యేకసురపక్షపాతి
 నాభోక్ష్యామినిరూలితకంటకాంక్షితిమ్ ॥ ౫౩ ॥ తత్త్వంయాగనిరీ
 క్షణచ్చలాన్తమాంతకౌనందసుతౌమదంతికమ్ । సమానయక్షిప్రమిహ
 సవయంవ్రజాన్నిమ్కత్యైరేవాహమతోభవామిభో ॥ ౫౪ ॥ ౫ ॥ ఏ
 వమాకణ్యేకంసౌధితమతిక్రామకూర్మః పృత్యనోచదముమచ్యుత
 మౌరదితయన్నిజహృదయే ॥ ౫౫ ॥ ప ॥ మరణనివారణమధునా భ
 వతోభవతావినిశ్చితంవిదృక్ ॥ సకిమత్యసిద్ధ్యసిద్ధోః కారణమబ్రు

క కారణంకథయ ॥ ౫౬ ॥ భువ్య త్తరక్షణేస్యాన్నహిప్రమాణంచజీవితే
మరణే । ఏతత్త్వదితరవిషయమత్వామూర్ఖానహామిభవదాజ్ఞాం ॥
౫౭ ॥ ౫ ॥ ఏనం వాదినమప్యక్రూరమదసీయమాశయమవిదన్నైవ ము
దాంధోయమాదిశ్య విస్మయచనిజమంతిజామనాగెవ వివేశసన్నిహిత
విలయోనిజనిలయమ్ ॥ ౫౮ ॥ ౬ ॥ అసక్షితీంతీక్షణురైర్విదారితాంస
భోవిభూతాభ్రచయంస్వకేసరైః । కుర్వయయా హేషితభీషితంజగ
త్కేశీసకంసప్రహేతోమహాహయః ॥ ౫౯ ॥ క్రూరంకోటరఘాణకం
పృథుగళంసీలాద్రిదేహంహయంకతుకంకంసహితంవిఘూర్ణనఘనం
దాగ్ధ్మయంతంవృజమ్ । ఆత్మానంమృగయంతమగ్నినైవదైర్ఘ్యద్ధా
యశీరాగ్రణిః కృష్ణస్తంసముపాహ్వయత్సతుపునస్సింహారణం వ్యాక
రోత్ ॥ ౬౦ ॥ తమభిముఖమభీతంకృష్ణమాలాక్యకేశిగగనవివశిబా
ద్రాగ్ధ్మరమాస్యంవిసార్య । నరహరిమపినమ్యకాప్రకృపదాభ్యాంజఘ్నా
నవృజజనమపిరోషేర్భీషయకహేషితైస్తేః ॥ ౬౧ ॥ దౌర్భాగ్యం ప్ర
గృహ్యపదయోఃపరిపేద్యకృష్ణఃకృష్ణోరగంవిహగరాడివతంసుదూరం
చిత్రేపథూరిపరిఘూర్ణనలబ్ధసంజ్ఞాదీఘం ప్రసార్య లవనంపునర
పుష్పగాత్ ॥ ౬౨ ॥ ప్రసారితేతస్యముఖాసురస్య ప్రవేశితఃకేశవన్య
వ్యబాహుః । పశ్యత్సుసర్వేషామిరాజతైస్తబితశయోభీమబితయస్తైవ
యైదంత్రైరదశత్సకేశనభుజం కేశిముహుఃకొపతస్తే తిష్టాయసదండ్యత
స్త్రపురివస్పిన్నాన్యనంతఃక్షితౌవక్త్రేతస్యనివేశితాభగవతా బాహు
భృశంజ్వంభితావాతాపూరితభోగభాకృతివదోత్తుంగో భుజగ్గో
యథా ॥ ౬౩ ॥ విజ్వంభితేనాథజనాదనస్యభుజేనదుర్ధశ్వసనాసురౌ
సౌ । పగ్నిష్పన్నాతోవిస్మయకపురిషంప్రసారితాంఘ్రిర్నృపతస్తృత
శ్చ ॥ ౬౪ ॥ తద్దేహవతితైక్షణాత్తతలదేన్ద్రాదికేణముఖాత్ స్తేరా
స్యస్యమహాభుజోభుజమపాకృన్యకహతారిహారిః । దైవైర్వషిత
కల్పపుష్పనికరస్తన్నతనైస్తాపితస్సంపాప్తైన సురషిణౌధరహస్తి

హ్యోక్తౌ మృషామానుషః ॥ ౬౬ ॥ శ్రీకృష్ణకృష్ణవిష్ణో వసుదేవసుతా
 పృమేయవిశ్వేశః । పురుషోత్తమేశ్వరస్తవ్వసతతంగూఢో గుహశయ
 స్సాక్షీ ॥ ౬౭ ॥ అవతీర్ణోసి సతామవస్సలామననాయచాపి నిధనా
 య । దుష్టోఘాటక దైత్యోదిష్టానృష్టోద్యలీలయాభవతః । ౬౮ ॥ శ్వః
 పశ్యామి దనష్టాకముష్టిక చాణూరకం సశంఖాదీకా । తదనూ ఖద్వాహ
 మహంతే దృత్యేహం ష్టిర్యశులక్ష్మకల్యానామ్ ॥ ౬౯ ॥ అథపారిజాతహ
 ణః జిష్టోశ్చరణైవరాజయంభవతామ్ । స్పృగశాపమోక్షణిత శ్రీమ
 త్కాన్దావరకాపుర్యామ్ ॥ ౭౦ ॥ ఆదానంతదనుస్యమంతకమణేః ఘ
 కన్యామణేశ్చాంజనాదానంచాపి మృతస్యభూసురసుతస్యానీయ ధా
 మ్నోనిజాత్ । పాపిష్ఠస్యచపౌడ్యకస్యనిధనం ద్వాగ్దంతవక్త్రస్యత
 త్కాశిదాహమమిత్రచైద్యవృపతేస్స త్రైశిరశ్చేదనమ్ ॥ ౭౧ ॥ అన్య
 నికార్యాణిమహంతియానిసంశృణ్వితాంసర్వఫలపరదాని । శ్రీద్వాద
 కాయాంకవిభిస్తుతానికరౌషిపశ్యామ్యహమవ్యమూని ॥ ౭౨ ॥ దృ
 త్వామ్యజానసారథే స్తవరణేసా మ్యేనకాలాత్తనౌభూభారక్షవణం ధ
 నంజయముఖేనా త్రౌహణీనాంవధాత్ । తంత్రావీమీశ్వరమాశ్రయామి
 జగతాన్మష్టిష్ఠితిక్షోభణవ్యాసారం నిజలీలయాపంమయా సేచ్ఛావతా
 రంభువి ॥ ౭౩ ॥ X ॥ ఏవమనుభూతభగవత్సందర్శనసల్లాపసముల్లసదానంద,
 సాంద్రేమునీంద్రేతదీయచరణారవిందమభివంద్య తదనుజ్ఞయాయథాగ
 తంప్రయాతే స కేశవౌపి కేశినంవినాశ్యవశూకపరిపాలయంశ్చ ససుఖం
 చృజడవాస ॥ ౭౪ ॥ అతైక దాగోపాలబాలకాగౌకులాన్యవికలంచాలయం
 తివవాచలనానుమ ॥ నిలాయనక్రిడాడమ్బరం విడంబయఃకో విజ
 హః ॥ ౭౫ ॥ పంచోరాయితాశ్చకతిచిత్కతిచిత్తదీశాః మేషాయితాశ్చక
 తిచిత్కతిచిత్తదీశాః క్రిడాతిలాలమనస్సకలాకవిమోహ్యాప్రాహర్షయ
 న్మహురిమాంబరామకృష్ణే ॥ ౭౬ ॥ మేషాయితానధగమూనపకృష్ణచౌ
 ర్యాచౌరాయితౌమయసుతౌధృతగౌపవేషః । వ్యోమాసురస్సవిని

ఘ జాంబవత్యాః ॥ కణ్ఠాముచ్చే

వేశ్యగిరింద్రద రావంతదావరమాశుశిలయాపిద ధేను రాత్నా ॥ ౭౭ ॥ త
త్రార్థ విజ్ఞానున తాంశరణ్యోజగ్రాహకృష్టఃపశుపాన్నయంతిమ్ । హో
భ్యాంవృతంసింహాననపగృహ్లాన్నమారయత్తపశుమాగవద్ద్రాక్ ॥ ౭౮ ॥
విశృష్యకృచ్చేగిరిలాపిధానం సంకృష్యగోపాన్ ససుఖంసకృష్టః ।
గోపాలకైశ్చాపిసు రాసు రెంద్రేన్సంస్తూయమానోవజమాజగామ ॥
ధీమాన్ దాశవతీరమావతిపదాంభోజదన్వయాభక్తిమాంస్తాంరాత్రింస్వ
గృహంసమేత్యమధురాపురాన్ముషితోషసి । ఆస్థాయాధరథంమనో
రథయతఃక్రిశ్యష్టపాదేక్షణైపృస్థాయాశు పథిపగృహ్లాష్టహృదయో హృ
ద్యేవమాలోచయత్ ॥ ౮౦ ॥ యత్ప్రశ్యామ్యధునైవమాధవమహం కిం
వాతపఃప్రాక్క్రృతంకింవాకర్తృశుభంవృథాయకిమువాసత్పాత్రదానంమ
యా । నోచెద్దులభమవ్యముష్యమమతత్సందర్శనంస్యాత్కృథం నిర్దై
తుగ్భగవత్కృపైవఫలితామన్యేధవాసాంప్రతిం ॥ ౮౧ ॥ సమామిమూర్ధ్నా
మధుజిత్ప్రగాజ్జేబ్రహ్మోదైవైరపిలాకమాత్మా । సమర్పితేసాధుసమం
చితేచవ్రజాంగనానాంచకుంకుమాంకైః ॥ ౮౨ ॥ మమాశుభంనాశితమే
వసర్వంశుభంవృద్ధునఫలంచజన్త । భాగ్యోదయస్సంప్రతినంభవేస్తేవ
దక్షిణాయద్ధరిణాశ్చరతి ॥ ౮౩ ॥ తస్యారవిందేక్షణయగ్మమీక్షేముఖారవి
ష్టంజితపూణాచంద్రమ్ । ఇతి స్తరణ్ వేదనమాగ్దైఘ్యంసోగాదన్వి
జంచాస్తగిరిందినేశః ॥ ౮౪ ॥ ఆలోక్యపషకమలాంకుశవజ్రచిహ్నై
స్సంకోభితానినిఖిలామరవందితస్యధూమాపదానిపుళకాంకితసర్వగా
త్రస్తేష్యాలుతత్సవదిసంభృతహషకబాషవిః ॥ ౮౫ ॥ భూయోరథస్తామృగ
యిన్కప్తవేతౌ సందాత్తజాతావితిగోపబాలాన్ । పృష్టావిదిత్వాదవి
వేశగోష్ఠం శిఘ్రంరథాద్భక్తియతోవతీర్య ॥ ౮౬ ॥ తత్త్రావలూక్య స
ఫలీకృతలోదనోభూద్గోదోహనక్షితితలంప్రవిభాషయంతౌ । తౌశీల
పీతవననాశరదంబుజాత్మో శ్వేతాసితాంగరుదిరావిభజాబకాభౌ ॥ ౮౭ ॥
గంధానులిప్తసుకుమారతనూమనోజ్ఞావానందదౌసపదినైత్యవతాన్స్వ

కాంత్యా । క్రిడాంతౌమణివిభూషణభూషితాంకౌ మాంగళ్యరంగళర
 ణీహారిరాహిణీయా ॥ ౮౮ ॥ ప్రణమ్యసంకషణకృష్ణయోగ్యా
 కృపదాబ్జయోహాషణజబాష్పనేత్రః । అక్రూరపియోహమితివ్రమో
 దాత్సగద్ధతత్వాద్ధదితుంసశక్తః ॥ ౮౯ ॥ విదన్తసభగవాంస్తదా త
 ముపసీయవాత్సల్యశౌనిజాంఘ్రివినతాత్తనా మభయకారిణౌపాణినా ।
 రథావయవధారిణౌసుదృఢమాలిలింగపృథు స్సమానయదముంగ్మహంస
 సహజౌధకృష్ణాగ్రజః ॥ ౯౦ ॥ పృష్టాప్సాప్సగతమాసనంమృదునయన్
 పృక్షాత్సపాదదవయగ సంవాహ్యతిథయేదదౌహరిరయంవర్యాం సప
 ర్యాంప్రభుః । రామోధర్మ విహంవరోవ్యతనుతప్రీతింపరాదర్శయన్
 త్తస్మే భుక్తవతేముదంమృగమదామోదైస్సుగందైస్సుమైః ॥ ౯౧ ॥
 అక్రూరంతమపృచ్ఛదాత్తవినయోనందోఽకౌశూహలా ద్దాశాహన్
 స్సుహృదద్యకిన్నుకుశలీ దేవీచసాదెవకీ । యోకంసస్త్వసు రెవగభన్
 జనితా శేషప్రజాహింసకః క్రోశంత్యాఃపునరప్యసౌకిమువృథాబంధూ
 స్స్వికాన్ హింసతి ॥ ౯౨ ॥ సర్వేషాంతుశలాసుయోగవిధినాస్మేహేన
 నందోదితం శుక్రావకోత్త్రసుధామయంమృదుహితంచోన్నక్తమాగన్
 శ్రమః । ఆరుహ్యైవతదాముదామృదుతరంపర్యంకమాశృంకయా ప్యా
 దేశాద్ధరిరామయోః కరుణయాకూరః పరంపూజితః ॥ ౯౩ ॥ లేభేత
 దాసర్వమనౌరథాంస్తాన్ యాన్ మాగన్ మధ్యేవిదధేమహంతా । శ్రిం
 శే స్రస్రన్నేకిమువాప్యలభ్యం తస్మిన్తులభ్యంకిమువాప్సన్నే ॥ ౯౪ ॥
 ఏవమతిథిమేనమనుభూతమనౌరథం విధాయవాచమేవమనౌచదచ్యు
 తః ॥ ౯౫ ॥ మత్పితౄరపిపుత్రకోకమనకృద్యోదాదసాధువృథా
 నిబన్ధానపిమన్నిమి త్తమతనౌద్భంధువృజానామపి । మూఘాన్
 మాతులశబ్దభాక్సకుశలీకంసాసురః కింసఖ దూరాదాగమకారణంచ
 భవతోమహ్యంత్యయాభణ్యతాం ॥ ౯౬ ॥ సౌప్రేవంకమలక్షణేన క
 రుణంపుష్టఃప్రహృష్టోబ్రహ్మిన్ స్యామిన్స్తావసు దేవసూనురితి సశు

తౌవసురమేఘముఖాత్ । అనైతుంసబలంభవంతమధునామాఁగోకులం
 ప్రాహిహ దావ్యజాతీన్వియ్యధనుమఖైషణవిధేః కలనస్సతాఁహిం
 సకః ॥ ౯౭ ॥ అక్రూరవాక్యమాకణ్ఢ్యసుస్థితస్సబలోహారిః । వ్యజ
 జ్ఞపజ్జవాద్భృజరాజాజ్ఞాంజనకంముదా ॥ ౯౮ ॥ సమాదిశత్సాపిచనం
 భ్రమేణ సజ్జక్రియంతాం శకటాఃభటాశ్చ । సంగృహ్యతాఁగవ్యమగ
 హాణీయం సోపాయనంసాన్వినితిఫలదగోపః ॥ ౯౯ ॥ యాస్యామోమ
 ధురాంముకుందసహితారాజ్ఞేశ్వవీవామృతందాతుంద్రస్తుముపాగతాం
 శ్చధనుషో యాగందిగంతాదితి । క్షతాగ్ధూషనియంతి తేననిలయేషాన్
 ధూషయద్ధోషరా డక్రూరస్సకృతినీశమ్యనిఖిలాగోప్యస్తుదుఃఖాకు
 లాః । ౧౦౦ ॥ కాశ్చిత్క్రాంతముఖాంబుజాస్సమధపః త్రికృష్టవిశ్లేష
 తస్సగ్రినత్రైశదుకూలపాణివలయాధ్యానాన్నిమీలద్భుతఃకాశ్చిచ్ఛృక
 నివృత్తలోకదరితాః కాశ్చిత్తస్సరార్తాహరే హఃఖోదీరితవల్లువా
 క్యనికరాః స్తృతావద్భూరాఘ్నాంగతాః ॥ ౧౦౧ ॥ సంయోజ్యసంక్లే
 షసుఖంప్రియస్సనోవిశ్లేషదుఃఖంచజవాద్విధాయినా । కింవాఫలం ల
 భిమిహత్వయావిధే । విచెష్టితంలేభకచేష్టితంనకిం ॥ ౧౦౨ ॥ కృష్ట
 స్తుచక్షుఃఖలుయోషితాంనో డతావ్వునస్సంప్రతితస్సహరా ॥ క్షూ
 రోనకింక్రూరకృతిస్తవద్యా క్షూరాభిధానంభవతఃకథంవా ॥ ౧౦౩ ॥
 ప్రజాంగనానాంరజనీప్రజాతా సాసుప్రభాతా మధురాంగనానాం ।
 కృష్టస్ససంక్లేషసుఖంతుతాసాంవిశ్లేషదుఃఖంఖలుగోపికానాం ॥ ౧౦౪ ॥
 మనోజ్ఞమృదుభాషతైర్నగరసుందరీణాంపరంవశీకృతనిజాశయోహారిర
 యంరమేశోపిసః । శృణోతికథమేవవాపశుపయోషితాఙ్గోచనంహతా
 హతవిధేవయంవదవిధేస్సకామోభవ ॥ ౧౦౫ ॥ ప్రవశ్యతసఖజనాస్సహిస
 మారుహత్స్యందనం నివారయతుముద్యతఃకఇహయోషితాంతోషకః ।
 తమేత్యవయమేవవాఖలునివారయామోధునా । ఘృణీభవతినిఘ్నణకి
 ముభవేత్పరీక్షామమే ॥ ౧౦౬ ॥ నీలాంబుదేతుతటితశ్శలసా హృదా

స్తాః ప్రా లాకితాభువిజనైర్విపరీతతాద్య । యస్తాత్తటిత్సుజలదశ్చల
 సౌహృదాయం తస్మిన్ స్తథాపిచనదాస్థిరసౌహృదాస్తాః ॥ ౧౦౦ ॥ అస్త
 న్ననోరథగతిస్తుహరాన్నిరుద్ధాధావద్భ్రుతందయితకృష్ణరథః పురస్తాత్ ॥ ఏ
 వంశుచాం బుజదృశోరురుదుస్తదోచ్చేగోవిందకేశవహారేచ్యుతమా
 ధవేతి ॥ ౧౦౧ ॥ ఏవమధిశవిధురహృదయానాంవ్రజాంగనానాం విలూ
 కయంతీనామేవకూరహృదయశ్చవాక్తూరేకస్త్వావలోకనపరిపూర్ణా మ
 నోరథేష్యత్ప్రపక్షవతావేవాపహృత్యరథమారోప్యచదుగ్రతం ధావయతి
 సతిసతీస్తాస్సంతతంసంతప్యమానాస్సకరుణమవలూకమానః కృష్ణస్తరు
 ణీఃకృపణమేవ మశోదనీయమదిరైవైవనమేష్యామీతి దూతముఖేనసు
 ముఖిచకారి ॥ ౧౦౨ ॥ తాస్తథాపిరథరేణవాయావదవలూకితాస్తావత్త
 త్రైవిదితీతాశ్చనచిరంసంస్థితాస్త్విరసంకల్పప్రాణప్రియప్రయాణనివ
 తాన నిరాశాస్తేనైవసమంస్వకీయహృదయానిపగ్ధాపయామాసుః ॥
 తదైవనందగోపాపిగోపైరపరిమితగౌరవం సంభృతాః కుంభానానా
 య్యనానౌపాయస్తేన్సంపూర్ణైశ్శస్యందనైస్సమంప్రాగేవ సంప్రత
 స్థే ॥ ౧౦౩ ॥ అకూరరామసహితస్సహరిస్సమేత్యతూర్ణాం రథేనయ
 మునాంపవనోపమేన । సంసేవ్యనిమలజలంబలరామయక్తః శ్చా
 యాంతరీరుపగతారథమారురోహ ॥ ౧౦౪ ॥ అకూరోహరిరామ
 యోరనుమతేస్సన్నాత్వాపగాయాంముదా జప్తావంత్రవరాణాదద
 శాసలితేతావపసాక్షాదిమా । కస్తాదేవముపాగతావిహరథాచ్ఛీకృ
 ష్ణసంకషణావిత్సృత్తీర్యరథస్థితోస్థితయతౌభృష్టానృపునర్విస్తితః ॥ ౧౦౫ ॥
 సందశానంమమయోరిహకింమృషావా । వశ్యేయమాశ్వితిపునస్సజ
 లంజగాహే । తత్రాపిపూర్వవదహానఫలీకృతాక్షోధూయోదదశాము
 చితౌ రథమాస్థితౌతా ॥ ౧౦౬ ॥ సాద్రాక్షీత్సలితపునస్సురవరైస్సిద్ధై
 శ్చసంసేవితం । బ్రహ్మదైవరపిసేవ్యమానచరణంకృష్ణంజగత్కూరణా ।
 ద్దేవతంచఫణానహస్రమణిభిభాణస్వత్తనుంయస్సదా విష్ణోరంభి

నిమేవనైకకుశలశ్చయ్యాదిరూపైస్సన్వయం || ౧౧౫ || చిత్రించిత్రమి
దంజలేకథమిమాదృప్తేమయామజ్జతా । కింవైతత్ప్రతివిచరూపమన
యోరత్రోదకనిమలే । భ్రాంతిర్వామనసోధవాప్రిపదంతద్భావ
నాయాబలాన్నిరైతునహిశక్యమేతదితి తస్మద్భ్యామమజ్జాదరాల్
౧౧౬ || భూయోసాసలిలేదదశః పురుషం శ్యామంశశాంకాననం వి
భ్రాజదవసమాలికామణిగణన్యూతస్రజంసుందరం । లక్ష్మీకాస్తుభః * లా
జ్ఞానైశ్చభతరైస్సంకోభినక్షస్తలమ్ । దీవ్యద్రిశ్యగదాబ్జచక్రలజంభా
స్తంబతుభిర్భుజైః || ౧౧౭ || నాభీపద్మమనోహరే కటితపైపీతా
మ్బరాలంకృతంకామంకామనిషగనిజయపరాజ్ఞానుద్వయాదుజ్జ్వ
లమ్ । పాదాద్ధామృతపాలితానతజనవ్యాతాలిమాలాకయన్ సత్త్వా
త్ఫుల్లతనూరుహోముహూరయంతృప్తావపుష్టాంజలిః || ౧౧౮ || నారా
యణంనామినమద్ధురీణంవిశ్వేశ్వరంవిశ్వమయంమమేశశమ్ । యన్నా
భిపద్మాదుదభూత్స్వయంభూస్తతశ్చశంభుభువనోద్భవశ్చ || ౧౧౯ ||
యత్ప్రజ్ఞాభూతాదినమప్తిరూపోవ్యచిచ్ఛచిచ్ఛాపితవాంగభూతా । ర
జస్తమస్సత్త్వగుణాభిభూతాఃఖ్యైష్టాంద్యరుద్రానవిదుస్సవరూపమ్ ||
త్వామేపనిత్యంసముపాశ్రయంతే ముముక్షువఃకామపరాస్తుదేవాన్ ।
కామప్రదత్సంతతవైవదేవ సర్వాత్తతాయత్త్వయినిత్యసక్తా || ౧౨౦ ||
నదోయథాదిప్రభవాస్సముద్రం త్వామేవ సర్వానతయోవిశంతి ।
కింత్యస్యభక్తాహ్యవిధింప్రపన్నాస్తేషాంనలభ్యంభవదంస్త్రిపద్మ్ || ౧౨౧ ||
నృదేవతిర్భక్తుగుణప్రవాహఃప్రవతన్ తేనిత్యమవిద్యయైవ । మాయా
మిమాంసాధవమాతరంతిక్రపామ్నతేతేమృతదానదీక్షమ్ || ౧౨౨ || రూ
పంతుయద్యత్త్వముపైషిలోకేకరోషికార్యాణ్యధికాద్భుతాని । ధ్యాయంతపితానిముదామనుష్యాః నిష్కల్తపాశ్శాశ్వతశర్తయాంతి || ౧౨౩ ||
మత్స్యాయాదిధరాయతేక్షితిభృతేసింహాయకద్భాక్యతేకాంతోర్వివభ

సేనమఃపరశుభృద్రామాయరామాత్మనె । రామాయాద్యతుదేవకీతను
 భువేతిమిమయోహోదాస్తన క్షీర ిక్షీబహృదేమదేదివిషదాంత్రికృ
 ష్ణభోవిష్ణవే ॥ ౧౨౫ ॥ అహమిహాధనదారాపత్యసద్దాదికేమ పృతి
 భవమనుబద్ధసంభ్రమామ్యస్థిరెమ । భవతిభవతిభక్తిరైవ దేహాత్మబు
 ధ్దేఃకలమమమహితలయత్తత్సన్వయంత్రిపతెత్వమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ ఏవం
 ప్రదర్శ్యతస్తేస్తువతె సహరిస్సన్వయంకళాంకమపి । భూయస్తదువ
 హరేద్రాక్షుటభవనాట్యానికపటనాటకవాత్ ॥ ౧౨౭ ॥ X ॥ ఏవ
 మంతహితే భగవతినంప్రత్యతితరవిస్తితాంతరోవ్యకూరఃకృత్వాత్మక
 త్వాభిని తదీయకైంకర్యరూపాణి కర్మాణి మణిమయరథమాగత్య
 భగవతైవముదీరితాభూత్ ॥ ౧౨౮ ॥ ప ॥ కింకింధృష్టమిహోద్భుతంవి
 యతివాభూమాజలెవాత్వయాభోభోత్వన్మఖపంకజంవికసితంతాన్వంతా
 ద్భృశంశంసతి । శృతైవితత్సజగాయదీయజతరేజాగత్యనేకాద్భుతం త
 స్త్విన్సన్నిహితేత్వయిపియతమేప్రాప్యగతదేవక్షితమ్ ॥ ౧౨౯ ॥
 X ॥ ఏవంవిజ్ఞాప్యగాందినీనందనస్సన్దనమమందజవేన చాదయిత్వా
 రజనీముఖైరామమాధనామధురీపవనసమీపమానయామాస ॥ ౧౩౦ ॥
 ప ॥ మాగ్రామజనాఘాతతణతవీవేత్యసంగతారాజ్కాదృష్ట్యా వ
 సుదేవసుతౌ హర్షాచ్చక్షాంషినాదదుస్తాభ్యామ్ ॥ ౧౩౧ ॥ X ॥ తా
 వత్తత్రాగతాన్నందగోపప్రముఖప్రజౌకసస్సమీక్ష్య భగవానకూర
 పాణిం పాణినాప్రగృహ్యహసన్నేవప్రశ్నితమేవంప్రావోచత్ ॥ ౧౩౨
 ॥ ప ॥ నరధఃప్రవిశతుతూణాం నగరీమగ్రభవామ్మదైవాద్య । విశ్వా
 మ్యేహవయంతు ప్రాతఃప్రవిశేమహోభితాంమధురామ్ ॥ ౧౩౩ ॥ X ॥
 ఏవమకూరస్సమాకణ్యకృష్ణోక్తిం విమనస్కావినీతవీరం విజ్ఞాపయా
 మాస ॥ ౧౩౪ ॥ ప ॥ నాహంవిశామినగరీంరహితోభవద్భ్యాం త్వ
 క్కుంభవాంస్తుభగవత్కథమహాతీమం । స్వామిన్సహగ్రిజభవత్ప్రదవ

ధృఢాశ్వాః ప్రిష్ఠాపునాతుశరణంశరణాగతస్య ॥ ౧౩౫ ॥ తృప్యంతు
 మేద్యపితరస్ససమస్తదేవాస్తీర్థేనదేవతానిజనకస్యతేంఘ్రిః । యం
 దిన్యమబ్జమవనిజ్యబలిజగ్గామతాంచక్రవర్తిపదవీంపరమంపదంచ ॥
 కించాపితస్యరజసారజసోవిముక్తాసాఘాచ్ఛిలాపిరమణీరమణీయమూ
 తిః । కాళీయసర్పదమనాద్యమునామునాసాహాలాహలేనవిధురా
 మధురౌదకాఘాత్ ॥ ౧౩౬ ॥ తీర్థంచయస్యవిమలంసమలంకృతంప్రా
 గ్ధృతావనిశిష్యశిరస్తేచశివశ్శివాభూత్ । భాగీరథీపదజుషాఖిలపావనే
 సయైనేవనాకమభజన్సగరాత్తజాస్తే ॥ ౧౩౭ ॥ పీతావతత్తుకృపాని
 ధిస్సభగవానక్రూరవాక్యామృతం సుతృప్తఃపరిపూర్ణభక్తినిభృతంవా
 త్సల్పితస్తంజగౌ । ఆయాసేతవగెహమార్యసహిహితావ్యయదుద్యో
 హిణంభోజంనైజపితృదుర్హందుర్తతరందత్వాచహషణంసతామ్ ॥ ౧౩౮ ॥
 గ ॥ ఏనమక్రూరోభగవదాజ్ఞప్తస్సంతుచితచిత్తృవనమాసాద్యకంసా
 యక్ష్మస్తాగమనమావెద్యనద్యస్సదనమాససాద ॥ ౧౩౯ ॥ సగౌవిండ్లో
 పిగోపైఃపరివృత్తస్సంకషణోపరాష్టాసమయేనమావిశదమంహ
 నందనందానధురంధరాం మధురామ్ ॥ ౧౪౦ ॥ ప ॥ శుద్ధస్ఫుటికతు
 జ్జగోపురవరైర్తాంజ్వలత్తారణైహామ్యైరమ్యగృహోత్తమైర్మహ
 ణిగణభ్రాజతూవాటాందితైః । శుభ్రైర్భ్రాజితనిమగ్నైశ్చమహితై
 రైవదూర్యవెదిన్రజైరుద్యానోపవనైర్మనోహరతమాంతామాల్య
 లాకహరిః ॥ ౧౪౧ ॥ సంసిక్తాయతచత్త్వరామతితరానచ్చందనం
 భఃకైస్సఃకీర్తాంతుసుమాక్షతైశ్శుభతరైర్లాజైశ్చదీపాలిభిః । రం
 భాస్తంభరసాలపల్లవమహాపూగీఫలాలుకృతస్వర్ణాస్తంభసహస్రభా
 సురగృహదావరాంవరైర్యస్తుభిః ॥ ౧౪౨ ॥ నేత్రానందవిధేస్సదైవ
 మధురామనవర్ణసంజ్ఞామిమాంసంప్రాప్తౌసృపవత్కణానరవరా
 త్రినాసుదేవావిమా । సౌందర్యేణవినిజితేందువదనౌమూర్తిభవన్త
 న్నశౌహమ్యుక్త్యాంబురుదహుర్విలాకితుమధోనీలాబ్జనేత్రాదుర్మతః ॥

కాచిత్త్వరాకృతవిపర్యయవస్త్రసూషా విస్తృతృకంకణపదేంగదమా
 దధార । ధృత్వైకమేవకటకంమణినూపురంచ కృత్వైకనెత్రమతిమం
 జుళమంజనెన ॥ ౧౪౫ ॥ కాచిద్యుగంతిలకయోంకరొల్లలాటె కాంచీం
 గళేమణిసరంవిదధేవలగ్నై । అశ్మంత్యవీవపరమాన్నమపాస్యకాశ్చిత్రై
 లాభిషిక్తతనవోవ్యజలాభిషేకాః ॥ ౧౪౬ ॥ శ్రీరామమాధవశుభా
 గమనంనిశమ్య స్తన్యాథాపాయశిశుమవ్యవహాయమాతా । ఆచ్ఛాద
 నంకుదయుగస్యచకంచుకెన విస్తృతృతత్త్వణమగాద్భహిరేవసాధ్వీ ॥
 సమ్యగివమోహితరమోరమణీయనూతిఃస్సస్తేరదివ్యవదనో మదనప్ర
 నూతిః । మత్తద్విపేంద్రగమనేస్సుభరైరపాఽగైరాసాంమనాంసిసు
 దృశాంతరసాజహార ॥ ౧౪౭ ॥ సౌందర్యసంతోషణతో బహుకోపియ
 న్యయాసాంబభూవహృదయేమితమన్తథాతిః । త్యక్తాస్తయాతమిహ
 మన్తధమన్తధంతా నేత్రైర్నిగీర్యహృదితత్పరిరంభణేన ॥ ౧౪౮ ॥ హ
 మ్యోస్థా పురయోషితఃపృముదితాస్తావభ్యషించకసుమేగఽంధైస్స
 గ్భిరుపాయనైర్ద్విజవరాశ్చానర్పురుచ్ఛావచైః । కింవాతప్తమహోత
 వోవృజఃస్తేర్యస్తాదముభ్యాంముహుస్తేషాం నేత్రమహోత్సవోభవదితి
 ప్రోచుశ్చపౌరాఃపరమ్ ॥ ౧౪౯ ॥ తదను రజకమేజం కంచిదాయాం
 తమత్ర పృథురపిసవిలోక్యప్రశ్రితస్తంభయాపె । రుచిరవిమలవాసాం
 స్యావయోరంగయోగ్యా న్యనఘదిశరయాతై శ్రేయసేభూయసేంగ ॥
 సతునవదినమన్యదుఃఖోరాజభృత్యస్తమపిచవరిపూణాంప్రా
 హసాక్షేనమెవమ్ । కింువిపినచరాణాంతాద్భృశామీదృశాని క్రితిపతి
 వసనానిప్రాధానీయాన్యవన్యామ్ ॥ ౧౫౦ ॥ కుపితన్మపభటాస్తేతా
 ధయంతిదుర్మతుత్వా మసుమయదితవెచ్ఛాగచ్ఛగచ్ఛాచిరేణ । ఇతి క
 టుతరవాచంజల్పతస్తస్యశీషః జడతరరిజకస్యప్రాచ్ఛిన్నత్యైశిహం
 తా ॥ ౧౫౧ ॥ తస్యానుజీవినస్తే వాసఃకొశాః పృదుద్రువుస్తక్తాః ।
 వాసాంస్యజగృహేసౌ సాగ్రిజసాహ్యోగదాగ్రిజస్సహసా ॥ ౧౫౨ ॥

X || అథసరామోరమాపతిరశేషైరాత్మభృతాపశిష్టచననైరిశేషపరిసరప
రిసరస్థాపానపిపరిధాపితాకా విధాయ పుసరాత్మనోర్విచిత్రైశ్శేలే
యైరాకలైర్విరినురూపరూపమాకల్పయత * స్తంతువాయస్య సుప్ర
సన్నస్సారూప్యరూపామాముష్టికిమమందసా. దర్శబలైశ్శర్వ పీచ్యధై
ర్యస్తృతిందిరియపాటవాద్యనే కామైహికింశ్రియంచప్రసాదయకాసుదా
నామో మాలాకారస్య నికెతనమలంచకారనిబహితాశేషవృజినేన
నిజపదాంభోజేన || ౧౫౫ || ప || దృష్ట్వా రామః మాధవోనరభసంచా
త్థాయమూర్ధ్నాముదా నత్వానీయవరాననంమృనుతఁచాఘ్నేన
పాద్యేనచ | స్రక్తామ్బులసుగంధలెపకుసుమైఃపాదాభిషేకైఃపరాం
పూజాంసానుగయోస్తయోఃప్రకలయకమాల్యోపజీవజా || ౧౫౬ ||
దాసస్యాస్య గృహంప్రసాదపరమానాథాపుపెతాయవాంశ్రుమంతౌ
మమజన్తనాథమభవద్వఃకౌప్యసాపావితః | సంతుప్తాఃపిల్పదెవతా
అపీయతోయష్టత్పదాబ్జద్వయీ ధూశ్యోపూతమిదుబధూన భవనం
పూర్వం || నభంతస్సుటమ్ || ౧౫౭ || శిష్టానామవనాయదుష్టనిధనా
యోర్వాప్రముదీతోయవామ్ | మామాజ్ఞాపయతంస్వకింకరమిమంకైం
కర్వవీవాత్తనాః | విజ్ఞాప్తైవమసాముదశ్శ్రీనయనో జ్ఞాత్వాతయోరి
రితంప్రాదాద్భక్తియుతోనపీనకుసుమైర్గుళోభితామాలికాః || ౧౫౮ ||
తాభిస్తానమలంకృతౌస్యలసతాంమాలాభిరామోదిసా విజ్ఞాయాథతది
గ్గ్లితంచభగవాకభక్తాయతస్త్వేదదా | భక్తిభాగవతీయథాత్మని స
దాధూతానుకంపాంపరాంభ్యాంనాన్యజనైశ్శ్రియంచవివిధాకమో
దాద్వదానోనరాకా || ౧౫౯ || X || తిడనుసమాధవాయం ప్రజ్ఞ
రాజపథేన గద్భంతీం గృహీతాంగలేచనభాజనాం కుజ్జామాలాక్యప్ర
హసన్మైవంవ్యాజహరి || ౧౬౦ || ప || కరభోరుకథయకాత్వంకానైకస్యాంగ
లేపనంకమితః | తద్దిశనాయదిముదితాభవతిశ్రేయ సవాద్యనిరవద్యే ||

|| భకారిశూన్యంభవనంసమమ్

ఏవంవదంతేమవదన్తధురంమహాత్తకా కంసస్యదాస్యహమియవరం
 చందనేషు । ధన్యాద్యదెవపదపద్ధసమర్చనాత్తై కోన్యాహాతీదమి
 హసుగదరమంతరాశ్వాం ॥ ౧౬౨ ॥ త్రివక్రనామ్నయమితి త్రివక్ర
 మం విజ్ఞాపయంతీముదితైవతద్దదా । సంభోగయోగ్యాంగవిలేపనా
 త్రమం సాహితమందస్థితమంజళేక్షణా ॥ ౧౬౩ ॥ తావంగరాగేణ
 మనోహరేణ మనోహరాసంముదితావధూతాం । త్రివక్రకుట్టాంజల
 జైక్షణస్తు ఋజ్వీంవిధాతురఽతీద్యమోధూల్ ॥ ౧౬౪ ॥ అపీడ్యత
 స్యాః ప్రపదేస్వపద్భ్యం తాంధ్వగ్గుభోత్తానకరేణకృష్ణః । పృ
 గృహ్యకుట్టాంచుబుకెతదంగం పోన్నమ్యఋజ్వీంవిదధేతదైవ ॥ ౧౬౫ ॥
 త్రివక్రమస్పృశవశాద్వివక్రాత్త్రివక్రకుట్టాంజుతాముపేతా । అనం
 గవిత్తాహవసుందరాంగం తదుత్తరీయాగ్గమియంవికృష్ట ॥ ౧౬౬ ॥
 నతావంత్యక్తుమిహోత్సవేన్దరశరైస్సంతాడితాప్రీడితా ప్యేవంకామ
 దభోభజామిశరణం తావంమన్తభోత్వాదకం । ఆర్తాయైవిషమేషు స
 ర్పవిషనంకోక్షేకదివ్యోషధంమహ్యం దేహ్యధరామృతంతవవిభోద్యా
 గైహిగేహంమమ ॥ ౧౬౭ ॥ ఏవంకామయమానయావినయేన యా
 చ్యమానోచ్యతోయంపశ్యతాబలదెవన్యవదనమాలోక్యన స్థితమేనా
 ముదీరయామాస ॥ ౧౬౮ ॥ ఏమ్యమిసాధుసుహృదానుపిసాధితార్థ
 స్సుభూస్సవ్యయంతవమనోరథపూరణాయ । పాంథానిమానకృతదా
 రపరిగ్రహంనః ప్రీత్యాభినందనకృతైత్వదృతేస్తికాన్యా ॥ ౧౬౯ ॥ ఏ
 వాగిరామధురయాసమాశ్వాస్యతామనుపదం పథిపౌరైర్వణిర్భిర్వివి
 ధోపాయనైరారాధితస్సరామోరమాపతిః ॥ ౧౭౦ ॥ శ్రీపతిదశాన
 మాత్రాన్తన్తథమథనేననావిదకావనితాః । విస్మస్తవస్త్రవలయం వ
 పురపి లిఖితామథాస్థితాన్మపతే ॥ ౧౭౧ ॥ తతఃపృచ్ఛ్యమానేరచ్యు
 తఃపౌరైరావేద్యమాన్మధనురాలయమాసాద్య దావస్థేర్నివారి
 తాపిప్రసహ్యతత్రస్థమర్చితమద్భుత తరధనుర్వరంవామకరేణ స

క్రిడంసముద్భృత్య మూర్ఖమాకృష్టవశ్యతాం సర్వేషామనిమిషమిక్షు
 దండంశుండాలదండేన దంతివఖండయామాన ॥ ౧౭౨ ॥ త్రిరామేణ
 పురాపురారిధనుషోభగ్నస్యశబ్దో మహాః సీతాత్రినమవాప్తి మా
 హజగతాం రక్షఃక్షితిశక్తిమ్ | త్రికృష్టేనతుసంప్రతిహధనుషోభగ్న
 స్యశబ్దో మహాః కంసస్యక్షతిముగ్రసేనపువతెరాజ్యశ్రియస్సంగతిం ||
 ఇత్థమాపూరితరోదొంతరేణవిదళితకోదండధండోద్దండధ్వనినైవదళిత
 భుజాంతరేణభోజనసంపెగ్గితిరశేషబలైస్సహశరాసన రక్షిణస్తత్త్వ
 ణం కృష్ణోగృహ్యతానిగృహ్యతామిత్యాజ్ఞప్తానఖలానపి కామూకశక
 లేనైవ సబలోజ్వలనమువగతశలభదశాంధాశాఢాఃయమనీనయత్ |
 ౧౭౩ ॥ తావపితస్తాచ్ఛాలాముఖాన్నిష్క్రమ్యప్రహృష్టే పురనంపద
 మాలాకితుంగోహలైస్సహస్తేన్విరంసంచరమాణౌ శకట విమోచనస్థాన
 మాసాద్య తత్రత్య నివేదితం దుష్టాన్నమాసాద్వద్యతాం రాత్రిం త
 త్రైవసుఖమూషతుః ॥ ౧౭౪ ॥ కింసోదుర్భుతరేషభగ్నధనుషశ్శబ్దా
 త్స్వప్నేనస్యతెరాలాకాఢిదుర్నిమిత్తవిత్తైరత్యంతకోకాకులః | ఆ
 దశేశిరసోవ్యదశేనమపిద్విత్యంవిధోరంబరే ఛాయాయావివిధాకృ
 తించతరుణు స్వణప్రతీతింపునః ॥ ౧౭౫ ॥ ప్రేతానాంపరిరంభణం
 ప్రతిపదం త్రైలాభిషిక్తాంగకం స్వప్నేగదభయానయానమభితఃకా
 లీసమాకషణం | త్రైలాన్నస్యచచర్షణంప్రలవనంశ్వభేశకృత్పూరి
 తే వ్యమ్నస్సంపతనముఖస్యనవనందృష్టావప్రభీలౌభవత్ ॥ ౧౭౬ ॥
 పుష్టాయాంశశిచోదితేదినపతౌ పూర్వాచలాద్భృజరాట్ రంగంసం
 గతవిషతత్రనిఖలాః మల్లానమాజ్ఞాపయత్ | రంగేమంగళ తూ
 ర్యముఖనినదై రాఘవ్యతాంభూష్యతాః పుష్పైర్ధంచనముచ్చయ
 స్సురిభిభిగ్గౌడైశ్చధూపైర్వరైః ॥ ౧౭౭ ॥ ఏవంరాజనిదేశతోమ
 ణిగణప్రత్యుప్తసత్తొరణై రంభాస్తంభసహస్రభాసురనభా మధ్యస్థ
 మంచేష్వమి | రాజానస్సహమంత్రిభిః పురజనైరాత్మాచితేహస్థితాః

రాజాసోపిచరాజమంచమగమత్కంసస్సకంపోహ్మది || ౧౨౯ || త
 తాముష్టికహటనాణవా రాదిమమల్లకెమసముత్ఫుల్లహల్లకతల్లజనిజల
 పనెమ వలువాద్యేరుల్లాసి తెమ రంగస్థలముపాగ తెమ నందగోపాద
 యస్సవినయం నరపతిసమాహూతాస్సమర్పితాపాయనాస్సముపావిశ
 న్నాత్మాచితెమ మంచేమ || ౧౩౦ || శృతావసాప్యధమల్లదుందుభి
 రవం కృష్ణస్సరామోముదా రంగంప్రాప్యవిలాక్యతత్రగజమివ్య బ
 స్థనంచోదితం | రంగద్వారముపశ్చితం కువలయాపీడంసమూహ్యల
 కా బభావ్యయద్ధసముద్ధతః పరికరం తంహ స్తివంచాబ్రవీత్ || ౧౩౧ ||
 రె రెభిష్టాంబస్తద్యుతమిహమాగం పృదేహయాహిత్యమ్ | నోచె
 త్కుంజరసహితంనచిరాద్యమసాదనంనయామితాత్వమ్ || ౧౩౨ || ని
 భత్సితోపిదుష్టః కుపితాంబస్తఃప్రకోపయన్ ద్వరదం | కాలేనచోది
 తాయంగమచోదయదేనమంక్షుకృష్ణాయ || ౧౩౩ || తమభిద్యుత్య
 కఠింద్రోజగృహేజవతః క రణకమలాక్షమ్ | సతుకరగళితః కరిణం
 సంతాడ్యాలీయతాస్యచరణేమ || ౧౩౪ || సఘాణదృష్టిరభన ద్వి
 ష్టఃపశ్యన్ హృషీకేశమ | అగృహీదథశుండాగ్రాత్ సోపివ్రసభంవిసి
 గన్తోవేగాత్ || ౧౩౫ || పుచ్చెప్రగృహ్యకరిణంద్రితమచ్యుతా
 సా తంపంచవింశతిధనుఃప్రమి తెప్రదేశే | నర్పంద్విజేంద్రజవసాధు
 చకషహమాజ్ఞాగ్రత్ససత్స్వపిభటేష్వఖిలమతత్ర || ౧౩౬ || పు
 చ్చగ్రాహేణమచ్యుతంకరివర స్తంసంగృహీతుంయదా తూణాందక్షి
 ణతః ప్రసర్పతితదాసవ్యేనతంభ్రామయన్ | ఏవందక్షిణనవ్యతశ్చభగ
 వాన్ బభ్రామచాలాయథా గోవత్సంసముహుర్తుహుస్సరభం సం
 సుంమోహయన్ పశ్యతః || ౧౩౭ || అభ్యేతాభిముఖంక రణకరిణం సం
 తాడ్యధావన్ ద్రితం భూయోభూమితలనిపాత్యనహరి బాంలస్యలీ
 లాన్యధాత్ | ధావన్ సోపిచపీడితః కువలయాపీడోజవాదుత్థితామ
 త్వాతంఘవిపాతితంక్షితితిలె దంతక్షతింవ్యాకరోత్ || ౧౩౮ || భూ

యోసో నిజవిక్రమేవృతిహతే సంహద్యమానోమహా మాత్రైణాధిక
మన్యునాగజవరోవ్యభ్యద్యవస్తాధవం । ఆసాద్యాధతమావతంత మభ
యంహస్తేనహస్తంహరి ధృతాత్వాత్పతితదంతకుంతయుగళే నాలాడ
యద్ధస్తిపమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ ధృతైవ్వికంరదనంక రెణకరిశాప్యంసేపరంలీల
యా తస్యాస్మగ్దబిందుభిహారరసా సంసిక్తసర్వాంగకః । కించి
త్ప్రిన్నముఖాంబుజస్సహబలోగోపాలక్తే రామ్యతో రంగంప్రావజ
యశ్రియం వరయితుంపీరశ్రియాభాసురః ॥ ౧౧౦ ॥ మల్లనామశని
స్యకాం నరవరస్త్రీకాంస్తరోమూర్తికామా గోపానాన్వజనాను
తాంక్షితిభుజాంశాస్తాన్వపితోశ్శిశుః । మృత్యుర్భౌజవతేర్విరాడవిదు
షాంతత్త్వం పరంయోగినాం * వృష్టినాంపరదేవతేతివిదితోరంగం
గతస్యాగ్రజః ॥ ౧౧౧ ॥ దృష్టావతథావిధకరీంద్రచూరింబలాగ్ర్యంకం
సౌబధూవహరిణోహృదిజాతకంవః । రంగంగతౌనటవరావినచిత్రవే
షౌ తౌరేజతుజనమనోహరసుందరాంగౌ ॥ ౧౧౨ ॥ చక్షుభ్యాం
యుగవత్ప్రిబంతఇవతౌసంవీక్ష్యనర్వేజనా స్మప్తానేవబధూపు రప్య
ధిగతాస్స ర్వేంద్రియాణాంసుఖమ్ । ఊచుశ్చాపిపరస్పరంప్రముదితా
గోషధనోద్ధారకః కృష్ణస్సాన్వదయమేవనూనమయ మప్యస్యాగ్ర
జోదుజయః ॥ ౧౧౩ ॥ ఏవంవిధేష్వేవజనేమతత్ర రంగేభి పూణే
నతితూర్యఘోషేః । చాణూరనామాభువిషల్లవర్యోధీరోబ్రహ్మపీతౌబ
లరామకృష్ణౌ ॥ ౧౧౪ ॥ శ్మశ్తాన్వనృపతిస్తునందతనయా రామంచ
కృష్ణంయువాం గోపాలేష్వపిమల్లయద్ధనిపుణౌ ధీరౌరణేమజ్జయా
ద్యృష్టంవాంఛతీవాంనియుద్ధమధునా మల్లనరంగేమయా రాజానందత
ఏవవిదతిమహాసంహింసాప్రజౌఘోయది ॥ ౧౧౫ ॥ ఇతి చాణూరవచన
మౌకణ్యాఞ్చ్యతోపువచమతిరుచిరామ్ ॥ ౧౧౬ ॥ త్వంచాణూ
రచివక్ష్యగోరణముఖేగాశ్చారంతావయం బాలానాంబలిభిఃకథంసముచి
తౌ లీలాసమాలోచయ । అస్తాభిభవతోనియుద్ధమధునాస్యాచ్యేదు

భ్రమోభవేత్ నూనం మల్లనభాసదాంసమబలైః కీడేమవల్లాధిప ॥
 ౧౦౯ ॥ ఆకణ్యైకకృష్ణవచనంతమువాచమల్లోయల్లీలయైవ భవలేభవ
 రోహతాపా । యోధూత్సహస్రగజసత్వభృదప్రమేయం తేజస్తులే
 బలిబలాపహరోస్యదాలః ॥ ౧౦౯ ॥ అస్తాభిరస్తాద్బలిభిభవపదాభ్యం
 * యోధవ్యమేవాంత్రహినానయస్సన్యత్ । సముష్టికోవిక్రమతాం
 బలెన ద్విపేంద్రహంతాతుభవామయైవ ॥ ౧౧౦ ॥ ఇతితన్నిశ్చ
 యవీనశ్చిత్తనకలోపనల్పబలాబలానుజౌజవేన చాణూరం- రణచ
 తురతరాచ్యుతాగ్రజౌపి ముష్టికమప్యాసాద్యనియోద్ధుమేవ మారభే
 తాం ॥ ౧౧౦ ॥ చాణూరకృష్ణాబలముష్టికావప్యాస్పృత్యపాణూరు
 యుగేకరాధ్యామ్ । తతఃపరిక్రమ్యవరస్పరంతౌ విసృజ్యసంగృహ్య
 పునఃపునశ్చ ॥ ౧౧౧ ॥ బధావకరాధ్యాంకరయోశ్చపదాభ్యంత్రా
 కాపదయోస్తావిచకషణతుశ్చ । జగీషయాన్యోన్యమరత్నియగ్గాద
 రత్నియగ్గాహ్యభిజఘ్నుతుద్వా ॥ ౧౧౨ ॥ వీవంపరిభ్రమణా
 పభ్రమణై రుత్సర్పణాపసర్పణైర్విశ్లేపణాపతైః పణైః పరిరంభణావ
 పాతనైరున్నయన్తేశ్చాలనైస్తావనైరప్యన్యోన్యం జగీషంతౌప్రత్యుం
 ధతామ్ ॥ ౧౧౩ ॥ శ్రీకృష్ణః కమలాక్షశ్చాణూరౌదారుణౌరుణౌక్షో
 యం । రామఃకౌమలకాయఃకరిణవపుః ముష్టికోయమతిరుష్టః ॥ ౧౧౪
 బలినామబలైర్యుద్ధం నహినహిధర్మోనిరీక్షణైరాజ్ఞామ్ । క్వచక్షేలోపమ
 మల్లో బాలావేతాక్వచాతిమృదుళతనూ ॥ ౧౧౫ ॥ శత్రోరభితస్స
 తతం దుగ్రతతరమపిధావతోస్యకృష్ణస్య । సిన్ధుంవిలసతివదనం కంక
 ణకలితంమనోజ్ఞకమలమివ ॥ ౧౧౬ ॥ పశ్యతపశ్యతసఖ్యోరామస్యా
 తామ్రనెత్రివదనాబ్జమ్ ఇత్యబలాశ్చపలాక్ష్యః కంపితమనసశ్చసాను
 కంపాశ్చ ॥ ౧౧౭ ॥ స్త్రీణానిశమ్యవాచస్తావపిపితరౌశుచాన్వతపేన్

* అసి-అబౌం

॥ బాహుమూలాక్-కనిష్ఠాగుళివృత్తిక రెణకృతముష్టిహస్తారత్నిః

తామ్ । పుత్రస్నేహవిమోహత్తద్బలమీశత్వమవ్యజానానౌ ॥ ౨౦౮ ॥
 చాణూరముష్టికరమాపతిరామధదాగ్రస్తత్తన్నియద్దవిధిభిర్యయుధుర్ని
 ధస్తే । బాహోర్నిగృహ్యసరమాపతిరాత్తశతుం సంభ్రామయన్ భు
 విగతాసుమపోధయత్తమ్ ॥ ౨౦౯ ॥ తిమ్ముష్టికం కరతతేనచముష్టినా
 చక్యష్టాగ్రజస్తుబలినాంప్రవరః పృహృత్య ॥ చాణూరమల్లమసయన్న
 చిరాన్తహత్తా ధీరోదయాభురివతద్విరహానహిష్టుం ॥ ౨౧౦ ॥ కూటం
 తదాగతమపి ప్రజఘానరామో ఘామేనవజ్రదృఢముష్టితలేనశిఘ్రం
 లీలావశాత్తమపితోసలకాఖ్యమల్లం శీలాహతశ్చశకటారిపదప్రహరైః
 ॥ ౨౧౧ ॥ హతేషుమల్లప్రఖిలేషున త్వే జనాజహమ్నఃప్రశశం సురే
 తౌ । నివార్యకంనస్తవీధతూర్యఘోషా దుష్టోతిరుష్టస్సవీధటాను
 వాచ ॥ ౨౧౨ ॥ దుర్వత్తౌవసుదేవదుష్టతనయా వెతౌస్సృశంసౌషు
 రా ద్రాక్షిస్సారయతాద్యదుర్గతి మిమం బద్ధీతనందంతథా ॥ గో
 షానామఖిలంధనంహరతదుర్మేధాస్తవసౌహృద్యతాం దుష్టాత్తావసు
 దేవనామకితవస్సౌపుగ్రసేనఃపితౌ ॥ ౨౧౩ ॥ ఇత్థంవికత్తమానెకంసా
 సురేసౌసురాంతకస్సరభననమౌరుహదుత్తుంగం మంచషచ్యుతప్రదేవ
 తమ్మృత్యుమాత్తనస్సమాపతంతంమన్యమానౌమనాక్ ససాహసీస్వాన్
 నాదుత్తాయతరసాసిచర్తణీజగ్రహ ॥ ౨౧౪ ॥ కంసంఖడ్గధగంచరంత
 మభితస్సన్యంతథాదక్షిణం సర్పంతాక్ష్యఇవప్రగృహ్యశరసా కేశేషు
 తంకేశవః । తుంగాన్తంచరాత్క్రిరీటమవనౌరగైనిపాత్యన్వయం త
 స్త్వాధ్విష్టవపాతవిశ్వభృదయందంభోళిరద్రాయథా ॥ ౨౧౫ ॥ తం
 క్షోణ్యంవిచకషకం నమసురం సింహాయథాసింధురం రంగెస్త్వి
 విగతాసుమాశువృహరిద్విశ్వస్యసంపశ్యతః । హాహేత్యుచ్చరవైపు
 ణామతితరాంరోదంతరామూరితం భ్రాత్ర్యం స్తస్యసమాగతానవహర
 దామోవిరామోద్విషామ్ ॥ ౨౧౬ ॥ రమేశంయమేవన్వమృత్యుంవిచిం
 త్యేప్రబుధ్విస్సప్తవాజగత్తన్యంప్రాక్ । అవ్యద్యవభోద్యవీక్ష్యాగ్ని

తస్య సచక్రాయథప్రాప్తపరూపంతదీయమ్ ॥ ౨౦౭ ॥ నేదుదుణ్ణా
దుంభినివహః; వహాణ్యాపంశ్చసౌరకుసుమానాం । నతతనమప్యస్య
రసాం కంసవిరామస్యసబలరామస్య ॥ ౨౦౮ ॥ శయ్యాయామవనో
నిమిల్యనయనాన్యకీగ్యకేశావళీ బాహ్వాంఘ్రికాపగవిసాద్య దీఘశ
యనాన్యాసేదుషాంయోషితః । నిఘ్నంత్యస్యవశిరాంసిసాశునయనా
హానాథనాథేతితా । నాలింగాత్తపతికవితపురధికందుఖానదీనాననాః
౨౦౯ ॥ అనాగసాంకంసకృతాతిహింసా త్వామేవసానంప్రతిహింస
తిస్త । భూతదుగ్రహంశమౌతునైవభూమా భూతాత్తనేదుగ్రహ్యతపివ
కింతే ॥ ౨౧౦ ॥ అయంప్రభుశ్చప్రభవోజగత్సా గోప్తారమేకోపిత
వైవదోషాత్ । అస్తాకవిసస్తారవయంయదేవం మాంగళ్యనూత్రేణవి
నాకృతాస్తః ॥ ౨౧౧ ॥ అభభూతభావనోభగవానాశ్శాన్యప్రముషి
తహామౌరాజయోషితస్సముపేయషామంతకంకసాదీనామంతిమక్రి
యాంనమకారయత్ ॥ ౨౧౨ ॥ తదనునిగళబం ధాన్తాతరం తాతపా
దం భువిభవభయభారాద్భోజరాజంయదైవ । దుగ్రతమయముచితజ్ఞ
స్సోమ్యతొమోచయిత్యావనయమథమూఢ్వాక్ప్రాణమత్తత్పదా
ని ॥ ౨౧౩ ॥ తదనువిరచయంతౌవందనంనందనోస్వా । సకలజగదధీ
శౌస్వాంతతేశంకమానా । నచఖలువసుదేవోదేవకీసన్వజాతేజనితపర
మభక్తీసాంజలీతావభూతాం ॥ ౨౧౪ ॥ పితరౌప్రాప్తపరాధాన్జ్ఞా
త్వామాభూన్తయూహతద్ధ్యానం । పుత్రవిమోహోభవతా దనయోరి
తితాంతతాననిజమాయాం ॥ ౨౧౫ ॥ పితరావుపేత్యమాయానబలా
భిదధేముదాంబతాలేతి । బతభవదనుభవవిషయానాస్తత్తైశోరవా
ల్యలీలాద్యాః ॥ ౨౧౬ ॥ వాసోపిసన్నిధౌవాంపితరౌసమ భూన్న
దేవహతయోర్నా । పిత్రాలాలితబాలాః యాంవిందంతేముదంసా
పివిధేః ॥ ౨౧౭ ॥ సర్వాభాసాధకాయం దేహోజనితశ్చపోషితో
యాభాన్ ॥ పిత్రోస్తయోస్తుప్రత్రాసభివేదన్మణీకతాయుగవ్యఃనా ॥

యఃకల్యాణపితృభిశ్చరావపుషాధనైశ్చనాగ్భయతి తంభాదయంతి
 యామ్యః మాంసుశుశకస్యనశ్వసన్తృతః ॥ ౨౨౯ ॥ మోఘాఃగ
 తాహిదివసాః కంసభియావామనర్పతోర్మనునా । తక్షంతమహా
 ధోనా పితరావృపయానితాంతపరితత్రా ॥ ౨౩౦ ॥ మాయామను
 ప్యస్యహరేణరైవంవిమోహితావాత్తతనూజబుధ్యా । నిశ్శక్తమా
 రోప్యనిజాంకమేతౌ దృఢంపరిష్వజ్యచదాపకంతౌ ॥ ౨౩౧ ॥ ఏవం
 తౌపితరాహరిఃపియ్యిరైవాశ్వాసయన్మోహయన్ స్వం మాతా
 మహాముగ్రసేనగృపతింసింహాసనంప్రావయన్ । పూర్వయత్తుయ
 యాతిశాపవిధినానాశాన్యదూనాంప్రభోప్రీత్యానఃపరిపాలయా
 ద్యపరమామోహదవాదీదితి ॥ ౨౩౨ ॥ రాజన్భృత్యతయాస్థితే మ
 యిసదాదేవాదయస్సాదరం నిత్యం తెబలిమర్పయంతిబహుభేత్సక్త్యా
 సతాంవత్సలః । ఆహూయాశునమాదిదేశ పవనం జిష్టోన్నధర్తాంస
 భామ్ రాజ్ఞేస్తే ద్దుతమాహరేతిభగవాన్ మానుష్యవేషోవ్యసా ॥
 ౨౩౩ ॥ ౫ ॥ అథ తదైవస్వాత్మానుధానజ్ఞేసరాజ్ఞా దివిషదాంసంపే
 షితానిసభాం సుధర్తాభిధాముగ్రసేననృపతయే నివేద్య నితరాంకం
 సాదేతాన్ విదుర్తాన్ దిశిదిశిస్వజ్ఞాతిసంబంధాన్ యదువృష్ట్యం
 ధకమధుదాశాహాకతు రాభ్యకానఖలానానాయ్యసప్రియమాశ్వాసస్య
 సంతర్ప్య సావమీసప్రకీయైరేవ ప్రేక్షిస్స ఏగృహేమన్యవాసయత్సనర్వ
 సఖస్సర్వేశ్వరః ॥ ౨౩౪ ॥ ప ॥ సంపూర్ణాబలభక్షమాధవభుజ్జేష్ఠ
 ప్తాశ్చమెజ్ఞాతయస్సంలబ్ధస్వమనోరథాః ప్రతిదినంక్రికృష్టవక్త్రామ్బు
 జమ్ । పశ్యంతస్సదయస్థితం ప్రవయసాప్యాసన్యవాళఃపరంప్ర
 వాచాధహరిస్సరామనహితానందంయశోదామపి ॥ ౨౩౫ ॥ ససం
 తౌషమావాంమహద్భాగిన్యవాభ్యాంప్రయత్నేనతాతాంబపుత్రా
 ద్విశేషమ్ । పరంపోషితౌసాధుసంలాలితౌచక్షుమాయాం గరియోహి
 తాత్సల్యమేతత్ ॥ ౨౩౬ ॥ అకలైస్సన్యయంపాలనేలాలనేవాపిస్య

ప్రాధత్యైవకేనాపిలోకే । అతంత్రానశక్తాశ్చిహ్నాహ్నిహ్నా
తస్తయోరేవమాతాపితృత్వంగరీయః ॥ ౨౩౭ ॥ వ్రజయంతయూయం
వయసేవితుంవఃపునశ్చాగమిష్యామపవకవ్యచింతా । పరం క్లిశ్యమా
నాన్స్వల్పశ్లేషహేతూరిమాన్బంధువగాన్శ్చ సంతోష స్థిఘ్నిమ్ ॥
౨౩౮ ॥ ౫ ॥ ఏవంకేశవేనసమాశ్వాసితోపి ప్రణయవిహ్వలస్సహ
స్తేవ వస్త్రాలంకారమణిమయోకమనీయకుప్యప్ర ముఖాభిరహాణాభి
స్సాదరమారాధితోవ్యక్రస్థూరితనయనదవ్యయో విదీణాహృదయోను
భూతవిపత్తమహానిధిరివవ్యాకులాగోకులమానసాదనద్వగోపస్సగోపః ॥
౨౩౯ ॥ ప ॥ ద్విజేంద్రముఖైర్ద్విజసంస్కృతంతయోః పురోధనా
శూరసుతస్సవృత్తయోః । అకారయత్సాధువితీర్ణగోధనంన్వలంకృ
తత్రోమమణీద్రభూషణమ్ ॥ ౨౪౦ ॥ సంతర్పవిప్రాకథనధాన్య
వస్త్రేగ్రదాదవ్యదాన్యఃపునరేవధేనాశి । యాఃకృష్ణరామోదయతార
కాయాంసంకల్పితాఃప్రాక్ష్యదికంసభీత్యా ॥ ౨౪౧ ॥ ఏవంతోద్వి
జతాముపేత్యవిభవైశ్శ్రీకృష్ణసంకర్షణౌ ॥ గాయత్రాఖ్యతమాక్షితౌ
యదుశిరోర్గర్భాద్భూతాణాంగురుమ్ । సావమిత్యేం జగతాంమనుష్యచ
రితైరాచ్ఛాదయంతౌజగచ్ఛితార్థంస్వయమాపతుర్గురుకులావాసాయే
వారాణసీమ్ ॥ ౨౪౨ ॥ తిస్యాంరామగదాగ్రజౌ జగృహతుస్సాందీ
పనాఖ్యాద్గురో స్సాంగైర్వేదచయైః క్రమేణసక్పదపుచ్చారణేనైవ
తా । నూత్నార్థైశ్చదిన్ద్రేంద్రదా భువిచతుష్టవ్యై కలాస్తావతీః కింవా
స్యాద్గురుదక్షిణైశ్చివినయాద్విజ్ఞాపయామాసతుః ॥ ౨౪౩ ॥ ఆచార్యో
హ్యతిమానుషీంమతిమిమాంరాజంస్తయోశ్శ్రీమతార్థప్రాప్తవంతంహి
మానమచ్ఛతతరంహృష్టఃపరంవిస్మితః । సమ్యం త్రప్రియయాసమం
సమతిమాన్వప్రోస్వకీయాద్భుకం యః ప్రా గెవస్మతౌమహోదధిజల
క్షేత్రేప్రభాసాహ్వయే ॥ ౨౪౪ ॥ ఆరుహ్యధరఫం తథేత్యుపగతౌపే

లాంచవారానిధేజ్ఞాత్వాతౌజగదీశ్వరౌజలనిధిస్సౌప్యజఃసార్వ
 ణామ్ । హృష్టఃకృష్ణఉవాచతమమగురొఃపుత్రంప్రదేహిదుర్యతయః
 పూర్వంమహతోర్మితైవవిదయం గ్రస్తస్తవ్వియాంభోనిధే ॥ ౨౪౫ ॥
 శృతౌత్వాకృష్ణవచోవదత్సజలధిర్నాహాషమేనంప్రభో నూనంవంచజ
 నాభిధేనసశ్చతోదే త్వేనశంఖాత్తునా । తెనాంతజలచారిణైతిమన
 వై ॥ నారాయణత్వంజలంసంగాహృద్యగృహాణతంగురుసుతంతండా
 నవంసంహరణ ॥ ౨౪౬ ॥ ఆవిశ్యాధజలంతదైవసహర్షత్వాజలావా
 సివంతందైత్యంచవిదార్యతస్యజతరంజాలోక్యతత్రార్భకమ్ । శంఖం
 తద్వపురుద్భవంశశిసమంలచ్ఛాసరామఃపురిం యామీం నంయమిసీము
 పేత్యసహసాధీరంప్రదధ్ధౌచతమ్ ॥ ౨౪౭ ॥ ఆకణ్వశంఖనినదంసయ
 మస్సరామం మత్వాగతంమధురిపుంవిదధేసపర్యామ్ । సప్రశ్శయం
 తమవదచ్ఛకరోమికింవా కీడామనుష్యవపుషోరుప్రయోశ్చవిష్టాః ॥
 ౨౪౮ ॥ ఆనీతంనిజకర్తృబంధనవశాదత్రైత్వయాధర్కరాడద్యత్వంమమ
 శాసనాద్గురుసుతంద్రాగానయస్వేహతమ్ । ఇత్యాజ్ఞాం శిరిసావహణ
 నరహారేర్వైవన్వతస్తందదానీశ్వాతౌగురుమూచతుశ్చకృపయా భూ
 యోవరోప్రియతామ్ ॥ ౨౪౯ ॥ ఏవంవచాన్వంవరదంమహాత్మాగురుర్గ
 రీయాణనిబగాదనమ్యక్ । లబ్ధాభవద్భ్యాసంగురుదక్షిణైషానాన్యస్తి
 కామోనసమోభవద్భ్యామ్ ॥ ౨౫౦ ॥ సంపూర్ణకామోస్త్యగమః
 ప్రతిష్ఠాం త్వంశాశ్వతిఃకృష్ణస్తమాస్సరామః । అతీజణసానామప
 హృత్యలోకేష్యక్షయ్యకీర్తిస్తవనృత్యతూచ్ఛ్రే ॥ ౨౫౧ ॥ ఆయా
 తౌస్వపురంతతఃపరమనుజ్ఞాతాతదాతేనతౌ భాస్వత్సవ్విణరథేన వా
 యుజయినావజన్యవర్గజతా । యాఃఖిన్నాబహుబహ్వహానివిధినా
 పశ్యంత్యవీతాఃప్రజాఃదృష్ట్వాతౌ పరివిణ్వులబ్ధిధనవన్తగ్నాముదంభోని
 ధౌ ॥ ౨౫౨ ॥

— ఇతిశ్రీకృష్ణలీలామృతే షష్ఠోల్లాసః —

శ్రీకృష్ణలీలామృతే చక్రూప్ర బద్ధే
 న ప్రమోల్లాసః ప్రారభ్యతే.

వృష్టి నామపి మంత్రాగ్రాంబిజసఖంభ క్తంభృశై కాంతినం శిష్యంచా
 పిబ్యహస్స తేరతితరప్రేమాన్పదంచాత్మనః । శ్రేష్ఠంబుద్ధిమతామధో
 ద్రవమసౌపాణేముదాపాణినానంగృహ్యప్రజగౌప్రపన్నజనతాతాపా
 పహరీహారిః ॥ ౧ ॥ సఖానపదిగమ్యతాంవ్రజమిద్రేవపిత్రార్థమ త్వ
 మావహముదంతయోరపిచగౌపికాహృదుర్జిమ్ । విమోచయవియోగ
 జం మమ వచోభిరత్యాదరైర్యతామయి కృతానవస్సతతభ క్తిపూర్ణా
 శ్చతాః ॥ ౨ ॥ దూరస్థితేపిమయినన్నిహితాత్మభావాః మామేవగోప
 వనితాన్సతతంస్తరంత్యః । వ్యత్యాగమంకథయమే మధురైర్వచాభిః
 ప్రాణాణవహంత్యపికథంచనవిశ్వసంత్యః ॥ ౩ ॥ ౫ ॥ ఇత్థం మాధవ
 నోద్దవస్సందిష్టస్సపదిసమాకుహ్య ప్రేథవసన్నద్దస్సందనంసౌదరంసం
 వ్రయాతః పతింగైస్తంగతే పశుపాలకైస్సమంప్రవిశతి నాంపశూనాం
 పదపరాగైరాచ్ఛన్నయానః పుష్పవతీభిగౌభిరుగ్ధ్యద్భిర్కత్తగౌ
 వృషేరూఢోభగభరణవిహ్వలాభిరపి నత్సవాత్మల్యనధావంతీభి ॥ రావ
 శాభిధేనుభిర్తనూహరంవిలంఘ్య్భిరితస్తతోగోవత్సైర్నర్తంచముంచ
 మామానయనయగృహాణదేహిత్యాదినిదైస్సహజేహానాంన్వివ్రజేగ్గో
 దౌహనశద్దైరవ్యభిపూరితం సంకషణకృష్ణయోశ్శృభతరాణికర్తాణి
 గాయంతీభిస్సర్వలక్ష్మతాభిగోపికాభిగౌపైరపి ప్రవిరాజమానం
 యాయజుకథనంజయనిజారమహీనిర్జరపితృవరగోవరపరిపూజనార్థం
 ధూపదీపగంధమాలైర్వరవికలైరాకలితాలయైర్విలసితం ప్రజవరమానా
 ద్యనందగోపేనపరిషత్వక్తః పాదసంపహనాదిభిః పడగసాభిపూరితై
 భోజననరైస్సభాజితస్సుఖౌపవిష్టోవసుదేవాది సమస్తబంధువర్గకు

శలకథనేన కణావానందయెత్సుదీరితస్తత్కథనేనానందయే పు
 నరప్యేవముదీరితాభూత్ ॥ ౪ ॥ గోవిందస్త్యురతీహకింగిరివతంగోవ
 ర్ధనంగోశ్రజం గోపాలానుహృదస్సఖీవ్రజమిమాబంధూంశ్చబృ
 ద్దాననం । కింవాయాస్యతిమాతరంసకృదపిదృష్టుంకదావావయం దృ
 ష్యామస్సదయేక్షణంస్థితయుతంతస్యాస్యపంకేరుహమ్ ॥ ౫ ॥ దురత్య
 యేభ్యోహుతభుక్తుభ్యో మృత్యుభ్యవతే పశవశ్చవత్సాః । గోపావ
 యంచాపిసురక్షితాస్తాఫీరేణకృప్తేనమహత్తనైః ॥ ౫ ॥ కృష్ణస్య కృ
 త్యానిమనోహరాణి కృపాకటాక్షాన్వితపీక్షితాని । మద్దస్థితాస్యాబ్జమ
 పిస్త్యురంత్యోగోప్యోవపుశ్చాపిసువిస్తరంతి ॥ ౬ ॥ యాభ్యాంభోజవ
 త్తిర్గజేంద్రనియుతప్రాణశ్చ్యుతః ప్రాణతః కృష్ణః కేశవయేకిరిటవతన
 పగ్నిన్నశీర్షఃక్షణాత్ । నస్తాముష్టికముఖ్యమల్లనికరాఃదంతీవిదంతః
 కృతః కొదండోపిచఖండితోద్భృథమిమామన్యేహమప్రాకృతౌ ॥౭॥
 సుస్తృత్యసంస్తృత్యవిచిత్రదర్శకేచైవం యశోదాపిచనందగోఽః ।
 త్రికృష్ణసందర్శనపూర్ణాత్కష్టా తూష్టింస్థితావశ్యపరిప్లుతాక్షౌ ॥౮॥
 ౫ ॥ తయోరిత్థమత్యంతపృమభారంభగవత్యభివీక్ష్య స్వయముద్ధవో
 భక్తాగ్రణీరెవమభాణీత్ ॥ ౧౦ ॥ ప ॥ నూనంయువాంధనన్యతమాదృ
 ఢవృతౌ నారాయణైశ్చిన్నరతాన్విలేఘియత్ । మత్వాశరణ్యంశరణంన
 మీనుషాంసరామమేనంతవనందనందనమ్ ॥ ౧౧ ॥ యస్తాత్సత్వరజ
 స్తమోభిరివయోబద్ధస్సయం కీడతి త్రిశోయంనిజమాయయా కుమ
 తయస్తప్రాకృతంమన్వతే । హృద్వైశేనిఖలాత్తనాంవివసతిస్వాతంత్ర్య
 తోపీశ్వరేభ్యాంతానిత్యమహంధియాభిమరికా దృష్ట్యాపరం మోహి
 తాః ॥ ౧౨ ॥ నైవాయంయువయోఃపరంతనుభవస్సర్వాంతరాత్తాహ
 రిస్సర్వేషాంతనయఃపితాచజననీజాయాగురుశ్చేశ్వరః । సర్వం తన్నయ
 మేవనస్తుదిదచిన్నాస్త్యమృతాత్ప్రమృతంయత్తస్మిన్యవయోరనన్య
 షులభాభక్తిశ్చభాగ్యైస్తతామ్ ॥ ౧౩ ॥ ౫ ॥ ఏవంభగవద్గుణానుభవమూ

కుర్వతోరనయోర్మహాత్మనోర్మందోద్ధవయోవ్యతిత్రేవనిశేయం సరళ
సమభసముత్తాయగోప్యోనిరూప్య దీపాన్ దేహశ్యాదీన్ సంఘర్ష్య
దధిమధితుమేవమూరభంత || ౧౪ || ప || కాంచీసంఖచితైర్కణీంద్రని
చయైరజ్జూర్వికర్షద్భుజైర్భాస్వత్కలకణకాంతిభిఃపరివిచలత్తుండైర్నిత
మ్బద్ధతైః | హరైగుణభిశ్చరత్నవిదుర్మమవరైశ్చంచత్కుచైరంచితాః
లాలత్కుండలమండితాశ్చసదృశోహర్షాన్తమంధుర్దధి || ౧౫ || గో
వింశస్యగుణాభిగానభరితాగోపీజనాచ్ఛభస్విర్దధోవేమంభననిస్సనప
మిళితోవ్యామన్వయంనిర్యయా | బ్రహ్మోద్బోధనబద్ధధీరివచితాని
శ్చేషితుంచాశుభం నిద్రాంచాపిన్యతాద్విరేఖనిగళంపద్మమచోన్మూ
లితుం || ౧౬ || దృష్ట్యావ్రజదావ్విరిసముజ్జ్వలంతం జాంబూనదస్యం
దనమ్బునేర్యయః | గోప్యస్తవవోచన్నతికాతుకేన సమాగతఃకోత్య
కుతశ్చసఖ్యః || ౧౭ || అక్రూరః పునరాగతోత్ర కిమువా కంసార్థనం
సాధకో నీతః క్రూరహృదైవయేన మధురామజ్జేక్షణో మూఢః |
కంసస్యేహహతస్య తేష విధునా పేతస్య పిండాంశ్చనో మాంస్తే
ద్దాపయితుం నివాపసలిలం బామైశ్చకింకర్యతాం || ౧౮ || X ||
ఏవం విరహేణనరమాత్మనః వరస్పరం వదంతీమ ప్రజాంగనాసు సౌ
ర్ధవో బ్రహ్మోదయే నిర్వర్తితాహ్నికో బహిరాగాన్తహానుభావః ||
౧౯ || ప || తం దృష్ట్యా వ్రజసుందరీ సముదయాః పద్మాస్యమజ్జేక్ష
ణం దేవ్యత్కుండలమండితం స్థితయుతం పీతాంభరేణోజ్వలం | వే
ష్టేర్నివ్యవిహూషణైశ్చ నితరాం శ్రీకృష్ణవద్యాసతే కోయంకస్యకుత
స్సమాగతఇతిద్రాగ్యపురత్యుత్సృణాః || ౨౦ || కృష్ణస్యసందేశహరం
విచిత్రా నవీడహాసంచగిరీక్ష్యవత్సాః | సుసత్కృతంతంచసుఖోపవి
ష్టారహస్యపృచ్ఛావనితావినీతాః || ౨౧ || జానీమస్సముపాగతం
యదుపతేస్త్యాంపాషణదంపైషితం పిత్రాఃప్రీతిచికిషయైవనితరాం
లెనాధునానాన్యథా | కావాసుస్త్వస్మరణేపిభాజనమముష్యాత్రవ్రజే

కు స్త్యజం పితౌఃపిమవినాకృతజ్జపదపిం ప్రాప్తస్య సరావీత్త
నా ॥ ౨౨ ॥ మేతీహ్యథాకృతతరేమధరణా యావద్ధనస్యగృహం
భుంఖిస్త్రీమయథామధువ్రతదయైః భుషేమశిష్యైశ్చగృహం । నిర్వి
త్తంగణికా స్త్యజంతిన్యపతిం బుద్ధిన్యశంసంప్రజాః వృక్షంవీతఫలం వి
హంగమచయాజారోపిజీవాంగశామ్ ॥ ౨౩ ॥ ఏవంగోపి కాన్తుగో
విందగతవాక్కాయమాననాస్వేతద్దీయషాషణ్దేత స్తిన్నద్ధవేనృజమా
గతేపరిత్యక్తలౌకికకర్మసునిర్తర్యాదంగాయంతిహ్యగోవిందక్షేత్రోర
బాల్యలీలాః కాచిత్కంచిత్యధుకరమాలోక్యకమలావతినంగమ మంత
రంగముపనయంతినాయక పెరితముద్ధవమముంకల్పయంతిక మనీయమే
ఘమగాయత ॥ ౨౪ ॥ భృమరగీతయః ॥ ఆర్యావృత్తమ్

మాస్పృశమమాంఘ్రిమధునా క్తశ్శుభిరభికుంకుమాంకితై ర్దా
మైః । మధుపసపత్నికుచయోః పరిచయమాప్తస్యకేతవబంధుస్తవం ॥
౧-౨౫ ॥ తత్క్రితవహూనిస్తీనామనునరచరణంతయై తేజగణం । అస్త
త్సరణమిదాన్తిం యదునదసిస్యాద్విడంబసంభవతః ॥ ౨ ॥ ౨౬ ॥ సు
మనసశ్చసద్యస్తవం సోయంతశ్చాజనోహేనిర్వాప్యజం । సకృదేవషా
యయన్స్వామధరసుధామిహమోహినీంజగతామ్ ॥ ౩, ౨౭ ॥ అహ
హరమాపిచతాదృక్క్రితవంపరిచరతిషాదయోస్తుకథం । విదితంతదిదం
పుణ్యక్షౌకమృషోక్త్యైవవిప్రలబ్ధేయమ్ ॥ ౪-౨౮ ॥ అగ్రేపియోగిస్తీ
నాం గాయసింహుళిమితికపటగోపాలం । పట్నదతస్యసఖినాంక్షపిత
కుచరుజాంప్రగీయతామగ్రే ॥ ౫-౨౯ ॥ దివిభువరిషాతెతవా కావా
వనితావధాన్యవహీసులభా । రుచిర స్థితకుటిలధూవిజృంభణేనైవజయ
తియస్సర్వాః ॥ ౬-౩౦ ॥ యస్యాంఘ్రిరజడపాస్తేపద్మావ్యనిశక్తియత్య
ఏవవయమ్ । అపితుక్యవణానుకంఠేచెడుచితోభవతిచోత్తమశ్లోకః ॥ ౭-
౩౧ ॥ అంఘ్రివిస్మజషడంఘ్రివిదితంవిదితంమయేనతవసర్గమ్ । అను
పయవిదుషోదాత్యైశ్చిత్కృష్ణాదుపేయషభీశ్చటుభిః ॥ ౮, ౩౨ ॥ చం

చలచెతావ్యసృజత్స్వ కృతేననితా విస్మష్టపతిపుత్రాః । సంవృతి
సంధాతవ్యం కింవాకితవేమృషానృశంసే స్థితా ॥ ౯-౩౩ ॥ ప్లవగంమృ
గయరివాయుందుమతలలీలౌచాత్కిలైవనృధా । స్త్రియమపినికృ
తామకఠోత్కృతకామాంకామజనకమాత్మానమ్ ॥ ౧౦, ౩౪ ॥ బలిమ
పిబలిమత్వాయం బబాధకుఙ్గోవిజృంభితౌధజవాత్ ॥ ధావ్వింశ్చ
స్యాక్ష్యపహారిహిరణ్యహారిశ్శియావిహార్యహహ ॥ ౧౧- ౩౫ ॥ తదలమ
లమసిరసభ్రాన్త * దుఃస్వజమథాపిపిచామికణాభ్యామ్ ॥ లీలామృ
తమదసీయంసకృదపిపీతంప్రశాశయత్యశుభమ్ ॥ ౧౨-౩౬ ॥ కైతవన
చనాద్వివశాః గీతాన్తృగయోహారణ్యఇవహివయం । యన్నఖరస్ప
క్షోనః సకృదేవాస్యాద్యనవదనామాపి ॥ ౧౩-౩౭ ॥ మధుపమమ
మానినీయస్తవ్విచేత్సంప్రేషితః ప్రియేజైవ ॥ నెతాస్తానివభాసిత్రిధ
రఘునాకధన్తునయసీహ ॥ ౧౪-౩౮ ॥ భుజంగప్రయాతమ్ ॥—॥
కిమాస్తేస్వపురాన్సంస్వకారైకధుర్యస్తనరత్యాత్మపిత్రౌగృహంగౌ
పగోపిః । అనోచత్స్వచిన్నోదశామిదృశీంవాకరంకేశవౌమూఢ్ని
ధాన్యత్యయంకిమ్ ॥ ౧౫-౩౯ ॥—॥ అధోద్ధవౌనిశమ్యేన మాశ్వాస
యన్విశ్వేష్వరదశనలాలసావ్రజౌకసస్త్రియః ప్రియస్యసందైశైరే
వమానందయత్ ॥ ౪౦ ॥ అహోయూయముర్వాన్యకృతాధాశ్శపూ
జ్జాః యతౌవాసుదేవేర్పితావౌమనీషా । తపోధ్యానహోమవృతా
దైశ్చసాధ్యా కృతాకృష్ణభక్తిహియస్తాభిరేవమ్ ॥ ౪౧ ॥ పరం
భాగృపిశాంఘీ వద్దైకబద్ధాత్ భవత్యర్పభావాత్కృతౌసుఖిహో
మే । ముదాశ్రూయతాంభతురాదేశవీనం రహాఃకార్యకర్తాభవత్తా
పహర్తా ॥ ౪౨ ॥ శ్వసనదహనతాయత్తావియమ్భాతసంఘాఃహ్యవిర
తవనపాయాధూతజాతేష్యయద్వత్ । అహమపిభనతినామస్థిధావే ని
తాంగం జననమరణరక్షామాయయామెభవంతి ॥ ౪౩ ॥ పత్యాయథా

మారగతైస్త్రిదిత్యం స్త్రీణాంతథానైసహిసన్నికృష్టైః । తస్మాత్సర్వంత్య
స్సతతఃప్రియంమామపిష్యథాత్వంతసుఖాయయూయం ॥ ౪౩॥ కీ
దారతైసవిషినేపిమయారణ్యం రాసోత్సవైకనిరతానహింభవత్యః
మత్కైశ్చిలోలహృదయానవిలొక్యబంధునిబంధనంచసరయంసము
పాగతామామ్ ॥ ౪౪॥ ఇతిప్రియతమంకేశవాదేశమశేషనిశమ్యవ
జయోషితస్సద్యస్సముద్దిషితస్త్వతయః పృవృద్ధప్రితయఃప్రియతమ
ద్ధవమెవంవ్యాజహుః ॥ ౪౫॥ కంసంహింసకమచ్యుతస్సకుశలీహ
త్వాకిమాస్తేఘనా సర్వాభైఃపురయోషితామతితరాంప్రీతిం ప్రియ
క్షేక్తృకృతి । తాభిశ్చాప్యభిపూజితస్సురుచిరైహాన్తేఃప్రియాలోకనై
స్తాసాంస్తేవరకథాంతరైస్తరతివాగ్రామ్యాఃకిదావావ్యమూః ॥ ౪౬॥ ౩
ధంరాజరాజోవృజంనోవృజేద్వా సముద్వాహ్యారాజేంద్రకన్యాస్సు
ధన్యాః । ససంపూర్ణకామఃకిమస్తాభిరాభిస్సన్వయం నల్లభన్యశ్చి
యోవల్లపీభిః ॥ ౪౭॥ కన్యనైవహితీవేణునంచలితకుంచితెలోచనైవ
హద్యదనవారిజంసుమధురాఘరకసుందరమ్ । యదీయమిహానంతతం
మనసిసృత్యతిస్తేవచ్ఛయాకథన్నిఖిలకామదంతమఫివిస్తరేయంప్రియం
॥ ౪౮॥ సశోకంవిశోకంవితన్వవృజంత్యంకదాయాసీదాసీః సము
ల్లాస్యసాధో । మురారెసురారేణురెనారకారేశ్చియఃకాంతభూకా
న్తసిశాత్తకాంత ॥ ౪౯॥ ఏవంవాసుదేవనందేశోవివాశితవిరహజ్వరా
భివృజ్జ్ఞంగనాభిరారాధితోయమధోక్షజబుద్ధోద్ధవస్సదేవమాధవ
మధురకథాలాపైర్విలొపయన్ గొపికాకౌకమశేషమువాసకతిచిన్తా
సాంస్తాసామంసుసరోజానినమస్కృత్యసావృత్తనైవమచింతయత్ ॥
౫౦॥ వాంఛంత్యనన్యహృదయాయమినోనిశంయంగొవిందపవనిఖిలా
త్తనిబద్ధనావాః । గోప్యఃపరంతనుభృతాంభువిభూరిభాగ్యాః కింవాప
రైరపరమాశ్చయైర్విమూఢైః ॥ ౫౧॥ శ్రిమన్మకుందపదరేణుజ
షామమూషాంఘోషేనిశంపదపరాగపవిత్రితెన్ద్రైః ॥ బృహదావనె

పి క మలాకమితుఃకటాక్షైఃస్వాజ్జన్తమేకిమపి కేటత్పణాషధీమ ॥౫౩॥
 పంచరవిండినయనస్య కథామరుదంతాపత్రయోపశమనం భువనత్రయ
 న్యై । యాభిఃప్రపీతమధికంవృజసుందరీణాం తాసామనన్యశరణశ్చర
 ణారవిందమ్ ॥ ౫౪ ॥ అథక్షణోదానందగోపగోపీరవ్యనుజ్ఞాప్యతస్మి
 న్సుద్ధపేథమూరోహతిసతి ॥ ౫౫ ॥ తంనిగతంతుగతముపెత్సదనంద
 ముఖ్యాస్నేపిషేనసాదరముపాయనపాణయస్తే । ఊచుర్విచిత్రసహ
 గద్రదమచ్యుతాంఘ్రోర్ముగ్ధగంధిరగళవినిగతబాష్పనెతాః॥౫౬॥
 శ్రీకృష్ణస్యపదాశ్రయేస్యరనిశంనానామనోవృత్తయే ప్రనామ్నామ
 నుకీర్తనైచ రసనాస్తస్యప్రణామేశిరః । కమాఽరణ్యపరిభ్రమజ్జనిజ
 షాంసత్కమభిఃకారితైర్యత్రకావ్విశియదిచ్ఛయేవ సుదృఢాస్యాత్త
 ద్విమైశేతతిః ॥ ౫౭॥ ఏవంచపూజితోవృజజన్తైర్విద్యుంభితానందానా
 దగోకులాదాగమ్యమధురాముద్ధవోమాధవమభివంధ్యనందగోపగోపి
 కానాంభక్యద్యేకమవికలమవికలాశ్రిన్వయమపీవిజ్ఞాప్యవిభవైస్తే
 బలభద్రాయరాజేంద్రాయచోపాయనానినందగోపసమర్పితానిసాద
 రం సమర్పయామాన ॥ ౫౮ ॥ సౌవత్కారామతయాప్రసిద్ధమహిమా
 నరావంతరాత్తాహరి స్సర్వజ్ఞస్సులభఃకృతీకుశలవాక్ కర్తాకృతజ్ఞఃప్ర
 భుః । ప్రాదాద్యాంగవిలేపనంహృదయభూసంభోగయోగ్యంపురా
 నైరంధ్ర్యాస్త్యరమౌగళాతామనసఃకతుం ప్రియంద్రాగ్రయా ।
 ౫౯॥జ్ఞాత్వాయాంతమియంమనోజజనకంమాయాధవంమానదంకామో
 ద్దీపనకారిభిర్మౌగమద్యైగళైఃస్సుమైస్సౌరభైః । భూపైదీపచయై
 మౌహాహాశయనైర్ముక్తావితానైర్వరై మౌచైర్వానకసజ్జకేవన
 దనంనజ్జీకృతంసానయత్ ॥ ౬౦ ॥ అథాగతంకృష్ణముపెత్సనంభ్రమా
 త్సామ్రాజయత్సానుసూఖాననాదిభిః । నిశాంతమేవాపనతావనవృత్తి
 మానుష్యచర్యాంసితరామనువృతిః ॥ ౬౧ ॥ సౌత్వాభ్యంజనతోవి
 భూషణవరైరాత్మానమాభూష్యసా సృక్తాఽబూలవిలేపనైస్త్యరహితై

రాసోద్వద్యసాధావసవమ్ | లజ్జానన్యజమధ్యగాష్టరథనుర్విభ్రామయంతి
 దృశోల్లిలాస్థేరముఖససారరమణం రంతుంహీనారాయణమ్ || ౬౨
 సప్రిడాంనవసంగమేప్రముదితా మాహూయతాంశంకితాం కాం
 తాంకంకణధూషితైకరయగే నంగృహ్యసత్త్రికరః | తాంశయ్యామధి
 వేశ్యమస్తథసయైరెమేరమణ్యాతయా ప్రాగ్భక్త్యాంగవిలెపనాగ్విణ
 భూవఃపుణ్యస్యతేశాధ్వయా || ౬౩ || త్రికృష్ణస్యపదాంబుజేన కుచ
 యోస్సంమాజయంతీరుజం తందోధ్యాంపరిరభ్యగాఢమనఘం కాం
 తంకుచాగ్రింగతం సంప్రాప్తాపిముకుందమాత్మసులభం తష్టాయయా
 మోహితా సేయంకెవలకామసౌఖ్యకలనాద్ధన్యాంహిమేనేస్వయమ్ ||
 ౬౪|| కతిదిద్ధినానిదాన్యాస్వామిన్ననయారమస్వరసికమయా | కమ
 లాకాంతభవంతంజనకం కామన్యనూత్నహేత్యక్తుమ్ || ౬౫ || ఇత్సర్థి
 తస్తయాసస్థితపదనస్తామేవమానందయామాననందనందనః || ౬౬ ||
 మణిగణధూషణనికరైర్మానదపటోద్వమానయిత్రైతామ్ | అగమ
 ధ్దామసరామోక్తూరస్యాధోద్ధవేనసహసరయమ్ || ౬౭ || లక్ష్మీలా
 లితపాదపద్మరజసాసంధూషయంతంగృహం కృష్ణంసాద్ధవరామభద్రమ
 భిసంగమ్యప్రణమ్యాదరాత్ | అక్రూర్భిరసావహాసపదితత్పాదోద
 కంచాహాణౌ మాధాయాహకిమప్యపారకృపయాకైంకర్య మాజ్ఞప్య
 తామ్ || ౬౮ || ఏవమచ్యుతస్సమర్చితౌభగవాంభక్తమపితం మో
 హయన్నివసస్థితమేవముదీరయామాన || ౬౯ || అక్రూర్నన్యయిసా
 మ్యకమేకలనాద్యస్తాత్పితృవ్యోగురు బంధుస్త్వాఘృతరొయతస్త
 వవయం రక్ష్యాశ్చవోష్యాః ప్రజాః | సంసేవ్యాహి భవాదృశోస్థవ
 జనే శ్చేయోధిభిర్మాదృశై దేవాభాగవతాభవంతినహియతై
 స్యాంథలలోలాఃపరమ్ || ౭౦ || తీర్థానిపుణ్యస్రపినామయ్యానితేదే
 వానమ్మల్లోహశిలామయాయతః | దీర్ఘేణకాలేనపునంతి తైతత్స్యం
 షణ్ణాదేవసకృత్తుసాధనః || ౭౧ || సాధోత్వమస్తాకమతిస్త్రియఃపరం

ప్రీతింవిధాతుం ప్రతిపాండివాదుగ్రతమ్ । పితృశ్చృతామాతృయ
తానుకుఃఖతా నాలోకితుంగచ్ఛగజాహ్వయపురమ్ ॥ ౨౨ ॥ స
చాంధదృగ్భృతృసుతేమనిఘ్నణౌ దుష్పుత్రవశ్యఃపథితేషదశితే
రాజాబి కేమశ్చరతీతిశుశ్రుమోజానీహితత్సత్వమనత్వమేవవా ॥ ౨౩ ॥
ఇత్యక్రాంతమాజ్ఞాప్యభగవాన్ బలభద్రోద్ధవాభ్యామభజతనిజభవనమ్ ॥
౨౪ ॥ అథహస్త్రినపురమవ్యక్రాంతిరుదరాజవరయశోనిశాకరశాశుభ్య
మోనమవిశంకమావిశ్యదృష్టావచ భృతరాష్ట్రమంధదక్షుషం సఖిష్టం
విద్యజ్జనధురంధరం దౌరాత్మ్యవిధురంవిదురం-దీనదశాప్రభితవ్యధాం
పృథాం- స్యాత్తజసోమదత్తసహితం బాహ్లికంకౌరవపరికలితకృపంకృ
పం- సకణద్రోణద్రోణిందుర్యోధనంసహంతరంగతరంగితరంగనా
థాంఘ్రితాండవాన్ పాండవానవ్యమీభిరనుయక్తః కుశలమదసీయసు
హృదాం సవ్యయమప్యప్యచ్ఛగ్నతేమామనామయమల్పసారస్యాతి తు
చ్ఛాత్తజఘంధానువతినః పరిపుష్టదౌష్ట్యస్యభృతరాష్ట్రస్యదుష్క
త్తదిదృక్షయాతత్రైవకతివిస్తాసానువాసనంతతం సంస్తృతివాసుదే
వః ॥ ౨౫ ॥ ఓజస్తేజశ్చ వీర్యం బలమపి పరమంచానురాగం ప్రజా
సుప్రహ్విభావంద్విజేమపృథితపరసుఖాన్సద్గుణాన్పాండవేషు దృ
ష్టాన్సూయాపరాణామసురకృతిజుషాం కౌరవాణాంవిషాద్యైర్నా
నాహింసాంచీకీర్షామపిచసమశృణోద్దోహచింతాంచసాయమ్ ॥ ౨౬ ॥
కుంత్యక్రూరమువాచసాశుగనయనాస్తృతాన్వనజస్తాలయం భాగితర్షి
కిమువాస్తరంతిపితరావస్తద్భగిన్యస్తథా । నఖౌభాగితృసుతాస్సదా
ప్రియతమాస్తేప్యగ్జాబామయౌ । * భాగితేయౌ భగవాన్ బలశ్చ
బలవాన్ పైతృష్వసేయానమూన్ ॥ ౨౭ ॥ వ్యాఘ్రాణానివహేయ
శ్చైవహరిణీమ్నాంశశ్రుమధ్యేనిశంశౌచంతీకిము సాంత్యయిష్యతి సకృ

హ్యాచాపివాసోఽచ్యుతః ॥ క్షప్తోక్షిప్తమనావిచిత్రచరితః ఖిత్తా పృ
హీణాశశిశూకా కస్తాన్నస్త్యతిస్వయంస్వహృదయాదీనాదయా
వారిధిః । ౨౨ ॥ త్రికృష్ణకృష్ణకృపయాపరిపాహ్యనాథాం పిత్రా
ప్రహీణశిశుభిర్భువిసీదతీంచూమ్ । నాన్యస్తవాఽఘ్రికమలాత్కమలా
పతేస్తాన్ నంతారకఃసపదినన్యతిఘోరసింధోః ॥ ౨౩ ॥ ఇత్యనుచిం
త్యరమేశం జగతామీశంకృపాపయోరాశిమ్ । ప్రపితామహీశభవతో
రాజన్ప్రదురోదయఃఖతానితరామ్ ॥ ౨౪ ॥ సమసుఖదుఃఖాకూగర
స్సహవిదురోయందురౌదమృదుహృదయః । తాభ్యామాశ్వస్తేయం ॥
తావాశ్వాస్యాస్తరద్రమారమణమ్ ॥ ౨౫ ॥ అథదుష్పత్రపరవశంచ
షమంచితాంపతింపరివృతంపరమసుహృద్భిబంధుభిబంబలాను బా
ద్యేస్సుహృద్భిరభిహిత మవదద్వ్యంగమేనం వావమూకోయమక్రూ
రః॥౨౬ ॥ భోభోవైచిత్రపీఠ్యత్వమిహ కురుకులంరంజయన్ మంజుకీ
త్యాన్ ధర్మాత్తక్షాధర్మమూర్తౌత్రిదివముపగతేభ్యాతరిప్రాప్త
రాజ్యః । నిరైష్వమ్యేణరక్షౌకలయసితవచభ్రాతురప్యాత్తజానాం
యస్తాత్తస్తాదశేషైదివిభువిచజనైస్సాధుసంకీర్తితౌసి ॥ ౨౭ ॥ రా
జకోన్ననిజప్రజాః శ్రుతిదినంసంరంజయన్ పోషయన్ నిరైష్వ
మ్యమివసన్వీర్యతనయాన్ భ్రాతుస్సతాన్వతన్ ॥ ౨౮ ॥ రాజారంజన
తోభవేద్దిజగతిశ్రేయోయశశ్చాపుయాత్ యద్యేవనభవాన్ కుఘ
త్రవశగోదుఃఖందురంతంధునమ్ ॥ ౨౯ ॥ నకేనాపిసాకంపికస్యా
ప్యవన్యాం నివాసానిశం సేవపిదేహేవిసశ్యే । స్వదేహాదనిత్యాత్మ
సూత్రైస్సుత్రైఃకిం కళత్రైఃప్రసూత్రైశ్చకింవాన్యదేహాత్ ॥౩౦ ॥ ప్ర
సూయతేజంతురిహైకవినయతేచాప్యవశోనుభుక్త్వా । సమాజన్
తుంజన్మసుకమన్జాతైరుణిఖంసుఖంసాధుసవీకవీవ ॥౩౧ ॥ అథమన్
సంపాదితవిత్తజాతం భువ్యల్పబుద్ధేరిహలాభభాజః ॥ పోష్యాపదేశా

ధపరేహరంతి నాకుం || పృథాకుఃకిలకీటక్లిప్తం || ౮౭ || పుష్టాతియాన్
 యస్సతతంస్వబుధ్యా * వృధాభిమానాత్తమపండితం తే | ఆప్రా
 వృభోగంకృవణంత్యజంతి ప్రాణాశ్చవిత్తంతనుజాశ్చదారాః || ౮౮ ||
 అప్రావృశ్చమనారథుభువిహతాత్త్యకోధనేశ్చాత్మజే రాధాయ్
 న్వయమాజితంహివృజనం ప్రాసోత్ససారారవమ్ | మాఘాస్తవం
 తుతథానరేంద్రసతతంసింహాననస్థస్సుఖి పాథాన్స్తాశరథాంతంన
 విషమోరక్షన్వపుత్రానివ || ౮౯ || తృష్ణాదూషితమనసోగంతుదూ
 రండురంతమధావనం | ప్రాణప్రయాణసయయేకృష్ణాంఘ్రిస్తరణమే
 వసాధేయమ్ || ౯౦ || వివందానవతేరుదాంబవచనం రాజానిశమ్భ్యావ్యహో
 తృప్తింమత్యేజివామృతాన్నకలయన్నూచేవచానథః కంపుత్రేప్వే
 ఘనదానురాగవిషమేచిత్రమదీయేచలెమేఘేవిద్యుదివస్థిరంవనతినో
 కల్పానివాణీతవ || ౯౧ || భారావతారాయఘవోవతిహోయస్త
 స్సృక్పృష్ఠస్సదురంతమాయామ్ | వినావనోతత్కృపయానకొపితరత్యత్
 న్సంజలిరస్తీతస్తే || ౯౨ || జ్ఞాత్రైవంరాజ్ఞోభిమతంసగాందిసీన్న
 తస్యమనుజ్ఞాతస్సుహృద్భిర్భద్రుపురీహాగత్యకృష్ణకృష్ణాగ్రజాభ్యాంపాం
 డవాన్ పృతిశష్టదృష్టిద్వయస్యధృతరాష్ట్రస్య చెష్టితమశేషమభిశశం
 న || ౯౩ || కంసే స్తికృష్ణప్తిర్యాన్నిధనముపగతేక్షుస్తస్తహిష్యా
 వస్తీః ప్రాస్తీశ్చదుఃఖాత్పితురథనదనంప్రోచతుశ్చాపితస్తే | వైధవ
 స్యాత్తనోస్తత్సకలమవికలంకారణంచెవరాణాంమల్లానాంమారణంవక్షి
 తిపతినిచయే సంగతేచాపయజ్ఞై || ౯౪ || శుత్రాప్యంమగధాధిపోపి
 యమిదంకౌకాదమషాద్భృశంప్రాప్తౌమోహమయాదవాంవసు
 మతీంకతుంమనస్సందధే | వింశత్యాతినృభీరురోధమఘరామక్షో
 హిణీభిర్బలైస్సర్వైషామధికంభయంప్రజనయన్ తదాద్రవవానాంబ
 రీ || ౯౫ || దృష్టోద్వేషైలమివాణావంబలమిదంభీతాన్స్వకీయాన్

భృశం కృష్ణః కారణమానుషః సరభసంస్వస్యావతారోచితం | కార్యంసం
ప్రతిభూమిభారహరణం దుష్టాత్మనాం మారణోదాత౯త్రాణమపీచ్ఛ
తి స్తథరణౌ ధర్మస్యసంస్తాపకః || ౯౬ || హంతవ్యఃస్రీధమం సమా
గభవతిః సైన్యంసముద్రోపమం భూయోప్యానయతుస్వయంసరభసం
హన్యామిదాసీంబలుం | సంప్రాప్తంరథవాజకుంజరభక్షే రక్షోహిణీ
భిస్త్రయోవింశత్యామితమిత్యచింత్య మహిమాసద్యస్సయద్ధోద్యమః ||
౯౭|| ధ్యాయతేవమగౌక్షజహృదితదైవోవస్థితాస్యంక్షనావాకాశా
దగ్ధివర్చసాన్వపురతశ్చేతాశ్వసంశోభితా | దివ్యైర్వర్షమ౯నిషంగ
చాపవిశిఖై ర్నానాయుధైరుజ్వలౌ తావాలోక్యససారథీయదుపతి
స్సంకష౯ణం సంజగౌ || ౯౮ || వశ్యప్రభోవ్యసనమాప్తమిదం య
దూనాం జహృద్యసైన్యమఖిలం పరిహలయేమాన్ | ఆస్థాయసా
యుధరథం సముపస్థితంతే జన్తావయో రిహనకిం సవ్జనావనాయ
|| ౯౯ || సమ్మత్తైస్త్రినం సషదిరభినాదంశితౌ చాల్పసైన్యా తౌ
దాశాహ్వానిశితవిశిఖైశ్చాపతూణీరమువ్రైః | ఖడ్గైశ్చాఢ్యైః పట
భాకహలీదుంధుభిఃప్రేష్టఘోషైః రోషావేశాద్రిపుబలమిదం జగ్ము
త్భీషయంతౌ || ౧౦౦ || దధౌదారుకసారధిధ౯రమభోద్రావ్యపిణాం
దారయన్ హృద్భూమీధరమవ్యదాక్షరమతిత్రోభంతథావేపథుమ్ | తౌ
సంకష౯ణమాశవౌరణముఖేదృష్టావప్రరోషాన్వితఃప్రాప్తౌవంశుడమ్
స్తధీన్మతుజరానంధస్సతాంబాంధవౌ || ౧౦౧ || యోద్ధుం నాహమివళో
త్సహే * బలిభుజా గోపాలబాలత్వయా సాక్షాన్తాతులహింసకప్రణ
యతస్తస్యప్రదానూదన | ప్రాప్యప్రాప్య గృహంగృహం వ్రజన
ధూగవ్యానిముష్ట౯ముహుసాన్ధీవధూత౯దిగమ్పరాః పరవఘాః కు
ర్వన్కనికృత్తత్రవ||౧౦౨|| ఏతాన్మహాబాసురూపసుగుణౌ ధామస్యరా
మాధునా సంగ్రామేయదిలెమహిమమపురస్థిత్యావబలందర్శయ | న్వ

ర్యాహిహావిహాయదేహమపివామాంవాజహిదాగ్ధరైర్మాధూస్య
 క్తరణిఃపలామనపరశ్చౌరాగ్గణ్యాగ్జ ॥ ౧౦౩ ॥ శృత్యాచ్యుతఃప
 రుషమైవమువాచరాజన్మూరౌనజల్పతివిదర్శయతిప్రతాపమ్ | గృహ్ణాం
 తినైనసుతరాంహిముమూషతస్తేదుఃఖాదితస్యచవచా విజయైకత్వ
 స్తాః ॥ ౧౦౪ ॥ రాజావృణోదథబలైర్బలరామకృష్ణావర్కానలావని
 లవద్ధునధూమసంఘైః | రామౌరమాధవముంనవిలోక్యరామాఃహ
 ర్త్యాశ్రితాముముహూరెవశుచాశ్శునేతాః ॥ ౧౦౫ ॥ ఆథహరీరిపుస్తే
 న్యవయోముచాంశితశరవ్రజవషణ్వరీవృతమ్ | నిజబలంప్రసమీక్ష్యచ
 పీడితంనపదిశాఙ్గమసౌసగుణంవ్యధాత్ ॥ ౧౦౬ ॥ తరాన్నిషంగా
 త్పరికృష్యశాఙ్గీసంధాయసంభ్రామ్యదలాతచక్రే | ముంచకమురా
 రిత్విజఘానశీఘ్రం తురంగమాతంగశతాంగపత్తి ॥ ౧౦౭ ॥ లెజన్యసౌ
 ఘోషమోముసలననిఘ్నకృష్ణాగ్జౌ మగధరాజభటానశేషాన్ |
 జామాతృమారణసముద్భవదుఃఖతోపి ప్రాదాద్భుతం యధిరివోర
 ధికాగన్యధాంచ ॥ ౧౦౮ ॥ నిభిణ్ణకుంభకరిభిర్వినికృత్తకంతైరశ్లేష్
 హాతాశ్వరథిక్లేధ్వజసూతముఖైః | చూడీకృతైరధవరైర్విరరా
 జఘామిభగ్నోత్తమాంగనికరైశ్చపదాతినగైః ॥ ౧౦౯ ॥ సంభి
 న్నద్విపకుంభవర్షతశతాచ్ఛానాపగానికతాః నైక్రైః కృత్తభటోత్త
 మాంగనిచయైశ్చోష్ణీషఘనవ్రజైః | భిన్నైర్బాహుభుజంగమైర్గణిగ
 ఙ్గైర్మిణ్డైఃపరంపూరితాఃప్రాపురైవతరణీంప్రవిశ్యసరయంతం ఘనం
 యమిన్యణవమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ ౧౧ ॥ అథహతానీకమశేషితాసుంసంగృహ్య
 విరథం జవేన జరాసంధం హరిరివహరిణంగారుణైర్వారుణైర్కానుషై
 శ్చపాశైర్బద్ధంకృతోద్యమేరామే మాగధేనలెనైవఘాయోపి భూమి
 భారావతారకార్యపీడిర్హియాదుగ్రతంతంవారయామాసవాసుదేవః ॥ ౧౧౧
 సాఫిబార్హద్రథోమహారథోభగవద్భ్యామేతాభ్యామేవంవిముక్తాపిపి

రవరతయా విలజ్జితస్తవసేవిపినమేవజగమిమఃక్షితిపతిభిః పథి పరమా
 ధౌరపరిమితైర్వచనవరైర్నివారితౌ దుర్మనావీవ నిరగాదగారమాత్మీ
 యమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ ప ॥ త్రికృష్ణస్సబలస్తదాక్షతబలాదధ్వావరిస్తేనాన్
 టపింసః కీణః కింసుమేస్సరైస్సురభైశ్చైహృష్టై రిన్ద్రస్సప్తైర్జయాయా
 సంగమ్యాపిచమాధురైః పృముదితైస్సూత్రైస్తథావందిభిస్సంగీతాత్మయః
 శాపివేశమధురాంమాంగళ్యతూరైస్సమమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ సంసిక్తాయ
 తచత్వరాం మణిపతాకాద్ద్యోపరంశోభితాం పీణావేణమ్మదంగశంఖప
 ణవారావైపురింశూరితామ్ । ఆవిశ్లేవమసౌసుమైస్సుతనభిసాన్ధవ
 ర్నితశ్చార్చయద్రాజానం రణభూవికీర్ణమణిభిర్దివైర్దివ్షాంభూష
 ణైః ॥ ౧౦౪ ॥ గ ॥ ఏవమేవమసౌమాంగధోయాదవైః ప్రతిపదం సప్త
 దశకృత్వికృతాన్ తావతీభిరక్షోహిణీభిరాయోధనంతదైవతదైవ సబల
 భద్రోణ పద్మనాభేననిశ్శేషినిజానీకోన్యశేకమధికంచాగత్య దుష్టమన
 స్కృతయా హరాత్పునరష్టాదశంసుగ్రామమపిచిక్కిర్నితంచకార ॥ ౧౦౫
 ప ॥ అష్టాదశాదపిరణాదదసీయతః ప్రాగాగాదగాధయవనాయమతు
 ల్యవీర్యః । సంపేరితస్సమునినాకలహాపీయేణ మైచ్చేత్ప్రికోటిభిర
 శూమధురాంతురోధ ॥ ౧౦౬ ॥ రామంసమాహసరయంసరమాభిరా
 మస్సాన్ధిదప్యచెద్యవసభీమబలేనయద్ధమ్ । మన్యే పునర్తగధరాట్న
 బలాద్యవాశ్వే ప్రాప్తౌ యదూనపిహరెదధవానిహన్యాత్ ॥ ౧౦౭ ॥
 తస్మాద్దివ్షజ్జనసుదుర్గమమేవదుర్గనిర్ఘాయ నిస్సమమగాధసముద్రమ
 ధ్యే ॥ ఆధాయతత్రనిఖిలానపియాదవాన్నః పశ్చాదముంయమగృహం
 యవనంనయావః ॥ ౧౦౮ ॥ గ ॥ ఏవంరామేణసమ్మంత్య మంత్రవి
 దగ్రసరోహరిరసౌమనాజ్ఞధ్యేసముద్రం ద్వాదశయోజనవిస్తీర్ణం వి
 శ్వేకర్తనిర్ఘాతైపుణ్యరమణీయం విచిత్రచత్వరం సత్వరసంచరణాను
 కూలం కల్పతరులతావితానైర్విరాజితైర్విచిత్రోపవనైః పరివృతంపరితః
 స్ఫటికమయైర్హమ్యైకరమ్యైర్మహాసదనైర్మరకతస్తంభవిభ్రజితజాత

చూపవలభీధాసురైర్విబుధవరసీలోపలగిర్నాపితైరపరిమితైరకణైరస
 జ్జీకైకస్సురపథస్పర్శసలాలసోత్తమాంకైర్నంగళగొవురైరప్రాపదఘ
 టపటలసంఘటితైస్త్రివిష్టవపట్టణకృతాట్టహాసైరత్యద్భుతం దుర్గమం
 గరమేకమనేకవణజనాకీర్ణంకారయామాస ॥ ౧౧౯ ॥ ప ॥ భక్త్యా
 సోపిసురదుర్మాణసురపతిభాణస్వత్సుధర్మాంసభాంశ్యామైకశ్రవణా
 హయాణసవరుణోవ్యష్టేచకౌశాణస్వకా ॥ అక్షయ్యాసపితైర్ధనై
 ర్దనవతిస్సస్వానిదికాంలకాఃయేనప్రాకృప్రితిపాదితానికృపయావస్తూ
 నితంప్రాపయత్ ॥ ౧౨౦ ॥ మర్త్యోనమర్త్యత్వముపైతియైస్తానర్దా
 నశేషానమరాస్సమర్ష్య ॥ శ్రీశాయలెసాధకృతార్థతాంతాంసంపాద
 యామాసురిదంబిచిత్రిమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ గ ॥ సోపియాదవేక్షరోయోగీ
 శ్వరస్సవ్యయోగప్రభావనసర్వాకమాధురాకమనోహరనగరీమిమాం
 స్తరణమాతేణ సమస్తకలుషనివారకాం దావరకాముపనీయ పునరా
 గమ్య మధురాంరామేణసమృత్ప్రీతినిర్జగామ పురదావరాత్పద్మమాలీ
 వళమాతీ ॥ ౧౨౨ ॥ ప ॥ శ్రీవత్సాంకితవక్షసంమణిగణసగ్భిర్లసత్కృ
 స్తుభంశ్యామంసుందరకంధరంస్తితియతేచోక్తిస్ఫుల్లవద్ధానళమ్ ॥ విద్య
 ద్భాసురదివ్యపీతవసనందివ్యాంగరాగోజ్జ్వలంపద్మాక్షం సచతుర్భుజం
 భుజకనత్కెయూరరత్నాంగదమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ ఆగచ్ఛంతమివోడుపం
 పురవరాన్నిష్కాంతమత్కుజ్జ్వలంధావంతందనీరామధం సయవనో
 స్సంలూక్యతిర్యక్తుఖమ్ ॥ మత్వానారదవర్ణితైర్విలసిల్లేశ్చిహ్నైరయం
 కృష్ణఇత్యత్యుత్సాహతయాన్వధావదపితంయోగీశ్వరైర్దుర్గహం ॥ ౧౨౪ ॥
 ఆత్మానంక్షణతాయథాకరగతంసందర్శయత్మోహయాత్ సీత్యాతంయ
 వనంసుదూరమనయన్తాయాగిరేకందరమ్ ॥ యక్తంచోరపలాయనం
 యదుకులెజాతస్యకించేదృశం మాభైషీరితి మాషయన్ననుగతాప్యేషో
 గ్రహోన్నాహరిమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ తెనైవసహరిః పునఃపునరధిక్షిప్తోవ్య
 గాత్క్రందరంసోపిప్రావిశదేవతత్రీదదృశే చాన్యం శయానంఫరమ్ ॥

దూరంమోముపనీయసాధురివసంశేతే త్రమాయావ్యసావిత్యజ్ఞస్తమతా
 డయన్నిజపదాపాపాత్తనామగ్రణీః ॥ ౧౨౨ ॥ సుప్తస్సాపిసుఖంతదే
 వరభసాదుత్థాయచోస్తీలయన్ నేత్రేపార్శ్వగతందద్యయవనంబిహ్య
 న్తరాయంఖలమ్ । రుప్తస్తేవ మముష్యదృష్టిపతేనాదగ్నేస్సుతీష్ణాత్
 ణాత్ డగ్ధాభూద్ధురివాశనేన్యయవనోయోధిక్షిపన్తాధనమ్ ॥ ౧౨౩ ॥
 గ ॥ వీవందేవవ్యాపారమముమత్యద్భుతరూపమాకర్త్య సావమిన్న
 యంమహా యవనార్దనఃకోనామపుమా కీదృశప్రభావవాన్ కింపి
 ర్యః కస్తాద్గుహంగతశ్చిశ్యే తదప్యత్తాస్తమశేషంకౌతుకామాయశిష్యా
 యమహ్యమాజ్ఞప్యతామితిపరీక్షిత్తితిపతినాసంప్రార్థితశ్శుకమునీంద్యః
 కృపయైవమనోచత ॥ ౧౨౪ ॥ ప । మంధాతుస్తనయోమహామణి
 రసావిత్వాకువంశౌద్భవఃప్రఖ్యాతోముచుకుండశత్యతితరాపీరాగ్రణీ
 ర్భూపతిః । దైత్యత్రస్తసురైర్మహేంద్రసహితైరభ్యర్థితస్సాదరం తదగ్ర
 త్తామకరోచ్చిరంబిభువధాన్నిర్నిద్రవీవస్వయమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ లబ్ధ్వాతే
 సురసత్తమానిజపురీసంరక్షకంషణ్ణుఖం రాజానంముచుకుండమూచర
 థికంసంరక్షకంచాత్తనామ్ । రాజన్బాహుపరాక్రమేణభవతోదైత్యా
 స్సురదేవీణాథావంతిస్తవరాజితాస్తవీమధునా శ్శ్రాంతాసి విశ్రమ్య
 తామ్ ॥ ౧౨౬ ॥ త్యక్తాప్రత్యకశశశ్శిఖంధునిచయాన్ రాజ్యంచలూకంస్వ
 ణామస్తాన్ పాలయతోననంతిన్మవతేతేబాంధవాస్తేధునా । త్యక్తాశీ
 ననమస్తవస్తవహృతంకృష్టేనకాలాత్తనా లోకాన్ ॥ ౧౨౭ ॥ కాలయతేసలే
 లమిహయోగోపాలవద్ధోవృజాన్ ॥ ౧౨౮ ॥ కృతజ్ఞావయంతేవరాంస్త్రం
 పృణీన్వప్రదద్యామతేమోక్షలక్ష్మీంవినాద్య । నవీవప్రభుస్తస్మదాతా
 ముకుండఃప్రభుల్లారవిందాయతాత్క్షోరమేశః ॥ ౧౨౯ ॥ సురైరేవముక్తా
 మహంస్తాన్ ప్రాణవ్యవహృష్టోశయాష్టప్రవిష్టోగుహంతామ్ । చిరం
 యద్ధరంగపరిగ్లాపితాంగస్సుఖంలైముదాదత్తనిద్రాన్మహేంద్యః ॥

౧౩౦

త్రికృష్ణలీలామృతేచమూప్ర బద్ధే

౧౩౩ || అథోభస్తతాంధాగ్రపృణిలెతురుష్కే బభౌపుక్షరాక్షఃపుర
స్తాదముష్య | ముదాదశ్శయోదివ్యమాంగశ్యమూర్తిం దురాపాం
యమింద్రైరతంద్రైరపీత్థం || ౧౩౪ || మేఘశ్యామమతీవభాసురతటి
తీతాంబరంసుందరం | దృగ్భ్యమేవకృపామృతంప్రతిపదం సంచర్ష
యంతంసతామ్ | బిభృద్వివ్యచతుర్భుజంమణిమయైమంజుస్వనైర్భూ
షణై ద్యుష్టావకృష్టమగాద్భృశంనరపతేశ్చైతోషయూరౌముదమ్ ||
౧౩౫ || X || ఏవమనురాగరంజితకంజనయనస్య సర్వజనానందకంద
స్యముకుందస్య ముచుకుందోయమవలోకనాదేవవిందన్న మందమాన
ద్దమదసీయలెజోవిశేషధర్మితోవిశక్తిశ్చతనైశ్శనైరెవంవ్యాజహర||
౧౩౬ || కస్త్యంపద్మపలాశవస్తృదుపదశకస్తాదిదంకానసం ప్రాప్తః
కంటకితంకరౌరమధునాఘోరైశ్శిలాసంచయైః | సాష్విమియేనతిర
స్కృతాశ్శశిరపీవైశ్వానరోపిప్రభౌ తేనేత్థంతవలేజసాగిరిగుహాధాన్వం
తంప్రశాంతంవరమ్ || ౧౩౭ || మన్యేత్వాంపురుషోత్తమంద్యుతినిధేయ
ద్యన్యవీవాత్తనో గొత్రంజన్మదసామకర్మనపదిసాష్విమిదయాళౌ
వద | ఐక్షాన్వకోముచుకుందపషభగవక్ మాంధాత్మపుత్రగివరం శ్యాం
తాజాగరణౌద్భిరంగిరిగుహంప్రాప్తఃశయోకాననే || ౧౩౮ || నిశ్చే
ష్టంసుఖనిద్రయాదిరమహంసుప్తస్సముత్థాఽఽలౌ యేనాయంయవనా
ధమస్సవన్మజినాద్భస్తీకృతస్తత్తణాత్ | త్రిమాంప్రవృత్తదనంతరంమ
యికృపాపూణఃప్రదృష్టఃప్రభౌనేత్రానందమవింద మద్యభగవక్
పూజ్యోసిసర్వాత్మానా|| ౧౩౯ || రాక్షసేనంవిజ్ఞాపితోభగవాన్మేఘగం
భీరయావాణ్యోప్రహసన్నేవమభాణీత్ || ౧౪౦ || సంతిహిసహస్రశో
మే రాజరాజస్తానినామకర్తాణి | నాలంగణయితుమమరాగణయం
త్యపివారజాంసిభౌమాని || ౧౪౧ || మజ్జన్తకర్మమునయోప్యభిశం
సంతఃప్రయాంతినైవాంతం | అద్యతనానితథాపి ప్రవదామ్యుక్త్యా
తాంత్యయాన్యవతే || ౧౪౨ || దేవక్యాంనసుదేవతస్సమభవంభిష్టో

దిభిః ప్రాధికతః కతుం రక్షణశ్చైవ సదనశాం భవన్ స్య సంస్థాపనం
 శంసం త్యేవచ వాసు దేవమితి మాం ప్రా పంతవాహం ము దే రాజకృ
 ద్దహ నె స తేద్యయననం బ్రోద్ధాహ్యస ద్వేషిణమ్ || ౧౩౩ || పూర్వం
 వాభిలషితం మమదశానం తే ద త్తం మయాద్యసులభం క దాప్యభక్తైః
 భ క్తపియోహ మఖిలం పృథ దా మ్యభీష్టం శోచేన్న కోపినియతం నృప
 మాంప్రపన్నః || ౧౩౪ || ఏవంభగవతా సహ బహువిధవిహితసల్లాపనం
 వదాసముల్లాసిత హృదయారనిండోముచుకుంచొనిజాంతరంగే గంగా
 ర్యగిరమను స్తృత్య మత్వేనం నా రాయణం ప్రణమ్య చప్రత్యువాచకృతాం
 జలిః || ౧౩౫ || ధర్మోరంతవదశా నాన్నరహ రెత్వన్తాయయామోహి
 తా లూకె స్థిక్ పురుషోపియోషిపి బాహుఃఖిలయేప్యాలయే | జాగ
 త్యేవ సుఖేచ్ఛయానగణయన్ నారాయణం చారణం చాత్రాత్రాణ
 పరాయణం శుభగుణం లక్ష్మీమనోహరిణమ్ || ౧౩౬ || కాలోయం మ
 మనిష్ఠలోభవదహోదేహ త్తబుద్ధేర్భిరాల్ రాజ్యశ్రీసుతదార సక్త
 మనస స్తృష్టాణావేమజ్జతః | జితావీక్షితిపాక్ రణేనిజగృహే పుష్ప
 మణానిజాతస్సంకృప్తోహమిత స్తతఃఖిలయథాయోషిద్భిరీహమృగః ||
 ౧౩౭ || సంసారాణావమజ్జనాద్విరతరంసంశోచనే మోచినే త్వం నిర్వై
 తుదయోదదాసి సుదృఢా నౌ కాంహిగుర్వాత్తికామ్ | తిణాపారభ
 వాద్భిరేషపురుషః ప్రాప్తః పదాబ్జేతవ ప్రీతించాప్యభిషేచితో భవతి
 తైకైకర్యరాజ్యేసుఖి || ౧౩౮ || ఆకించనోనన్యగతిస్సుదుఃఖీకైకర్య
 భాగ్యాన్నవృణేహమన్యత్ | వరం వదాన్యోసిహ రెముకుందగోవింద
 నారాయణమాభవత్ప్రమ్ || ౧౩౯ || కృష్ణోహృష్టమనానరేంద్రవచనా
 దూచెకటాక్షామృతై | భక్తంసాధ్యభిషిచ్యతం సమవదజ్జాతామతి
 స్సన్తతా | యత్నాత్త్వం ప్రవిలోభితాపిచవరైర్యస్సార్వభౌమోవ్య
 ముం కామంకామయసేముకుందమధునామామెవసర్వాత్తనా || ౧౪౦ ||
 మయ్యావేశితమానసోవసుమతింత్వంసంచరస్వేచ్ఛయా భక్తిమయ్య

సహాయినీభవశుతేరాజకృపాసాగ్ధాన్తమ | భూత్వాసర్వసుహృత్తమో
 ద్విజవరోభూమ్యాం పరేజన్తని పాప్నోష్యైవనసంశయోఽఘ్రికమలం
 ప్రాప్యంపరంమామకం || ౧౫౧ || ఏవమాజ్ఞప్త్యామృతేనముచుకుందో
 ముకుందమభివంద్యకందరాన్నిష్క్రమ్యనిశామృతచమహిమిమామాకు
 లాంకలియుగేనజగామసంభృథుం పరిముషితభవశ్రమంబదర్యాశ్ర
 మంశ్రుశాంఘ్రిపరాయణోసరనారాయణమేనతపసాసమారాధయం
 స్తతైవమనుఖమువాస || ౧౫౨ || కృష్ణస్సోపిపునస్సమేత్యమధురాం
 రుద్ధాంబలైస్తస్యలై భీష్మైరోముచుకుందచక్షురసలాభ్యస్తీకృతస్త
 త్తణాత్ | సేనాంతామపియావనీయమపురిం నీత్యైవనిశ్శేషతస్తేషాం
 సర్వవిభూషణానిచరయాదప్రేషయద్వారకామ్ || ౧౫౩ || అథసమా
 పతంతంజవాజ్జరాసంఘంసత్రయోవింశత్యక్షోహిణీకమాలాక్య తదనీక
 పెగోద్యేకమపిభీతభీతావిసరామరామానుజౌమనుజచేష్ఠామనుసరం
 తౌదుగ్రతందుదుగ్రవతుర్విహాయవిత్తమాత్మీయమశేషమపిపద్యాంపద్మ
 పలాశసదృశాభ్యాంబహుయోజనవత్క్షతతఃకంచిదెకాదశయోజనాన్న
 తముత్తుంగశృంగనంగతంప్రవక్షణాభిధంభూధరమారుహ్యదకస్యాప్య
 గౌచరావభూతామ్ || ౧౫౪ || దృష్ట్వాతానవగ్రమేయాదుగ్రతమతిచకి
 తౌమాగధోధావమానౌ వేగేనైవావ్యధావన్నిఖలబలయతో నౌవి
 దక్షతత్ప్రభావమ్ | నాలాక్యేమావిచిన్వన్నపిగహానగిరామనృమా
 నశప్రళీనా వగ్నింక్షిప్తాన్సమంతాదచలమతిశయాదింధనైస్సందదాహా ||
 ౧౫౫ || అథోత్పత్యదుగ్రతముఖౌపద్ధనాభబలభద్రాభూధాగ్రదస్తాదే
 కాదశయోజనౌత్తుంగార్ద్రరూమానాదధోభువిమాగధనంరుద్ధం దేశము
 ల్లంఘనాదతిక్రమ్యచతురంగబలసమన్వితేనరిపుణావ్వలక్ష్యమాణౌ శి
 ఘ్రిణశరధిపరిఘాంద్వారకాంనిఖలభయనివారకావపిస్వయంభీతావి
 వవివేశతుః || ౧౫౬ || ఏతౌస్వయంమాగధవిషమంహోదగ్ధౌమృతావే
 వవిదన్నమత్సృక్ | ముధాజహషాశునివేశస్తే నైజజయ్యావనైజాం

నగరింపునస్తామ్ ॥ ౧౫౭ ॥ ఆవతాఁధిపతనస్సన్వితసయాంశీఁత్రిమ
తీంరేవతీం గ్రామాయపగదదావిరించినచసాద్వాహాత్మజేసాత్సుకమ్ ॥
త్రికృష్టోపిచరుక్తిణీఃస్వరమణీం బైష్ఠీంద్విపాంనిగగహాత్ గృహ్లా
తాక్ష్యఁఇవామృతంప్రముదితాంపెన్న్యాపయేమేరమామ్ ॥ ౧౫౮ ॥
అధకృష్టకథాపియ్యూషనత్వైష్టవిష్టురాతేకృష్టస్యతుక్తిణీపాణిగగహా
మంగళచరిత్రమశేషంకౌతుమిచ్ఛామీతిపుచ్చతిసతిసతుశుకమహత్వి
హాఁషాఁవిష్టమనావీనంవ్యాజహార ॥ ౧౫౯ ॥

స్వఁశ్చాయతాంభీష్టకనామరాజా రాజఁవిదభాఁధిపతిఘ్నహః
త్తా । ఆసీత్సుతాఃపంచచకన్యకైకాయస్యాభవంస్తాక క్రమకౌభిధా
స్యే ॥ ౧౬౦ ॥ రుక్మీరుక్తరథస్తథాగుణయుతశ్శ్రీగుర్భుభాహుర్మహాః ।
త్రిమంస్తాదృశవైభవోభవదపిత్రురుక్తకశాహ్వయః । భ్రాతృకాం
గుణకర్తృరూపనదృశశ్శ్రీరుక్తమాలీస్వసావైతేషాంతుజగత్ప్రయన్యజన
నీత్రిరుక్తిణీస్త్రీమణీ ॥ ౧౬౧ ॥ ౫ ॥ ఏవంసన్మాప్తపుత్రసమ్మత్స
మ్భవోభీష్టోయమువశుఃప్ర్య గృహగతైరనేకైరుపగీయమానమాధవ
షాందర్యశౌర్యపీర్యోదార్యాదినమ్మదోరుక్తిణకృష్టయోః పరస్పరా
నురూప్యతశ్శ్రీకృష్ణమేవవరం హృదయేనిశ్చిత్త్యనిశ్చింతోబభూవ ॥
౧౬౨ ॥ సకృష్టోపితామెవరుక్తిణీం రషఃశీయరూపాదార్యశీలాద్వి
గుణసంపూర్ణాం సావత్తనస్సదృశీంప్రేయసీం సముద్రోధుందృఢీఞ
కారనిజహృదయమ్ ॥ ౧౬౩ ॥ ష ॥ వైదేహీమసితేక్షణారఘువరస్తం
చాహాఁతీయంనతీవాణీమాదికపెరిమాంప్రతిభవంసాథ్వాంవిధాత్మం
కిల । పిత్రోల్లాఁకపితామహస్యమహతోశ్శ్రీరుక్తిణకృష్టయోరన్యో
న్యంమిళితేహృదీపరిణయేస్నేహదభూతాంతదా ॥ ౧౬౪ ॥ కృష్ణంకృ
ష్ణవయోధరంతటిదివప్రేష్టాద్యభీష్టాత్తజానంయుక్తాయదిహర్షవర్షము
దయేద్ద్యౌవాపుధివోర్నృణామ్ । ఏవంబంధుజనేమయూరనిచయే
స్మత్సత్సమూహారయోరోషాచ్చేద్యమమస్యతైవవరమిత్యస్మాన్

రుక్మీఖలః || ౧౬౫ || జ్ఞాత్వాభ్రాతురధమచింతనమిదంసాధ్వీభృశం
 దుమనాధైష్టిబ్రాహ్మణమాప్తమైకమనఘుర్మృష్టాంతికంప్రాహిణో
 త్ || ప్రాప్తస్సౌప్యనివారితోద్విజవరోద్వాప్తేన్ద్రుకదుకతందావగ
 కాంధృష్టాప్యకృష్ణమమందనమ్మదమగాద్ధన్యకటాక్షాచ్ఛ్రియః || ౧౬౬ ||
 బ్రహ్మణ్యదేవస్ససమీక్ష్యతంద్విజం నిజాసనాదాశ్వవరుహ్యాసాదరం |
 చకేహణాంపూణామనొరథోయథా సావ్త్తానమత్యంతముదోద్ది
 వోక్తసః || ౧౬౭ || తంభోజయి కాద్విజమాదరాత్ప్రభుస్సంవాహయన్
 తత్పుదమాత్మపాణినా | జగాదమగంత్యమిహగతఃకుతః కరోమి కిం
 వావదమేమహమతే || ౧౬౮ || ఏసంసమ్మృష్టవీయావదదళులవిదం
 తమ్మహమానుషంలే పద్మాంఘ్ర్యాశ్చంచరీకాయావతిజనమణీరుక్మి
 ణీభీష్టకన్యా | సమ్మృత్యుద్వాహకార్యేకలితనకలసంతంగళా మంగ
 లాంగీకించిద్విజ్ఞానమంతిరహస్తివవిభోపశ్యసందేశమస్యాః || ౧౬౯ ||
 గ || ఇతితత్సందేశవత్రికామతివిశయేనభగవత్కరారవిందే సమర్ప
 యతివిప్రేద్యై తస్మిన్భగవతి తాంసాదరంసంగృహ్య పునరపి తంవి
 ప్కమేవ నయతిసతి సోపిభగవదాజ్ఞయైవంవాచయతిస్త || ౧౭౦ ||

—పశ్చిచామరవృత్తమ్—

మనోభునామదాపహంమనోజ్ఞరూపమద్భుతం
 దృశాంవిశామహర్నిశంనవంసవంమహోత్సవమ్ |
 నిశమ్యతాపహరిణోగుణాంశ్చతావకావిభో
 విశత్యదామనామనాజ్ఞనొరమేత్వయీహమే || ౧ | ౧౭౧ ||
 సకావృణీతకన్యకాకులాంగనాకలావిదం
 కులాభిరామమాత్మనస్సమానసుందరంవరమ్ |
 తతావృతస్తవమేనమేపతిమయాహమర్పితా
 కృపానిధేకురుపీయాంముదైవమాంమనొరమామ్ || ౨ | ౧౭౨ ||
 యథాస్మగాలసన్నిభస్సప్తచేద్యవషమాం

రహస్తథానమేత్యతలనిహత్యచద్విహోద్యుతమ్ ।
 శ్వపివదేవతావకీలతవొన్ముఖింగృహణమాం
 మృగేంద్రభాగమహాత్మితౌసజమ్ముకశకథమ్ ॥ ౩ ॥ ౧౩౩ ॥
 నిగృహ్యతాన్దానబాంధవాన్నిశాంతరక్షితాన్వధూం
 కథంసముద్యహేయమిత్తుపైహినైవసంశయమ్ ।
 ఉపాయవిత్త్వమేవతేష్యహంస్త్రియాస్సుచాపలా
 దపాయశూన్యమద్యసంవదామ్యుపాయముత్తమమ్ ॥ ౪ ॥ ౧౩౪ ॥
 బహిఃపురాదవస్థితానిపెవితుంముదామ్బికాం
 పురావధూఃకరగృహదవశ్యమేతిసంభ్రమాల్ ।
 ఇయంతులస్యకథతికిలాద్యమాముపాగతా
 ముపెయివాత్త్వినమాహరప్రసహ్యతార్థ్యవత్సుధామ్ ॥ ౫ ॥ ౧౩౫ ॥
 యదస్మింపద్దపాంసవఃశివస్యశిష్యభూషణం
 భవప్రశాంతిశర్మదాః ॥ మహాషియోషితివ్యసూః ॥
 ప్రసాదమాశుతస్యతేలభేయనాద్యచేదహం
 త్యజామ్యసూక్ష్మశాన్తవృత్తైస్తవాస్తిజన్తజన్తని ॥ ౬ ॥ ౧౩౬ ॥
 ఇతిద్విజస్సపత్రికాంసరుక్తిణీసుముద్రికాం
 ముద్రేవవాచయజగజత్ప్రభుంభునప్రభమ్ ।
 తిటిన్తణిస్తురుక్తిణీయదోకులామ్బుధేర్మణే
 తవప్రియాగమంద్యుతందయానిధేద్యయాచతే ॥ ౭ ॥ ౧౩౭ ॥

౫ ॥ ఏనం భిష్మసుతానందేశమశేషంనిశమ్య హాషేణప్రహసన్
 ప్రగృహ్యచపాణినా పాణింవిప్రవర్యస్యప్రావౌచదేవంవాసుదేశః ॥
 ౧౩౮ ॥ ౮ ॥ మచ్చిత్రేయంనిశినలభతేకావపినిద్యాంద్విజేంద్రప్రేక్షా
 యద్యత్పరమదయితాతద్యదేవాహమస్మి । ఉద్వాహోమేప్రసభమధు
 నారుక్తిణాయోనరుద్ధస్తస్యాహం ద్యాకృమితిమథనాన్తత్ప్రియామాన

యామి || ౧౭౯ || X || ఏవంశంకల్పస్థినిధనంకల్ప శైవతత్వ ఏషే
 స్త్రీపురత స్తదేవ సారథీస త్తమస్య దాయకస్య ముఖమీక్షమాణై తది-
 గీతజ్ఞస్సోపి స్తేన్యసుగ్రీవమేఖుపుష్పవలాహకనావభిశ్శోశభ్యమా
 నైశ్చతుర్భిజ్జవభిరిజయశాలిభిర్వాజభిస్సయోజ్య మణిమయరథం
 స్యసావమినోమనోరథపరీపూరణాయ తూణామాసీయ తస్య జయా
 భిరామస్య రామానుజస్యనన్నిధౌసాంజలీస్సన్నద్ధః || ౧౮౦ || ప ||
 జ్ఞాత్వాకల్యాణతారాంశ్వశతిసరభనంచితయక్షుక్తి ణీంతామూరుహ్య
 న్యోండనంతంనరుచిరతురగంహయవేగాతివేగమ్ | సన్నద్ధం దారుకేణ
 ప్రచురమతిమతాక్షిప్రమారోప్యవిప్రంచైకస్యామెనిరాత్మ్యం రహసి
 హరిరయంప్రౌప్తవాంస్తాకవిదర్భాక్ || ౧౮౧ || X || తదనుసచ
 రాజవరైర్ద్విజవరైః పౌరవరైశ్చాపిమండితఃకుండినపతిః పుత్రస్నే
 హవశాచ్ఛిశుపాలామచైద్యాయ కన్యాప్రదానమాకలయితుమీద్యు
 క్తస్తదౌద్యాహసాధనాన్యశేషాణికారయిత్వా పురమపిచతుష్పథం
 చిత్రధ్వజపతాకాభిస్తారశైర్సగ్ధమాల్యాభరణైర్భూషితైస్త్రీపురు
 షైరవ్యలంకృత్య పితృదేవానపిసమభ్యర్చ్య విధాయచ విప్రభోజనం
 ప్రవాహికమంగళాయథాన్యాయనిర్వృతయిశుముపాకరమత్||౧౮౨||
 || ప || సుస్నాతామంగళాంగీమణిగణఖచితైర్భూషణైర్భాస్వరైస్తే
 ర్వస్త్రాభ్యామూతనాభ్యాంపరిమళకుసుమైర్భూషితాంభీష్టకన్యాః |
 చక్రమేంద్రైశ్శతంద్రైర్ద్విజవరచయఃకౌతుకాలంకృతాంతాంర
 త్నాథాయత్కటాక్షైస్సకలజగదిదంరక్ష్యతేబద్ధదీప్తైః || ౧౮౩ || చే
 దీశ్వరస్సోపినిజాత్మజస్యచైద్యస్యవైవాహికమంగళాని | ద్రాక్కార
 యిత్యాచతురంగస్తేన్యస్తేనాన్వితఃకుండినమావమోదాత్ || ౧౮౪ ||
 X || తదాఖలు || ౧౮౫ || ప || సాల్యస్సోపివిహారధస్సచజరానంధ
 స్తథాపాంశ్యకోవ్యస్యేదుర్మదదంతవక్రసహితాయద్ధాయబద్ధాయ

థాః । ఆజగ్నుశ్చ సహస్రశస్సరభసంయద్యాహ రెత్కన్య కాంకృష్టస్తం
 వినివార్యదైద్యమథునాతాం నెతుమేవోద్యతాః ॥ ౧౮౮ ॥ శ్మశ్వాశ
 తుదయోద్యమంస్వమనుజంచేకాకింకుండినంప్రాప్తం హర్తముదా
 రభీష్టతనయాంచేద్యాయవాచార్పితామ్ । అస్తాకంకలహోభవెదితిబ
 లానిశ్శంకమాశంకితోభ్రాతుఃప్రీతిచికిషయా దుతమగాత్రైస్సాన్వి
 నితస్తాంపురిమ్ ॥ ౧౮౯ ॥ ౫ ॥ అథ సాపిభీష్టకన్య కా కృష్టాగమన
 మేవనిరిక్షమాణాబ్రాహ్మణమప్యనిరిక్షమాణా సతమణికిమేవమహాహ
 మమోద్వాహోయామత్రియాంతరితపవనాద్యాపివశ్యామి పద్మాక్షం
 పృశ్నితజనరక్షణైకదీక్షకమపివాజగుస్సితమవాస్తవందోషమారోప్య
 మత్పాణిగ్రహణాదముస్యమనఃకిమువానివతితలమందభాగ్యాయా
 మమమనోరథసమథానేనిరుద్యమఃకిముమహాసనుగృహోదైవస్యనా
 పిసుముఖిపార్వతీప్రసాదాన్ముఖికింకరొమికింకర్యహ మచ్యుతస్యచ
 రణమెవశరణమితి నిమీలితనెత్రపద్మా, నిభ్యాయంతితదైవవామోరు
 భుజనేత్రపరిస్పందనం పరివశ్యంతినిమిత్తజ్జితయానసర్వజ్ఞస్సర్వేశ్వర
 స్సమాగతవవతి సంవిదంతినద్యస్సముదితానందాశ్శుమరందతుండిల
 నయనారవిందాబధూవ ॥ ౧౯౦ ॥ ఘోర్యాగమంప్రవదతోద్విజవా
 తపోతాత్ బోత్ఫుల్లహృత్సరసిజాభవదేవదేవీ । అస్తేప్రియంనహి
 విలూక్యచదాతుమన్యత్రద్విప్రపాదమనమద్విషయేనసాధ్వీ ॥ ౧౯౧ ॥
 ఉద్వాహపెక్షణార్థానబలముపగతం కృష్ణమభ్యేత్యతూణకౌభీ
 ష్టోసామూర్యఘోషేరపిద శుభతరై ర్యస్తుభిర్నిస్తులైస్తేః । ముక్తా
 హరైరనేత్రేః పరిమళగుసుమై ర్దివ్యపీతామ్బరాద్యైర్జామాతుః
 పూజనాహోరవ మహితతరైఃపూజయామాసమోదాత్ ॥ ౧౯౨ ॥
 ౧౯౨ ॥ విదభజాగప్రాప్తమవేత్యకృష్ణం వక్రభ్రువస్తస్య ముఖా
 రవిందమ్ । పీతావృక్షిభిర్భీష్టసుతార్హతిమం తామవ్యయంచేత్సినజ్జ్

ఘోరైఃకృష్ణస్సూర్యశ్చ

ప్రహృష్టాః ॥ ౧౯౩ ॥ యద్యస్తి నశించనపూర్వపుణ్యం తెనైవతు
 హ్యోయముదారకృష్ణః । దాగ్రక్తిణీపాణిమనస్వలభ్యం గృహ్యతు
 పుష్టాతుజగత్సమస్తమ్ ॥ ౧౯౪ ॥ ఏవంవదంతీమవైదభవనితాసుఖే
 ష్మసుతేయమంతఃపురాత్పృష్టాయపద్యామేవమాత్మభివృద్ధద్విజ
 నధూభిస్సఖిభిఃపరివారితారక్షితా చ రాజభ్రేరనేకైరుద్యతాయుధై
 మ్మౌదంగశంఖతూర్యాదిమంగళనినాదైర్నానాపహరైస్సమంగ్యం
 ధనస్త్రాభరణైరంబికాలయమభిగమ్యతామభివంద్యసమభ్యర్చ్య చభగ
 వానరవిండలోచనోచ్యుతవీవపగ్మహ్నియాత్పాణింమమేతి పాగ్రధా
 యమానానవరత్నముద్రికోపశోభినాపాణినాపాణింబ్రాహ్మణ్యైః పృ
 గ్మహ్యపునరపిపద్యామేవదేవాలయాన్నిష్క్రమ్యమందంమందం
 బాహ్యంకణమాజగామ మనసివిచిత్ర్యాచ్యులించరణారవిండమేవ దేవ
 దేవాభివంద్యమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ తాందేవీందేవమాయామివసకలజగన్తా
 హిసీమానినీనామవ్యంభోజాయతాక్షీంసలసితమణిం చద్రవత్సు
 ద్దరాసామ్ । శ్యామాంశౌణాయమానద్విజమణినిచయం చారుబిం
 బాధరాధ్యాం విభాజద్రత్నకాంచీరుచిరకటితటాం పీతవస్త్రాజ్వలాం
 గీమ్ ॥ ౧౯౬ ॥ శింజన్నుపురధామకౌభితపదాపగ్నంపదతీమంగుళి
 ప్రాంతాత్సరితకుంతలాంవృతిపదందివైరపాంక్షైర్నిజైః । వశ్యం
 తింక్షితిపనిజానుపగతాన్సంవిన్వతీమచ్యుతం దృష్ట్వాపరాజచయానిపే
 తురసనౌముద్ధారభేభ్యఃక్షణాత్ ॥ ౧౯౭ ॥ రాజ్ఞస్తాపతితాభురగపృ
 ణమతాభక్తైస్సమత్వాస్వయంలోకానాం జనీమనౌజజననీయాత్రా
 చ్చలెనాగతా । సాంకౌభాశతపత్రినేత్రవిషయాకతుంసయత్నా
 దృశాః । శౌరేలోకనతస్సుఖంకలయతీకాంతాననాకామినీ ॥ ౧౯౮ ॥
 కృష్ణస్తామవలొక్యభీష్మతనయాంసంపశ్యతాంతద్విషం ప్రాప్తస్తత్ర
 జవాజ్ఞహరసయథాధీరస్సువణస్సుధామ్ । ఆరోప్యాధరథం మనో
 రథవతిందిన్యస్సుక్షణధ్వజం మత్వాతాంశ్చత్పణాయరాజనిచయా

రామాభిరామోయయా ॥ ౧౯౯ ॥ ఏవంస్వాభిభవంయశఃక్షయక
రంద్యప్రాసహఃశత్రవో రాజానామగధాధిపప్రభృతయోహహహతం
నోయశః ॥ గౌపనాల్పతరణసాధుబలినామిత్యద్రవంతోహరిం రా
మాద్యేర్యధియాదవైర్వినిహతాశ్శేషాయుష్యప్రీడితాః ॥ ౨౦౦ ॥ ప్రో
చుస్తేతుపరాజితాయదువరైస్సంప్రాప్యచేద్యంతదా ॥ కొచంతంచహ్య
తస్యదారమివతంభోభోశువంసంత్యజ ॥ ధీరాత్మశశిశుపాలతెక్వను
గతంస్తేర్ధ్యంనజానాసికిం జేవానాంసుఖదుఃఖయోరనుభవఃకమాను
సారఃఖలు ॥ ౨౦౧ ॥ యోషిద్దారుమయానటేనపటునాస్తేర్వరంయథా
జాత్యతే జేవోపిప్రభుణాతథాభగవతాసర్వేశ్వరేణానిశమ్ ॥ వింశత్యా
తిస్యభిర్నిరుధ్యమధురామక్షోహిణీభిర్బలైః కృష్ణాత్సప్తదశాదనే
వ్వపిజితశ్శోచామికింవావిభో ॥ ౨౦౨ ॥ ఏవంజరాసుధప్రభృతిభి
రాజభిః ప్రబోధితాశ్చైవద్యోదయోహతశేషానిరాశాః స్వస్వపురమే
వనిజః ॥ ౨౦౩ ॥ సకృష్టవైరీరుక్మీతుస్వస్వనూరాక్షసాద్వాహ
మసహమానశ్శృణ్వతాం సర్వభూభుజామహమహత్వేహమత్స్వను
కౌరమచ్యుతమప్రమోచ్యచతామపి యక్తిణీశప్రవెత్సామి కుండిన
మితిప్రతిజ్ఞాయతత్తేణమక్షోహిణ్యాసంవృతః ప్రాణహరిణం మృత్యు
మివకబంధః కృష్ణంష్టప్రతపివహరాదన్వధావత ॥ ౨౦౪ ॥ ముష్టకృ
ష్టవధూంకవ్యయాస్యసిఖలాద్యావచ్ఛయాథాహతోమగ్నాబైర్బువితా
వదెవభగినీమత్సృజ్యగచ్ఛదుగ్రీతమ్ ॥ సంజలైర్వనమముంజఘాతవిశి
తైఃకృష్ణంసకృష్టోపేదచ్ఛిత్వాతదగ్రచాపసారధిహయాఽఖడ్గంకరే
ణాగ్రహీత్ ॥ ౨౦౫ ॥ కృష్ణంఖడ్గధరంశిశామ్యకుపితం భ్రాతుర్వదై
కొద్యమం భర్తాఽంసరయంప్రణమ్యకరుణం ప్రోవాచతంద్రక్తిణీహం
తుంనాహౌసినాథరుక్తిణమిమంమద్భ్రాతరందుమేదంకారుణ్యాం
బునిధేక్షుమస్వనిఖిలం కల్యాణకాలాధునా ॥ ౨౦౬ ॥ ఇత్థంతాంభయ
విహ్వలాంకరుణయాసంపీక్ష్యరామానుజస్తంసంహృత్సనరుక్తిణంభుజ

యగంబధాన్వంశుకైనద్యుతమ్ । ఖడ్గేనాధవిరూపమేనమకరోత్సశ్శ్రే
 శ్శుకైశంవపకౌ పూర్వం శూర్పనఖామివాక్రమగుణగామా సరా
 మానుజః ॥ ౨౦౭ ॥ తావదేవయదుప్రపిరాఃపరస్తేస్యమశేషంసంమ
 దయంతోద్విపేంద్రాఃపద్మినీమివపద్మాక్షపదపద్మాంతికముపెత్త్యవి
 రూపిణంగతప్రాణమివరుక్మిణంనిరీక్షమాణౌః సస్థితముఖాబభూవుః
 ॥ ౨౦౮ ॥ సనంకషణస్త్తరణయాప్రవిముచ్యతస్యభుజబంధనంయదు
 నందనమెవంవ్యాజహర ॥ ౨౦౯ ॥ కృష్ణత్వయావిరచితాద్య విరూప
 రూపమానక్షతిమకరణమెవహిమానినాస్య । బంధోర్వధాహాన్యజిన
 స్యవధోనసాధుః సాధోన్వయంస్యవృజినేనహతాయతాసౌ ॥ ౨౧౦ ॥
 ధమోయంక్షత్రియాణాంస్యవరతనయేనిమితోబ్రహ్మజ్ఞైవ భా
 తాపి భ్రాతరంనిష్కరుణమిహరణేసాధుహన్యాదమిత్రమ్ । భ్రాతృరైవ
 రూప్యచింతాంత్యజజగతిజనస్సవస్వకర్తానురూపమ్ । భుక్తైరుఖం
 గుఖంవాసతితవరమణాన్దేవనిద్యోహికృష్ణః ॥ ౨౧౧ ॥ ఏవమాశ్వా
 సితాయాంరామేణరుక్మిణీదేవ్యాం దేవహతకస్సరుక్మీన్యకృతో వి
 రూపకరణం మనోరథచూరణంమరణోపమమాత్మప్రతిజ్ఞాభంగంచసం
 చింత్యసంచిత్యనిస్తేజస్కముఖాంబుజాభోజకటంనామపురం ప్రవిశ్య
 తత్రైవచిరమువాస ॥ ౨౧౨ ॥ బ్రహ్మైలంకృతదివ్యమంగళతసరివ్యు
 ద్యుతోవారిదో వషణంలొకహితాయవషణతియథాహాషణివగర్వక
 సతామ్ । కృష్ణః ప్రాప్యపురీంపరంసురపురీగర్వావహంతీంభృశంసం
 తోషంసమవాపతాంస్యవసుతాముద్వాహ్యచివ్యోత్సవే ॥ ౨౧౩ ॥
 ఖ్యాతఃకామఇతిక్షితౌక్షితిపతేశ్రీవాసుదేవాంశతో దగ్ధస్త్ర్యంబక
 లూచనేనసమభూద్యోనంగసంజ్ఞఃపురా ॥ శ్రీకృష్ణాదధునానవీవస
 మభూత్సోందర్యసాంద్రాంగకౌ రుక్మిణ్యామఖిలేకుణ్డైఃపితృసమగ్గ
 ప్రద్యుమ్ననామామహా ॥ ౨౧౪ ॥ మత్స్వాతోకమనిదశంనిజరి
 పురూషానుయస్సౌబరౌ హృతావక్షిప్యవయోనిధౌగృహమగాత్తని

జగారమృతమ్ । మత్స్యకశ్చిదసౌహృతోప్యసిమిషేరనైస్సమం
 ధీవరై స్తేర్నితోధచశంబరంసమనయ త్తంసాపిసూదాంస్తదా॥౨౦౫
 సీత్వాతేపిమహానసంఘషమము శస్త్రేగ్రకృంతంస్తదా దృష్టావసుండ
 రమభకంకంతుదరేమాయావతించానయన్ । ఉచేతామతిశక్తితాంసు
 రమునివృత్తాంతమెతచ్ఛిశోస్సంసాపిచకామమాత్తరమణం మత్స్యై
 నమత్యుత్సుకా ॥ ౨౦౬ ॥ ఇత్థమేవరతిమామాయావతీయమాత్తనఃప
 త్యురనంగస్యపునరంగసముత్ప్రత్తింసమీక్షమాణా సంప్రత్య ముంకామ
 మేవమస్యమానామోదమానమానసాసాధ్వీశంబరేణనజ్ఞాతనారదోక్తాన
 ససూపౌదనసాధనేస్సంరక్షయేతినిరూపితాతథైవాచరంతీత స్తిన్నభక
 ఏవానుకలంకామనుఖమనుబుధూమర్నిరీక్షతేస్త॥౨౦౭॥ఆరూఢస్తారు
 ణ్యంకాష్ట్యేకాతేననాతిదీఘేణ । అత్యంతమంగనానాం మోహం
 ప్రదదౌన్వసుండరాంగేణ ॥ ౨౦౮॥ రతిరపిసౌరతభావైహాస్తేప్రీ
 డావలోకనైస్సతతమ్ । ఆజానుబాహుమభజత్పతిమిమమబ్జాయలెక్ష
 ణంకాష్ట్యేమ్ ॥ ౨౦౯ ॥ తామాహవిస్థితోసామాతుభావంత్య మ
 ద్యసంత్యజ్య । ఆహహాకిమేతన్నాతమహ్యందశయసికామినీభావం
 ౨౧౦॥ సాపిస స్థితంప్రత్యువాచతమేవమతిరుచిరమ్॥ ౨౧౧ ॥ ప ॥జా
 తౌస్యద్యుతతనయఃకామస్తవకామినీరతిశ్చాహమ్ । సురమునిరవదత్త
 న్నేతవమత్స్యోదరనివేశంవాధౌ ॥ ౨౧౨॥ తస్మాత్త్వంజహిశంబరా
 సురమిమంమాయావిదందుమదం యస్మాంతోకమనిదేశంసమహా
 రచ్చిత్తైవచాంభోనిధౌ । ఉక్త్వేవంప్రదదౌవిమోహకమహామాయాం
 చమాయావతీ విద్యామన్యసుదుర్లభాంసరభసంకాంతాయకామాత్మ
 నే ॥ ౨౧౩ ॥ ప్రద్యుమ్నస్తీక్షణధామాద్యమణిరవరణరాక్షసియోమ
 హత్తామాయాంతామెవలబ్ధావసరిపుముపగతశ్శంబరింసంభ్రమేణ । శ
 స్త్రేగ్రస్త్రేస్సుతీత్యై రపిపుథుగదయామాయయాచాపియోభావచ్ఛితా
 తస్యోత్తమాంగంసురవరకు సుమైస్సాధుసంకీర్తమాణః ॥ ౨౧౪॥ ఏవం

విజయాభి రామః కామోయంప్రద్యమ్న నామానిజరమణ్యోరత్యామో
యావత్సభిధానయాతయాతటి తేవతటిద్వాక్ తదాత్సవీవవిహాయసా
నకలనుకృతదావరకాం దావరకాము పెత్యతదంతఃపురవరంపద్మలూచన
లలనాశతసంకులంసమనీయత ॥ ౨౨౫ ॥ మేఘశ్యామమనఘఃపీత వ
సనంపద్మాస్యమభ్యేక్షణం కాష్ఠీశ్యోష్ణమవెత్యలజ్జితమామోహాన్ని
లీయన్ప్రియః । వైలక్షణ్యలవా త్తదంతికమయుమత్వైవ కృష్ణైతరం
మాతాతస్యతుసంస్మృత స్తస్యగాద్రాగ్నక్తిణీవిస్తీతా ॥ ౨౨౬ ॥ కో
యంషరకతకాంతిఃకొస్తుభమివకలశాణఃవఃకుక్షౌ । కావాదధారసు
భగామగళతసుమేనమంగనానంగమ్ ॥ ౨౨౭ ॥ శిశువప్య నిదఃకౌ
మేహంతాపహృతౌదురాత్మనాకేన । యదిజీవేదపిసస్యాదమునాన
దృశోనితాంతసౌందర్యాత్ ॥ ౨౨౮ ॥ అవయవస్థౌందర్యేణస్వరహా
సాకారగమనగామ్భిరైః । కథమమునాసంప్రాప్తం సారూప్యం
శౌక్లఙ్గధన్వనోస్తాకమ్ ॥ ౨౨౯ ॥ అయమివసవీవనూనం యోమేగ
ర్భోదితౌభకఃపూర్వమ్ । వామస్సురశిచబాహుస్సేహదస్తిక్
స్మృత స్తనోపిమమ్ ॥ ౨౩౦ ॥ వీనుభీష్తసుతాయాంస్వాభకఇతిమీ
మాంసమానాయాంయావదైవకీసుతోపిదేవక్యానకదుందుభ్యా మభ్యే
త్యభగవానవిజ్ఞాతాథాన్యదరీదృశ్యమానస్తావదైవదేవషీరాగత్య స
ర్వమపిశంభరాహరణౌదికమావేదయామాన ॥ ౨౩౧ ॥ శృత్యాత్పర్య
మిదంమహద్వ్యవతయస్సర్వాత్పభైష్టితథా దేవక్యానకదుందుభిప్ర
భృతయోప్యామోదమాపేదిరె । కాష్ఠీశ్యోష్ణసమంవిలాక్య హృద
యేసాధోవ్యపిమోహాదీతాః సమోహాహుదనేస్తృతేపికిముత ప్ర
త్యక్షవీవాధునా ॥ ౨౩౨ ॥ తదను ॥ ౨౩౩ ॥ కృష్ణాయాత్తసుతాం
ఘనమంతకమణిచాదాన్తునాసాద్యమం సత్రాజిత్కృతకిల్బియోభగ
వతీశ్యాకణ్యకసంపృష్టవాక్ రాజషీఃఋషిస త్తమంసవిదధేకృష్ణస్య
కింకిల్బవం । ప్రాప్తస్తేనకథంస్యమంతకమణికిదృక్ప్రభావోప్యసా

॥ ౨౩౪ ॥ సోపిప్రాహమహిపతేనృపతయోభక్తాయన త్రాజితే హ్వై
 ణమ్యమణీస్సృమంతకమణిప్రాదాత్పరూపేమతః । లంఘిత్యైవగ
 తేయథాదినమణిర్విభ్రాజమానస్సప్తయం సజ్జాతస్సతురోజసాఖిల జనై
 ర్భృజేజవాద్ధావరకామ్ ॥ ౨౩౫ ॥ మూరాత్రస్యదలేజసాపురజవన్సం
 త్సుణ్ణదృష్టిస్తదా భ్రాజద్భాస్కరశంకయాప్రియసైరత్రైముఖాదీ
 వ్యతే । కృష్ణాయవృశశంససాంజలిహోత్రం క్షిణీనాయక సాన్విమిక్
 సేవితుమాగతాత్రభవతఃపాదాంబుజంభానుమాన్ ॥ ౨౩౬ ॥ ఏవం
 భ్రాంతభాషితంనిశమ్యహృషీకేశేప్రహస్యచనాసాసవితా సత్రాజి
 ల్ నృమంతకమణినైవసముజ్వలతీతికథయతిసాపిసత్రాజత్సప్తగృహం
 పరివిశ్యవిప్రైస్తంమణిదేవసదనమసీనయత్ ॥ ౨౩౭ ॥ * దినేనీచ్యే
 షసువణభారానప్తేమణిస్సాగ్ధుదదాత్యుదారః । యత్రార్చితా
 సానహిసంతిమాయా దుభిక్షరోగాద్యశుభాని తత్ర ॥ ౨౩౮ ॥
 సత్రాజిద్యదుభూభృతే మణిమిమంనాదాదపిప్రాధితః పాశ్శక్తు
 యైవసురదుర్జాధిపితలైః హవ్యభక్తిష్టోభుః । భృత్వాతంమణిమే
 కదాస్యసహజప్రాగాత్ప్రసేనాహయం పాగ్రూఢోమృగయర్ష
 సంమృగవతిస్తంసాశ్వమేవాహనత్ ॥ ౨౩౯ ॥ తంహతాప్తమృగరా
 త్పుగృహ్యచమణిప్రాప్తేప్రవేగాద్గుహంహతాత్వతఃచసజాంబవాన్
 సమనయత్పుత్రంమణిక్రీడితుమ్ । సత్రాజిన్మణిభూషితంస్వసహజం
 శుత్రాపినాలోక్యతం కృష్ణైవహతస్సత్కృత్యమనుతామందంసమహా
 ముధా ॥ ౨౪౦ ॥ కణైఃకణైఃజపంస్తత్పురమనృతవచస్సర్వపౌరాస్స
 శజ్జాః సాన్వత్తన్యారోపితస్యదుగ్రతమవయశసఃక్షాలనాథానకృష్ణక
 ప్రాప్తఃపౌరైరనేకైర్బ్రహ్మవిహారిణాంసంపూతంతంప్రసేసం సాశ్వం

* చతుర్భిషిహిభిగుణంజమ్ । గుంజాపంచవణం వణ్ణానప్తాధర
 ణమ్ । ధరణాప్తాదకషణమ్ । కషాంశ్చతురంపలం । తులాంపలశతం
 ప్రాహు । భారస్యాద్వింశతిస్తూలా । యరదుమణాచిల్లరేతగుత్తై

సింహాంచముఖాహతమథబుబుధేత త్తదంతై ర్విశజ్జః ॥ ౨౪౧ ॥ అ
 థథగవాంస్తత్రతత్రవిచిన్వక్ కించిత్కండరహంధకారావృతం విలో
 క్య విన్యస్యబహిరేవపౌరాన్వయమేకవినవిగాహ్యవిలవిపులవిపు
 లభయంకరేదాలకక్రీడనకీకృతం తంమణివరమవలూకయన్నపహతున్
 కామస్తదర్శకాంతికవినతూష్టిమవతధే ॥ ౨౪౨ ॥ తందృష్ట్యాద్వాగ
 పూర్వంనరమతిచకితాసాధుచుక్కోశధాత్రీ కోపాచ్ఛుత్రైవతదభ్యద్ర
 వదతిరథసాజామ్బవానమ్బుజాక్షమ్ । రామంస్వసాస్వామినంతం కథమ
 పినవిదకకృష్ణమేవావతీర్ణం చక్రే తెనేవయుద్ధంగురమదృషదసిభిర్బు
 ష్టినాచాపిదోర్భాన్యమ్ ॥ ౨౪౩ ॥ అవిశ్రమమహర్నిశంనమరమష్టభి
 ర్వింశతే ర్ధినైస్సహరిణావృధాద్వ్యధితవవముఖాధిపః । పృథగ్నని
 భలాంగకఃకరిణముష్టినిష్పాదనైర్వైరైరశనిసన్నిభైస్తదనుసాంజలిస్సం
 జగౌ ॥ ౨౪౪ ॥ ఈషద్రోషతపివయస్యజలధిస్సభౌదదౌపద్ధతిం
 సంక్షుబ్ధస్సతిమింగిలాద్యనిమిషాయేనాత్ర సేతుః కృతః । లజ్జా
 వహ్నుశ్రసీకృతావినిహతః పజ్జూన్యననస్సానుజౌ మన్యేత్సామిహ
 మైధిలీప్రియతమం రామంతమేవపృథో ॥ ౨౪౫ ॥ ఇత్యాత్మాశంస్వ
 సాస్వామినంజానంతంజాంబవంతంసాంబుజలౌచనౌభిమృశ్యా భయకారి
 ణాపాణినాకరుణయైవంబభాణ ॥ ౨౪౬ ॥ ప్రాప్త్యై స్తవహంబిలమిదం
 నిఖతైశ్చపౌరైర్దావ్రితిస్థితైర్దణిమిమంమృగయన్వనే స్థిక్ । మి
 థ్యావవాదదహనస్తవధునావ్యశాంతః పశ్యంతియత్పురజనాస్తవవశ్య
 మేనమ్ ॥ ౨౪౭ ॥ ఇత్యుక్తోజామ్బవాంస్తన్దణిమపితనుజాంజామ్బవ
 త్యాఖ్యకన్యాం పౌదాత్మస్త్రాస్త్రాయహృష్టోమనసిరఘువం మనస్యమా
 నౌహాణార్థమ్ । ఏషంసంపూజితోసౌపరమపదమధోజామ్బవత్యా
 భిరామౌరామౌః రామానుజస్యకస్యమనయదధునాజామ్బవస్తంమ
 హాస్తమ్ ॥ ౨౪౮ ॥ తెతుపౌరాస్తత్రదావదశదినానిస్థితావపిబిలం పృ

విష్టస్యకృష్ణస్య పురస్కారమునాలోక్య దుఃఖితాః పురం ప్రయా
తాః ప్రాచీనచన్నచ్యుతస్య బిలపగవేశసమనిగమంచ తతా దేవ
కానకదుందుభిప్రభృతయశ్యులైవ తద్భింతాదంతురితాంతరాఃకృష్ణో
జలబ్ధయో దేవీం దుగ్ధాముపతస్తుః ॥ ౨౪౭ ॥ ప ॥ ఆగాతదేవన
హదారమణిస్సకృష్ణోహృష్టాజనాన్ప్రకలయన్మవతేన్సభాయాం
సతాజితేమణిమదాత్సముదీర్యతస్య ప్రాప్తింప్రసేననిధనందమృగాధి
పేన ॥ ౨౪౮ ॥ సత్రాజిత్సతులజ్జితా గృహమగాద్వేగాద్భ్రమీతాన్వి
మణింకృష్టేకల్పితదుర్యశాన్సమభవంనింద్యాన్పథాభూతతే । కింకృతాన్వి
వృజనంసమాజ్ఞాతమిదంసద్మాజ్ఞాయేయం కథంప్రాలోచ్యేతినిజాత్తజా
మపిమణింకృష్టాయహృష్టోదదా ॥ ౨౪౯ ॥ తాంశీలరూపసుగుణైర
భిరామరామాముదావహ్యశాస్త్రవిధినైవససత్సభామామ్ । సత్రాజి
తంసమవదదగమయాభిరామోనేచ్ఛామ్యహమణిమముంస్యసతేతిహ
హమ్ ॥ ౨౫౦ ॥ గ ॥ అథ బిలదాన్రేణపాండవాజతుగృహన్ని
గతాన్ సర్వజ్ఞేవిజ్ఞాయాపి ఉంత్యాసమం దద్ధాప్రానాకణ్యో భగవ
తీససంకషణైకృష్టే సప్తకులూచితవ్యవహారేణ హస్తినపురమాలోక్య
విదురం భృతరాష్ట్రగంగాంధారీం భీష్మంహ్యౌణంచవిలోక్య తైస్సమం
సమానగుణితే తదంతరంలబ్ధాన్ సత్రాజితామణిః కస్తాన్నాగృహ్యతక
నానీరత్నమస్తభ్యం సంప్రతిశ్శుత్య కృష్ణాయకస్తాద్దదా మృత్యుముపే
తం న్వభ్యాతరంప్రసేనం కస్తాత్సత్రాజిన్నాన్వయాదితిచాకూరకృత
వర్తానౌ శతధన్వానమప్యచ్ఛతామ్ ॥ ౨౫౧ ॥ సౌప్యనత్తమస్తాభ్యా
మేవం భిన్నమతిఃకుమతిశ్యయానం సత్రాజితంసంహృత్య స్త్రీమస
జ్క్రందమానాసుతం మణిమదాయ పలాయమానోబభూవ ॥ ౨౫౨ ॥
తదా సత్సభామాపితరంసంహృతమాలోక్య భృశంశుచాన్దితా విల
ప్యతలప్రోషితస్రాణం తైలదోణ్యం వినయస్య సహస్రేవ సప్తప్రా
ణనాథాయ నివేదయితుంహస్తినాపురమవిదత్ ॥ ౨౫౩ ॥ తావపిరా

మకృష్టౌ నరలూకకృత్యమనుసృత్య సత్రాజిటోమరణకారణశ్రవణేన
సముదీణః శోకాశ్రులూచనావధూతామ్ || ౨౫౪ || తద్దేవససత్యభా
మం సరామం మాధవమముమనుగతోద్యమం హంతుమేనసో నిదా
నమాత్తానమితి విజ్ఞాయ శతధన్వా భృశం భీతోనిజాసు పరిరిక్తయాన
హాయకర్తణ్యకూరకృతవర్తాణౌ యాచమానోఽపితాభ్యాం విచితకృష్ణః
ప్రభావాభ్యాం ప్రత్యాఖ్యాతోమణిమిమమకూరేవిన్యన్య సరయమ
శ్వమారుహ్య శతయోజనమత్యద్రవో || ౨౫౫ || న || ఆరుహ్యధరధం
జనాదకనబలౌతావన్వయాతామిమంభీతస్సోపిహాయంవిహాయ పతితం
పద్భామధావత్పథి | కృష్ణస్తస్యశివోనికృత్యతరసాచక్రేణతస్యాంశు
కే నాలోక్తైవమణినిజాగ్నిజమథావాదీద్ధతౌసావృధా || ౨౫౬ ||
తంప్రాహరామశ్యతధన్వనామణిఃకస్త్రిపరస్త్రినిహితోభవేదయమ్
వ్రజాంజనాన్వేష్టుమముంమహామలైవైదేహమిచ్ఛామి వితాకితుం ప్రి
యమ్ || ౨౫౭ || X || అధకృష్ణోదావరకామేత్య నిధనం శతధన్వనో
మణేరప్రాప్తించనివేద్య సత్యభామాయై సాంపరామికాః క్రియాః
పితుస్తస్యాఃసత్రాజితస్సంహృతస్యసుహృద్భిః కారయామాస || ౨౫౮ ||
తావప్యకూరకృతవర్తాణౌ శతధన్వనధం నిశమ్య విస్మయదావరకాం
క్వాప్యపలాయతామ్ || ౨౫౯ || ప || ఆనంస్తదాదైవికభౌతికాశ్చ
శారీరకామానసికాశ్చతాపాః | కృష్ణైస్థితేమూలమజానతాంతదక్రూర
విశ్లేషతఇత్యభూద్ధిః || ౨౬౦ || కాశీదేశేష్వనషేషస్వధ నిజతనయా
గాంధిని కాశీరాజాద్యస్తాన్స్తౌతాశ్వఫలక్రంతతఇహజలముగ్ధావిధారాం
వనవన | తస్యాంజాతామహాత్మాద్భుతతరమహిమా క్రూరవిషౌస్తియ
త్యకూరస్తావౌసతత్యక్వభవతిచమహావగ్రహాద్యగ్రరోగః || ౨౬౧ ||
ఏవంవృద్ధావదంతిప్రతిపదమధునానైవతత్కూరణంసాన్యో దుష్టారిష్టో
దయోయంమణివరవిరహాదిత్యమన్యంతకచిత్ | సర్వం మిత్రైవకృష్ణా
జ్జగదుదయలయోపాలనంచప్రజానామిష్టాన్తేచ దుఃఖం సుఖమపిచభ

చేదిత్యవోచకాయమిన్యః ॥ ౨౬౨ ॥ లీలామానుషవీషవిశ్వరవణః కృ
ష్టోనిశమ్యేద్యశీంపుద్ధానాంగిరమాశు దూతనివశ్రౌరకూరమాశాయ్య
చ । సంపూజ్యేషమువాచసన్నితమునోజానామ్యహం ప్రాక్త్వయి
న్యస్తాసౌశతధన్వనామణిరితిత్వయ్యోవతిష్ఠత్వసౌ ॥ ౨౬౩ ॥ సత్రాజి
ద్దుహీతుస్సుతామణిమిమంగృహ్యత్వవశ్యేనయాద్యస్తాత్సయిమపుత్ర
వాన్ నదసితంతస్వంసత్యవాద్దర్శయ । బుధునాంచమమాగ్నిజన్యమణి
నానేనైవమయ్యుద్భవేద్విశ్వాసోభవతాన్తమాపయశసస్సమ్నాజనం న
జ్జనేః ॥ ౨౬౪ ॥ ౫ ॥ ఏవంసామతోహృదయస్పర్శిభిర్వాక్తైరైవప
రవశశ్యేఫలతనయోయమక్రూరోనిజవాససాచ్ఛన్నం ఛాయారవణ
శచ్ఛాయం న్యమంతకమణిం తత్క్షణమాదాయ సదసికృష్టార్పణం విత
తాన ॥ ౨౬౫ ॥ కృష్ణోపి తంతదైవదర్శయన్జ్ఞాతిభ్యస్తేనైవాత్మనా
రజోవిమృజ్యభూయస్తస్మై ప్రత్యర్పయామాన ॥ ౨౬౬ ॥ ***

ప ॥ ఏతద్భగవతఃస్యమంతకమణైరాఖ్యానమత్యద్భుతం విష్టోర్వి
ర్యసమంచితంసురుచిరంమాంగళ్యమిష్టప్రదమ్ । సర్వారిష్టనివారణంభ
యహారంయోనుస్త రేహామదాదుష్కర్తృప్రవిముచ్యతేచ సమయ
త్యంలేసకాంతశ్రియః ॥ ౨౬౭ ॥ ఇంద్రప్రస్థమధైకదాపియతమాన్
పాండోస్సుతాన్ పేక్షితుంప్రాప్తంభక్తవరాయణం సకరుణకృష్ణం
సకృష్ణస్తదా । గాంఢీవాక్షయసాయకాయధవరైస్సంశోభితం స్యంద
నంనీతాన్వలెనకపిధ్వజోవనమగాదాఖటనాథణంముదా ॥ ౨౬౮ ॥ తౌ
కృష్ణౌమృగయూమృగాన్ బహువిధాన్ మేధ్యాన్ సమావిధ్యతాన్ క
ర్తార్థాన్ నిజకింకరైరనయతాంధర్మాత్మజాతంజవాత్ । భీభత్సుస్తస్మై
షిశస్సమేత్యయమునాంపీతాన్విజలంనిర్మలంతలైకాంకమనీయకాంతిల
తామగ్రాయక్మన్యకామ్ ॥ ౨౬౯ ॥ కల్యాణిత్యమిహత్యగ్రిష్టసికు
తాకస్యాసికిన్నామతేమనేత్యాన్వంపతికాక్షిణీయదితథామూర్హితుద్
ర్యాజుఃసః । పోక్తస్సాపితయాసుతాస్త్రినివితర్న్విష్టుంవినాన్లగ్నా

నన్యజాతుస్యజేవసామియమునాతిధాత్తకాళింద్యహమ్ || ౨౦ || ౫ ||

అనైతన్నివెదయతి కేశవాయగుడాకేశే సాపితామారోప్యరథం ధర్మ
జాతముపైత్యతత్రసాధానాం విశ్వకర్తృణాం విచిత్రతరం పరమాద్భు
తం పురమారచయ్య తస్మిన్ కంచితక్రాలనివసన్వాఖండలస్యఖాండ
వర్ణనామమహద్వనం ధనంజయాయధనంజయేనదాపయితుమిచ్ఛన్సన్
యం తస్యసారధిర్భూవ | ౨౦ | సంతృప్తస్సధనంజయస్సమనయ
త్వాథంఘనస్సన్దనంశేష్తాశ్వాంశ్చనిషంగమక్షయశరంసమాప్య
భేద్యంమృధే | దివ్యాంసాపినభాంమయస్సమనృజద్వజ్జేస్తదామో
చితఃప్రజ్ఞాదృష్టిభువోజలస్థలమతిభ్యాంతిశ్చయస్యామభూత్ | ౨౧ |
కాళిందీమతినంభమైర్నిజపురీంసీత్యాపయేమేహరి శ్చానంతీపురభూ
భృతౌశ్చభగినీంవిందానువిందాభ్యయోః | సప్తస్మిన్నస్తమనారథా
మతితరాంతాంమిత్రవిందాంముదంనెష్యత్ సప్రసథంసమాహరదస్తా
నంపశ్యతాంఘాభృతామ్ | ౨౨ | లెఖేనాగ్నజతీమధైవవృషజిల్లభ్యా
మలభ్యాంపరైర్బధాసప్తవృషాన్సదాప్రకుపితాన్దామైర్నివదా
మోదరః | బాలాదారుమయానివక్షితితలకర్షన్వయం నప్తథా భూ
త్వా తం నృపతిం విధాయ ముదితం పుష్టేన్సురైరచితః | ౨౩ |
ఏవమయోధ్యాధిపతినాగ్నజీన్నామరాజన్యస్సాన్వత్తసుతాం సత్యాం
సత్యానంతవతామగ్గగణాయక్ష్మాయసమర్పన్వివివాహోత్సవమా
త్సుకేనకృతావకృతార్థః పునరపిమహావదాన్యః పారిబర్హంధేనూనాం
శతసాహస్రంసుద్ధరీణాంనిష్కంఠీనాత్రిసహస్రకరిణామపిసవనస్రా
ణి-తచ్ఛతగుణాన్ మణిమయరథాన్రథేభ్యశ్శతగుణానశ్చాన్యశ్వేభ్యశ్శ
తగుణాన్సేవకజనానపివితీగ్యతాదంపతీజగతాం పతిరథమారోప్య సేన
యాసమం సేనాపరిక్లిన్నహృదయోదావీరకాం ప్రతిప్రేషయామాస
|| ౨౪ || శ్రీకృష్ణంరురుభుస్త్వపాఃపథిమహానూయాపరాదుర్తదాః పూ
ర్వంతదవ్యవహింభిభగ్నరదనాల్బాన్దగతంకన్యకామ్ | మష్టోదుష్టజనా

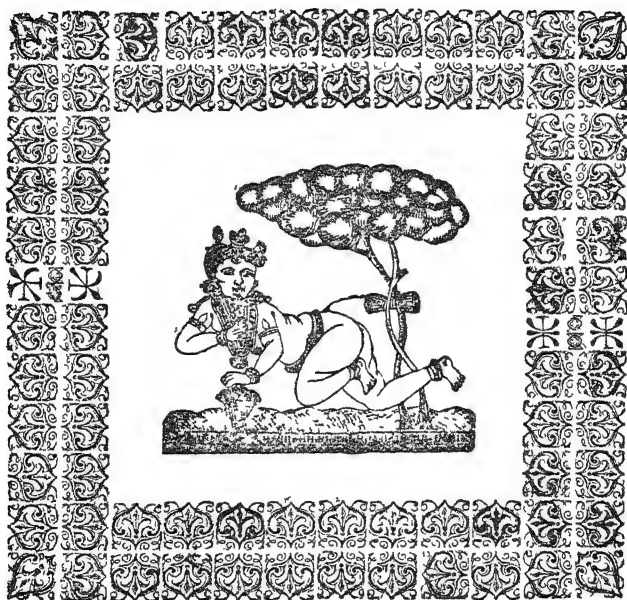
సమూహ సునిశితైర్వాణైరణ్యభిలషింహ క్షుద్రా మృగా యథాదశది
శోవ్య ద్రావయన్తదయః || ౨౭౬ || శ్రీమాత్ సనత్కన్య పురింస మేత్వ
ధమాపతిస్సన్వముచితా విధాయ | పితృష్వ సేయాంచమదోపయే
మే భద్రాభిధాంభద్రగుణాభిసాంద్రామ్ || ౨౭౭ || సుతాంచమద్రా
ధిప తెన్నలక్షణాంసలక్షణాంత్రోణిభృతాం ప్ర వశ్యతాం | జవాజ్జహార
ప్రసభంస్వయంవరె సుధాంసుపణాస్సురరాట్నురేయథా || ౨౭౮ ||
అష్టాభిమహిషీభి రాభిరవనాక్కుష్టః ప్రహృష్టఃపరం రామాభిశ్చప
హస్రకొగుణగౌ రామోభి రామోబబౌ | భౌమంభీమబలం ప్రహ
భ్యసమరే భూమ్యైచదత్వాభయం | తదుగ్రదావనితాశ్చయోడత సహ
ప్రాణ్యాదరాద గ్రహీత్ || ౨౭౯ || త్రికృష్టైనకుతోహతాయమ
సురోభావస్త్రీయస్తాపురా | సంరుద్ధాఖలుయేనతత్కథయన్మే
సావమిన్నితి ప్రార్థయత్ | ప్రోక్తస్తేషమహాఫీణానరపతిపాథా
న్యపౌత్రామహా రాజషే శృణుతస్యద్వప్తమనసాభామస్యదుశ్చే
ష్టితమ్ || ౨౮౦ || జిహ్వఃకృష్టమవస్థితఃప్రముచితంత్రిసత్యభామోజ్య
లం నతావంఘోస్య స్తమువాచసాంజలిరసౌసావిమిం స్తవయా హ్యయ
తామ్ | భౌమోభీమప రాక్షసోమమబలాన్తాతుడిః లేకుండతే మే
రూఢంమణిముత్తమంచహృతవాక్ ఛత్రింషహదావరుణమ్ || ౨౮౧ || ఏ
వమింద్రేణవిజ్ఞాపితస్సభగవాభార్యయాసత్యభామయాసమం గరుడ
మారుఠోగిరివాఙ్మగ్నిశస్త్రానలైరుగ్రేడుగ్రామమతిఘోరదృఢ
తమఋదుపాశైరయుతైఃపరితఃపరివృతంప్రాగ్లోతిషపురం ప్ర విశ్య ప్రా
గేవగదయామౌగణగణేనరథాం గైనచతానిగిరి ఫ్రముఖాని దుగ్ధా
ణ్వసి నామరపాశాశంఖనా దేనదుర్యంత్రణానియంత్రాణిచమనాన్తు
దయామాస || ౨౮౨ || సంభగ్నంచగదాధరణగదయాప్రాకార
మాలాకయత్ శుత్రావళంఖనినాదముద్భయకరం కాలాశనేస్సన్నిభం
ఉత్తస్థోపరిఘాజలాత్సరభసంఘోరశ్చయానామరో దైత్యఃపంచశిధా

స్త్రిశూలమమలంగృహ్మకసుతీక్ష్ణంకురధా ॥ ౨౦౩ ॥ సమన్యరుదన్య
 మ్యమురస్త్రిశూలంసపంచభిఘాఠముభైస్త్రిలూకమ్ । గృసన్ని
 వాభ్యదృవదెవతాక్ష్యం భూమ్యంతరితైనదైవప్రపూర్య ॥ ౨౦౪ ॥
 త్రిధావిభిందకవిశిఖైస్త్రిశూలంశ్రుశశవుపూరేలవనానితస్య । తన్నే
 వ్యముంచత్సమురంగదాంతాం సహస్రధాఖండయదాశుశౌరిః ॥ ౨౦౫ ॥
 ఉద్యమ్యబాహూవునరాగతస్యద్రాగుజ్జహరైవశిరాశిచక్రి । నికృ
 త్తశీర్షస్సజలపపాతపచ్చిన్నశృంగాద్గిరివంద్యవజ్రాల్ ॥ ౨౦౬ ॥
 సమాగతాస్తస్యసూతాశ్చసప్తధృతాయుధాస్తాతవధాతిషుష్టాః ॥ నికృ
 త్తశీర్షోరుధుజాజవేన జనాదనస్యాశుగసంహృతాస్తే ॥ ౨౦౭ ॥ త
 తస్యభౌమశకరిభిస్సుభీమైఃనిగత్యనైన్ద్రైర్నియతైరవశ్యత్ । కృ
 ష్ణంనభార్యంగరుదానిరూఢంమేరౌతటిత్వంతమివాజ్వలంతమ్ ॥ ౨౦౮ ॥
 కృష్ణంనకోపాద్యస్యజచ్చతఘ్నంప్రవివ్యధురోధవరాశ్చనర్వ । ప
 క్షద్యయేనవ్యకరోత్యతాక్ష్యః క్షణాత్పృథగ్నంచతురంగస్తేన్యమ్ ॥
 ౨౦౯ ॥ సుపణకవిద్ధాహతశేషయోధా౭ దృష్ట్వాగతానాగతవ
 భౌమః ॥ శక్త్యాసుపణకంవ్యధమత్సవిద్ధో నాకంపతైవద్వివధాల్నృ
 జైవ ॥ ౨౧౦ ॥ అథాచ్యుతంహంతుముపాత్తశూలాయధన్యతస్యేఞ్శి
 రద్భింతస్య । ప్రాగైవతచ్ఛూలసమాగమాద్ద్రాగ్జహరచక్రైఃశిరోచ్యు
 తాసా ॥ ౨౧౧ ॥ శిరఃపృథివ్యాంపతితంవిలూక్య సకుండలంచాకుఃశి
 టమండితం । హాహేత్యనొచకబుషయస్సురేంద్రాస్తావన్రురేనంకు
 సుమైముకుందమ్ ॥ ౨౧౨ ॥ భూదేవీత్వధవాసుదేవమనయతైకుం
 జలమండితేమాణిక్యైఃకనకాంచితేపిదమహామేరౌమణింవారుణం ।
 ఛత్రించాంజలిసంయుతాసవినయంస్తుత్వామయాచభయం భీతస్యాత్త
 తేనూఘవస్తసుభువౌబాలన్యభక్తన్యచ ॥ ౨౧౩ ॥ భూమ్యైవం భగ
 వాన్నుతొభయమదాద్భూమన్యసూనోస్తదా తస్యప్రాప్యగృహం
 దదశకఠక్షణీరాజస్యకన్యామణీ । భౌమేనాపహృతాఃపురాప్రవి

ప్రమథునాసర్వాస్తమాలాక్యతాస్సాత్మాన్తస్తథమ్ న్నథంసు మశరైస్సం
తాక్షితామోహితాః ॥ ౨౯౮ ॥ భూయాన్తహ్యమయం వతిర్నిరువమోమ
తాప్రిధానాం మాధవ ప్రేష్ఠా దాగ్రసుమోదయేతిహృదయేసంప్రా
ధాయంతీఃవృథక్ । కన్యాస్తాఃకృపయైవయోడశసహస్రాజ్జేక్షణాః
ప్రాహీణాచ్ఛిక్యవృత్తురంతయానచయైస్తాందావరకాముత్సుకాః
॥ ౨౯౯ ॥ అథభవనాదపిభౌమస్యమహాకోశాకరభాశ్వాత్ మహద్ర
విశైరావణవంశజా కుంజరాంశ్చతుదంతాంస్తరస్వినశ్శ్వేతాంశ్చ
తుష్పప్తినంభ్యాకనమేష్వదావరకాంసరికాసురపురాదృష్టంహరికే
ష్టగ్రనదనమాసాద్యదిత్యైదైవైర్విదత్వాచకుండలయుగమింద్రేంద్రాణీ
భ్యాంసభాజితస్సత్రాజిత్తనూజయూసమం సంచోదితస్తయా భార్య
యాసముత్సాప్తృపారిజాతంగరుత్తంతమారోప్యపురందరాదిబృందార
కసందోహమాజౌవిజిత్యనిజపురమానీయసత్యభామాభామోదావనధా
మ్మిస్థాపయామాస యమనాథః ॥ ౩౦౦ ॥ స్వర్గాశస్వగురాశు
భృంగనికరాకల్పదుస్సారభ్యతస్సంకృప్తాఃకవగ్రసభం దామంధనయన
స్వర్గాధిపాప్యాగతః । ప్రాప్తాథోపి కృతఘ్నతాముపగతాగీర్వా
ణభూమీరుహాల్లజ్జాంచాపివిస్మజ్యబుద్ధివిధురోధగయయాచెచ్యుతం
॥ ౩౦౧ ॥ అథోపయేమహారిరెకవీవత్రిమాన్సమసాతిపికస్యకాంతాః
తావత్తనూరెత్యగృహేషు తాసామేకాకృతిశ్చైకముహూతానీవ ॥
౩౦౨ ॥ తాసాంగృహేష్వవిరితంకలయన్నివాసంవైషమ్యతశవిధురో
ముదితోమహాత్మా । రేమెరమాంశరమణీభిరమూభిరేషత్రికోనున్మజ్య
చమసుష్యగృహాస్తధర్మా ॥ ౩౦౩ ॥ బ్రహ్మద్యానవిదుర్వదీయపద
శీంపద్దాపతింతంవతింప్రాప్తాస్తానవసంగమాత్రికుతుకప్రీడావలాక్త
స్త్రియః । చకురదాస్యమముష్యగంధకుసుమైఃకశపగ్రసారానస్తై
స్తేలాభ్యంజనభోజనైశ్చశయనైదాశీశతైసత్యపి ॥ ౩౦౪ ॥ ***

— ఇతిత్రికృష్ణలీలామృతేన సప్తమోల్లాసః —

త్రికృష్ణాయనమః.

స్సమహానచోత్తమస్యాపినచాధమస్య ॥ ౩ ॥ మావిజ్ఞాయగుణైర్వి
 హినమపిమాంసస్త్రీసుతాదిస్పృహం కస్తాత్వంభజసేవిదభేతనయే
 మాంభిక్షుభిక్షాస్సతమ్ । సందేశేనత్వైవశత్రుస్యపతివ్రాతాద్భృతా
 త్వంమయా సద్యోన్యపురుషంభజస్యగుణైః చాత్మానురూపంసతి ॥ ౪ ॥
 వాక్యంప్రియస్యాప్రియమాత్మనస్తన్నిశమ్యసాధ్వీహృదిజాతచింతాం
 భువంలిఖంతీప్రపదేనదాప్తైస్సగుంకుమాచారుకుచోమృజుతీమ్ ॥ ౫ ॥
 శోకేనభీత్యాచవిసప్తబుద్ధిం శుష్కన్ముఖంకఠనిరుద్ధవాచమ్ । శ్లథత్సు
 వణాన్యజనాంకరాష్ట్రాద్రంభాయథావాతహతాం సకంపామ్ ॥ ౬ ॥
 కృపాపయోధిభాగవాన్సకృష్ణోవిలొక్యతామీదృశదీనభావాం । ప
 ర్యంకనర్యాదవరుహ్యాగాఢం సమాలిలింగస్వచతుర్భుజీద్రాక్ష ॥ ౭ ॥
 సమూహ్యాతస్యాఃప్రవికీర్ణకేశాన్ సకేశవఃప్రామృజడాన్యపన్నం ॥
 ప్రమృజ్యచాక్షిద్వయమశ్రుపూర్ణమజ్ఞాతహాస్యాంప్రహసన్జగౌ
 తామ్ ॥ ౮ ॥ మానుయోధామనోజ్ఞేమృదుతరహృదయేత్వద్వచశ్శ్చో
 తుకామంమామేవంసర్తజైవాచరితమిదమహానోవిదంతిరుదంతీమ్
 శోచంతిపశ్యతస్త్వాంమమహృదయమఘాత్పుష్కరాక్షిప్శుష్కం ।
 ఖన్నంమాంలక్ష్మీశిక్కుంకురుతవకరుణాపాంగపియ్యాషలక్ష్యం ॥ ౯ ॥ జా
 నెత్వామనసాయినీమమహాన్లాభోయమజ్ఞేక్షణకాలామెగృహ
 మేధినోదయితయా నీతాహినర్తాక్షిభిః । శుగ్రైవ్రతత్ప్రియభాషితం
 ప్రానుదితాదైర్యానదాతాంతరా । త్యక్తావ్రత్యాగభయంప్రియస్యకుపి
 తాపేష్టాబభాణపియమ్ ॥ ౧౦ ॥ యక్తంయదుక్తమిహమామరవిం
 దనేత్యన్యక్షాత్తిథూప్రభృతిభిఃపరిపూజితాంఘ్రిః । నాహంతపెహ
 సదృశితిగుణస్వభావాధూర్యాథలోలుపజనైరతిసేవ్యమానా ॥ ౧౧ ॥
 సత్సంత్యవికృమభవానుదధావగాధే కేతెభయంతిగుణదూషితభూష
 తిభ్యః । యక్తకదిందియగణైర్బలిభిర్విరోధోరాజాసనంవృజినమే
 శురతొనలబ్ధమ్ ॥ ౧౨ ॥ యస్యాత్తథూముఖమఖాశనవర్యవగాఃస

రైష్ట్రదస్యభవతోబలిమావహంతి । నిష్క్రించనఃకథమసౌత్వమకించ
జానాం నూనంప్రియోసినభజంతిభవంతమాధ్యాః ॥ ౧౩ ॥ త్వంమామ
సన్యసులభాంప్రసభంజహర్దనిజ్ఞాత్వశాఙ్గనినదేనచచైద్యముఖ్యాన్
సింహస్యభాగమివసం ప్రణుదన్మగాలాన్ క్షీరాద్ధిసాధశవణంనక
భంపయోధిః । ౧౪ ॥ దివ్యేమరందభరితేమధుసారవిందే తృష్ణాదిక
తోపికథమిక్షురకంభజేత । త్వత్పాదపంకజసుగంధమసన్యలభ్యమా
ఘ్రాయకాన్యమిహమర్త్యమహోశ్రయేత ॥ ౧౫ ॥ ఆస్తామిదంవిదిత
మేనమయాసకృతైబాహ్యవ్రచంచనమహోసహజం సదైవవాక్యంత్య
యాయదుదితంతవరాఘనత్యై సంస్తారయేశృణుతవాశుగతుల్యమేతత్

ప్రచారిత్రసందేహామమప్రతిముఖాస్థితా ।

దీహానేత్రాతురస్యేనవృత్తికాలాసిభామిని॥౧॥

దీపస్యవాకిమధవానయనాతురస్య దోషస్సదేవవదమేమతి మన్తహా
త్త్వ । విద్యావితావనమహంరజకన్యవాచాగభిణ్యపిషితితలకన్యపు
ణీరినాత్వామ్ ॥ ౧౬ ॥ రాసౌత్సవేన్రజవభూభిరనేకమూలైః క్రిడా
రతస్యతవదిత్యచరిత్రమేవ । ధూతేశ్వమప్యతితరాంకితవత్సముప్రై
శ్చౌర్ధ్వంచగీయతఇహాఖిలవల్లపీభిః ॥ ౧౭ ॥ ప్రైథ్యాదికాశునకరా
నభసన్నిభాంస్తాన్ వామాంఘ్రిణాపిసకృదప్యభిమర్శితుంవా । నే
చ్ఛాంవిధాయచరణంశరణంగతాంతే గోవిందనిందసిన్పదైవనిరాగ
సీమాం ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యుక్తైవ్యయం ప్రణయకలహాన్నిజ్ఞాతం లజ్జతంతం
ధూతేం, బధాన్ సస్వభుజలతయా క్షిప్యవక్షోజదుగైః । శిక్షాంచక్ర
నిశితవిశిష్టాస్తాడయంతీ కటాక్షై రెవం బద్ధోవ్యతను కలహైరంజసా
రింజయత్తామ్ ॥ ౧౯ ॥ ఘనవత్కటిదిరేరేజెజనకోజగతాం విదధజా
మూతా! అనయోస్సంశ్లేషోయంప్రహంషవంషప్రవంషణౌపేతుః॥ ౨౦
ఏవంపృథక్పృథక్గఘోనిజసుందరిణాం తాసాంగృహేవిహరతఃపరమాత్మ

నోన్య । దాన్యంస్వయంవిదధురంఘ్రసరోజశౌచ తాంబూలగంధ కు
 సుమ్రేష్ఠయనాదిభిస్తాః ॥ ౨౨ ॥ ఏకైకకోదశదశాత్తజ సంపదాధ్యాయ
 కృష్ణస్యభీష్మ తనయాప్రముఖాష్టభార్యాః । ఆసంశ్చయోడశసహస్రసు
 వృగ్వరాణాం పుత్రాశ్చపౌత్రవితతిర్భువికోటిసంఖ్యాః ॥ ౨౩ ॥ ప్ర
 ద్యుమ్నశ్చానిరుద్ధో భవదధతనయోరుక్తిపుత్రాన్సంహహత్తా నామ్న
 స్యాంధుక్తవత్సాన్సంజసుతతనయాంరోచనాంరుక్తన్యముచ్చై । పా
 దాశ్చాపీస్వపౌత్రీంస్వదుహితృజనుషేసాదరీప్రీతిశాతా శ్శాస్త్రేద్వ
 స్తంప్రదానంతదిదమగణయన్ శూర్యతాంతత్ఫలంచ ॥ ౨౪ ॥ ఏతస్మి
 న్నునిరుద్ధో ద్వాహమహాభ్యుదయభోజకటాఖ్యపుంసరే రామకృష్ణగు
 క్తిణీప్రద్యుమ్నాదిబంధువగ్సాన్నిధ్యేనసంభ్రమంసాధునిర్వర్తితేనతి
 సరుక్తిః కళింగప్రముఖైఃకవతేర్నరపాలకైరతిదృష్టై రుద్బాధితః
 యుద్యన్సన్ధ్యంసంకషణమనక్షజ్జమక్షైఃక్షణేనవినిజయయమితి తే
 నైవందివితుమారభశ ॥ ౨౫ ॥ శతంసహస్రంత్వయితలబలఃపణం తత్రా
 దదెరుక్తజయజ్జపెనతమ్ । కళింగరాజాధిపహాసనిజితం సందశన్
 యన్సావందిప్రజపజ్జీమున్నదః ॥ ౨౬ ॥ నామ్యవ్యతత్సరామస్తద
 నువణమపిన్యక్షివల్లక్షమేకం ధీమానెవాజయత్సత్సహమిహాజితీవాని
 త్యవోచన్సురాత్మా । దృష్ట్వాతత్తైత్తవంచప్రకుపితహృదయోనిభయం
 న్యబుండుస్వం బధ్వా రామస్సభూయోవ్యజయదఃపిచతంధర్మతా ధర్మ
 మూర్తిణమ్ ॥ ౨౭ ॥ తదనుకితవేస్థితైర్నైజితంఖల్విదంమయైవెతివ
 డంతప్రాశ్చికాఇత్యుదీరయతితస్యాభాషణం మృషైవసంకషణేనై
 వసమన్తాజితోగ్లహాఇతిబభూవనభోవాణీ ॥ ౨౮ ॥ తామపినభోవాణీ
 మనాదృత్యుష్టరాజైః * ధర్మమరాజేనచనంచాదితా విదభూరా
 జాత్తజారుక్తికృష్ణాగ్రజునిరీక్ష్యక్వయూయమనక్షకౌవిదాః కానననిల
 యావళుపాలసపరాఃకవచసయంపీరవరా రాజాధిరాజాశ్చస్త్రాస్త్రవి

ఞ్జారదాః * పాశకప్రత్యేవణాక్షభలనకుశలాశ్చైత్యాత్మప్రశంసననిరపత్ర
 పఃపరంపాపాయమపాపేనపరిత్యేవక్షుభితేనదత్యేణతత్త్వణమేవ సము
 ద్భృతపరిఘ్నా నంకషణేననిహాదితాభూత్ ॥౨౬॥ తత్సదసిహసం
 తం దర్శితదశనావళిం కళింగరాజమపి ధశమేపదేజశ్చైవ గృహీతావ
 దాశాహోయం యదాతస్యదంతానపాతయత్తదైవాన్యేపి పరిఘ్నా
 దితానిర్భిణ్ణదాహూరుశిరసోస్పృక్సముక్తితాః క్షితిపాలాశపలాయంతే
 స్త ॥ ౩౦ ॥ ప ॥ స్వసా్యలకెరుక్మిణిసంహృతేక్షణాద్రామైవ కృష్ణస్తు
 నసాధ్వసాధువా । భేష్ట్యాబలసా్యపిభియాబభాణతత్సేహస్యభంగేన
 ఛబుద్ధిమాప్రభుః॥౩౧॥ తత్రానిరుద్ధతరసానవాఢయాశాకంసమా
 రోప్యరథంకుశస్థలీమ్ । రామాదయఃకృష్ణనమాశ్రితాఃపరం ప్రాపు
 ప్యహృష్టాఃపరమాథానిద్వయః ॥ ౩౨ ॥ గ ॥ తతఃపరం కదాచనబలి
 చక్రపతిః పుత్రశతేజ్యైష్టస్యబలిష్టస్య సహస్రభాహోర్బాహుకం
 ధూత్యతిదృప్తయాత్తనోదాన్యహన్యప్రదేన త్రిపురాంతకేనైవ యు
 యత్సాః త్వదీయధ్వజభంజకవీవ భవదీయదర్శిఘ్నజతి తేనాభ్యుదీతి
 తస్య బాణాసురసోమోషానామసుతాంప్రాగశుతదృష్టపూర్వేణ ప్రా
 గ్భుమ్మినానిరుద్ధేన కాంతేనరతిం సంప్రాప్య స్వపై స్వపౌదు
 త్తాయ తంసుంధరవరం కుత్రాప్యవశ్యంతీ తద్విరహవిహ్వలాస్వపితు
 మంత్రిణః భంభాండస్యసుతయా స్వసఖ్యాచిత్రలేఖాఖ్యయా యో
 గిన్యా గగనసంచారకుశలయా దావరకాంప్రవిశ్య తత్రాంతఃపురప
 రేప్రసుప్తఃప్రాదుమ్మిం యోగమాయయాసమాసీతమాలోక్యలో
 కసుందరం సమ్మదితమానసామనుజైర్నరనైర్వర్ధుశ్చైవైత్యేన నిశాంతే
 లేనాత్మంతథ తాహలన రమమాణతమపి శుశ్రూషమాణాచ కదాచి
 ఛాచ్ఛాదయితుమశక్తేన్ద్రైతుభిన్నందృష్టా రాజభక్తేస్తేరపిరాజైస్స
 మావేదితాత్తకన్యావ్రతభంగచరిత్రతయా కించిచ్ఛింతాదంతరాంతరి

తాబసూవ ॥ ౩౩ ॥ ప ॥ బాణస్సంశ్చుతదూషణాధమహితుర్నష్టవృతా
 యాగసరైః ప్రాప్య ప్రసవ్యధితో దుగతం గృహవరం తస్యాన్సమాలోక
 యత్ ॥ శ్యామం కామసుతం సరోజనయనం పీతాంబరం సుందరం కాయా
 రాంగదకుండలప్రభృతిభిస్సంఘాషితం ఘాసజైః ॥ ౩౪ ॥ దీప్యంతం
 ప్రియమాతయా ముదితయాప్యతైశ్చనర్తొక్తిభిస్తస్యాగకుంభకుచాంక
 కుంకుమవరవాన్యైస్తనగద్యాభిసృతమ్ ॥ లావణ్యాఢ్యతిదంగసంగముదితం
 దృష్ట్వాపరం విస్మితో యోద్ధుః తేనకృతోద్యమస్సమభవణోద్ద్యమ్య శ
 స్త్రుశితమ్ ॥ ౩౫ ॥ దృష్ట్వాప్రవిష్టం ససహస్రబాహుంభటైస్సమేతం
 భృతతీక్షణస్త్రైః ॥ పృథ్వీమ్నపుత్రగపరిఘం ప్రగృహ్య కుగ్రద్దోయథాదం
 డధరోరరాజ ॥ ౩౬ ॥ ప్రసర్పతోసౌపరితోజఘానశునోయథానూక
 రయూధపాగ్ర్యైః ప్రదుదువుస్తేభవనాత్ప్రభిణ్ణబాహూత్తమాంగారు
 ఢిరాప్లుతాంగాః ॥ ౩౭ ॥ నిఘ్నంతమేవనిజస్తేనృమాజౌప్రాదుర్ముని
 మేనంబలినందనోసౌ ॥ కృచ్ఛాఢృబంధోబృణనాగపాశైరుషావిషా
 దంభృతమావసాశ్చ ॥ ౩౮ ॥ ఉషావిషాదా సహనస్సరక్షిః ప్రా
 ద్యుర్మునివిశ్లేషభృశాదితేభ్యః ॥ ప్రాహదుగతంబంధనమస్యపాశైర్బ
 తైర్బలిధ్వంసిముఖాయుస్తే ॥ ౩౯ ॥ కృష్ణోవృష్టిభిరేత్యబాణసగరం
 చాక్షోహిణీభిఃక్షణాద్యక్తోద్వాదశభీరురోధనపది ప్రాప్య త్రిణత్ర
 స్సవీయమ్ ॥ భీమైర్భూతగణైర్దురారిమహానద్బాణపీయోమాగణై
 రస్త్రైశ్చాధసజ్యంభకేనవిదధేమృశ్యంజయంమోహితమ్ ॥ ౪౦ ॥ తంమో
 హయిత్వాపృథనాంచచక్రీదక్రేసురస్యవృధితాంశరాఘైః ॥ విశీర్యమా
 ణంస్వబలప్రవశ్యన్నభ్యద్రవత్తంరథసాత్సబాణః ॥ ౪౧ ॥ చాపాససౌ
 పంచశతాకావికృష్యనీశాప్తచబాణద్యయమేకమేకమ్ ॥ లక్ష్యంవిధా
 యాచ్యుతిముజ్జఘానాప్యజయ్యమేనంనవిదకజహాస ॥ ౪౨ ॥ చిచ్ఛే
 దచాపాకాయగపద్ధరస్తాకరథంధ్వజంసారథిముత్తమాశ్వాకా ॥ ఆపూ
 రయూమాసచపాంచజన్యవిదాఃకైర్ద్ధృతయాద్రిముచ్చైః ॥ ౪౩ ॥

పురంసదీనోవిరధోవివేశమాతాన్యనగ్నాపరివికీర్ణకేశా । రిరక్షయా
 పుత్రమగాతురసాంతిర్భజ్జుభాభూన్నవిలొక్యకృష్ణః ॥ ౪౪ ॥ ఏద్రా
 వితేభూతగణేశజ్ఞానభూతేశస్యప్రోజ్వరతివిరాసీత్ । హరేశపురస్తాత్త్రి
 శిరాస్త్రీపాదోద్ధస్తతిల్లాకొబహుభూరరూపః ॥ ౪౫ ॥ తందృష్ట్వా
 న్యస్మజ్జ వీరంస్వమచిరాన్నారాయణోవైష్ణవంభూరంయద్ధమభూ
 త్రయోరతితరాంమాపేశ్వరోవైష్ణవాత్ । ఆకాశతస్కరణంశ్చనస్యశ
 ణోవిష్టోఽపదాబ్జంయయావాకగ్రిందద్భృతమదితస్సనిసయంతృప్తా
 వక్ష్మస్తంపభుమ్ ॥ ౪౬ ॥ విష్టోత్వాంప్రణమామిభక్తసులభం శంభో
 న్నవ్యయంభోరపితైగ్రలోక్యాధిపతేరపీశ్వరమిదంవిశ్వంయదీయోదరే ।
 న్మస్తిత్వేవవగకారణమిహప్రాప్తావతారంక్షీతోక్షుద్రాగ్రామశి
 క్షణాయచసతాంత్రాణాయనారాయణమ్ ॥ ౪౭ ॥ సంతాపోభువితా
 వదేవహిన్మణాయావన్నదాంధాశ్శియాసేవంతే నభవం ముత్తమగు
 ణౌరామంచకామపదమ్ । ఖద్యౌతాయతస్సనిభజ్యరజవాత్ ఖద్యౌ
 తవీవాభసంమాంమామారయముగ్ధమతీభవతిశ్చక్తిస్తుశైవాధికా ॥ ౪౮ ॥
 సంతృప్తస్సమభిప్లుతశ్చతనతిస్తేనైవమజ్జేక్షణశ్చక్తిస్త్వహహతజ్వరం
 సవదితేమాభూద్భయంమజ్జవీరాత్ । స్యాత్తవ్త్వోప్యభయం సృణౌం
 ప్రపతతాంసంవాదమేవావయోరాజ్ఞాం మే శిరసావహంస్తవమపనా
 స్యాచ్ఛంధ్యతస్సంచర ॥ ౪౯ ॥ ౫ ॥ ఏవమాజ్ఞాపితాయమచ్యుతమా
 నమ్యమాపేశ్వరజ్వరోజివాదగోచరోబభూవ ॥ ౫౦ ॥ బాణస్సుభూ
 యోపిభగవతాయుయుత్సారథమారూఢోమూఢమనీషతయా మేఘఇ
 వవవనైవాస్త్రశస్త్రాణినిరగాద్వేగేన సగరాన్నిరవత్రపః ॥ ౫౧ ॥
 వా అస్త్రాణిప్రహితానితేనసమితోచిచ్ఛేదచక్రేణతాన్యహ్నయైవహరి
 స్తుబాహువిటపాకదీర్ఘాంస్తదీయాదృఢా ॥ సంచ్ఛిన్నేషవృషీ
 యబాహుమభవోభక్తానుకంప్యాగతోబాణపాణిరిరక్షయాహతమదా
 వ్యజ్ఞాపయచ్ఛక్రిణమ్ ॥ ౫౨ ॥ నభోనాభిరుర్విపదంచ్యోస్తమూఢా

దిశశ్శోభితమగ్నిర్ముఖం తేంసురేతః । మనశ్చంద్రమాబాహురిన్ద్రోద్భ
గర్కషవయోదాస్తుకేశాఃపయోధిఃపిచండః ॥ ౫౪ ॥ అహంశంభురా
త్తాన్వయంభూహృదబ్జంనియంతాత్వమేవాంతరాత్తావయోశ్చ । వ
దాన్యత్వకీర్తిమృషాకీర్తితామేయతస్తస్వంప్రదాతావరాణాంనరా
ణామ్ ॥ ౫౪ ॥ అహంచెశభావాత్ప్రథగ్భూరిగవాత్క్రూతంలెపరాధం
క్షమేశక్షమస్వ । త్వయాదత్తభాగ్యోవ్యహంకారపూర్ణోఽఘృణాబ్ధిం
భవంతంప్రపన్నశ్శరణ్యమ్ ॥ ౫౫ ॥ రమేరామరామేతియస్సేవనా
మ్నానహస్యాత్కృతప్రభోదీవ్యనామ్నామ్ । ఉమాయైమయోక్తేనధ
నేవనమనేనరాచస్తవమేవాద్య * రామానుజోపి ॥ ౫౬ ॥ మమ
ప్రాణభూతాగుణైరేవబాణాభయందత్తమస్తేమయామాధనప్రాక్ ।
తదధాంకృతంయద్దమేతన్నదాగస్తవ్యాక్షమ్యతాంలెత్వమేయాహి
మాయా ॥ ౫౭ ॥ ప్రసాదస్తవాస్త్విన్నవశ్యందయాభౌమయాయాచ్య
లెభక్తబృందారకదో । ఇతి ప్రాథితస్తేనశర్వేణకృష్ణోబభాణ
తిశ్చైత్రంప్రపన్నంప్రసన్నః ॥ ౫౮ ॥ త్వంభవయదాత్మధగవకరవా
ణితనపియంప్రసన్నోహమ్ । యద్వన్యవసితమిహభవతానన్తతమేతన్న
మాప్యమారమణీ ॥ ౫౯ ॥ మత్ప్రియతమబలితనుజోబాణోభవమేన
జాతువధోయమ్ । ప్రాప్తవరఃప్రహ్లాదామత్తావధోః సకోపితదవం
కే ॥ ౬౦ ॥ భిన్నాహిబాహువౌస్యప్రజ్ఞాహున్యన్యదర్పదళనాయ ।
యద్భారాయితమవనేస్తద్బలమస్యాపిసూదితంసరయమ్ ॥ ౬౧ ॥ చ
త్వారౌన్యభుజాస్తుత్వత్ప్రితైవశేషితాహిమయా ॥ అజరామరో
యమసురఃపాషండముఖ్యశ్చలెభవత్ప్రభయమ్ ॥ ౬౨ ॥ కృష్ణంహృష్ట
మనఃప్రణమ్యశిరసాబాణోధలబ్ధావభయంప్రాద్యుమ్నించమలంకృతం
ససుదృశంచారౌఽద్యదివ్యంరథమ్ ॥ నేనైవద్యాకృముపానయద్ధరిమసౌ
ప్రావేశయద్దాన్వరకాంబుద్యేణాప్యనుమోదితస్సవిభవంవాద్యానైరై

దు రామ్ || ౬౩ || వీరచ్చంకరసంస్తవంచవిజయం రాజకారమేశస్యయః
 ప్రాతభక్తియుతస్త్వరేచనుదిశంమిరైఃపరేహ్వసమమ్ | నాస్త్యే
 వాస్యపరాభవోభువిపరేప్రేమైవపద్మేశిత్యుక్త్యైక్యస్త్వపరాఙ్ముఖస్య
 వికలోమూకోవరాకింఖరః || ౬౪ || ౫ || అధైకదా యదుకుమారే
 ము సాంబవ్యదుష్టమ్నపముఖేషు వినోదేనోద్యానవనేవిహరత్సు క
 స్తింశ్చిదనుదకే కూపే పర్వతోపమమేకం కృకలాసమాలాక్య విస్తృ
 తేషు చర్తపాశేస్తంబద్ధావ సముద్ధర్తుమశక్తువత్సు భగవతి వాసుదే
 వే విజ్ఞాపయత్సన్యసితమాత్సుక్యాత్సనర్వజ్ఞస్స వీయమేవసమాగత్య
 వామక రెణలీలయా తముజ్జహార || ౬౫ || అథ తస్యోత్తమశ్లోకస్యాభ
 యంకరక రాభివృష్టస్సకృకలాసస్తదేవవిహాయతమ్రాపం తప్తసువర్ణ
 వణాన్సన్వగీణాంరూపాలంకారధూషితః కృచ్ఛైన సంపృప్తః కిరీటు
 నరవిరుదిరుచిరేణనమస్కృత్య సావమిక్ నవప్రశంసయాలజ్జితౌపి భ
 వదీయయాజ్ఞయావిజ్ఞాపయామితి వక్త్రమేవముపచక్రమే || ౬౬ || ౬ ||
 ఐక్షాన్వకఃక్షితిపాలకౌనృపఇతిఖ్యాతాస్త్రి నామ్నాప్రభోయావత్యోదివి
 తారకాశ్చసికతాధూమేరదాంతావతీః | పుష్పాంగీశ్చపయస్వినిశ్చ తరు
 ణీస్సంభూషితాధూషణైరతాన్త్రేయశ్శృతిపారగేభ్యఉచితాఃధేనూద్విక
 ఔశోవముదా || ౬౭ || ౭ || ఉత్తాసావసుపురైకగౌఃపునరపిప్రాప్తాద్విజేం
 ద్రస్యమద్గోష్టంగోమచసంయుతానవిదుషాదత్తాన్యవిప్రాయసా | త
 త్సాన్సమీప్రవిలోక్యతాంరభసంవిప్రసంయంతింపథి స్తా హేయం ద్వి
 జగౌర్నృగేణభలుమేదత్తాకుతావాతన || ౬౮ || ఇత్యేనోన్యన్యమిమా
 వీధాయకలహంసావధాన్యసంసిద్ధయేమహ్యంమహ్యమిమామదాన్నృ
 పఇతిక్షోణీసు రాహోచతుః | ఇత్యాకణ్యసువిస్త్రితోవృజనతా భీతా
 హమప్రాథమ్యందెహ్యస్తే త్వమిమాంద్విజేంద్రభవతేలక్షంగవాం
 దీయతే || ౬౯ || ఇమాంవినాన్యారీశ్చవతేర్నృగాహం నేచ్ఛామి ల
 క్షంచతతోధికంవా | ఉక్తైవతివిప్రఃప్రయయాసమన్యశ్చాన్యో య

యాగాంవిమనావిసృజ్య ॥ ౭౦ ॥ ఏతస్మిన్ త్వమయేయమస్యసదనం నీ
 తోస్తి తత్కింకరైః సర్వైః భిషిశశ్చ భోభువిగవాం దానం త్వమేయం
 తవ । కింతస్తి త్వయితాదృగైకమశుభం దత్తాపహారాత్త కం తస్మాత్ప్రా
 గశుభం శుభం కిమశుభవాభోక్తం తవేష్టం వద ॥ ౭౧ ॥ శ్మితైః తదశుభం
 పూర్వం భోక్తుకామోయమాజ్ఞయా । ఆభూవగ్కృకలాసోద్యము క్తస్తస్య
 శే ॥ ౭౨ ॥ ॥ తోటకవృత్తమ్ ॥

భుజగేశశయం భుజగారిహయం

భృగుజాహృదయం భజతాం సదయమ్ ।

అసితాబ్జదృశాం శశినాసదృశం

నిజనామజుషాం నృజినౌఘముషమ్ ॥ ౭౩ ॥

ప్రణమామిముదా ప్రణయామినదా

హృదయం మమతేచరణం శరణమ్ ।

భవతశ్చరణస్తృతిరస్తువిభో

దివివాభువివాసతకల్పితరో ॥ ౭౪ ॥

కృకలాసవపుస్సకలైః కలుషే

ర్నిగగాత్త్వరయాభవతః కృపయా ।

అభయంకరతః కరతౌభవతౌ

భజమద్యదివం నభజామిభవమ్ ॥ ౭౫ ॥

గ ॥ ఏవంకృతనుతీర్నమస్కృత్య నమతాం శరణ్యమనన్యశరణాయ
 మనేన సమనుజ్ఞాతో విమానవరమారుహ్య పశ్యతాం సర్వేషాం హృషీకా
 ణ ప్రజగామత్రిదివంత్రీవిక్రమదయాసాం హృన్మగన్మపేంద్రః ॥ ౭౬ ॥
 ప ॥ కృష్ణోనుశిక్షయన్ రాజన్ రాజనానభసంజగౌ । ధర్మమూర్తి రి
 దంధర్మనూత్మందుష్టైః యమస్యతేః ॥ ౭౭ ॥ తెజోసోపి వినిపాతయతి
 క్షణేన బ్రహ్మస్య మప్యవిదితం కలయాపి భుక్తమ్ । నిస్తేజసః కిముతకామ

అష్టమోల్లాస

అన్యాయేనకుటుంబినామపహృతతైత్రే

పాతాళం

రుదతాంనిరగళగళద్బాష్పాంబులిందుర్నృపాః । పాంసూకాశించ
తియావతోహినిరయేతేతావతోద్దాకఖలాఃపచ్యంలేభువి వివ్రవస్తుహర
ణాన్నాస్త్యేవపాపంపరమ్ ॥ ౭౯ ॥ తస్మాత్సృష్టత్తామపివాన్యదత్తాం
వృత్తింహ రెద్యఃక్రిమిరేషభూత్వా । వసన్యసాఘూరతమేంధకూపేప
ష్టస్థిపాహస్యమసహ్యహింసః ॥ ౮౦ ॥ భోభోనిందతనోకృతాగస
మపిప్రాప్యేణవిప్రంపరుంఘ్నంతంవాపిశపంతమవ్యతితరాంత్రాః
భక్తంమమ । భక్త్యైవప్రణమామ్యహందిజకులం కింవెతరోభణ్యతా
దుర్తానీభువియోన్యథాసహిభవెద్ద్యోమయాసర్వథా ॥ ౮౧ ॥ గ ॥
ఏవం పరమపావనవిలోకనమహిమామాధమాయస్త్వరణమాత్ర నిరా
కృతనిఖిలమహాపాతకోమోచకోదుర్త్వచభవపాశన్య విశ్వావ్య విశ్వేశో
రోవిశ్వధర్తాక విశ్వజనానవిశదాత్మనదనం ప్రహసితసురపతినద
॥ ౮౨ ॥ ప ॥ ఆస్థాయాధరధంమనోరథయతోరామస్సుహృద్ధర్మ నే
శ్శీమద్ధోకులమాగతస్సృష్టితరానత్వాంకమారోపితః । ఆశీర్భిర్బహు
మానితోముదితయోర్బాష్పాభిషిక్తస్తయో స్సంపృష్టోయమనావ
యంమరరిదోర్నిత్యన్యసర్వాత్మనః ॥ ౮౩ ॥ అనామయేనాపినిరామ
యస్సప్రామోదయత్తౌప్రమదాశ్చతాభిః । అసౌహసంతీభిరసుప్రి
యాభిఃప్రోక్తోచ్యుతస్యాంఘ్రినివిష్టహృద్భిః ॥ ౮౪ ॥ అపిస్త్రరతికేశవ
కితవపక్షిచూడామణీకదాచిదశివల్లపీర్నగరసుందరీవల్లభః । నిజా
ఘ్రియుగమాశ్రితాఅపినిరస్తబంధువ్రజాస్త్యజన్నఇహయశకృతీ కృతప
లామనశ్చాపలాత్ ॥ ౮౫ ॥ హృదిత్యుగితసౌహృదస్సుహృదివనస్వయం
భాషతేకథంసబహుమానత్యేనిఖిలమానినీభిర్భువి ॥ అహోఅపిపురా
గనాదుగ్రతమనంగబాణాదితావ్రజంతితదధీనతాం స్థితముఖైశ్చకౌత్సే
వలమ్ ॥ ౮౬ ॥ అస్తాకంకింకరయాగోవ్యశకితవన్యకథయతాన్యకథాః
కాలోయాత్యభయేషామిహనాగుఃఖనతన్యసౌఖ్యేన ॥ ౮౭ ॥ ఏవం

వినింద్యవంద్యంస్తృతావగోపోశ్చమృతస్యరుచిరాస్యమ్ । మధుగర్వము
 సుంభామోనుశ్లేషంవాపిసాశ్రవోఘావన్ ॥ ౮౮ ॥ గ ॥ ఏనంమాని
 నీనామసమానవిరహావేదనావచనమాకణ్యం కరుణయాకృష్ణసందేశేర
 సదృశైరాశ్వాసయన్ననునయవిశారదోవిశాలనయనానందగోపలాస్మి
 న్దనందనమధురాగమనానంతరసముదితాభిగోపతరుణీభిస్సమమవిర
 తంరమఘాణారేసతీరమణోమానద్యయం తత్రైవనసుఖమువాన॥౮౯॥
 ప ॥ రాకాచంద్రికయామనోహరతమోతత్తాదృశేయామునేకూలెకం
 జద్భశాంచృజైరతితరాంరేమెసరామోముధా । వారుణ్యోవరుణైససం
 ప్రహితయావృక్షాత్పతంత్యావనే నర్వవ్యాపిసుగంధయాసురభితేభృ
 మైశ్శృమంవానితైః ॥ ౯౦ ॥ అఘ్రాయాథసుగంధమత్యమధునామ
 ద్వానిలాదాగతంగతావతత్యపపౌపయోజనయనాసంప్రైస్సమంవారుణీం
 రామోయంకరిణీగజైరివమహానేరావణోవారణంగానేస్సేస్సీరనుగీ
 యమానచరితోరమెసురైర్భితః ॥ ౯౧ ॥ కాళిందీయితమాజుహ
 వసజలక్రీడాధామజ్జేక్షణోమత్తాయంమధునేవనాదితితదీయాజ్ఞామ
 నాదృత్యతమ్ । నాయాంతీవిచకషరోషకలుపోవగాద్దలాగ్నితాం
 యోషిన్తండలమండితానిలసఖాతామాయితాక్షఃక్షణాల్ ॥ ౯౨ ॥ ఆ
 హూతాయదనాగతాసియమునెహన్యామతస్తామితిక్రుద్ధం తంబలరా
 మమాహయమునాపాదాబ్జమానమ్యసా । అష్టాతస్తవవిక్రమోయదు
 షటేయేనైకతాంశాదిదంత్రైలాక్యంవిదృతంత్వమహాసివిభోపాతు
 ప్రపన్నామిమామ్ ॥ ౯౩ ॥ కషాద్విముందకానకళిండకన్యాంరా
 మోవిగాహ్యశుబహుప్రమోదః । చిక్రిడరామాభిరిభకరేణున్రజ్జే
 ర్యథావారిణివారిలెస్యాః ॥ ౯౪ ॥ కామంవిహృత్యసలిలబ
 హిరెత్యరామస్సంప్రేషితానిరమయామణిఘాషణాని । నీలాంబరే
 పిపరిధాయసుగద్ధలిప్తఃకైలాసవద్విరురుచేకమనీయమేఘైః ॥ ౯౫ ॥
 అద్యాపిసాతుయమునాభువికృష్టవత్తా రామస్యవీర్యమభిసూచమ

తీవ్రధాతి । ఏకేవతాబహునిశాఃరభసాత్ప్రయాతాఃకైల్యైవసంరమయ
 తోరమణీమణీస్తాః ॥ ౯౬ ॥ X॥ఏవమేవప్రజేవనతివనమాలిభాగరిబ
 లరామేరమమాజేరమణీభిస్సాకం తత్రతు కశ్చిత్పాండ్యకౌనామకు
 మతిః కరూశాధివోదాలిశైరదాలిశస్త్యమవస్యామవతీణా భగవాన్
 వాసు దేవోజగతిజగతీప తిరితిచ ప్ర లాభితోభగవంత మెవాత్మానం
 మన్యమానాదూతమెకం ద్వారకాం ప్ర తిప్రేషయన్న దోముఖేనవా
 సు దేవోహమద్వితీయోద్వితియఃకౌభవానాసాధారణోప్యస్తదసాధార
 ణానిచిహ్నాన్యభికోబిభక్షి సాంప్రతం సంత్యజన్ సర్వాణ్యమూని
 శరణమేహిదేహి నోచేదాహవమిత్యతిసాహసేన సాక్షాద్వానుదేవం
 శ్రావయిష్యన్ శ్రవణదుస్సహవికత్తనమైతదాకణ్యాన్యగ్రముగ్ర సే
 నాద్యగ్రేయసఖ్యేమాచ్చక్రేహానస్తుఖమ పౌండ్యకత్వం ముఖంపి
 ధాయాద్వైవపంచత్వమాపన్నః కంకగృధ్రగౌమాయముఖైరనేకైరా
 వృతప్రతీకః పృథివ్యాంశయానశ్శరీరంశునామశనఃకుర్వాణోమమశ
 రణంగమిష్యసీతికృష్టేన ప్రతిశ్రావితస్తత్త్వమక్షోహిణీభ్యామక్షోహి
 ణీతితయసంయుతేన పాన్టీకపతిరక్షణపరేణ కాశీపతినాచ సనాథస్త
 దానీమేవకృష్టేన కాశీముపగతేన మృత్యుచాదితొచిరాదేవ యయు
 త్సుః పురాత్సంప్రతప్తే ॥ ౯౭ ॥ విభాణందరచక్రనందకగదాః ప
 ద్మంచ పీతాంబరం మాళింకుండలకాస్తుభాణాబధమపిప్రా రుహ్యతా
 క్షుణ్ధవజం । రంగంకృత్రిమవేషతోనటఇవాయాంతింపురః పౌండ్య
 కం ప్రాలాక్యాత్తనమంజహానసహరిస్సర్వేపిచపోచ్చక్రైః ॥ ౯౮ ॥
 కృష్ణఃకృత్రిమవాసు దేవమవదద్యద్వత్పురస్థంరవేఘూకంపౌండ్యక
 నామకంస్తితముఖశ్శ్రివాసు దేవస్సన్యయం । మందాత్తమదదూషి
 తేనభవతాయజ్జల్పితంమాంపురా । సత్యంలైశరణాగతాస్తిమరణం న
 ష్యామిచత్వారిణ ॥ ౯౯ ॥ ఉక్తేనైవమాత్మానమనేకశస్త్రేఘ్నైత
 స్తయోః పౌండ్యక కాశీరాజోః । సేన్యంచచక్రేణహరిదదాహ

బాపికాలాసలనన్నిభేన ॥ ౧౦౦ ॥ తతాశిరాజస్యసుతంసుదక్షిణంతే
 నేరితంభూతమతీసిభీషణం ॥ కాశీంచభస్మవ్యకరోత్సుదశశనం దా
 గ్దీప్యతోత్తైస్సఖిభిహారేముదా ॥ ౧౦౧ ॥ ఉద్ధావ సలంకాహం
 నుమానశంకం । ధీమాశ్చపురెవారివిరామరామం ॥ సమాగమస్తాన
 వమాశుకాశీ మన్యాదృశీంభస్మవిధాయచక్రం ॥ ౧౦౨ ॥ తత్రనంద
 గోతులనంతస్యానంతబలస్యాదృశితకర్తాభిరామస్య రామస్య దుర్వాస
 పిర్యాణివిశేషతక్ష్మాశ్శుమిచృత్తితిపతౌమునిపతిరెవ మవాదీత్ ॥
 ౧౦౩ ॥ రాజశ్చరాఖలుసుగ్రీవసచివౌద్వవిదౌనామకశ్చిద్వానరసౌ
 దరోవైందస్యనరకాసురస్య సంపత్తినఖాచసఖ్యుఃపరేతస్యస్మియచి
 కీమణిఃకృతనిఖిలజనపదవిష్లవః పురగామాగోవ్రజానవ్యనలే రను
 కలంనిదయంనిదహన్నచలనిచయముచ్చాల్యశతధాశకలీకుర్వత
 పిచకదాదిద్వారకాయాం నరకాసురద్విషద్వసతినముద్రమధ్యగస్త
 దీయపయాంసిసముద్భృత్యబాహుభ్యామదసీయవేలానిలయానా లయా
 నుత్క్లావయతా పునరపితపౌధన పణశాలానిరూపితపాదపాః ప
 విధాయవైతానికవైశ్వానరాశకృన్తాతైరపవిత్రియకపక్షిపకస్య
 ర్వతగుహాసుయోషితశపురుషానపివిషాదయకద్వషడ్భిరాచ్ఛాద్యహృ
 చ్ఛయపరవశఃపరమాయోషాభిమశశసవిశారదౌదురాత్మా తత్రత
 త్రసంచరత సమాకణ్ఠ్యకణకమధురసంకషణసంగీతరామణీయకం
 * రైనతకం సమాకృమ్యవిలాకయామాసతం దేవంబలదేవమ్ ॥ ౧౦౪ ॥
 గాయంతంతమనంగసుందరతనుంగొపాంగనానన్యతం రామరక్తవి
 లాచనంమదజుషంతద్వారుణీసేవనామ్ । దృష్ట్వాదుష్టమనావిపాట్య
 విటపాక శాఖామృగశ్శృంగః ప్రాకంప్యప్రహనకస్యధాత్మిలకీలా
 రావాకరదాదర్శయత్ ॥ ౧౦౫ ॥ దృష్ట్వాధాప్యమముష్యదుర్ధర
 కపిజాత్యాశ్రయించావలం లీలాదైలబనాబలస్యజహసుఃహాహేతి

బహోవ్యముహుః । భూక్షేపైస్సకపిః ప్రదర్శ్యచగుదం తాసాంపు
 రస్తాభిలః కుర్ధైవాథబలెనసాధుద్భవదాస తాడితస్తజితః ॥౧౦౬॥
 తాంమోషుయోవానరవిషలాభువాత్తద్వారణీపాత్రమిహోధయత్కు
 థా । సంకృష్యచాసాంసిదయానచూణాయత్తంసంజహంసుముస
 లంబలోగ్రహిత్ ॥౧౦౭॥ ససాలముత్యాట్యక రేణవానరః ప్రాతాడ
 యన్తూర్షిఖలస్యధీమతః ॥ సునందనామ్నముసలెనసాలమప్యేత
 స్యమూర్ధానమపాటయద్భులః ॥ ౧౦౮ ॥ గిరిర్యథానిగురతోస్సజా
 ప్లుతోభ్యుత్థుత్వచాత్తువత్సకపిః ప్రకోపితః । ఉత్తిప్యవృక్షంపునరశ్య
 దున్నతంజహానతచ్చాచ్ఛినదేవదుజ్జయః ॥ ౧౦౯ ॥ భూయోభూ
 యః క్షితిరుహచయేసాధురామోభగ్నై నిర్వృక్ష తద్వన మిద మభూ
 ద్వానరోథాతిరుష్టః । దుష్టోసాద్రాగస్సజదధికంఘోరపాషాణవ
 షణ్ం రామోమహాన్నిశితముసలాచూర్ణయామానతంచ ॥౧౧౦॥
 ముష్టికుర్వకాపిరథవలీసాలనంకాశబాహు హాత్వాకొపాదురసిరభ
 సాచూర్ణశైర్యగ్గిజస్య । హృష్టోదుష్టంతమథసబలోలాంగలేనోజ్జ
 హాన జతుణ్మృచ్చైరథసరుధిరంద్రాగ్వమకాప్రాపమృత్యుం ॥౧౧౧॥
 మృత్యుంప్రాప్తేనతేనద్రుతమభివతతావర్వతాయచకంపే తత్యస్తా
 స్తత్రసుప్తాముకుళితనయనా రామమేవాలిలింగుః । సిద్ధానాంచామ
 రాణామరిజయిననదోదుందుభీనానినాదైః పుష్పైశ్చాగవృష్టిభిశ్చ
 ద్వివిదనిధనతోహవృతస్సాధుజజ్ఞే ॥ ౧౧౨ ॥ తదనుదయాసాంద్రా
 మునీంద్రోయంజనెంద్రంజయభవదీయహృదయాంబుజంబలభద్రవిక్ర
 మారోదయెనైత్యుదీరయామాస ॥ ౧౧౩ ॥ సాంబోజాంబవతీసుత
 స్సరసమశ్శూరాగ్గణీస్సంయుగై సాంద్రాంబునిధింసుయోధనసు
 తాంసల్లక్షణాంలక్ష్మణామ్ । కల్యాణీమహారత్నవియంస్వధిషణాంసంప
 శ్యతాంభూభృతాంకుర్ధ్వాస్తేత్వధకౌరవాస్సమవదన్నాత్తావమానాదిక
 కాః ॥ ౧౧౪ ॥ భోభోవశ్శశబాల్కోయమహరిత్రానాను కామాంబ

లాల్ బధ్నితైనమబుద్ధిముడ్డతమిమేకింపాకరివ్వంతినః । గోపాలాశ్రీ
యయాదవామదజుషోయే స్తత్ప్రదత్తామహీ మద్యాపి ప్రతిభుంజ
తేనవిసయంకూరారాకృతఘ్నఃపరమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ ఇదానీనిగృహీత
మాత్తజమాకణ్యై యద్యేష్యంతీహవృష్ణయోభగ్నదరావవభవిష్యం
తీతికర్ణదుర్యోధనభూరియజ్జకెతుశలాష్టద్రాహఃకోధా త్ప్రజ్వలంతః
ప్రజల్పంతాభీష్టేనాప్యనుమోదితాస్సంబమెశంబద్ధమారభంతః॥౧౧౬
ఆత్మానానాన్వతాంస్తాన్ సరభసమభిలాభాతకరాష్ట్రాన్ ప్రపశ్యన్
సాంబస్సింహోయదైనదిషతఇభచయాంశ్చాపపాణిర్బహువ॥ ధీరత్వం
తిష్ఠతిషేత్యతితరపదుమాభాషిణఃకణముఖ్యాః బాణైస్తంతాడయంత
స్సవ్యయమపియుగవతైనవిద్ధాభృశాల్లాః ॥ ౧౧౭ ॥ బాణైశ్చతుర్భిశ్చ
తురస్తురంగానైకేనచైకేనరథాంశ్చసూతాన్ ఘ్నంతం ద్రుతంషడ్రధి
తాంశ్చశూరంశ్చోర్యాత్తజంతేపితతుష్టపుస్తం ॥౧౧౮॥ చత్వారివిత
న్యచతుర్థయాంశ్చసూతం తదైకశ్చశరాసమన్యః । హత్వైవమేకం
విరథంచకృత్వాకృచ్ఛేణబధావచపురంచనిన్యః ॥ ౧౧౯ ॥ వీరద్వృ
త్తాంతమాకణ్యై సారడముఖాదుగ్రసేనప్రచోదితాన్ ప్రకొపాత్పు
త్యుద్యమమాకలితుఃకుద్యతాయధాన్ ప్రయాణసన్నద్ధాన్వృష్టిశ్రే
ష్ఠాన్సాన్వయన్సంకర్షణోయంకురాణాన్వృష్టినాంచకలహమనిచ్ఛన్
నిర్జితనమిరేణన్యండనేన హస్తినపురబాహ్యోపవన మాసాద్యధార్త
రాష్ట్రోద్భవజిజ్ఞాసయాసరయముద్దవమధావయత్ ॥ ౧౨౦ ॥ తె
తుధృతరాష్ట్రతనయాస్తస్తాదుద్ధవాత్సుహృత్తమంరామం సంప్రా
ప్తమాకర్ణ్యకణ్ణీనసమహర్షణార్హవస్తుహస్తాస్సమేత్యనుగూఢాభిరా
మం రామమభ్యర్చ్యవరస్పరమనామయప్రక్షేపిః పముదితాస్తేనైవ
ముదీరితాబహువుః ॥౧౨౧॥యామాజ్ఞాముగ్రసేనోబలధరణిభృతాంసో
గ్వభ్రామః ప్రఘర్షః ప్రాజ్ఞానాంవోవిధతైనిఖిలహితతమాం మాన
యధ్వం ద్రుతంతామ్ । యూయమైత్రీంభజధ్వంయదిహవిరిచితం బంధ

నంబాలకస్యాధర్మామ్యస్తాభిరేవం తదహామపినహేదాంధవన్నేహధా
 రాత్ ॥ ౧౨౨ ॥ X : ఏవంపిర్యశౌర్యసత్వాన్నద్ధమాత్త శక్త్యనుయా
 పముదీరితమస్య బలదేవస్యవచానిశమ్య కౌరవాఃప్రకౌపితాఃప్రభూ
 చురెవబలదేవమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ ప ॥ శిరఃప్రాదురుక్ష్యత్యహా పాదర
 యాకిరీటాహామస్తాభిరేవాత్తిరత్నా । ఇమే వృష్టయః * వృష్టసంబం
 ధతాస్తాకిలాజ్ఞానయంత్యస్త దాత్తాధిపత్యాః ॥ ౧౨౪ ॥ అనాదృత్య
 చాస్తాకినితంచాతపత్రం తథాచాన్యదిహ్నినియోగ్యానిరాజ్ఞామ్ । అ
 భీతాన్చిధుంజంత్యహాస్త త్సమాసాః కృతిఃకీదృశీకాలగత్యామహత్యాః
 ॥ ౧౨౫ ॥ అత్రరాజదిక్షోరలంగర్వభాజాంకథంవాధవేమగ్రసేనా
 ద్యరాజా । మృగేంద్రైగృగహీతంమృగంనిగ్రహహంక్షితౌ మోచ
 యేదాత్తధైర్యోపికోవా ॥ ౧౨౬ ॥ ఇతిశ్రుమదాద్భంధుభావాదభీతాః
 ప్రమత్తాఃప్రజల్పప్రకామంవరాకాః । అనప్రేక్షికదావాసినోక్త్యై
 శ్చవాక్తేర్నిరాకృత్యరామంయయఃకౌరవాస్తే ॥ ౧౨౭ ॥ X ॥ ఏ
 వమవాచ్యానివచనాని నీచకౌరవాణామకణ్యక సంరక్తలోచనాభీ
 షణస్సంకషణాణామేవమచింతయత్ ॥ ౧౨౮ ॥ ప ॥ డంకఃపరమ
 ప్రశమోహ్యగితరపరుషాభిభాషితౌమేషామ్ । లగుడొదుప్తపశూనా
 మినతత్పుథివీమకౌరవాంకలయే ॥ ౧౨౯ ॥ ఇతికుపితౌగజనగరం స
 బలావిచకిషణలాంగలాగ్రేణ । జలయానమివాఘాణాంకంగాయా
 తద్ధితదమగళతీన ॥ ౧౩౦ ॥ X ॥ ఏనమాకృష్యమాణం నిజగిరంవిలా
 క్య భగ్నకౌరవాస్సపుత్రమిత్యకథ త్రాదయః కృష్ణాత్తజలసలక్షణం త
 త్తణంపురస్కృత్య నమస్కృత్యచ సంకషణమేవ శరణముపేత్య స
 విషయమేవంవిజ్ఞాపయామాసుః ॥ ౧౩౧ ॥ స్వాగతవృత్తమ్ ॥

రామ రామభూవిమ త్తనిరామ

శ్రుమదాద్భతగుణైంభిరామ ।

పాహిపాహిపతనాదిహనద్యాం

త్వత్కుటుమ్బుచవిలమ్మమవద్యాత్ ॥ ౧౩౨ ॥

త్వత్ప్రభావమమితంనహివిద్యో

మందబుద్ధిజనతాహతసత్త్వా ।

క్షుతమహాతిభవానపరాధం

నాథతాతతవపీఠ్యమగాధమ్ ॥ ౧౩౩ ॥

॥ దుగ్ధవిలమ్బనృత్తమ్ ॥

నయసినోద్యమదాంధజనాజలే

పతనరూపమిదంపరమాంజనమ్ ।

కృతిరియంమహాతామతిమానుషై

భూవిభవైర్విభవైర్మభవాదృశః ॥ ౧౩౪ ॥

అయిసహస్రశిరాస్తస్త్వమిదంజగ

న్మదుళేమూర్ధ్నిభిభిషిహిలీలయా ।

సుశయనంకమలాకమితుభవాం

స్తనహితాస్తవహితానిహితావయమ్ ॥ ౧౩౫ ॥

నమోనమస్తేనమతాంశరణ్యనమోనమస్తేబలినాంనరేణ్య । నమోన
మస్తేయదుసార్యభౌమనమోమహాశక్త్యభిరామరామ ॥ ౧౩౬ ॥ ఏ
వంకారవవారిధేస్సముదితైస్తాస్త్రామృతైస్తత్త్వణంశాంతాభూదృష్టలభ
ద్రవస్యదహనస్సోపిస్తవాహాఃపృథుః । మాభేష్టేత్యభయందదాతద
నుసప్రాదాచ్ఛదుర్యోధనోవాత్సల్యాద్దుహితుర్ద్విపాకరథహయాకా
శతైశ్చదాసీజనేః ॥ ౧౩౭ ॥ X ॥ తతస్సభగవాన్ బలభద్రః ప్రతి
గృహ్య పారిబహాంమహాహాంససుతస్ససుషశ్చ ప్రవిష్టస్సవపురం
నర్వేభ్యోబాంధవేభ్యఃకౌరవదుశ్చేష్టితం తేమస్వచెష్టితంచనర్వమశే
షమభిశశంస ॥ ౧౩౮ ॥ ప ॥ అద్యాపిరాజన్ ప్రవిభాతిలపురంన
ద్యాంపరందక్షిణతేస్సమున్నతమ్ । సంసూచయద్రామపరాక్రమంక్షి

జావనన్యలభ్యంస్తరజాంభయాపహమ్ || ౧౩౯ || ౫ || రాజన్మైతదను
 జస్య దనుజారాతైరచ్యుతస్యచిత్రచరిత్రమాకణ్యతామ్ || ౧౪౦ || ప||
 త్రికృష్ణోయుగపత్నృథకృథగసౌతత్తద్వృషేమస్థితః స్త్రీణాం దవ్య
 ప్తసహస్రమేకవపుషైకస్త్రిమహూర్తేమహాః | సంప్రీతఃపరిణీయ
 తాస్వవిషమనిత్యంకథంవతే తే దృష్టావతత్పరమాద్భుతంసుచరిచింధ
 న్యోభవేయంభువి || ౧౪౧ || ఇత్యాలోచ్యకుతూహలాత్సురమునిప్ర
 గాద్భుతంబావరకామారామద్విజనాదితాంపరివృతాం పద్మాధ్యపద్మా
 కరైః | కూజత్సారసహంససంఘసహితైఃప్రాసాదవరైర్వృతాం ల
 త్తైస్సాస్పటికరాజలైశ్చనవభిగాఢతత్తైమేంద్రిరైః || ౧౪౨ || సం
 సిక్తాపణచత్వరామతితరాంసమృష్టరథ్యాంతరాం సవ్తాఃశ్చైర్మణి
 తోఽజైఃపృథిగృహంధీవృత్పతాకాధ్వజైః | సంయుక్తాః సుమనోహ
 రాసురపురింసత్యందలొకంతథా వైకుంఠంచమహాద్భుతాస్పదతయా
 ప్రోచ్యైహాసంతీమివ || ౧౪౩ || తస్యామర్చితమీశ్వరైరపిషామం
 తఃపురంత్రీపతైస్తవప్తుస్తాదృశకౌశలైర్విలసితంకారైర్నైవసరావత్త
 నా | త్రిమదవ్యప్తసహస్రమందరవరైర్విభ్రాజమానంపరంపత్నీనాం
 పరమాత్మనోవిశదసౌతతైర్క్రమత్యాదరాత్ || ౧౪౪ || స్తంభైర్విదు
 మనిమితైశ్చఫలకైర్వైడూర్యనంకోభితైః కుడ్యైరింద్రదృష్నయై
 ర్మణిగజైర్వృక్షైర్వితానైరపి | పర్యంకైశ్చవరాననేమృదుతరైర్దాం
 తైమేణీంద్రాందిలైర్దాసీభిర్మణిభూషణాంశుకవరైస్సంకోభితా
 భిస్తథా || ౧౪౫ || పుంభిఃకుండలమండితైస్సకవచైర్దష్టిసిభిర్భూషి
 తైతస్త్రిన్మైత్రమనోహరేనిరుపమేవిశ్వాత్మనాంతఃపురైః | విద్యుత్పుం
 జనిభాంగకాభిరభితస్త్రీభిర్వృతంశ్యామళం కృష్ణంపీక్షుమనేర్కనా
 ఘనధియాసృత్యన్తయూరొముహుః || ౧౪౬ || ఆత్మానమత్రవినయా
 త్పరిపీజయంత్యాభక్త్యాచభీష్టసుతయావ్యజనేనదేవ్యా | దాసీనహస్ర
 యుతయాసహితస్సకృష్ణోదృష్టాగతంమునివరంస్వయముత్థితోద్యోక్ ||

౧౪౭ || ఆగత్యతస్యపదపంకజయోఃప్రణమ్య ప్రాప్తవశయత్ప్రీతిమమృ
ముంపరమాసనైస్సే । పత్నాన్వనిజ్యపదముగ్ధమముష్యమోదాన్తూ
ధ్నాదధారతదపఃపరమంపవిత్రాః || ౧౪౮ || వాణీంబధాణవిసయా
దమృతాయమానాంనారాయణోభగవాన్సమృషామనుష్యః । పూ
ణాన్యకిన్నుభవతఃకరవాణ్యపూణోవాణ్యావిధేహిసఫలం మమబన్త
ప్రైతత్ || ౧౪౯ || సంతుష్టోధతమాహసారదమునిరేష్యయంవిదిత్యంప్ర
భోప్రీతిస్సౌఖ్యకృపాచితేఘ్రికమలద్వంద్వమిళిదేమయి । జానామ్యే
వతవాసతారిమవనాసర్వావనభంపరంపాదాబ్జేన్యతీరస్సుతేప్రతిప
దంయష్టత్ప్రేసాదాన్తమ || ౧౫౦ || స్రగ్వీణీవృత్తమ్ || — || కృష్ణప
త్నాన్వస్తతాగైహమన్యద్విశతతఃచాలోకయత్తంమునిస్సమ్మదాత్ ।
కృష్ణమత్రైస్తయాకింఢనైకేక్షణంసాధుశర్క్తిభిసోస్థవంసస్కితమ్ || ౧౫౧ ||
తేనసంమానితశ్చాసనాదైర్వరైరితొనారహోజానతేవాఙ్మరాత్ । న
ర్వభావ్యోభవానాగతాభూత్కదాదాన్యమౌజ్జ్వల్యతాందాసభూతా
యమే || ౧౫౨ || విస్తితామానతాన్యద్భూతంసంగతస్తతఃప్రేక్షిష్టతం
కృష్ణమత్యుస్కమ్ । లాలయంతం శిశూకలీలయాబాలకాకలాలమ
నాలయేప్యంగనాలింగనే || ౧౫౩ || పూజయిత్యాచ్యుతం భోజయం
తందిజాతా శిష్టమేవస్వయంభార్యయైవార్పితమ్ । సాధుభుంజానమం
భోజపక్షేక్షణంవృత్తపౌత్రైస్సమంపీక్ష్యకృష్ణంయయా || ౧౫౪ ||
స్త్రీనైర్ధితంమజ్జనాధంజవాత్సోద్యమంనద్దనిప్రేక్ష్యసోన్యద్భృ
హమ్ । ప్రాప్యవత్సాన్వసమంసుస్థితంచాసనే తత్రజహ్వంతమూలా
కయత్వానకాః || ౧౫౫ || కావపినంధ్యాముపాసీనమత్యాదరాత్తం
జపంతంరహోమంత్రీమాలాకయత్ । ప్రాప్యచాన్యత్రచర్తాసిచాపా
శుగాణానంచరంతంమునిధావమానోన్యతః || ౧౫౬ || తొటకవృత్తం
గజవాహరైర్వైచరంతమముంవిశిఖైర్విరథాకలమంతమరీకా । క్వచి
దుద్ధరసత్సచివస్యవచఃప్రవిచార్యహానంతమపశ్యదసౌ || ౧౫౭ || వరభే

నుచయైర్ద్విజరాజచయాసధికింముదితాకలయంతమపి । ఇతిహాస
 కథాభివహానుదితంకథయంతమపిస్వయమేనకథాః ॥ ౧౫౮ ॥ అన్య
 స్త్రికసదనెదర్శనసురానారాధయంతమత్రైఃకూపారామతటాకపూ
 ర్తికలనాత్కాలంసయంతంపరే । రామేణాపిచచింతయంతముచితంసా
 ఖ్యంప్రజానాంతభావుత్రాణాంచవివాహకర్తృవిభవైఃకుర్వంతమన్యా
 లయే ॥ ౧౫౯ ॥ పత్నీప్రలాద్యపారిబ్ధ్వాముచితంపుత్రైశ్చదిశస్తం
 ముదాతాంభతుకభవనంభృతాశునయనంప్రస్తాపయంతంరథైః । ఉ
 ద్యానేమృగయాంచరస్తమపితంశ్వేతాశ్వమారుహ్యాతాకఘ్నస్తంమె
 ధ్యపశూకదదశేనమునిఃకృష్టంప్రహృష్టోయయా ॥ ౧౬౦ ॥
 వేషాంతరచ్ఛన్నమతీవగుప్తంతత్తన్ననాభావబుభుత్సయైవ । క్వచిచ్ఛ
 రంతంసదనైసకృష్టందృష్టాప్సురషిఃప్రహసన్నువాచ ॥ ౧౬౧ ॥ ఇ
 మాంయోగమాయాత్వదీయామమేయాంపరంవెద్ధివిష్ణోనతేముఖ్య
 మథం । భువిన్యక్తమేవంత్యమేవాంతరాత్తాయతస్సాధుసర్వత్రిదృ
 ష్టోమయాద్య ॥ ౧౬౨ ॥ స్తరీస్తేపవిత్రంచరిత్రంవిచిత్రంప్ర
 భోపర్యటామిక్తితింకీర్తయంశ్చ । ప్రసన్నానుజానీహిభక్తంమహా
 త్తంస్తవమేవాశ్రిచాముత్రసంపత్ప్రదాతా ॥ ౧౬౩ ॥ ఇత్యనుజ్ఞా
 ప్యకృష్టంకృష్టకృష్టైతిహృష్టోవిష్టరాదుత్థాయయయారయాస్తునీంద్రః॥
 ౧౬౪ ॥ ఏవదవ్యస్తప్తసహస్రదివ్యసుదృశాంసప్రీడహాసేక్షణైజా
 ష్టోహృష్టమనాస్సకృష్టభగవాన్లీలావతారోహరిః । రేమేరమ్యదరి
 త్రమేతిదవనాభక్తానుమోదేతయస్సాయంమోదతమీవమాధవవదోక్తేం
 కర్యనంపద్యుతీ ॥ ౧౬౫ ॥ అథైతేషయాడశసహస్రసదనేష్వపిస్వ
 యమెకవీవయగపత్పుథగృథగ్వసంతంవాసుదేవమాలింగ్యసనుఖం
 ప్రసుప్తాసుతాసుసుందరీమణీమ ॥ ౧౬౬ ॥ అలమలమితివాంఛిభిః
 కూజతఇనకుక్కుటాంస్తునిష్కరుణాక । అశవకృష్టమహిష్యోరో
 మాత్సంశ్లేషవారణానుషసి ॥ ౧౬౭ ॥ అశిబోధయంతినుతభిర్వందినఇ

వనందనందనంమధురం । విహగాతిరూరువంస్తంగాయంత్యశయోవవౌ
 మరున్దమ్ ॥ ౧౬౮ ॥ కృష్ణంపరిష్వజంతీ నిజభుజయగళెనరుక్తిణీర
 మణీ । పరిరంభణవిశ్లేషాన్నామనృతతముహూతామిహ శుభదం ॥
 ౧౬౯ ॥ యావత్పిఠహరమణ్యోరమయితితావత్తనుశ్చయగపత్రాః ।
 యస్తేనవిష్టునోరావ్యంతల్యఃకోవెతికుక్కుటారావః ॥ ౧౭౦ ॥ శ్రీ
 కృష్ణవివరమణోయాసాంయోడశసహస్రరమణీనామ్ । తాభ్యోన్యాభు
 విసుభగాకావాస్తీతిచకాకరనాపిబభౌ ॥ ౧౭౧ ॥ శృత్యాకోకెతిర
 వాచేనంకృతవాకుకాకనికరాణాం । సరథసముత్థితవంతౌశయనాత్క్ర
 ఛ్చాణరుక్తిణీకృష్ణా ॥ ౧౭౨ ॥ స్నాతౌష్వస్యమలజలెవిరచయన్ ని
 త్యానికర్త్యానౌ ముక్తాస్యగళదుక్తశృంగచంద్రైస్సంకోభితానాంగ
 వామ్ । విప్రభ్యోనియుతంవితీర్యవివిధైఃకామైశ్చపౌరాణహరిస్సం
 తప్యక్షితిదేవతాస్సురువిరెంనైస్తుతౌషన్వయమ్ ॥ ౧౭౩ ॥ ఆత్మా
 నంప్రవిభూషయన్సయగపన్నిగత్యసర్వాలయా ద్భూత్వాకృష్ణ
 చయోరథంమణిమయంప్రారుహ్యానూతార్చితం । సాత్యమృద్ధవసం
 యతోరవిరివప్రాగ్భూధరంభాసురం నానామూర్తిరపివ్యగాహత
 నభాంధూతైస్కవీపన్వయమ్ ॥ ౧౭౪ ॥ వీనంసుధర్తాంభాసమానాంబ
 హుభివృష్టిభిఃప్రవిష్టంచౌపవిష్టంవిష్టరెపకృష్టైశరీరకోభయాభా
 సయంతందశదిశస్సన్వయమపుడునికరైరాకాశశాంకిమివకోశుభ్యమా
 నమసమానమహిమానంమంత్రీనినహవిహితనానాహాస్యరసేర్నటనత
 కీనతన్వేమృదుగవేణుపీతాదిననాదైర్వందిమాగధబృన్దోదితాభిరస
 న్యాహానుతిభిరభిష్టతం భూసురనిచయవిరచితవిశేషాశీర్వచనైఃప్ర
 హృష్టంకృష్ణంశ్చిద్ధూతఆగత్యసమస్కృత్యసాంజలిరేవం వ్యాజహార ॥
 ౧౭౫ ॥ పురాయస్తవ్యానిజితస్సప్తకృత్వస్తథాపంచకృత్వః పునః
 పంచకృత్వః । జరాసంధసంజ్ఞేనతేనాద్యరాజ్ఞానిరుద్దేన్మృపాలైఃపరి
 క్లిశ్యమానైః ॥ ౧౭౬ ॥ ప్రభోసావధానంసమాధేహివాణీంప్రణమ

ప్రణమ్య ప్రవిజ్ఞాపితాంతైః । త్వదీయావతారస్సతారంక్షణార్థం త
 ధైవాసతాశ్చక్షణార్థంనకింవా ॥ ౧౭౭ ॥ స్వస్పృయతంస్మపసుఖం
 నకలంచిరాన్నానామ్నృపావయమముప్యహిదాసభూతాః । మత్త
 ద్విపాయులబలాభవతః ప్రపన్నానస్తాకరుణద్విసగృహేమృగరాడివా
 జాన్ ॥ ౧౭౮ ॥ దీనానిమాన్ ప్రణతశోకహరాఃస్మిన్ దక్షిప్రంస
 ముద్ధరతదీయభయాత్సముద్రాత్ । నైవప్రణశ్యతికదాపి మమప్రప
 న్న ఇత్యాత్మవాక్యమభునాస రదీనబంధో ॥ ౧౭౯ ॥ ఇతిబ్రువతిరాజ
 దూతేతిదైవపరమద్యుతిందెవషిందీన్యజ్జటాభారంభాస్కరమివా వి
 ర్భూతంభగవానాస నాన్యజ్జిత్సృతాయమాధానమస్మృత్యచసాను
 గఃససభ్యస్ససంభ్రమమభ్యవ్యతమవృచ్ఛ దేవంవాసుదేవః ॥౧౮౦॥
 లాకానామకుతాభయంకిముమహాయోగిగృణాభూన్తహ సస్తాకంభ
 వతస్త్రిలోకమటతస్సందశన్ నాస్తన్తహే । శుత్రైస్తద్భగవద్వచశ్శు
 భమతిస్తస్యేంగితజ్ఞోమునిః పాథానాంస్వదికీర్షితంవిశదయన్ నర్య
 జ్జమూచేఖిలం ॥ ౧౮౧ ॥ పైతృష్వసేయోభవతాయధిష్ఠిరస్వాంరా
 జసూయేనమఖేనవైభవైః । యష్టుంసకామోఖిలకామదస్యతే స పూ
 ణకామోస్తవచరేణదశన్ నాత్ ॥ ౧౮౨ ॥ యజ్ఞేస్థిక్సకుతూపాలాస్సు
 రవరాభూభృద్గణాశ్చష్యోయౌష్ఠ్యన్తంగళవిగ్రహాయదుపతే ద్రష్టుం
 సమేచ్ఛంత్యపి ॥ పూయంతేశ్వవచాలపిశృవణతాధ్యానాచ్ఛనంకీర్త
 నాత్ సాక్షాద్ద్రష్టురముప్యతేశుభతనాభాగ్యంకిమన్యద్భువి ॥౧౮౩॥
 త్వత్పాదపద్మమకరందసరిత్ప్రసిద్ధామందాకినీతిదివిభోగవతీతిచాధః
 గంగేతిచక్షితితలెనరయంపునాతి ప్రాక్సంచితాదఘకులాదఘినాఘహ
 రిన్ ॥ ౧౮౪ ॥ తదనునారదేరితమాకణ్యకృష్ణైతత్క్షణముద్ధవంబిరీక్ష్య
 చక్షుఃపరంనయచక్షుషాం సుహృదాంసుహృత్తమోమంత్రణామ
 న్నివరోధవాన్యన్తదనుష్టైయమిదానీముదాహరితిభావయామస్తదే
 వేతివదతిసతిసావ్యదసీయసందేశమాధాయశిరసితరస్తేవముద్ధవా మాధ

వసారదయోస్సఖ్యానాంచంగితజ్ఞాత్వైవంవిజ్ఞాపయామానః ॥౧౮౩॥
 స్వామిక్మమిత్రమహోదయోయదిభవెద్ధావస్తంసథావేత్కుతో శృం
 గాణోమపిబన్ధమోదనకృతస్సాన్యదావతిహాతేనభో । సంఘతైః క
 మతైశ్చసాఘయజనలక్ష్మీశతేంఘ్యబయోస్తాద్రమభువో భవత్వతి
 రయోద్యాచ్చేవసాథాః చ్యుత ॥ ౧౮౪ ॥ గాయన్రిప్రమదాముదాక్షి
 తిభృతాంకృష్టత్వదీయాంకృపా నిబద్ధాఃపతయోపి మాగధవధాత్తా
 సాంసురత్వీతునాః । నకగ్రస్తగజోదశాననహృతాసీతాచగోపాం
 గనాః * కాబేరావహృతాయథాప్రముదితాశ్శత్రోర్వధేనత్వయా ॥
 ౧౮౫ ॥ ఇతిసంస్థితాభద్రముద్ధనోదితమభినందన్యయదునందనో నందిత
 ప్రయాణోనిగమయ్యనిజనందనానవరోధవధూజనానపి సపరిచ్ఛ
 దాఫ్రజమనుజ్ఞాప్యోసనీతంయత్పవరేణదారుకిణితాక్ష్యేణసకేత
 సంరథవరంగత్నమయమయమాదురోహ ॥ ౧౮౬ ॥ వేగేనానుయయా
 భగీరథరథంచేవావగాప్రాగ్యథా ఐక్యస్త్వస్యరథంవిధాయపురతిస్సే
 నాసరిత్సంమతా । మాతంగేస్తురగైరథైఃపటుభటైర్భేర్యానకాద్యైర్వ
 రైస్తూర్వైమంగళనిస్పనైస్సురుదిరైర్వారాంగనానాం వృజ్జే ॥
 ౧౮౭ ॥ సహస్రశీషశ్చలితోభరేణసహస్రచక్రుశ్చక్రితః ॥ సశం
 కః । సహస్రపాచ్ఛన్నఇహాతిధూశ్యాప్రసర్పతిఐవతిస్తేన్యసింధౌ ॥
 ఏవందిగ్విజయాథామింద్రిప్రస్థంప్రతినంప్రస్థితేయదుపతౌ మునిపతి
 రయతద్వ్యససితేనసంతుప్తస్తదీయవదారవిందమభివంద్యజగామ వి
 హాయసా ॥ ౧౮౮ ॥ తస్మిన్రాజమాతేవ్యభయప్రదాననిభయో భగ
 వంతంప్రణమ్య ప్రస్తాయచజవేనజరాసంధవధోద్యుక్తో భగవానితి
 తాథూపతినుపబోధయతి తేసిబాధాన్తుముక్షువోముకుందావలూక
 నమేవకాంక్షంతైస్త ॥ ౧౮౯ ॥ వాత్సల్యాబ్ధిమిపాగతంయదుపతిశ్శృ
 త్వాముపాధమరాట్ సాపాధ్యామసుహృత్పయస్సనిరగా నాంగ

త్యవాదిత్యక్రైః బ్రాహ్మైర్హిషన్తైరుపెత్యనృహరి నతావచలైర్భాగ్యత్వ
 భిహోఽభ్యామాశుముదశ్శునోత్రయగళశ్చాశ్లేషయామాసతిం ॥ ౧౯౩
 కృష్ణస్సాపియధిష్ఠీరస్యచరణౌభీమస్యచపాణమత్ పాథా లింగన
 కౌటుకఃకృతనతిస్తాభ్యాంయమాభ్యాంస్వయమ్ । పీణావేణుమృదంగ
 మంగళరవైస్సోత్త్రైఃకృతైర్వందిభిఃపుణ్యశ్లోకశిఖామణిఃపురవరంపా
 పత్పరంభూషితమ్ ॥ ౧౯౪ ॥ సంప్రాప్తంధృతదివ్యమంగళతనుం చ
 డుష్టతాంసమ్పదంశ్రుమంతంప్రవిహాకితుంయవతయస్సంత్యజ్యతల్ప
 పతీ ॥ స్తన్యాసక్తశిశూంశ్చవిప్లవతమైః కేశాంశుకైస్సంజవాద్రాజ
 ద్రాజపథంతుగ్రీటన్మణిమయస్త్రిభిర్యయస్సంభమాత్ ॥ ౧౯౫ ॥ మా
 తంగాశ్వరథదివత్యముదయైగుప్తంరథస్థంప్రభుంకృష్ణంఽద్యవస్తసహ
 స్త్రసుందరసుదృగాభిన్నన్మణిస్సందనైః । ధైర్యాద్యష్టమహిష్యలంకృత
 రథైస్తారాభిరిండుంయథానంయుక్తం కుసుమైర్వికీర్త్యసుదృశస్సంతుష్ట
 చిత్తాస్తదా ॥ ౧౯౬ ॥ పౌరైస్సాంజలిభిముదాపకలితాం వర్యాం
 నపర్యాం ముహుస్సంగృహ్యసప్తకటాక్షపీక్షణసుధాధారాభిరాసిద్య
 తా ॥ ఆయాంతంసరమాపతింగృహముపాసీయప్రహమాదముం సా
 మాత్యంనసుతుంసభార్యమనయత్పూజామననోచితామ్ ॥ ౧౯౭ ॥ పి
 తృష్వసురసౌవ్యధాతృమభివాదనంవందితౌహరిస్సహసుభద్రయానుగ్రహ
 దజాతయాఘ్నిస్వయమ్ । తతోష్టమహిషీమణీర్తహితరుక్తిణీ మంజితాః
 ప్రణామమకరోన్ముదానహసుభద్రయాద్రోపదీ ॥ ౧౯౮ ॥ యఃఖాం
 డవస్యదహనాద్దహనంసుత్యప్తంకృత్యావీమయంచదహనాదధిమోచయ
 తావ । తస్తాన్తయాదపిసంభాంసమవాపదివ్యాంకృష్ణైనలైసనసుఖం న్యవ
 సత్సకృష్ణః ॥ ౧౯౯ ॥ ౫ । ఏకదాయధిష్ఠిరోయంసభాయాంసత్రైన్
 బృహ్తాభిర్బాహుజైస్సోదరజనైశ్చావృతశ్శృంగైతామితేషామభుద్వి
 షమేవమాబభాషే ॥ ౨౦౦ ॥ ప ॥ యష్టుంతావనుయమీష్టేక్రతురాజ
 నాద్యరాజనూయేష । ఏతన్ననొంధోమెక్కుయన్ధులొసరిగళశక్తి

యతామ్ || ౨౦౧ || సద్యస్సర్వఫలప్రదస్సురతరుఃకృష్ణస్సత్పష్టావతాం
 శ్చృతావధామృతవదస్తమాహరుదిరంతస్తానసంతోషయన్ | ఏతత్సమ్యగి
 హత్సయావ్యసనితంసత్సమ్యతంసంతతంసృత్సత్సవదిగంతమేత్సమహతి
 కల్యాణకీర్తిస్తవ || ౨౦౨ || నిజత్యాఖిలభూభుజౌనిజవశేషిత్యాచ
 సంపాదయన్సంభారాదురతమాహరక్షితివతేయజ్ఞంసమజ్ఞావహమ్ |
 భక్త్యాతేద్యజితోస్త్యహం త్వదితరైరుష్టాత్తభిరుజజయో జేతుం
 చాస్యసృపాన్నియోజయభవద్భ్యాత్మాసురేంద్రోవమాన్ || ౨౦౩
 గ || ఏతద్భగవద్వాగ్మ్యతంనిపీయ శ్రవణాభ్యాం తదేవచూదయారవి
 స్తమవర్యాష్టమితి నయననళినాభ్యాంనిరగళవినిగతమధురమరందా
 నందాశుభంభురోయధిష్ఠిరోవిష్టరాదుత్థాయ యదుశ్రేష్ఠవదారవిం
 దమభివంద్య దిగ్విజమాయధనంజయాదీనేవమన్వయజ్ఞ || ౨౦౪ ||
 ప || సదక్షిణస్యాంసహ దేవమాదితత్తతఃప్రతీచ్యాంసకులంహహాబలమ్ |
 తమపుగ్దీచ్యాందిశిసవ్యసాచినంబక ద్విషంప్రాద్దిశి మారుతాత్తజమ్ ||
 ౨౦౫ || విజిత్యపి రాకన్యవతీన్సత్తేజసాసమాహరంస్తేసరయంమహా
 భనమ్ | విదకజరాసంభమిహాజితంజవాజ్జగాపుపాయంసృపముద్ధవస్సు
 ధీః || ౨౦౬ || యథోద్ధవవచోమరుత్తనుజకృష్ణకృష్ణాఃక్షణాద్యయుస్స
 రభసంగిరివ్రజపురంతువిప్రాయితాః | * బృహద్రథసుతైగృహేవగ
 తిసాధుభక్త్యాతిథిప్రజనపరేవచోజగురిదంతమేవాదరాత్ || ౨౦౭
 అస్తానివద్ద్యతిథీర్షుపేంద్రతనుతాత్సంపూణణకామానిమాన్ దూరా
 దేవసమాగతాన్దృఢమతినస్తావధికల్పదుర్మమ్ | యోనిన్యేవకళే
 బరేణనచినోత్యాశుస్వయంసద్యశక్నోచ్యోసాధువనెబలిపభృతిభిస్తు
 ల్యావదాన్త్యేర్భవాన్ || ౨౦౮ || గ || ఏతన్నిశమ్యకించిచ్ఛంకాతం
 కః పురాఖలువిప్రరూపిణం విష్ణుంవిదన్తుపివైరోచనిః పురోహితేన
 వార్యమాణోపి తస్మై వితీర్యమహీమశేషామకల్మషంశాశ్వతంయశస్స

మవాస్తవానిదానీమేతేచిహ్నాలింగాని విభితోపి భూభృతపవ దృశ్య
 నై తథాపి పతమానేన దేహేనావలక్షితేనక్షత్రబంధునామయాజవలై
 వద్విజార్థాయనిజజీవమపిప్రదాయవిపులంయశస్సంపాదనీయమితి మ
 నసినిశ్చిత్త తానేవంవ్యాజహారజరాసంధః || ౨౦౯ || ప || భూదేవా
 అపియూయంభూభృతపితేత్యహంప్రజానామి । విప్రయతాంతథాపి కా
 మఃకామందాస్యామివశ్శిరోపిమమ || ౨౧౦ || X || ఇత్యనేనోక్తఃకృ
 ణ్డోయమెవమాచచక్షే || ౨౧౧ || ప || కృష్ణోహంనధనంజయోయమని
 లాజ్ఞాతాబకారిర్బలీయద్ధుదేహీగిరివ్రజేశగిరిరాట్ డైర్యేణ ఛేదేహి
 నః । ఇత్యుక్తస్సహసంస్తమాహసమనోయోద్ధుంత్యయాభీరుణా । పా
 ర్థస్సంబలూమయాసమబలోభీమస్తుయోద్ధాభవత్ || ౨౧౨ || X ||
 ఇతిగర్వాదుదీర్యగదాంప్రదాయమహతీభీమసేనాయస్వయం ద్వితి
 యామన్యామాదాయ జవాజ్జగామపురాద్భహిజరాగంధో యుద్ధర
 న్నద్ధః || ౨౧౩ || ప || ఆస్ఫోట్యత్తభుజౌజవాత్ప్రమిళితౌరంకచరం
 తాయథామల్లోమండలసవ్యదక్షిణగతీతౌదుమదౌదుజయౌ । గు
 రోవ్యస్తద్రదయోముహూశ్చటచటాశబ్దౌభవద్దూరుణోయద్వద్ధౌరర
 జ్ఞామిథఃప్రహరతోదుండంతినోదంతయోః || ౨౧౪ || స్పృష్టే
 భుజేనకరినెనమిధోదృఢేనచూణేకృతేన్వయముదారగదాద్వయేస్వే
 తౌవజ్రముష్టిభిరతాడయతాంభుజేదవక్షస్తలెశిరసిచాపికపోలయుక్తే ||
 ౨౧౫ || X || ఏవంతయోస్సమానబలయోభీమమాగధయోర్నిర్విశే
 షం సంయుగేప్రవతమానేసతి శత్రోరముష్యజన్తమృతి జరానామ
 రాక్షసీకృతజీవితంచవిదకవాసుదేవస్తదాప్రదత్తదర్శనోదర్శయామా
 సభీమసేనాయ తన్తాగధవధోపాయం విటపంపాటయన్నేవసంజ్ఞయా
 నప్రత్యభిజ్ఞోయథా || ౨౧౬ || ప || తద్విజ్ఞాయమహాబలస్యతనుభూ
 భీమోబలాధ్యస్స్వయం తంశత్రుంతరసా ప్రగృహ్యపదయోస్సంభ్రా
 మయకపాతయః । ఆక్రమ్యత్తపదాతదేకపదమప్యన్యంచదౌర్భావం

౨౨౬ || లుకేశోనహుషోహిరణ్యకశిపుస్తత్కాతావీర్యాజునావె
 నోవానరవల్లభప్రభృతయో భూతావన్యయోషితృప్తహః || రాజ్య
 త్రిమదతోమదీయజనతాహింసాత్తకాఃకుత్సితాస్త్యైశ్చైర్వర్షనిజానవ
 శ్చనిరయం ప్రాప్తాజనేర్నిందితాః || ౨౨౭ || జీవానాంవపురంతవద్ధు
 వమితిజ్ఞాత్వాతదీయంచభో భూపామామిహనిత్యకర్తకలనై రారాధ
 యంతోనిశా || దైవాలిబ్ధధనేనతృప్తమనసస్సంరంజయంతః ప్రజాః
 పుత్రైఃపౌత్రచయైర్యతాశ్చసుఖినాముక్తేఃపదంయాస్యథ || ౨౨౮
 ఏవమాదిశ్యదాశాహాన్యమవనీశాన్ తెషామభ్యంగకర్తాణికారయ
 త్వాసుస్నాతాన్తాన్ దివ్యభోజనేర్భోజయిత్వాన్తాన్బూలాద్వేన్మ
 పోచితైర్వస్త్రాభరణైఃపూజయిత్వాన్తాన్ముదితైస్తేరభివందితోరథాన్ న
 దశాన్మణికాంచనరంజితాన్స్తానారోప్యస్వస్వదేశాన్ ప్రతిపే
 షయామాన || ౨౨౯ || రాజ్ఞామాగధనూనునానరథసంసంపూజితా
 స్సాదరం త్రికృష్ణాజునవాయుజాస్సురవరవ్రేష్ఠంప్రయాతాదుగ్రతం
 శంఖాన్దధ్నురరణియాత్ప్రముచితాస్సంమోదయంతఃప్రియాన్ న
 తావధర్తజమాదచక్షురఖిలంసోపిప్రహృష్టోన్మదః || ౨౩౦ || తుష్టా
 వాధయధిష్ఠిరోప్రముదితఃకృష్ణంసత్కృష్ణంసదా భక్తానామఖిలైష్టమాక
 లయితుంవాత్సల్యవారానిధే | దీనానామిహనోనుశాసనమహాధత్తై
 భవాన్యస్యతై లోకైశ్చేన్యచతుర్ముఖైశ్చశిరసాసంధ్యాన్యతే శా
 సనమ్ || ౨౩౧ || ఏతల్లోకవిడంబసంహిభగవత్చిత్రంచరిత్రంప్ర
 భోరాజ్ఞాధారణమాత్మదాస్యభజతాంవిశ్వస్యచాజ్ఞాపనమ్ | ఏతాభ్యాం
 తవతేజసోనహింసహింసానశ్చవృద్దిశ్చవా స్థూణాస్సాప్యనమాధికస్యచ
 కృపాకార్యంనకింకేవలమ్ || ౨౩౨ || ఇత్యుక్తావదుగ్రతమృత్విజస్సవ్య
 తవాన్కృష్ణాజ్ఞయాధమరాట్ మంత్రజ్ఞాన్శ్రుతిపాగగాన్ దివజవ
 రాన్ గగాన్ ర్యముఖ్యాన్ముషీన్ | కాలప్రాప్తవతిక్రితాస్సముచి
 తేతత్రోపహూతాఃకుదాభీష్టనోగకృపాదయస్సనిదురాఃపితృయ

తాఃకారవాః ॥ ౨౩౩ ॥ అన్యేపిభూమీసురసరవనోరుజపాదజప్రభృత
యస్స ఏణాలాంగతైర్యాగభూమింసకృష్యయధిష్ఠిరచీక్షితంచక్రః
తేష్వపితద్యజనదిదృక్షయాశఙ్కభున్వయం భూప్రభృతిబృందారక బృం
దెష్వాగమ్యరమాధవభక్తస్యధర్మరాజన్యరాజనూయాయజనం సూ
పపన్నమితి విస్తృతేషుయాజకామహారాజమయాజయన్ రాజనూ
యెనవరుణిమివామరాస్ససంభ్రమమ్ ॥ ౨౩౪ ॥ ఏవంక్రతౌసంపూర్ణ
తాముసగతేసామాభిషవదినేయాజకాన్ సదసస్పతీన్నరపతిరయమా
రాధయామాన ॥ ౨౩౫ ॥ అగ్రాహణార్హమిహకంచనసాధ్యగచ్ఛన్
విద్యత్సుసత్సుబరళుమవృధి తేషుసఖ్యః ॥ మాద్రీసుతాథసహ దేవఇతి
ప్రసిద్ధః కృష్ణోయమేవనఇతి ప్రజగాదధీరః ॥ ౨౩౬ ॥ యస్తాదేష
మృషామనుష్యతనుమాన్ శ్రీమాంశ్చధీమాన్ స్వయం యజ్ఞోయజ్ఞభు
గ్నిరాజ్యమపితధౌతాహవీయుత్విజః । మంత్రస్తంత్రచయశ్చరా
చరమిదంసర్వాన్సురైద్రాదిమాన్ సర్వాత్తైవసృజత్యనత్యపహ
రత్యర్హత్యతాగార్హణామ్ ॥ ౨౩౭ ॥ సత్యంతత్సహదేవవాక్య మ
మృతంశ్రుత్వాసతాంసమతం సభ్యాస్సానుదసాధుసాధునదసిహ్నిచు
స్తదోచ్చైరితి । సంతుప్తస్సమపూజయద్ధరిమిమంధర్మాత్తజౌభార్యయా
సాకంసాధ్వవనిజ్యతత్పదయుగంతిథంతతామూర్ధ్వుణ్ధాత్ ॥ ౨౩౮ ॥
ఏతత్తీర్థమనన్యలభ్యమరఘంసర్వత్రనంజీవనం భృతావ్యమూర్ధ్నిన
హనుజస్సనచివోధన్యోవదాన్యోనృపః । కౌశేయైకనకాంకితైర్మణ
ణిగణైశ్శ్రీభూషణంభూషయన్ సంహామౌశుపరిప్లుతాక్షియుగళన్సం
వీక్షితుంనక్షమః ॥ ౨౩౯ ॥ ఇత్థంవీక్ష్యసుపూజితంశుభతమంభూదేవ
భూభృచ్చయాస్సరేసాంజలయోజగుజయజయేత్యానమ్య పాదాబ్జ
యోః । దివైర్మణంగళతూర్యఘోషనివత్రేస్తంలేభ్యషిచన్సుమై
దీవైర్మణంగధవంతిబృందనుతిభి ర్వేదాంతవాక్యైర్దుతైః ॥ ౨౪౦ ॥
శ్రీకృష్ణస్తుశిఘోషపషసమగాత్సంతప్తనారాచన చోభిత్రంసవీంద

మఘాషసూనురచి రాద్ధుష్టస్సరుప్రోహరాత్ | ఉత్తిప్య త్తమజౌభుజం
గళయనం సంత్యావయన్ నిభయం పారుష్యాన్యసురోశతస్సదసినం
జలేక్రకభావంయయా || ౨౪౦ || కస్తాత్కృష్టస్సంమతాగ్నిర్వణా
యాం నెత్తంసభ్యాకభ్యతాంబాలభామా | యూయంపాత్రాపాత్రవి
ద్భిఃపరిక్ష్యబూతిపెప్తంహన్తినోచేత్సిమస్తాత్ || ౨౪౧ || ధర్మజ్ఞా
నదనస్సప్తిశ్శుతివిదాదాంతాన్ విశుద్ధాత్తనః సాధూన్ నిత్య తపోఢ
నాశుభమతీసర్వానతిక్రమ్యచ | నదన్వంశాశ్రమధర్మకమేవిధు
రః కాకఃపురోజాశవద్ధిపాలానకులాధమోహాతినతాం యోగ్యామి
మామర్హణామ్ || ౨౪౨ || సద్భిస్సాధుబహిష్కృతాశుభగుణైస్సేవ
చ్ఛావిహారిపునశ్చాబలావచ్ఛవరాంగనారతిరతశ్చోరాగ్నిగణ్యపిచ
శస్త్రంయన్యకులంయయాతినృపతిశ్రేష్ఠేనదేశానిమాంస్త్యక్తావృత్తిం నమ
గాద్భియార్హతికథంయోగ్యాంసతామర్హణామ్ || ౨౪౩ || ఏవమాదీ
న్యమంగళానిపరుషాణిప్రజల్పతినష్టమంగళేనీదతమేచేద్యేనిరవద్య స
ర్వమంగళాదిభిస్సంగీతనిజనామమంగళంమంగళదేవతారమణం దివ్య
మంగళవిగ్రహంయమాద్యహం || ౨౪౪ || అచ్యుతస్తదుపశ్యత్యనీచం
నావాచకించన | మృగేంద్రోగురుగామ్భీర్యఃశివారవమివాశివమ్ ||
౨౪౫ || తదానీమేవకణకటూనిరటనానిదుష్టోదితానిక్రాంతఃమనహ
మానామానధనాస్తపోధనామహత్తానస్సభాసదః పిథాయకణయగ
ళంకుత్సితమిమంనీచతమంకులపాంసనంచేదిపాలంశిశుపాలంధిగితినిం
దంతపివనింహంనందనందనన్యవాసుదేవన్యతదీయానామపివాయశ్శు
తిపుటముపనీయ తక్షణమేవ అహిర్నననిగ్గచ్ఛతినసుకృతాత్ప్రచ్యు
తః పతత్యధఇతిశాస్త్రపరమార్థ మవధారయంతఃసరయం నిజగ్నుః ||
౨౪౬ || నన్నద్ధాస్తదనుక్రుధాసరభసంభీమాదయఃపాండవాః సద్య
వైచద్యజిహంసవః ప్రమిళితాఘోరారవాస్సాయుధాః | నీచస్సోపిస
చమఖడ్గనిశిఖఃసంభర్త్యయన్నుత్థిత స్సభ్యాంస్తానపిక్వష్టపక్షునివ

హాహాంతుంప్రకోవాన్వితః || ౨౪౮ || చక్రంతావదధావదమృతకరా
జ్జాబ్జల్యమానంజవా చేద్ద్యసాన్యస్యశిరోజహంబహారింప్రాగాత్పు
ఫస్సాన్వమినమ్ | ఏతస్మిన్నిహ తెరిపౌప్రతిదిశంకోలాహలాఘ్నాన్తుదా
ఘాపాఃప్రాణవరీష్పయాతదనుగాశ్చాకంపితాదుదుగ్రుః || ౨౪౯ || పూ
రన్వంమామవధీన్నస్మింహసఖరః శ్రీరామదాణిపునః వైరంతత్త్వయి
మాధవాన్యఫలితంజన్మత్రయాదాజితం | ఘాయఃపాషణ్డతాం భజా
మిభవతఃపశ్యేతిశబ్దభలా జ్ఞోతిశ్చేద్ద్యతనోముదైవనిరగాద్ద్రాగా
విశచ్చాచ్యుతమ్ || ౨౫౦ || ఇత్థమేకచ్ఛత్రాధిపత్యసముచ్చితోయ
మజాతశతూరాజసూయామాపూర్యవిస్తృతాంపిస్తారదక్షిణాం దక్షిణే
భ్యోఽబ్జుత్పిన్భ్యయథావిధిసమ్ప్రదాయసమ్ప్రదాయేణసభాజయకా
సభాజనాభగవదనుగ్రహేణబహురుచిరమారచయ్యససంభ్రమ మవ
భృగుమధ్యేసభంజంభశాసనఇవసంభావితోధర్తరాజావిరరాజ || ౨౫౧ ||
సర్వేతేసురభాసురాఃక్షితిభృతోధర్మేణసంభావితాః యజ్ఞంయజ్ఞభు
జంచతుర్భుజమిమంసమ్యక్త్వనంత్రోహృది | నిజాగ్నుముదితాఃకలిః
కురుకులవాధిస్తురుర్యోధనౌదృష్టావపాండుసుతశ్రియంససుతరాం సే
హేమహాసూయయా || ౨౫౨ || తదనురాజానమనిచ్ఛంతమవ్యను
జ్ఞాప్యవిశ్వేష్వరస్సభార్యసామాత్య స్సవిభవస్సప్రపురవరంప్రవివేశ ||
౨౫౩ || యఃకీర్తయేదతివిచిత్రచరిత్రమేత మైద్యక్షయకృతుపిత్తి
మ్భృణరాజమోక్షం | ముక్తోభవేత్సృజనైజలబజాయతాక్షతైకర్వసం
పదమపిప్రభజేదపారాః || ౨౫౪ || అథదుర్యోధసాసహనకారణం
పరిపృచ్ఛతిపరిక్షిద్రాజపౌశుకమహర్షిరేవమభాషత || ౨౫౫ || రా
జకపితామహస్యతేమహాత్మహిమహాససాధ్యక్షోధనాధ్యక్షస్సుయోధ
నౌసకులస్సామగ్గీసంసాధనేసహదేవస్సతామారాధనశుశ్రూషణే జి
హ్మఃకృష్ణః పాదావనేజనేపరివేషణేదుఃపతాత్తజౌదానెమహావదా
న్యఃకణోయయుధానవికణావిదురాదయోనానాకర్తస్వప్యేవంప
రిచర్యాంపిమబంధాద్బాంధవావీనస్వయంప్రావర్తంత || ౨౫౬ ||

తస్మిన్ మహారాజే పారమేష్ఠ్యశ్చియా శ్రీమతావాసుదేవేనసహజే
 శ్చాపి పరివృతే దేవైరివదెవరాజే నిజకులక్రమాగతిమణిమయసింహా
 సనే పరంభానమానెసమానే ॥ ౨౫౭ ॥ ప ॥ దుర్మానీససమేత్స త
 త్రకుపితోదుర్యోధనాసూయయా వస్త్రద్రాగగృహీత్సల జలమితి
 భాగిత్యాజతచస్తలమ్ । మత్వాగాదపతన్తయన్య మహాతస్సంమోహి
 తామాయయా తింబృష్టావజహసుస్త్రియఃపవశజఃకృష్ణాసమక్షంసచ ॥
 ౨౫౮ ॥ పీడావాజ్వదనోజ్వలన్నతిరుషానిష్క్రమ్యశూష్టియయా
 సరైష్వామపిపశ్యతాంగజపురింమాసీనదుర్యోధనః । సంతప్తాయమజా
 తశత్రురభవద్భూభారనాశాయతద్భాగ్రితిబీజమభూదియంతితి త
 దాకృష్ణఃప్రహృష్టోహృది ॥ ౨౫౯ ॥ గ ॥ రాజన్నిదానీంపునరపిసం
 శూయతామతిమనోహరిచరిత్రమచ్యుతస్య సాల్యాఖ్యశ్శిశుపాలసఖో
 దుక్తిణీకల్యాణకాలే జరాసంధాదిభిస్సంయతోయాదవైర్యధినిర్జితో
 లజ్జితోవ్యయాదవామూర్ఛిమహంకరిష్యేపశ్యత మమపౌరుషమితిప్రతి
 జ్ఞాయరాజ్ఞాంపురతః పాంసుముషింప్రత్యహం భక్షయన్ భూతేశమా
 రాధ్యతదాజ్ఞయామయేనవినిర్మితందేవాసురగంధర్వోరగరక్షసామవ్య
 భేద్యంధయంకరం కామగం సౌభనామకమయోమయం యానముపల
 భ్య భగవతి వాసుదేవేనసతి వాసవప్రసే తిద్విరోధితయా ద్వారకా
 మేత్స బభంజగోపురద్వారప్రాసాదాట్టాలకప్రతొళికాస్తయా
 మాయయా విమానాగ్రాన్నిపెతుశ్శస్త్రవృష్టయశ్శిలాదుగ్రమాశ్చాశన
 యశ్శర్కరాసారాః ప్రచండేన చక్రవాతేన సముద్భూతరజసా తర
 నేన దశదిశోప్యాచ్ఛాదితాః క్షణేనైవదాధ్యమానానిజాః ప్రజాఃసం
 పిక్ష్య శూరాగ్రణీరాక్తిణాయః ప్రద్యుమ్నోదుగ్రతం రథారూఢో మ
 హారథః సమేత్స చతురంగబలెన సాల్యస్యనమస్తబలంనైశంతమివ
 నోవినాశయామాస ॥ ౨౬౦ ॥ ప ॥ సాల్యస్యధ్వజినీపతింధ్వజమపి ఛ
 త్రంరథాన్సారిధీనశ్వానున్నతహస్తిసంపటుభటాన్ సర్వా శ్చతీత్రా

శుగ్రేః । ప్రద్యుమ్నో యగవత్ప్రమథ్యతదనుక్షిప్రేణసాల్యంచతంకృ
 త్వామూర్ఛితమేవసాధువినుత్సృత్సృజైరవ్యహా ॥ ౨౬౧ ॥ తత్సృ
 భంభువిరూపమేత్యవివిధంద్రాగః రూపంపునః చృష్టం నైవ తతిఃకృచ్ఛి
 న్నయకృతంమాయామయందృశ్యతే । భూయస్తద్దురపస్థయా భువిజలే
 భూద్రౌప్రదృష్టందవిభ్రామ్యద్భీమమలాతచక్రమివనంక్షోభంక్షణేనా
 కరోత్ ॥ ౨౬౨ ॥ సౌభేనైవమతీవతేనమధితాః ప్రాద్యుమ్నసేనాజ
 నాఃధీరాలాకయుగంజగీషవఇమేనాయోధనంతత్యజః । భూయస్సమ్మి
 లితాశ్చిత్రైశ్శరవరైస్సూర్యాగ్నితేజోమయైశ్శత్రోస్తేనస్యజనాఃకృతా
 యధవరాద్రాగ్భస్మసాచ్చక్రిరే ॥ ౨౬౩ ॥ ప్రద్యుమ్నాభిహతౌ
 ద్యుమఖ్యసచివస్సాల్యస్యనంపీడితః ప్రద్యుమ్నంగదయాప్యయఃకలిత
 యావ్యాహత్యచ్యోశసః । తంశూరంసువిశీణవక్షసమబోవాహాన్య
 తస్సారధిః ధర్మజ్ఞస్సతుదారుకన్యతనయః స్వస్వామినం మూర్ఛితమ్ ॥
 ౨౬౪ ॥ గ ॥ తతా ముహూతమాత్రేణ లబ్ధసంక్షేన తేనకాష్ఠీనా
 రణాన్మమాకషణమిదం యాదవకులమాషణం యోషీత్పరిషదపహస
 నఘోషకారణం క్లిబమివమాంప్రకాశయతాత్వయా కథమేవంకృత
 మిత్యాక్షిప్తః సూతస్సాన్వమిన్ కృచ్ఛగతారధికోయదినరక్షేతి తర్హి
 మమసూతధర్మికధంరక్షేన్యతేతి నీతిం ప్రకాశ్యపరిసాంత్యయామాస ॥
 ౨౬౫ ॥ అథనోవ్యవసవృశ్య సలిలందంశితౌధృతకార్తుకశ్చ ప్రద్యు
 మ్నోద్యుమతఃపార్శ్వం నయమామితిసూతంసందిశ్య సద్యఃపవ సమర
 భూమిమాజగామ ॥ ౨౬౬ ॥ ప ॥ బాణైశ్చతుర్భిశ్చతురస్తురంగాన
 మ్హాభిరాశుద్యుమతశ్చసూతమ్ । దాన్వభ్యాం ధనుస్సాధు విమథ్యకేతు
 మేకేనతస్యాపిశిరోజహర ॥ ౨౬౭ ॥ గదసాత్యకిసారిదాద్యైర్యదుభి
 స్సంభిన్నమంబుధౌసౌభమ్ । సంభిన్నకంధరైస్తేస్తత్రధైస్తేస్సహపపా
 తకృతశబ్దమ్ ॥ ౨౬౮ ॥ ఏవంసాల్యయదానామతులంతుములం రణం
 త్రినవరాత్రం । జాతంజ్ఞాతితదధోఽవ్యజ్ఞఇవద్వాపరకాంహరింప్రయ

యా ॥ ౨౬౯ ॥ శుభ్రాస్థాకదనం మహాద్యదువరస్సాన్వనాంచ సాల్య
 న్యచ ద్వా రావత్సవనేనియుజ్యబలినం రామంరథేనాగతః । తంధృష్టాన్వ
 గరుడభ్యజంసరభసంస ర్వేపిసాల్యాదయోమత్వాక్ష్మముపాగతంహృది
 భయభాగితాబధాపుస్తదా ॥ ౨౭౦ ॥ సాల్యాబలీ సపదిధైర్యముపె
 త్యశక్తిం సంప్రాప్నితోత్సమహతీయధిదారుకాయ । చిచ్ఛేదతాం
 తుశతధాశతభృత్యవత్సస్సాల్యంశరైరపిచయోడసభిజః ఘాన ॥ ౨౭౧ ॥
 సాల్యశ్శాక్షిణవసనన్యమహానత్వాణింసశాఙ్గంశరైర్దాగ్శాఙ్గం
 న్యవతల్క్షితాసమభవద్దాహేతిశబ్దాన్యూహమ్ । గర్వేణాహ ససౌభ
 రాడ్ధరిమరేత్వంనెష్యసేంతమయా యచ్చైద్యోనిహతస్తవయాస్య
 చహృదాపత్నికృతాయాహృతా ॥ ౨౭౨ ॥ దాశార్హ్యాగదయాతతాడ
 కుమతంతంజతుదేశే జవాన్తందాత్మంస్తవమిహంతికాగతమముం గా
 లాకయన్నంతకం వృథాంజల్పసిద్ధయంతినితరాంఘోరాఃకణే పౌరు
 షం నైవంజాత్వపిభాషిణస్తవమివతేప్రాక్తేవతికోపాన్వితః ॥ ౨౭౩ ॥
 తత్రైవాంతరధీయతాస్మజమసౌ సాల్యావమన్ లత్తణాత్కశ్చిత్ప్రాహ
 హరింసమేత్యశిరసానత్వారుదక్షదైన్యతః । సాన్వమిన్సంశ్శణుః * సౌ
 నికేనపశువద్బధావనీతౌరుషాసాల్యేనాద్యభవత్ప్రితాత్వమధికంయస్మి
 న్సదావత్సలః ॥ ౨౭౪ ॥ కృష్ణోనిశమ్యాప్రియమేతదార్హిమత్వస్య
 లీలానుగతాబధాషె । నీతఃపితామేకధమల్పసారసాల్యేన తుష్టింకథ
 మాస్తరామః ॥ ౨౭౫ ॥ గ ॥ ఇతిబుగ్వాణే నారాయణస్తిన్ ససౌభ
 రాట్కృత్రిమపసుదేవమానీయసముపస్థితోబ్రహ్మదేవంనరదేవం ॥ ౨౭౬
 ప ॥ యదథామిహజీవసిత్వమతివత్సలాయస్యతంక్షణేన పితరంపురస్త
 వముదావధిపైర్భునా । వదన్నితిపితుహారేన్సవినిహత్య మాయామ
 యంశిరస్సునిశితానిసాసపదిసౌభమేవావిశత్ ॥ ౨౭౭ ॥ యశ్చిచ్ఛేద
 పురాసినారణముఖేమాయామయాం మైథిలీంతంసుత్రామజితంయథాన

మహానమ్భరస్సరామానుజః । జ్ఞాత్వాసాల్యకృతంచకృత్రిమవిధింరా
మానుజోమంతథాదిచ్చేదాస్యశిరోవణించగదరహసౌభంధనుశ్చాంబ
సా ॥ ౨౭౮ ॥ శ్రీరామదాశేనపురానికృతంరక్ష్యశిరోరూఢమివాశు
భూయః । హతాపికృష్ణైసపునస్ససాల్యా గృహ్లా గదామాస్తగదా
గ్రజాగ్ర ॥ ౨౭౯ ॥ కృష్ణస్సచక్రేణదురాత్మనాస్య శిరోజహరైవకిరీ
టజష్టమ్ । కృష్ణంవవమార్బహపుషప్సృష్టింహృష్టాస్సురాదుందుభి
దివ్యఘోషైః ॥ ౨౮౦ ॥ X ॥ ఏమ పౌండ్రః శిశుపాలసాల్యేషు ని
షాదితేషు తేషాంపరమమిత్రందంతవక్త్రనామానం పరలొకగతా
నాం పరోక్షసాహృదంవిధాతుం రోమాత్తత్తణంతీక్ష్యగదామాదాయప
ద్భాన్యంతితిప్రకంపయంతమినదుత్రిమాశ్లాభిముఖమాయాస్తమాలో
క్యగదాగ్రజాయంరథాదవప్లుత్యవేతవవారిధింవారయామాస ॥ ౨౮౧
ప ॥ ఉద్యమ్యాథగదాంగదాగ్రజమసౌదాగ్ధృతవక్త్రోబ్రహ్మీల్ దిష్ట్యా
దృష్టిపథంగతస్తవ్మమఘనామత్పూర్వపుణ్యోదయాల్ । మిత్రాణాం
మథనాన్నతృప్తమభయంసద్యోజఘాంసుంచమామాయాంతం గదయా
నయామివిదయంత్యామంతకన్యాంతికమ్ ॥ ౨౮౨ ॥ కృష్ణంరూక్షవచ
శ్చయైరితిరుదక్షతౌత్రైద్విపెందగ్గియథా * కారూశః కుమతిజ్ఞ
ఘానగదయామూర్ధ్నివ్యధాత్కైశ్శనమ్ । కృష్ణేనాథసమీరితాతుసమ
రేసామోదకౌమోదకీ వక్షస్తస్యరిపోబిభేదసమృతశ్చాగాత్తదైవా
మృతమ్ ॥ ౨౮౩ ॥ X ॥ తదనుదంతవక్త్రస్యాపి శరీరాద్వినిగతే
జవేన జాజ్వల్యమానే జ్యోతిషి జనాదనమావిశతి వశ్యతామశేషా
ణాం సోపిశిశుపాలకవపరమాత్మని జన్మత్రయాజితవైరసాఫల్యత
యా తస్యవిష్ఠోఃపాషాదతామవిందతేత్యఖిలబృందారకబృందమానం
దతుందిలస్పృదయారవిందం దుందుభిస్సనేరుద్ధుష్యపుషప్సవక్షేణకృ
ష్ణమారాధయామాస ॥ ౨౮౪ ॥ ప ॥ భ్రాతృతన్యవిడూరధోధతరసా

భ్రామర్యధాత్కర్మితౌగృహ్యచర్తగహసిచావవిభిక్షా గోవిందమ
 త్యగ్యహత్ । మత్తామూఢమతిజః ఘాంసురగమ త్తస్యాపి శౌరిశ్శిర
 శ్చిచ్చైదైకిరీటకుండలధరంచ కృణదారు ప్రభమ్ ॥ ౨౦౫ ॥ ఏవంహ
 రకఃపారిరీకబహుభూమిభారాణామ్యత్తుతస్సురవరైరపిభూసురై
 శ్చ । తైర్వస్త్రిభిఃపరివృతఃపరితుష్టచిత్రైస్తాం దావరకాం మణిపతాక
 యుతాం ప్రపేదె ॥ ౨౦౬ ॥ గ ॥ అథ సంకషణస్సమాకన్యకా కు
 రూణాం పాండవైస్సమం యుద్ధోద్యమం స్వయం మధ్యస్థవీవ సద్య
 స్తీర్థాభిషేకవ్యాజేన ప్రస్తాయ ప్రభాసేసున్నాతస్సంతర్వ్యపితృ
 దేవా భూదేవానప్యనేకైదకనై రాసాద్య నరస్వతీసోతసం మధూ
 దకబిందునరస్సుదర్శనతృణకులవిశాలబృహ్మతీర్థచక్రతీర్థానిచ ప్రా
 చీంనరస్వతీం సముపగతానినర్వతీర్థాని తరణితనూజాంనిజైరతరంగి
 ణీమపి ప్రజగామూఢమునిజనశరణంనైమిశారణ్యమ్ ॥ ౨౦౭ ॥ తత్ర
 సత్రవరైశ్చసముపాసతైస్సంయమివరైఃకృతప్రణామాదిసమహాణ
 స్సంకషణోయంవ్యాసమహాపెత్కిష్యమాసీనం సూతరోమహర్ష
 ణనామానమాత్తనౌ ప్రత్యుత్తాయినమకృతప్రహ్వంజలింసంపెక్ష్య
 నరోషమేవమభాషత ॥ ౨౦౮ ॥ ప ॥ ఉచ్చాసనేవిప్రచయాత్కిమా
 స్తేవిచారహీనానకృతప్రణామః । అధీత్య శాస్త్రాణి విశేషవిద్వాన్
 వ్యాసస్యశిష్యాయమహోమహాంధః ॥ ౨౦౯ ॥ మహాదహంతస్యవ
 దావదస్యసదాన్వయంపండితమానినాన్యః ప్రభవంతిధర్మధ్వజినఃకిథం
 వా గుణాయశాస్త్రాణ్యపిసాత్వికాని ॥ ౨౧౦ ॥ రామోవదన్నిత్యహ
 సత్తతాత్తంకుద్ధఃకుశాగ్రేణకరస్థితేన । హాపేత్యవోచకబుషయోవి
 షాదాదధర్మవీతిత్థలురామరామ ॥ ౨౧౧ ॥ సమాప్యతే సత్రమిదం
 తుయావదస్తాభిరస్తే భువితావదాయుః । జగ్త్వోసనం నశ్రమతివ్యము
 ష్యదత్తంతక్రైవాస్తుచతే ప్రసాదః ॥ ౨౧౨ ॥ విద్వంస్తవ్యయావిరచి
 తాయమజానతేనయస్తావ్యధోస్యభువివిప్రవధేనతుల్యః । తల్లోకసం

గృహకృతేదుర్జతమాచరత్వంతన్నిష్క్రమింపరమపావనపావనాపి॥ ౨౯౩
 రామస్తాననదన్తునీకసవినయోయానిష్క్రమింకభ్యతే లోకానుగృహ
 కామ్యయైవతనవైశాంముఖ్యపక్షేభునా । ఆశాన్యంభవతాం యదద్యత
 దహందీర్మాణ్యరస్త్వైబలం సత్వంచెద్రియసంచయస్య రచయే మ
 ద్యోగమాయాబలాత్ ॥ ౨౯౪ ॥ X ॥ ఆత్మైవపుత్ర ఇతి నెవార్ధా
 నుసరణేన రోమహర్షణాస్యాస్యనూతస్యభవేమగృశ్రవానామపుత్రా
 దీర్ఘాయురిందియసత్త్వవాక్ వక్తాదపురాణానాం భవతామితికా
 మఃకోవాపరోమునివరాబూజితేతిబ్రువతిబలభద్రే భద్రమస్తు భవతఇతి
 మహర్షయోష్యేనమభిలషంతిస్త ॥ ౨౯౫ ॥ ప ॥ కశ్చిత్పర్వణిపర్వ
 ణీల్వలనుతోదుర్దాననఃపల్వలఃసత్త్రంనఃపరిదూషయత్సతీతరాం వి
 ణ్నాత్రమాంసాదిభిః । జప్యోనం బలభద్రభద్రముదయేద్భృహ్మణ్యదే
 వప్రభోవర్షభారతవీవవర్షమటనాత్రిధాభిషిక్తోభవ॥ ౨౯౬ ॥ X ॥ త
 తఃపర్వణ్యసావృత్తైసతిప్రచండపవనేనపాంసువర్షణేనపూతిగంధామే
 ధ్యశోణితైశ్చఋష్యాశ్రమం భృశందూషయిత్వాస్వయమప్యకాశమా
 గైఞ సమాగతం బృహత్ప్రీతికంభిన్నాజనచయోపమముత్తప్రతామ్యశి
 ఖాత్తశృంఖోణితాక్షందంష్ట్రోగృభృకుటీతటభయంకరం దుర్లవనంపలవీ
 లంసమాలోక్యతదున్మాలనకుతూహలీ హతీబలాన్తుసలేన మూర్ధ్నిము
 నీంద్రద్విషంనిహాదయామాన॥ ౨౯౭ ॥ సౌపితదైవపల్వలః పరిలూనలలా
 టదేశశ్శోణితముత్సృజక్ విముంచన్నాతకస్వరంసురేంద్రవజ్రవిశిర్ణః
 శ్చేలఇనధరణ్యోనిపపాత॥ ౨౯౮ ॥ ప ॥ వీతచ్ఛక్రవిరామరామమనఘం
 హమాదృషింద్రాస్తదాసంయోజ్యావితథాశియోహరిమివ పేష్టాభ్య
 షిచ్యోమరాః । తస్మైస్వణావిభూషణాన్యపిదదుడివానివాసాం
 సిజామప్యమానసరోరువైః ప్రగుణితాంశ్రువైజయంతీసృజం॥ ౨౯౯
 రామోభప్రణామభూషితతనుహాపాదృషీంద్రాక్మృతం ప్ర
 స్థాయద్విజసంచయైస్సురుచరాంప్రాప్తాపగంకాశికిమ్ । స్నాత్వాత

త్ర సహివలచసరయూర్యత్రాదితానైర్దా తాంసంసేవ్యతతఃపర్యా
 మగమత్సంతప్తభక్త్యాపితృణామ్ ॥ ౩౦౦ ॥ సంప్రాప్తః పులహశ్చ
 మంశ్రమహరం తాంగోమతీం గండకీ మాసేవ్యాధివిపాశశోణసరితశ్చై
 హ్వోగయా యాంపిత్సృణామ్ । గంగాసాగరసంగమంచగతవాన్ రామం
 మహేంద్రాచలనత్వాభక్తియుతస్తతఃస్సమభజద్రాగ్యప్రగోదావరీమ్ ॥
 ౩౦౧ ॥ వేణీంవ్యాధినివారిణీంవిరహీణాంకందర్బదర్శోపమాం పంపాం
 భీమంధీంసమెత్సిమహతీంస్కందంచసంపూజయత్ । త్రిశైలంగిరిశా
 లయంసరభసంత్రువేకటాప్రేంప్రభుంతత్ర త్రిరమణం ప్రణమ్యచ
 పురీంతాంపుణ్యకోటింతతః ॥ ౩౦౨ ॥ కాంచీం సాంజలిరంజనా వృజిని
 నాంసంజీవినీమాశ్రియత్ కావేరీంకలి నాశినీమనుషమాంమాంగళ్యరంగ
 స్థలమ్ । త్రిరుంగంశ్చితదిన్యమంగళమణిశ్శ్చేశోస్త్రియత్రానిశంసంధ్యా
 జద్విధువుష్కరణ్యపితథాసీతాపతీస్సానుజః ॥ ౩౦౩ ॥ ప్రస్థాయాధస
 దక్షిణాంచమధురామాసాద్యసీతాపతేఃపాదన్యానపవిత్రపాంసుమహి
 తంసేతుంచవేతుంసన్మతామ్ । బ్రహ్మద్రోహముతైసనాంప్రశమనైసీ
 తామనోల్లాసనైశన్నక్తంచరరాజరావణశిరశ్చైదేవముక్త్యాప్తయోగిక
 తత్రాదాదయతంగవాంరఘుపతేఃప్రీత్యైద్విజేభ్యస్తతాధనోన్యాయం
 కృతమాలయాచసరితాతాంతామృషణీంసదీమ్ । భూమీధ్యంమలయం
 కులాచలమగాద్యత్రాస్యగస్తామహంస్తస్యాశీభిరవాప్యహర్షమగ
 మత్తద్దక్షిణాంచాణవమ్ ॥ ౩౦౪ ॥ కన్యాఖ్యాంసదదర్శతత్రముదితో
 దుర్గాంచదేవీంతతస్తత్పంచాష్టరసశ్చ * ఫాల్గునమగాచ్ఛికోస్త్రియ
 స్తంత్రదా । ధేనూనామయతంఽతీర్వవిసయాద్విప్రాముదామోద
 యత్ గత్వాకేరళసోమగతానగరీః గోకణముగ్రాలయమ్ ॥ ౩౦౫ ॥
 నిర్విధ్యామగమత్తతాయమపతిద్వైపాయినీందండకాంమాహిష్టత్య
 పకంతతిథావితితస్తాపీంపయోష్ఠీంయయా । రెవాంచాపిపునఃప్రభా

సమవిశచ్చుత్తావధంధూ భృతాంయ ద్ధైపాండవకారణైః ప్రకలితైః సే
 నెహ్యతంధూభరమ్ || ౩౦౭ || సభీమదుర్యోధనయోరవార్యం నివార
 యిష్యేకకదంసు ఘోరమ్ | యయాకురుత్తేత్ర మిమం ప్రణమ్య స
 కృష్ణపాథాః స్తవభవన్ప్రహృష్టాః || ౩౦౮ || రామస్తతాభీమసుయో
 ధనాతాపూచేగదాభ్యామభితాడయంతౌ | మన్యేయవాంతుల్యబరౌ
 బలాధ్యో ప్రాణప్రియామెతదలంకృతమ్ || ౩౦౯ || పరస్పరంసంస్త
 రతోమృంతిండుష్టండురుక్తంముహూరాత్తమన్యోః | రామస్య వా
 క్యంనహిరోచతేస్తజయైషిణౌమృదయోరణౌగే || ౩౧౦ || X || రా
 మస్తవనయోరనుల్లంఘనీయాంయుద్ధప్రసృత్తింప్రాచీనకర్తృణాంబహూ
 వేతితర్కయన్సుదర్కమపి న్యక్కృతతదవలొకోవిముఖో ద్వారకా
 భిముఖమాగమ్యతానుగ్రసేనాదీనవలోక్య భూయోపిసమ్ప్రప్తనేమి
 శారణ్యః ప్రహషితేభ్యో ఋషిభ్యో యజ్ఞమూర్తిమాతానమేవ
 యాజయన్భ్యో వితీర్యవిశుద్ధంవిజ్ఞానంవిస్తృతసమజ్ఞోనిజజాయయాస
 మమనుభావితావభృధోబంధుభిఃపరివృతోభూషణవసనవిభూషితశ్శశా
 జ్జగన్ సకౌముదీకోవిరరాజ || ౩౧౧ || ప || కర్తాణ్యసంతస్యమహా
 ద్భృతానిదివ్యాన్యనంతాన్యపిచేద్యశాని | మాయామనుష్యస్య భువిస్త
 రేవ్యాభక్త్యాభవేదేషరమేశభక్తః || ౩౧౨ || * * * * *

ఇతి ఋగ్వేదాంశములైవమొల్లాసః

అథనవమొల్లాసప్రాగంభః

భూయశ్శోభతుమయాచత్రైషచరితంక్రోత్రామృతంఋషితేష్టో
 ణీంద్రస్తమపేంద్రదివ్యకరుణాసాంద్రంమునీంద్రంమహా | పుణ్యశ్లో
 కశిఖామణాః ప్రతిపదంపీతావపిదర్యామృతంసారజ్ఞౌ విరమేతకోనుభ
 గవక్భృంగస్తదంఘ్రిముఖై || ౧ || జీవేనాచరతావిచిత్రచరితం

నిత్యంభవైభావ్యమృతానృత్యతేనసుధావ్యధాయబహుధారంభాధరః
ఖంశితః । మృద్వీకారసితాసితానమశితాక్షీరంచపీతంక్షితౌమనేయమాధ
వసత్కథామధురిమానకావ్యవ్యహోలక్షితః ॥ ౨ ॥ కృష్ణైత్యక్షయమప్య
మేయమమృతంజీవాత్తనాజిహ్వయా పూర్వంజాతుయద్భచ్చయాపిచ
సకృత్సంప్రేపినాసాద్విదితమ్ । తస్మాత్తస్యపునఃపునశ్చజననం చుఃఖా
స్పదంజాయతేసాన్విమిద త్తమహోమృతపదమిదంకణౌమృతం మే
త్వయా ॥ ౩ ॥ గుణౌగృణీతేహిసకృద్ధరేర్యాసేవేహజిహ్వపృణమే
తయస్తమ్ । మూఢాశ్శృణోత్యేవసఏవకణః స్తదీయకైంకర్యకరా క
రాతా ॥ ౪ ॥ యత్ప్రాప్తకంప్రాప్యమదఃపదాబ్జం స్తరేత్కదావా
పిమనస్తదేవ । సేవేతతన్తంగళవిగ్రహంయన్తుదశ్శుపాత్రంచ తదేవనే
త్రిమ్ ॥ ౫ ॥ సంపృష్టస్త్వితివిష్ణురాతన్యపతిశ్రేష్ఠేన వైయాసికిః ప్రా
ప్తౌవంపృథివీపతేయదుపతేమాహాత్త్యమేతద్భృణు । ఆసీత్ప్రష్టస
ఖఃప్రశాంతహృదయఃకశ్చిత్కుచేలాభిధఃక్షుత్క్షామోపి యద్భచ్చయా
ప్తిముదితోదాంతాద్విజౌద్రోగ్యహీ ॥ ౬ ॥ పత్నీతస్యపతిప్రతాతమ
వదద్దారిద్ర్యస్సమృద్ధితాదీనాసంకుచితాననాసవినయంబ్రహ్మపరబ్ర
హ్మణః । కృష్ణస్యాస్యరమానఖస్యహిసఖాత్వం ద్వారకానాయకం తం
సంసేవితమహాసీహవిబుదైరూన్యంవదాన్యంవిభుమ్ ॥ ౭ ॥ యః
పాదాబ్జయుగంసకృత్ప్రభజతామాత్తానమప్యర్పయత్భక్తానాంచపరా
యణస్తవసఖాకృష్ణస్సనారాయణః । తుభ్యంభూరికుటుంబినేప్రతిదిన్
చారిద్యృతస్సీద్ధతేశేఘ్రిణద్రవిణందదాతి ముదితో బ్రహ్మణ్యదేవోబ
హు ॥ ౮ ॥ ౫ ॥ ఏవంవిసీతయావనితయాతిదయితయాసోయమత్యంత
మభ్యగతః పరమోలాభః ఖలూత్తమశ్లోకవిలొకనమితిసత్వరంసము
పగతగమనమతిశ్యభమతంతానుబ్రవీదేనంభూదేవః ॥ ౯ ॥ ప ॥ అ
ప్యస్త్వపాయసంకింకృష్టాయాద్యప్రదేహికల్యాణి శ్రుత్యైతిసానరభసం
సదనేనాలాకృశిమశిశుత్వచింతా ॥ ౧౦ ॥ అథపృథుకతేడులొకాసాము

ష్టైశ్చతరోవిరెణయాచితాన్ లబ్ధాన్యమానీభోజ్యబధాన్బంజాంశుకే
 సభత్రైదాత్ ॥ ౧౧॥ తానాదాయసవివఃప్రయయా పధిపద్నాభ
 పదపద్మమ్ । ధ్యాత్వాగాద్ధ్వాంరవతీంవ్యచినోత్తత్రాచ్యుతస్యశుభసద
 నమ్ ॥ ౧౨ ॥ గుల్తానితీర్ణ్యతీత్యనుగ్రతమతికుతుకాత్తత్రకప్యైశ్చత్యి
 స్సద్దేకంప్రాపవిప్రాయదుపతీమహితపెయసీనాంగృహేమ । శ్శి
 మచ్ఛ్చిశస్తుమారాద్ద్విజకులతిలకంతంవిలోక్యావతీర్య దాగ్విరస్యంకా
 త్ప్రియాయాఃప్రముచితహృదయఃప్రావిలింగస్వదోభ్యామ్ ॥ ౧౩ ॥
 ఐహోపవేశ్యస్వయమానసంస్వంసమహాణాంనంవిదధే ససఖ్యః । ద
 ధావనిజ్యాంఘ్రియగంచమూర్ధ్నా తీర్థంసుపూజ్యంజగదేకపూజ్యః
 ॥ ౧౪ ॥ ౫ ॥ తదను చందనాగరుకుంకుమపంకేనానుకమ్పయా తమ
 నుకమ్పితమాకలయ్య ధూపదీపాద్యైరారాధ్య యథావిధి మధువర్క
 మాదాయచ వినయాత్సాన్విగతమచ్యుతాయంపుచ్ఛతిస్త ॥ ౧౫ ॥ ౬॥
 విప్రంపర్యచరతులచేలమచిరాత్తంచామరాద్యైరమాక్షుత్తామం మలి
 నం * సిరాభిరభితస్సంగుప్తజ్జ్ఞాంకకమ్ । రుక్తిణాన్సహకృన్తయా
 కృతమిదంతాద్ధగ్నిజారాధనం తత్కాంతఃపురసుందరీ సముదయో దృ
 ప్తాన్విభవద్విస్తీతః ॥ ౧౬ ॥ కృతంకిమమునా పురా సుకృతమక్షతంభి
 డ్ముణామహామలినవాససాసితమృదూధ్వేపుండ్రేణచ । యమేషపరి
 షస్వజేసమవదుహ్యపర్యంకతో నిజాగ్రజమివాధునా ముదితమానసా
 మాధవః ॥ ౧౭ ॥ ౭ ॥ ఏవమతితరపిస్తీతే వనితాజనసమాజే తావపికు
 చేలాచ్యుతౌపరస్పరంపరిగృహీతపాణిపంకెరుహౌ ప్రాగ్గురుకులావాస
 సముదితసమ్మదస్తరణతయా సముల్లాసితమానసా తదానీంతనకథాకిధ
 యామానతుః ॥ ౧౮ ॥ తదాత్వేవవసప్రత్యభిజ్ఞంభగవానెవంబభాణః॥
 ౧౯॥ ౮॥ బృహ్మలబ్ధదక్షిణౌద్గురుకులాన్నివృత్యవిహితవ్రతసమావతేనే
 సభవతాపరిణితా కిమురమణీ ప్రాయోణభవదీయమానసం సకామవిహ

తం తతఏవ ధనకనకవస్త్రవాహనాదిష్వపి విశేషవిముఖమితివిదితమే
 వమయాఖలు లూ కహిలోకనాభభక్తాఃకేచిత్తదీయమాయావిరచితవిష
 యవాసనాః విస్మయంతాన కామహతచేతిసాలాక సంగ్రహార్థమేవా
 హమివకుగ్ధవత్సృజితకర్మాణి ॥ ౨౦ ॥ ప ॥ తరంతిసౌభ్యసభవాణం
 లెజ్జానవగ్రదయేగురుమాశ్రయంతే । మయేష్వరేణాపిసమాశ్రితాసానా
 స్తేనవతస్తాదధికస్త్రిలూకే ॥ ౨౧ ॥ సంస్తర్యలైకింగురుదారవాక్తే
 ర్వసంగతానాంకవదిదిధనాథమ్ । అస్తాకమత్సృజితవాతవక్షేప్త
 మ్పిడితానామతిఘోరవృత్తమ్ ॥ ౨౨ ॥ అస్తంగతస్తావదనంతరశ్చిత్త
 స్సమస్తాస్తమసావృతాశ్చ । పరసపరంపాణితలంప్రగృహ్యపారంగతాస్త
 స్సరితామహతాః ॥ ౨౩ ॥ వాత్సల్యపూర్ణోగురురాగతాస్తాశ్చ
 ష్యావిచిన్వన్నుదితేదినే శే । దృష్ట్యాబ్రవీమ్యాయమహోమదధంస
 మ్పిడితానవక్షేమరుత్తమిస్తే ॥ ౨౪ ॥ శిశూషాత్వియమేవ సన్ను
 తగుణైశ్చిప్తైర్విధేయాగురోద్యత్సర్వసర్వసమర్పణం త్రికరణైర్నాలా
 చ్యదేహశృమమ్ । సంతుష్టోస్తిగురుప్రియాః ప్రియతమాస్సర్వాభిలా
 షాఃపరంసుతుదాక్ష్ణిఫలాభవంతువివిధావిద్యాశ్చసంపూర్ణతామ్ ॥
 ౨౫ ॥ గ ॥ ఏవంవిధాన్యనేకానికార్యాణి సంజాతాన్యస్తాకం నివస
 తాం గురుసన్నిధౌ తానిసర్వాశిస్తర్యంతే భవతా కిముమహామతే గు
 రోరనుగ్రహేనైవపుమాపూర్ణమనౌరథోభవతీతిభగవత్సృజితరయతి
 సతి సౌప్యవంవిజ్ఞాపయామాన ॥ ౨౬ ॥ ప ॥ జగతాంగురుణాభవతా
 యేహంసమభూదగ్రమేశనకావాసః । కిమసంపన్నమభూన్నౌవసతాం
 గురుసన్నిధౌముద్రేవవిభో ॥ ౨౭ ॥ మాయామానుషమూర్తేమంగ
 లమూర్తేశ్చనిగమమూర్తేశ్చ । భువనవిడమ్బనమేతద్గురుకులవాస
 స్తువాసుదేవన్య ॥ ౨౮ ॥ గ ॥ ఏవమతివినోదేనద్విజమఖేనసవిరచిత
 నల్లాసశ్శేషతల్పానిఖిలమనౌభిజ్ఞౌభగవాత్బుద్ధ్యాణ్యదేవబ్రాహ్మణ
 మేనమనన్యసులభైర్దివ్యకటాక్షామృతైరభిషిచ్య సన్నితమేవమవాదీ

త్ ॥ ౩౯ ॥ ప ॥ కిముపాయనమానీతంబిహ్లాభవనాదభీష్ణితంభవ
 తా । అణ్వపుష్పహృతమస్తేమహ్యంభక్త్యాభవద్విధూర్యైవ ॥ ౩౦ ॥
 భూర్యప్యభక్తదత్తంనాణోరణుతాముప్రేతినాపిముదే । తస్మాత్ప్రదే
 హితూణాంప్రేమానీతంయదద్యతవవత్సావ్యః ॥ ౩౧ ॥ ఇత్యుక్తోపిసవి
 ప్తఃపృథుకప్రసృతింకథుంశ్చియఃపతయే । దాస్యామీతిత్రపయాసంకుచి
 తమనాయయావవాఙ్ముఖతామ్ ॥ ౩౨ ॥ సగన్ధాభసకృష్ణోవిజ్ఞాయాగ
 మనకారణంతస్య । ప్రాగయమపూజయంతాముకుండకామో ససంప
 దాంకామి ॥ ౩౩ ॥ పత్న్యాపతివ్రతాయాఃదారుణదారిద్ర్యదోషదీ
 నాయాః । దైన్యనివారణహృదయస్సుహృదం సమగాత్సురదుఃఖ
 లుమామ్ ॥ ౩౪ ॥ దాస్యామిసమ్మదోస్తేదద్ధావదారిద్ర్యభీతిమస్యా
 ద్య । అభయంసర్వజనేభ్యోదాతుంవ్రతమేవమామకంసకిము ॥ ౩౫ ॥
 ఏవంవిచింత్యచనఖకిమిదమితిజవాత్సవ్యంజహరైవ । బహుజీణాచీ
 రబద్ధాంపృథుకప్రసృతింద్విజస్యకక్షగతామ్ ॥ ౩౬ ॥ మాం తోషయం
 తివిశ్వంవిశ్వేశంపృథుకతండులావీతే । భక్త్యానీతాభవతా భక్తేనాతిశ్రీ
 యాఃకృతార్థోస్తి ॥ ౩౭ ॥ ఏవంవదన్సకృష్ణోముష్టింజద్ధావసకృత్తు
 నజగ్ధం । యావద్విరచితయత్నస్తావజ్జగృహేసృహస్తమబ్జభవా ॥ ౩౮ ॥
 అలమలమేతత్సామిష్టభజదయంసర్వసమ్మదాంసిద్ధిమ్ । భూయోము
 ప్త్యదనాంతామౌతురుకృపయావదాస్యతదధీనామ్ ॥ ౩౯ ॥ X ॥ ఏవం
 రుక్మిణీవాణీమాకణ్ఠ్య కరుణాణానస్తావదేవద్వితియముష్ట్యదనంవిహ
 య విప్రవర్యమాలింగ్య తస్యాంరజన్యాంరుచిరభోజనేస్సాదరమారాధ
 యామాస ॥ ౪౦ ॥ సాప్యపూర్వానుభూతసుఖానుభవైస్సర్వకావాసి
 సమాత్మానం మస్యమానెది నేకోదయేవిశ్వేశ్వరేణవందితః పథ్యనువ్రజ
 నవినయోక్తిభిశ్చాభినందితస్సృభవనాభిముఖాభూతైర్వినయసనీ చి
 తయామాస ॥ ౪౧ ॥ ప ॥ బృహ్మణ్యదేవస్యమయాద్యదృష్టాబ్రహ్మణ్య

తాపైమచలొకమాతుః । యస్తాత్ప్రణీతిశ్శిశువన్తనోజ్ఞం మంచం సు
 పూజ్యం పరిపీజితాస్తి ॥ ౪౨ ॥ సర్వశ్రియామపిచయచ్ఛరణానిదానం
 సంవాహనైశ్చరణయోమవమసాపిదేవః । సంపూజయత్ పరమదైవ
 మివాదరాన్తాంనాదాద్ధనంభలువిదన్నపిదుడేశాంమే ॥ ౪౩ ॥ లక్ష్మీ
 పదాభ్యాః కితవక్షసాహంసంశ్లేషితోప్యాశ్శ్రితవత్సలన । దారిద్ర్యలక్ష్మీ
 ర్నజహాతిమాంయత్కామప్రదత్వేనసపూజితోయమ్ ॥ ౪౪ ॥ పాపేవ
 యోధింప్రవిశత్యముష్యసజానుదఘ్నోభవతీతివార్తా । స్పష్టాద్యదృ
 ష్టేపిరమాపతేయత్పశ్యామివత్పింభురిక్తహస్తః ॥ ౪౫ ॥ అయం
 దరిద్రోధనమద్యలభ్యావనమాంస్తరేన్తుక్తిదమున్తదేన । మత్వేతిదేవో
 దయయైవనాదాన్తస్యసజానేవ్యదహంనిదానమ్ ॥ ౪౬ ॥ సంచితయ
 న్నేనమసాకుచేలస్సవస్యాలయస్యాంతికమావపశ్యత్ । సూర్యప్రభాత్
 దివ్యవిమానవగాఽనుద్యానవగాఽద్విజనాదరమ్యాత్ ॥ ౪౭ ॥ ప
 ర్తాకరైఃఫుల్లమనోజ్ఞవద్దేఃపర్తాననాభిస్సవ్యహంమనోజ్ఞమ్ । వి
 చిత్రవేషైఃపరిచారశీలైఃజప్తంయథానద్ధనాధిపస్య ॥ ౪౮ ॥ కిమిదం
 కస్యకథంవాహాటకమభవద్ధటాత్కుటీరమిదమ్ । ప్రాపంపునరపి కిం
 వాకమలాకాంతస్యనద్దకమనీయమ్ ॥ ౪౯ ॥ మీమాంసమానమేవంప్రా
 ప్తాఃప్రమదాస్సురోపమాఃపురుషాః । అభిముఖముపాయనాదైవమం
 గళసంగీతదివ్యవాదిత్రైః ॥ ౫౦ ॥ పతిమాగతమాకణ్యో దురతమతిభ
 క్త్యాస్యసంభ్రమాద్భార్యా । భవనాదభిముఖమాగాత్తరుణీరమణీవరు
 క్తిణీకృష్ణమ్ ॥ ౫౧ ॥ పతివ్రతాలోక్యవతింప్రమోదాత్ప్రణమ్యచిత్రైవ
 రిషస్వజెసా । వ్యభాచ్ఛతస్యాస్సముదశునైత్రీదవ్యయంయథాపూర్ణమ్
 రందపద్మమ్ ॥ ౫౨ ॥ బృందారకస్త్రియమివప్రవిరాజమానాంసంఘా
 ష్టితాంమణిగణైఃప్రవిలొక్యధార్యామ్ । దాసీజనైఃపరివృతాంసమలం
 కృతైశ్చప్రీతఃపరంగృహమగాత్మతువిస్తితాత్తా ॥ ౫౩ ॥ మాహేంద్రం
 సదసంయథామణిమయస్తంభైర్భృశంకోభితంవేత్తక్రిమదనుప్రవిశ్యచ

పయఃసేనాభశయాఃపునః | పర్యంకాంకనకాకితాఃమణిగజైర్దాంత
 చ్ఛదైరందితాఃసద్వాసవ్యజనానిచామరచయాదివాసనానాంశతం
 || ౪౬ || ముక్తాదామవితానసంకులమపిసన్వతోఽఘ్రితాంచితసన్వచ్ఛ
 స్పాటికకుడ్మసంతతిలనదృత్తుప్రదీపావళీః | ప్రాలాక్యద్విజనత్రయో
 యమఖిలానంపన్నమృద్ధికుతఃసంప్రాప్తైరయమహేతికీతిహృదయై సంత
 క్కయామానచ || ౪౭ || శ్రీశస్యసందర్శనమేషహేతుస్సంపత్త్యమృద్ధే
 రితిసాధుమన్యే | మహాశనాచ్ఛాదననిగతైశ్చనాహాస్యతస్యాఃపృవి
 లోకనేపి || ౪౮ || వచాన్యఃపజన్యోనిజవితరణంబహ్వపిభువికవ్విది
 న్మత్వాల్పంతన్నిశితమసిలజ్జాన్వితమనాః | యథావషణ్యేవపృథురయ
 మదాద్భ్యగ్యమతులంతథామాంనోక్తైవనన్వసుహృదమపిశ్రీపతిరహా
 || ౪౯ || భూత్యైవకించదపిభక్తకృతంసమత్వాపృత్యగృహీత్సరభసంపు
 థుక్తైకముష్టిమ్ | మత్వాస్వదత్రమిహభూర్యపికంచదేవ సంప్రాప్తల
 జ్జిఇనమామవదన్నకించిత || ౫౦ || ఏతద్విచిత్రంపరివర్తనంతునదృష్ట
 పూర్వంఘృచినశ్చితంవా | అదానదానద్వితయేపిహేతుర్నాన్యవినా
 తస్యకృపామహారామ్ || ౫౧ || యథాసమృద్ధ్యానమదసంప్రశాంతాం
 తక్షణదేవోద్యసవీవహేతు | దాసస్యమెజ్జన్మనిజన్మనిస్యాత్తదీయదా
 న్యంపసదాతదీయమ్ || ౫౨ || ఏవంవిచింత్యరుచిరావిషయానామ
 స్తాన్ శ్రీశైవమర్చ్యమతిమాన్సుచిరంసభార్యః | భుక్తావనకృష్ణపదప
 ద్తమరందత్పృష్ఠఃపద్మాకరస్యపరమంపదమావభృంగః || ౫౩ || ఏతత్కు
 ణేలామృతయోశ్చరితంయేచిత్రమత్వాదరతఃపఠంతి | భుక్తావనానంత
 తినమ్నదస్తాంయోఽన్యేవతేనంతతనమ్నదశ్చ || ౫౪ || గ || అక్లైకదా
 దావరవత్సాంవసతోర్వాసుదేవసంకషణయోరాసీత్సుర్యోపరాగ
 న్సంపురణాగ్రాసస్తస్మిన్పుణ్యకాలేతీర్థనిషేవణపిత్ృతర్పణాదికర్తా
 త్వానరేతువామాయత్రనిశిత్రయ్యాంక్షితిమాకలయేత్ మహానుభావస్స
 చరతురామోన్మహాగోరుధిరౌమేణ వహహదానిర్తాయకర్తభిర

స్వప్నోపిస్వయమవిద్వానినలూకసంగ్రహంధామఘాఘావమత్తయే
 మహాకర్మకృతివాంస్తత్త్వమంతపంచకంనామక్షేత్రోత్తమమాసాద్య
 రామకృష్ణాదయస్సవృష్టిసముదయా రథతురగజపదాతిభిరమరవన్ని
 భేరంగనాజనైరుపోష్యస్నానతర్పణాద్యఖిలకర్మాణాచరంతా భోజ
 నాశంతరమనాతపపాదపవదేహు సంతాపేణోపవిశ్య సమిత్ర బాంధ
 వాస్సనందగోపయకాదాదిగోపాంగనాఃపరస్పరసందర్శనహర్షసం
 ఘుల్లపూదయవదనసరోరుహాగాఢాలింగనేనకుచకుంభకుంకుమమకరికా
 పత్రలేఖాపరివర్తనమాతనవ్సంతోనయననశిననిస్సరదానందరసశురం
 దాస్తదైవారవిందలోచనసులూచనామణిరుక్తిక్యాదన్యప్తమహిషీణాం
 స్వయంవరమహవైభవమాకణ్యకపరంప్రముగితాయాంసువిస్తితాయాం
 త్రావదీదేవ్యాం స్వీయమపి స్వయంవరవృత్తాస్తమాపేదయంత్యాంతా
 స్వపి యోడశసహస్రమహిషీమనరకాంతకకరగ్రహణమంగళమేకము
 హూతకవీన వృథకృష్ణజ్జుందిరెతరంగితపరిణయమద్భుతంసంవణాయ
 న్తీమ గొపాంగనాస్తాతిప్యేనంవ్యాజహుః ॥ ౬౩ ॥ ప ॥ గావళ్యా
 రయతశ్చిరంక్షణయతో వేణుంత్రీభంగాకృతైస్తీథకం త్రికుచకుంకు
 మస్యరజసాత్రిమత్పదాబ్జంవినా । నెచ్చామః పరవేష్టినోపిపదవీం
 వైరాగ్యమత్యుచ్ఛితంసాన్వరాజ్యంపరమంపదంచకిముత్యైభృత్పదంకిం
 పదమ్ ॥ ౬౪ ॥ పాదేవదేవమహిషీపదపూర్ణకామాః కామంశృణు
 ధ్వమిహగోకులవాసినీనామ్ । బృంహావనే చ్యుతపదాబ్జనిమేనణత్రి
 ర్బృందారకెంద్రసుదృశామపిదుర్లభాహి ॥ ౬౫ ॥ (స్త్రీ)భి(స్త్రీ)మనృ
 భిర్బృమప్రముదితైస్సంభాషమాణాస్స్వీతిప్రాజగ్గుర్తునయఃపులస్త్య
 పులహవ్యాసాత్కిరామాదయః । ఏతాకథాగవతాప్రణమ్యభగవాన్
 ద్రాక్సగ్గజఃపాండవైః పాద్యాఘ్నాసనదివ్యగంధకుసుమైరారాధ
 యంత్యంజగౌ ॥ ౬౬ ॥ సాఫల్యంసమధూదిహక్షితితిలెస్తాకంఘ్రణాం జ
 న్తనోదేవానామపిదుర్లభయదభవత్సందర్శనంత్రిమతామ్ । తీర్థా

నామవగాహనైఃకిమథవాప్యర్చాసమర్చాదిభిర్భద్రీఘైః పునంతితే
 నవిశయస్సద్యస్త్విమేసాధవః ॥ ౬౭ ॥ ఆకణ్ఠ్యేఽమిమేమహాషీనివ
 హఃప్రోచుఃపరంవిస్తితాఃస్వామింస్తత్త్వవిదోవిమోహయతినోఽప్యనం
 భవన్తాయయా । జానీమోహిజగద్విడంబనమిదం ధూమాపుదీర్ణ్యస్య
 తెలక్ష్మీశస్యమనీషయాసదనతఃసంరక్షితుంశిక్షితుమ్ ॥ ౬౮ ॥ అస్తాకమే
 వనఫలంనయనందజన్మత్పద్మిన్యమంగళతనూరిహదర్శనేన । సంభాషణేన
 భవతాభవభంజకేనసంవీక్షణేనచకృపామృతవషణ్ణేన ॥ ౬౯ ॥ X ॥ ఇ
 త్తంహఃషేణసంస్తూయదాశాహృయధిష్ఠిరాదీననుజ్ఞాప్యన్వసాన్
 శృమాన్ గంతుకామాన్ మహాషీన్ మనస్కృత్య వసుదేవస్సప్రశా
 యమేవంవిజ్ఞానయామాస ॥ ౭౦ ॥ ప ॥ నమోనమోహపరితత్పదవిదోభ్య
 దేవాత్తకేభ్యఃకరుణానిధిభ్యః । అజ్ఞన్యవిజ్ఞాపనమహాథాద్యకౌతుం
 మమేదంఋషిసార్వభౌమాః ॥ ౭౧ ॥ అనాదికాలార్జితఘోరకర్మణాం
 సంసారవారాశినిమగ్నజీవినాం । మోక్షఃకథంస్యాదిహకేనకర్మణా త
 త్రత్పమాజ్ఞాపయతైతమాశ్రితమ్ ॥ ౭౨ ॥ X ॥ ఏతదాకణ్ఠ్య తత్క్షణం
 తద్దృషిమండలమండనాయమానోమహాషీర్నారదస్తానేనమహాషీన్
 నైవమభాషత ॥ ౭౩ ॥ ప ॥ అనాదరణకారణం జగతి నన్నికయోన్మ
 ణాంవసన్ సురసరిత్తటవ్యటతీర్థమన్యద్యథా । అపృచ్ఛదయమద్య
 నఃకిమితికర్తముత్తిప్రదంనిజాత్తజధియాచ్యుతంశిశుభియాదసంత్యజ్య
 తమ్ ॥ ౭౪ ॥ సురషీవచనంమహత్సమనుమోదయంతస్తథా హరేః
 పితరమప్యముంపరమమాయయామోహితమ్ । విలొకన్య పరమషేయ
 స్తమతివిస్తితాస్సంజగుస్తవ్దీయతనుజంవినాపహానహేతిమోక్షవృధః
 ౭౫ ॥ సంస్కాయతామతిమతాభవతాద్యశౌరేయమన్యసేన్వసుతిమి
 త్యముమేవకృష్ణమ్ । యజ్ఞాత్తకంయథహయజ్ఞభుజంచయజ్ఞేఃప్రాజ్ఞో
 యజేతనిరభినంధియతస్సధన్యః ॥ ౭౬ ॥ కృష్ణప్రపన్నస్యమనః ప్ర
 నన్నంమోక్షప్రదస్తస్యసకృష్ణవీవ । యఃకీర్తితశ్శాస్త్రవిదాంపరిష్టే
 రుపాయధూతస్సయశువునపెయః ॥ ౭౭ ॥ ఋణత్రయమపిత్వజకా

పితృమనీంద్రదేవాద్విజః సుతాధ్యయినయజ్ఞతస్సమభిలోషయన్
 మోక్షధీః । భవేత్తవ్యమిహపైత్రికంఋణమపాహ్యచాషణంప్రభోవ్య
 భాసిభువిదైవతంఋణమపాహ్యపూణోభవ ॥ ౭౮ ॥ ౫ ॥ ఏవమన్య
 ణోదయాణవమణోధిజారమణమనన్యశరణశ్శరణంవ్యజేత్వాజ్ఞప్తా
 వసుదేనస్తానైవద్విజవరావృతావ్ ఋత్విజస్తత్తణం తత్తైత్రీనవ దీక్షి
 తశ్శంభేర్యానకమృదంగాదిమంగళౌరావగీతవాదిత్యక్షైరత్తైరుత్తమ
 కల్పమారాధ్య మాధవం మణిగణధూషితాభిఃపత్నీభిరష్టాదశభిర్నిష్ట
 ప్తాష్టాదశసంకాశశరీరాభిర్ద్విజరాజగ్రహాదుభిర్విరాజమానౌరా
 మహాదే ముదావభృథైస్సుస్సాతస్సర్వాక్షితిసురానతొషయత్ ॥
 ౭౯ ॥ ౬ ॥ యయురభముదితాస్తేన్వన్వదేశాద్విజేంద్రాః ప్రణుత
 నృపతిబృందానందగోపాదయశ్చ । శ్రితసురతరుక్ష్మష్టావృష్టయశ్చాపి
 చిత్రహరిపరిచరణపరత్రితాండవాఃపాండవాశ్చ ॥ ౮౦ ॥ తిథైకదానం
 దకరాకుమారాపాదాబ్జయోర్వందనమాచరంతౌ । ప్రీత్యాభిసంద్య
 ప్రజగౌప్రశాంతశ్శౌరీఋషీంద్రైశ్చ శ్రితతత్ప్రభావః ॥ ౮౧ ॥ శ్రి
 కృష్ణకృష్ణధ్రువతామవనైకతృష్ణమాంగళ్యధామబలరామగుణాభిరామ
 జానేయువాంప్రకృతిపూరుషయోరపీశౌలాకమనుష్యనపుషానపిచి
 త్రచర్యౌ ॥ ౮౨ ॥ అస్తత్సుతావితవిమోహయసీమమజ్జంకృష్ణత్వమే
 వజగతానియతనియంతా । నారాయణోనిఖలదేహభృదంతరాత్తా
 ముక్తిప్రదశ్చభజతాంభవతోఽఘ్రిపద్మమ్ ॥ ౮౩ ॥ ఆత్మాభిమానిపురు
 షోవపుషిప్రణశ్యేన్తంతాస్యతంత్రీఇతియశ్చభవాద్విమగ్నః । తస్మాద
 పారజలభేఃకథమెవకృష్ణతీణోభవేత్పతరణించరణౌవినాతే ॥ ౮౪ ॥
 యస్మాతికాగృహవరేహారిరావిరాసీల్పీతాంబరోదరరథాంగధరస్సు
 తస్తే । కృష్ణస్సఏవశరణంత్రమిమంవ్యజేతినస్తారితాస్తిమునిభిశ్చ మ
 హాసుభావైః ॥ ౮౫ ॥ అలమలమిహాఽష్టోత్పష్టయాహింద్రియాధేత్వి
 యమసుతమద్దేశ్చాపి దేశత్తబుద్ధేః । భవభయహరణంతే శ్రిశపా

దాబ్బయగ్గంశరణమువగతొన్నిత్రాహిమామాతకబంధో || ౮౬ ||
 ట || ఇతిభగవాన్ వాసుదేవోవసుదేవవాక్యమాకణ్యే సప్తయమప్యే
 వంవ్యాజహర || ౮౭ || ప || మాంభావయాత్త తనుజం త్వమధోక్షజం
 చసంయాహిముక్తిపదపీమితియన్మయోక్తమ్ | తత్సారయోహమపితాత
 తతాపిస ర్వేబ్రహ్మేతిమామనువిభావ్యభజంతుముక్తిమ్ || ౮౮ || తా
 తావధేహివదనంమమరాఘవతేప్యేవంవ్రతంధృతమనెనమయాభునా
 పి | యోయాచతీచితవాన్తిసకృత్ప్రపన్నస్తస్తేదదామ్యభయమిత్యే
 తిపాపినేప || ౮౯ || గ || ఏవమభయప్రదానమాకణ్యేకృష్ణస్యవి
 నష్టవిశిష్టవిషయైష్ట్యః ప్రహృష్టఏవశూన్యీబభూవవసుదేవః || ౯౦ || ప ||
 శుక్రావసాత్సభదేవకీగురుసుతా నీతఃకృతాంతాలయాత్ పుత్రాభ్యా
 మితివిన్తితానిజసుతాకంసేనతాహింసితా | స్మృత్వాసాశ్రువి
 లోదనాచ్యుతబలావూచేభృశంచావలాద్ద్రుప్తుంతానిహకామయోకలయ
 తాంకామోమమాప్యత్తజౌ || ౯౧ || మాతుర్వాక్యమిదంనిశమ్యక
 రుణంతారామకృష్ణేతదాప్రస్థాయ పృథివీశేతుస్సుతలముల్లాసాద్భృ
 తంమాయయా | తత్రాలోక్య బలిర్మహాప్రముదితస్సంపూజయన్
 భ్రాతరౌధృతావమూర్ధ్నైతదంస్రితీర్థమమలంతస్తావురస్సాంజలిః ||
 ౯౨ || గ || తదనుభగవాన్బలిమేవమభాణీత్ || ౯౩ || ఊర్ణాయా
 జ్ఞానితామరీచితనుజాస్సాన్వయంభువేషట్సురాఃబ్రహ్మాం * యభితుం
 నిజామపిసుతాముద్యుక్తముద్వీక్ష్యతమ్ | నిర్భీతాజహసుఃప్రరుష్టమ
 నసారేనాభిశప్తాఃక్షణాత్సంజాతావృజిసాద్ధిరణ్యకశిపాః పుత్రాఃపరం
 చూయయా || ౯౪ || దేవక్యాజతరేపునశ్చజనితాఃకంసేనతేహింసితాః
 శూచంత్యామవమాతురాత్త తనుజాంతాద్రుప్తుముత్కంఠయా | త
 స్యాఃకర్తృమభీష్టమద్యసఫలంప్రాప్తౌస్త్వహంఘోరికంఠబ్ధ్వాతాభ
 వత్తఃప్రణీయజననీంకుర్యాంచిముక్తాజనేః || ౯౫ || గ || ఏవముదీ

ర్యముధునూదనస్తదిద్రసేనస కాశాత్కృతరక్షిణిఃపరిష వ్వింగః పతంగః
 త్సుదగభూఘ్నాణిరితిచవిరచితనామధేయాన్ షడతాన్ దారకాన్ స
 మాదాయద్వారకామాసాద్య మాత్రేనమర్చయామాస || ౯౬ || ప ||
 దృష్టావతానథదెవకీస్తి తముఖిపుత్రాన్ పరిష్వజ్యసామూఢ్నాన్ ఘో
 యముహముహః ప్రముదితానావ్వింకంసమారోప్యచ | పుత్రస్పర్శ
 పరిస్సృతం స్తనపయోమాయావిముద్ధాహరెస్సన్నేహం సమపాయయ
 త్ప్రీతిపదంమోదాశుభారాప్లుతా || ౯౭ || పీత్వాతే హరిపీతశేషమ
 మృతంతస్యాస్తనస్య క్షణాల్లక్ష్మీవల్లభదివ్యమంగళతమస్పర్శ ప్రభావా
 త్రదా | భక్త్యైరామరమాధపాచపితరౌనత్వానభోమాగతః ప్రా
 పుల్బబ్ధినిజన్వరూపమతయోమోక్షంస్మణాంపశ్యతామ్ || ౯౮ || మృ
 తాగమననిగ్మంనిజతనూభువాందేవకీవిలొక్యబహువిస్తితామనుత
 కృష్ణమాయామిమామ్ | అనంతచరితాన్యహోభువివిభాంత్యనంతస్యభో
 శ్యణోతియశ్చదంఘదాచ్యుతచరిత్రమైత్యచ్యుతమ్ || ౯౯ || ౫ || అ
 భపునఃప్రసవితౌపరమాత్మనౌరమాపతేర్భగిన్యాస్సుభద్రాదేవ్యా మ
 దీయపితామహ్యః మహోద్వాహమహమహమత్యంతకుతూహలెన
 శోభతుమిచ్ఛామిత్యభిహితవతిమహాశిరేవంవ్యాజహార || ౧౦౦ || ప ||
 పాథఃపాథివపర్యటన్ పృథిపి తీర్థస్యయాత్రాధలాత్సంపా
 త్తస్తరసా ప్రభాసమశ్శణాదామోద్యమంసావ్విప్రియమ్ | దాతుం
 దుష్టసుయోధనాయభగినీంభావేహరింభావయన్ సద్యస్సంగతతద్ధిరాస
 మభవంతాయాతిస్తాంస్తరక్ || ౧౦౧ || యతిస్స కాషాయపటస్త్రి
 దండికమండలూన్తండితబాహుదండః | స్తరక్ స్తరంస్తాంస్తరబాణవి
 ధ్ధోద్వారావతీమాపనిజేష్టసిద్ధేయై || ౧౦౨ || సభాజితస్తత్రజనేరశే
 షైఃపీయూషకల్పంబుభుజెనభైక్షమ్ | కృష్ణాగ్రజఃకృష్ణనివారితోపిశి
 ధ్దానిస్తస్తంస్వగృహంనినాయ || ౧౦౩ || నిమిల్యనేత్రేబకవన్నితాం
 తంమానస్థమీక్ష్యోతివిరక్తముర్వాన్మమ్ | సపర్యయాముష్యభవామిధ

న్యామత్వేత్సవచానుజమేషహమాత్ ॥ ౧౦౪ ॥ భోభో కృష్ణవి
 త్కృష్ణమేనమనఘంయోగీంద్రమాలాకయబూతేనైవనకృచ్ఛి కించిదస
 కృత్వప్రొత్పత్తివాదరాత్ । ఏతాద్భజ్జునిన త్రమోనహిపురాద్భప్రోతి
 నిష్టాన్వితిఃపుణ్యేనైవపురాతనేనమనదైలభ్యాస్యసేవాద్యనః ॥ ౧౦౫ ॥
 చాతుర్తాస్యమహావ్రతస్యనమయస్సంప్రత్యతస్సంయమి శ్రేష్ఠస్యాస్య
 గుహావ్రవేశడచితౌహ్యస్తద్భవోంతఃపురే । శుశ్రూషార్థమసౌస్వసా
 నముచితాకన్యేతిమన్యేపిచన్యాస్తస్యాఃప్రియభర్తృసంపదధునై తస్య
 ప్రభావాద్యతః ॥ ౧౦౬ ॥ X ॥ ఏతదాకర్ణ్య కృష్ణోసౌసలిడికం
 పమనుకంఠయా నస్తి తమేవంవ్యాజహార ॥ ౧౦౭ ॥ ప ॥ యద్యవ్యసౌ
 పూజ్యతమోయతిందోమన్తానసేనంశయవవభాతి । యతోయవాయ
 న్తుయువత్యఏతాఃదాస్యస్సకన్యాశ్చనరేంద్రగౌహే ॥ ౧౦౮ ॥ శ్రీకేశ
 వాంఘోపిపరాశరఃప్రాక్తైవతకన్యామగృహీత్సరాతః । భో
 క్తుంస్వయంభూగ్నస్వసౌతామధావస్తునీందగిన్యాం సురరాట్పురేమే ॥
 ౧౦౯ ॥ ఆకర్ణ్యకృష్ణోదితవాక్యమేతద్రామోబగిన్ద్యత్సభవాద్యమా
 నీ! జానాసి నత్వంతుయతేః ప్రభావంయోగీవిరాగీకథమేవభోగీ ॥ ౧౧౦
 అస్తాకంయతివర్యాణాందూషణంనైవభూషణమ్ । భద్రమస్తుసుభద్రా
 యాస్సేనయాన్యతవస్వినః ॥ ౧౧౧ ॥ X ॥ ఇత్సుక్వాపాణౌ ప్రగృ
 హ్య గౌవిందమన్యత్రానీయహర్షేణ మృషాయతిండ్రస్య శుశ్రూ
 షార్థం సుభద్రాంబలభద్రఃపెరిషయామాస ॥ ౧౧౨ ॥ ప ॥ తమా
 హకృష్ణఃప్రియతాంఘ్యధైర్యంభవద్భిరారైర్రథిలాథవిద్భిః । సత్కు
 గ్రసేన ప్రముఖేమనత్కుమతంమదీయంకథమేవసిద్ధ్యేత్ ॥ ౧౧౩ ॥ తం
 తస్కరంమస్కరిణంహిరావణంసంస్తారయత్యేష మృషాయతిఃప్రభో!
 అనేనకింకింభవితామనస్వినాభవేద్యవినప్రధితంఘలపురః ॥ ౧౧౪ ॥
 తతస్సమాగతాసాధ్వీసుభద్రాభద్రదర్శనా । పుష్పాదీనముపాహా
 య శుశ్రూషార్థంమృషామునేః ॥ ౧౧౫ ॥ భైతౌథేభక్ష్యభోజ్య

నిరాజాహంకితః గృహ్యసా । మన్తధోద్దేశకాన్యాగాత్సవ్యయమ్మన్త
 ధదీపికా ॥ ౧౦౬ ॥ కృతాంజలిఃకృష్ణమృవాచకృష్ణపద్మాసనస్థఃముని
 వర్యచేషమ్ । భోభోభవంతాభవనేకృతాథాఃకరామైకచింతానతతం
 యతోవః॥ ౧౦౭ ॥ దృష్టాస్సూధానిమీలితాక్షియగళఃమానవృతంమా
 యినం మాయాపీఠ్యయమిస్సితస్యసదృశంసంతుష్యసంసాధనమ్ । ఊ
 చేస్వాగ్రజమార్యవశ్యతుభవాక్యోగీంద్రమన్యాదృశం ధ్యానారూఢ
 మిమందృఢేనమనసాపారాధ్యచింతంవరమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ ౫ ॥ ఏవమే
 వమతిక్రాంతేముకతిచిద్దినేమ కదాచిద్యతేరంతికమాగతేయంసుభద్రా
 భద్రరూపమైనమాలాకృతాక్షేకమీరమజ్జానం శంతమానావృణమ్య
 సస్తితమేవమాబధాషే ॥ ౧౦౯ ॥ ౬ ॥ యోగీంద్రాఖిలపుణ్యభూమి
 మభవాక్సంచారశీలస్సదాతీర్థస్సానమిపేణపుణ్యనిలయాక్ ప్రా
 త్తస్సపాధోమహా ॥ దృష్టఃకింభవతాకదాపీవిపినేయత్రాపికుత్రా
 పివాసాందర్యాంబునిధేసఏవహిభవాక్యద్యస్తిధన్యాభవమ్ ॥ ౧౧౦
 శృణ్వేదంరుచిరంవచస్యయతిరాట్టక్షుస్సమున్క్తిలయంస్తస్యారూపమ
 నత్తమంమునిమనోమోహప్రదంవీక్షయత్ । మత్సాధనవృతమంస్వ
 యంసమవదత్సహంహియంమన్యసే యోగీంద్రస్తవసంగమాథనమభ
 వంభద్రేసుభద్రేభునా ॥ ౧౧౧ ॥ తద్వాక్యంమధురంనిశమ్యసరయం
 సర్వాంగరోమాంచితాచంద్రాస్యాలికుచస్తనీస్తితయతాస్నిగ్ధంబభా
 షేవచః । కామంకామశరాభితప్తహృదయాముదావహ్యమాంరక్షి
 తుంయత్తుఃకఃకలితోధరామృతమృతేజీవామిలైనక్షణమ్ ॥ ౧౧౨ ॥
 రామాద్యాస్తుసుయోధనాయనచిరాంతాంబాతుముద్యంజితే త్వామే
 వాహమతిప్రియంహృదివృణానాస్యంపతింకామయే । ప్రీతిప్రేమయిచే
 దుపాయముచింతంసంచింత్యమత్ప్రప్తయేమహ్యందేహ్యాభయంమనో
 జ్ఞభవతాద్ధైర్యావదాతంమమః ॥ ౧౧౩ ॥ పీతావతడ్యచనామృతంశృ
 వణతస్సౌందర్యనివాహ్యతంనెత్రాధ్యామమృతాంధసంసమనుతస్వా

తాసమేవాజునః । తామూచెపిచభద్రమస్తుసుభగేత్వయ్యేవ మగ్నం
 మనఃసంప్రాప్తౌత్తతాద్యసిద్ధివిషయేనచింత్యతామచ్యుతః ॥ ౧౨౪॥
 ఇత్యుక్తాత్పరయానమేత్యజనసీలజ్ఞాన్వితావణయశ్చేవ్యప్తంసర్వమశే
 షమస్యయమినాభీష్టంచజిహ్వాఃపరమ్ । మాతాహృష్టమనాస్సన్వియంవ
 రవిధేలఽద్వాజానేత్యాత్మజాజానంతంసిఖిలంనిజాత్మజమిదం ప్రాబో
 ధయన్తాధవమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ మాతుర్వాక్యమిదంనిశమ్య సహరిర్త్తందస్తి
 తామోహయంస్తామాహుబమనొరథంససులభంమస్యేభగిన్యామమ ।
 ఆర్యారామముఖాయతాత్రివిముఖాఃకార్యేతునిస్సంశయోమామాశ్రి
 త్యనకోపికోదతిజనోజాయెతకింతెప్రియమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ ౫ ॥ ఇత్యధయ
 మభిధాయతావదేవతీథయాత్రావదేశాదంభోధితీరముపగమ్య పిత
 రౌవిన్దేవసంయుక్తోరామాదిభిర్యాదవైస్సహస్రేనతత్ప్రప్రవర్తితప
 త్యాషాదికృత్యః కృత్యవిదాంకకుదామదాపహాలెషిష్వివన్వమాయ
 యా యామిన్యాముపయాతస్వాపెష్వశేషేషు నిశీఘికవవసంభ
 వంసమారూఢస్యందనాయదునందనామందీధూతరథారవారయాదేవ
 ద్వాదశవతీమాససాద ॥ ౧౨౭ ॥ దృష్ట్వాకృష్ణముపాగతంప్రముదితా
 భక్తిప్రియంపల్లనస్తస్యోక్తేన్యసదారమింద్రమధికప్రేమాస్పదంసం
 స్కరక । సద్యఃప్రాప్తమిమంననామశిరసానప్తషీభిస్సంయుతంసం
 శ్లిష్యాత్తజమజానంధుజయుగాతాప్రియుక్తసోపాశ్రిషమ్ ॥ ౧౨౮॥
 జిహ్వాకృష్ణపదాబ్జయుగ్మమనమన్తాధ్వాకిరీటోజ్వలన్తాణికైన్యరమర
 దుగ్రీవుషనికరైర్నిరాజయన్నర్చయక । సప్తషీప్రణనామవి
 ఘ్నరపితావృష్టాప్రిపితసావగతంసర్వభోగ్యమధువర్కమప్యతనుతత్త్రి
 వుష్కరాక్షుప్రభుః ॥ ౧౨౯ ॥ ౫ ॥ లెపి ఋషయోహాషణగర్గద
 యాగిరాగీర్భిపురాతనీభింభిష్టాయకృష్ణంప్రణయ్యచతన్నిజేశే
 నప్రశస్తంనిశ్చిత్యముహూతకంముదితేనమరుత్సతామణిఖచితభూష
 వైభూషితంకౌంతెయంసకౌతుకంకృతకౌతుకమంగళమారచయ్యక

ల్పకకుసుమనికరైఃకస్తూరికాకుంకుమహరిద్యాదిభద్రతమైద్యవైద్యైర్ది
 వ్యవస్త్రాభరణైస్సుభద్రా మింద్రాణ్యదుంధతీభ్యామపి ప్రసాదయా
 మాసుః || ౧౩౦ || ప || శ్యామంస్వణమయైర్మణీంద్రఖిలైస్సంభూ
 షితాంభూషణైర్మందస్తేరిముఖమనూహరతనందెపిం సుభద్రాం ప
 ధూమ్ | జిహ్వాదక్షిణపార్శ్వమాశుమహిలైపీరేమణీంద్రాచిలైలబ్ధ్వా
 స్వాత్మజసమృత్తింనమనయన్తాతాయోదేవకీ || ౧౩౧ || ధనంజయేజ
 హ్వతిజాతహర్షేధనంజయేప్యానకడుండుభిస్తు | ముదాంకమారో
 ప్యనిజాత్తజాతాంతస్తే సభార్యః ప్రదదౌసుభద్రామ్ || ౧౩౨ || మ
 హాత్సవేష్టావిభవైరనేకైస్తరంగిలెమంగళవాద్యఘోషైః | దివాక
 సాండుండుభయః ప్రణేదుర్నృత్యంతలైవాప్సరసాం ప్రసక్తమ్ || ౧౩౩ ||
 కృత్వాఽనామంజళలాజహామంసంగృహ్యపాణింసహరైర్భగిన్యః ||
 ప్రీత్యాపరికృమ్యతదాతిగర్భింతస్యావ్యధాదత్తనిదక్షిణాంస్యైః || ౧౩౪ ||
 లాజావిరేజుఃఖితాలతాంగ్యః రత్నాంగదాలంకృతదాహువేణోః |
 కేణామణీంద్రాణ్యవమంగళాగ్నేస్సమంతతఃపాథేకరాభిమర్శాత్
 || ౧౩౫ || అన్యోన్యేక్షణసమృదాత్పులకితౌపాదాంబుజశ్రువలెన్స
 ప్రక్షేపితరాప్రణమతురిమాశ్వశ్రూచశౌరింతథా | హర్షే
 ణాశిషముత్తమాంవిదధిరేసునర్వసురేవ్వరాః జగ్తుస్సాధనభజతానిజ
 పురింసృగ్గంధరత్నాంశుకైః || ౧౩౬ || రాత్రావేవవివాహమంగళమి
 దంనిర్వృత్యవాధింగతామధ్యేతత్సుహృదాంసవాధిశయనశ్శేతస్త
 పూర్వంయథా | తస్యానుగ్రహతస్సపాండుతనయోలబ్ధ్వా సుభద్రాం
 సుధాందేవానామధిపోయధాప్రముదితౌరమేభిరామామిమాం || ౧౩౭
 X || తదనువీభత్సప్రభాతేభాస్వంతమివభాసురస్యందనమారోప్య
 భార్యాం బాహుదండపరిమండితమహోద్దండగాండివఘోషేణదశాపి
 దిశః ప్రకంపయన్ ప్రస్థితైసతి సతీమణిరియంసారథ్యం స్వయమక
 రోత్పథేసారథీభగినీభర్తృనూహరిణీ || ౧౩౮ || ప || శ్రుత్వా

ఘోరధనుర్ధ్వఃసంసరభసంభీత్యాప్రబుద్ధాభటాఃసంకుర్ధ్వాఃపురపా
 లకాయతిపతిందృష్టావసుభద్రామపి । కస్తవీం తస్కరమస్కరిన్నప
 మరణకన్యాంపలాయస్యకోతిప్రేత్యాయచురపిప్రకృప్తవిశిక్షైజఃఘ్ను
 శ్చరుధావరథమ్ ॥ ౧౩౯ ॥ ఏవందావరవతీభటేఃపథిసముద్భూతేరణేదా
 మణిబాణైస్తస్యహతాయత్రైవమశకాస్సరైవదురీతంబిదురీతాః । దృష్ట్యా
 భాజనలాంభితాకాశరవరానసంకేతభేరింభియాజఘ్నుస్తేభువియోజ
 నత్రయమపివ్యాఘ్నాతియస్యాఃధ్వనిః ॥ ౧౪౦ ॥ తానేవం జితవం
 మాత్తరమణందోర్భాగ్వింపరీరభ్యసా సంస్పృశాత్తనయోశ్శరవణిత
 తింసంశామ్యహషణంకతా । తస్యాస్యావృథవత్సుఖంస్తనయుగస్పర్శా
 దితుండులభం సామ్రాజ్యత్పరమెష్టినాపిచ సుఖాన్తుకాత్తనాచాధి
 కమ్ ॥ ౧౪౧ ॥ సంకేతభేర్యాఃప్రవివేశఘోషాయావచ్ఛుతినామ
 శనిరైవమామ్ । రామాదిమానామపియాదవానాంకింజేతితావద్ధృదిసగ
 భిమోఘాత్ ॥ ౧౪౨ ॥ రుంధంతి నూనంరిపవఃపురింనస్సరైవశ్చ శూ
 న్యాంయజుభిఃప్రవీరైః । రాత్ర్యాం ప్రహేణదుష్కమణిప్రభాయాం
 యత్రైవఘ్నాకాంకృతమస్తకాస్తే ॥ ౧౪౩ ॥ పురస్యరక్షాంసవిధాయన
 రైవరన్నాభిరత్రాగతమేవతూష్టిమ్ । బుద్ధింధిగస్తద్భువికల్పితాస్త్రి
 కుతకళంకఃప్రహసంతిహూదాః ॥ ౧౪౪ ॥ అద్వైవ గత్వాహమరిక
 హనిష్యేశనైస్తవమాగచ్ఛసమస్తస్తేనేత్రైః । ఏవంవదన్నేవ రథీనకృ
 ష్ణంకృష్ణాగ్రజోగ్రతిరథఃప్రతస్థే ॥ ౧౪౫ ॥ X ॥ ఏవంనిగద్యాగ్రగా
 మినమగ్రజంగదాగ్రజాయమాలాకన్యలొకత్రయేవ్యస్తాకమార్గనవిద్య
 న్నేఖలుశత్రవశ్శకోపివాశక్తఃకిమునిరీక్షితుమస్తత్పురిం భరితాడసంత్య
 దానీం నశత్యావిషయయత్క్రించితత్యాహితమివాభాతీ తన్వదీర్యపున
 ర్భవ్యనంవ్యాజహర ॥ ౧౪౬ ॥ ప ॥ యోగీంద్రంయమతీయవానమసి
 శంసాస్తత్ససాసేవితుగసందిష్టాఖలుపూగ్వమేవనిఖలైరస్తద్భవంతః
 పురై । యత్క్రించిచ్చురితంవిచిత్రమభవన్తన్యేస్తి నాన్యద్భువం బూరై
 భూర్భువఃకాయతాద్యశకునంపశ్చాచ్ఛుచ్ఛుభంచస్రభో ॥ ౧౪౭ ॥ గత్వా

హమేవపురసుద్వవిచార్యసర్వం కాలోచితః శుభకరంకలయామి కా
ర్యం । కతుఃసమస్తముచితంమయివతఃమానె కస్తాదిహోభవతాం
గమనం శ్రమశ్చ ॥ ౧౮౮ ॥ క్షుద్రస్సభిక్షురథవాయదిమన్తఘోర్తి
మత్తస్సప్తశేతుక్మమతిరద్యచమన్వసారమ్ । తంశిక్షయామ్యహమి
హైవకృతాపరాధ మాస్తాంతిదీయగుణశీలతపోవిశేషః ॥ ౧౮౯ ॥

గ ॥ వీరత్కృష్ణభాషితం భేరినినాదకారణం సంకషణాన

సంతుస్యనమభాషతభూయోష్యేనం వాసుదేవమ్ ॥ ౧౯౦ ॥

పయతావేశంకాకుతస్తేతిశాంతే మహాద్వైరమాభాతివస్సప్రశస్తే ।
యతఃపూర్వమారభ్యభాషాత్వదీయః శుభశుదూషణైతస్యసత్యవ్రతస్య
౧౯౧ ॥ క్వకన్యాతిబాలాక్వచాయంతపస్వీ క్వభేర్యాశ్చ ఘోషఃక్వతే
బాలభాషా । త్వమద్యాపిబాలానజానాసికించి ద్భ్రువంయుద్ధమెవప్ర
సక్తంబలిప్తైః ॥ ౧౯౨ ॥ ఉదీరైవనమాగాయస్తేన్యంసరామో య
యాద్వారకాద్రాగ్దహంస్తానివారీక । తదైవెత్సిక్విద్దహజిష్టది
ష్టంశరంయేనయోధాః ప్రవిధ్వాజ్చయద్దై ॥ ౧౯౩ ॥ పాథాణంకం
విశిఖంసమీక్ష్యనహసాకుత్రా గతస్సోఽఘః కస్తాద్యుద్ధమభూద్భ
ప్రేమణమపురతస్యేత్యముచిష్టితమ్ । రామంప్రాహసగర్జదంస
పురుషోయోత్రా గతస్సాశుగః సాష్విమిక్తస్కర మస్కరీససరయం
హృత్వాసుభద్రాద్రాయయా ॥ ౧౯౪ ॥ తదేవ్యానహితంరథస్తమభయం
సన్యాసివేశంరూపాదుభావయుద్ధమపివ్యభుశ్చనిహతాఃయోధాస్తదీయా
శుక్లైః । తంకోవేతివివిత్సనశ్శితశరంపాథాణంకమాలోక్యతే భీతాస్స
న్నిధిమేవతత్రభగతోర్తాక్షి ప్రమప్రేషయన్ ॥ ౧౯౫ ॥ శుభమ
శుభమితిదంమన్యమానంసరోషంబలమనలసమాక్షంభిక్షుశ్చైకదీక్షం
స్వయాః శవననాకొనిష్వసకాయాదవేశోహృదయకలితహర్షఃప్రా
హుప్తోయథైస ॥ ౧౯౬ ॥ కింవోచితంకార్యమితఃపరంసన్సంపాది
తాస్తాభిరనథావన । మయైవనోక్తంకిముపూర్వమార్య హ్యనాదృతం

బాలవచోవృద్ధితే || ౧౫౭ || యోగీంద్రాపిజతెంద్రియోపిజగతిశృత్యం
తనిష్టోపివా సాన్నిధ్యేయవతీజనస్యసరయంమోహోత్సరాతౌభవే
త్ | పాథాస్సాపిమృషాయతిఃపరవశస్తస్యాఃకిటాక్షాశుగ్ధే రెకస్యా
స్యశతస్యకల్తవవశాద్ధస్త్యేవతాకపాండవాక్ || ౧౫౮ ||

౫ || ఎవమాభాష్యరోపెణతీత్యైక్షణఃకృష్ణస్తత్తణమాత్తమనో

రథపూరణోథంరథస్సంయుజ్యతామితిసారధిమన్వయజ్ఞ || ౧౫౯ ||
ప || కృష్ణోద్యమంతీక్ష్యమవేక్ష్యరామఃపోవాచకింకృష్టచిక్షీత్సితంతే
కింవైకపార్థసతిపాపవృత్తైపార్థైస్తదన్యేఃకృతమత్ర సద్భిః || ౧౬౦ ||
హంతవ్యశ్శతపకపీవనపరెపాపెపురారావణే నిష్పాపఃసవిభీషణః కి
ముహతౌరామేణధర్మాత్తనా | ప్రహ్లాదామహితౌహిత్యాకశిపోర్హం
త్రాహతఃకింపురా గొపాలానహివేత్తిథమమితిభోమం దేర్వినిం
ద్యోభవే || ౧౬౧ ||

౫ || ఇత్యభిధాయకృతాపరాధమజ్ఞానమేకమేవ వధిష్యామీతి
న్వయంసముత్థితంసముత్థితక్రోధహాలాహలంహలయథం మా
ధవాయం మాయావిదగ్రేసరస్ససాధ్వసణవ సాంజలిరంజనేష
చ్ఛమితరోషంవిధాయకిమప్యాధ్వనాలాకయసి లౌకికసంగృ
హంభావ్యథానావేక్ష్యవ్యథామాగ్రహంకలయసిసలితసర
తిసేతుబంధణవయథాతథావాప్యస్తత్పిత్రారిదానీం ధనంజ
యోజామలైవజాతఃఖలుతయోవ్యభీకకరణేకింవాప్రయోజ
నంజగతిరామఃక్షమావానితిఖ్యాతింసంపాదితుమర్హసీతి విజ్ఞా
ప్యపునరప్యేవం వ్యాజహార || ౧౬౨ ||

ప || యతే ర్వేషధారీసుభద్రాపహారిహతశ్చేదిదానీంసపార్థోదురాత్మా
తతికిదృశీయం న్వసాస్యాస్తహత్తా కథపిక్షసేసాశృణోత్రాంభు
శాతామ్ || ౧౬౩ || స్వపిత్రాస్సురాణామనుజ్ఞాంచలభ్వాన్వయంపా
థాపాణిగ్రహణైవధన్యామ్ | ప్రతీపంపరాకృత్యవశ్యేమమోదా

దిమాంపశ్యతాంప్రేమభాజాంపురస్తాత్ ॥ ౧౬౪ ॥ ఇతికృష్ణస్వయం
క్రియ క్రంవాక్యమాకణ్యక సంకషణస్సర్వభవమంత్రాహతా మా
యామోహితస్థంభీభూతఃపునరాలోచ్య సాభిమానమిదమవాదీత్ ॥
౧౬౫ ॥ వేషేనైవజనోజనానతిజవాత్కుర్వత్సహామోహితాక జా
నాత్సన్యమనోగతంసుకుటిలంకౌవారుజస్సజ్జనః । ఏతత్సర్వమభూత్స
యైవమనవై మాయాత్పదీయాధునామోహం మహ్యమపిన్యధాదతిత
రాంకిం ప్రాకృతేభ్యఃపునః ॥ ౧౬౬ ॥

గ॥ ఏతద్వాణీమాకణ్యకకథమేవ మార్యేణభణితమహాబాల
స్యమేమాయయైవసర్వమిదంసంజాతమితి- విదితసర్వభావేనా
పి భవతా-మామనభిజ్ఞమగ్భకంభవద్దాసధూతిఇతి జానాత్యైవ
భవాంస్తథాప్యభిలభూతనివాసశ్శీనివాసఏవ సాక్షీభిరు- వ
త్సృమికింహంరహంతశాంతం పాపంశాంతం పాపమితి పిథా
యకణయగళమనగళరామ రామేతిరామానుజాయం న
కించిద్వాన్విజహార ॥ ౧౬౭ ॥

ప॥ మత్సామన్యవశోమమానుజఇతి ప్రేమృతాసరామోనదత్కౌపే
నాలమహంమనోన్యసనతఃప్రావౌచముచ్చావచమ్ । క్షితోర్వృషక
కరంకిమద్యవదమేకార్యంప్రియంకుర్వశా యేనాస్తద్భగినీభవేద్భము
దితానింద్యోచనావాఙ్మువి ॥ ౧౬౮ ॥ సుధాసమమిదంవచస్సతునిశ
మ్యరామానుజః పునఃపరమమాయయాప్రథితవంచకస్సంజగౌ । భవే
త్క్రిముచితంవచోమమభవన్తనస్సంమతం భజామిభగవంస్తతఃకలహ
శూన్యమానవ్రతమ్ ॥ ౧౬౯ ॥ మాభూత్తథావత్సవదత్పదిష్టతుష్టిం
చపితోగీకరవాణితూణమ్ । ఇతిరయంతంతమువాచకృష్ణోయ క్తం
మతంచెన్తమవచ్చివాచమ్ ॥ ౧౭౦ ॥ తుప్యేతాంపితరౌయథాయదువ
తేశార్యంతథాకల్ప్యతాం తస్మాదస్తదశేషబాంధవచయైస్సంభారతఃస
మృతైః । ఇంద్రప్రస్థముపేత్యపాండుతనయాద్భృష్టాన్విజనంభా

సురం భద్రైస్సాంద్రగుభక్తహృదయం సంయోజ్యభగవతీశ్వరః ॥
 ౧౭౧ ॥ ఆర్యావ్యసానీంద్రచరమమలం తౌదంపతీమండితౌ కాశే
 యైర్మణిభూషణైర్ద్విజనరాశీర్భిన్నవాదితైః । స్త్రీణాంమంజుళగీ
 తిభిశ్చకలయోన్తాంగశ్యమారాతికం యత్ప్రాగైవతరంగితం ద్విజసు
 రైర్వైవాహికం మంగళమ్ ॥ ౧౭౨ ॥ ఆర్యాస్తత్కులభూషణంభుగు
 సుతానా దేవయానీపురా రాజానంసహింయయాతిమవృహో త్సాంధ్య
 ముదాస్వేచ్ఛయా । భువ్యంతలచళకుంతలాశుభగుణాః శిష్యత్సుభద్రా
 లానం దోషకోస్త్యవవాచభీతిరపివాపార్ధానకింపావనః ॥ ౧౭౩ ॥ త
 యాచురలగర్భజస్సపరతిస్తద్వలశాఃపాండవాః దేవి దేవతరంగిణీ
 లానంపమామదావ్యాహృతాంపాదనీమ్ । తిస్యాంభీష్టమక్షల్పంసుతవ
 రం సంప్రాప్తవాశంలనుః సోద్యాపిక్షితిమండలవిజయతేభీష్టశ్చ
 భక్తాగ్రణీః ॥ ౧౭౪ ॥ కిమిహోక్తేనదబహునాదృష్టాంతాత్రాహ
 మేవనకిమువిభో । న్యకకృత్కరుక్తికృత్సంకింమామవ్యణాన్నరుక్తిణీర
 మణీ ॥ ౧౭౫ ॥

X ॥ ఏవంసర్వలొభసగముడంతమాకన్యాకృష్టైరితంసోద్ధవాగ్ర
 సేనాదియాదవవరోముదైపప్రశస్య పరమేశ్వరంఽదీయశాసన
 మనుస్మృత్యనరైస్సహసాదరమింద్రప్రస్థమువస్థాయ యథి
 ష్టిరాదీశభిన్నుద్యసానందంసన్నివేశ్య భద్రాననేనుభద్రామ
 పిభీభత్సుంసముత్సుకంవిస్తృతవాదిత్రైరారాతికమంగళం
 మంగళాధిదేవతారమణైసంయక్తః శారయామాస సంక
 షణః ॥ ౧౭౬ ॥

ప ॥ రామస్సపిరమావతిః ప్రముదితాభన్యావహన్యాభృశంస్వస్యే
 సన్నుతియామకంచదదుతుర్నాశిక్యభూషావళీః । సౌవణాండశకోటి
 సంఖ్యమపితమ్యగ్ధవ్యయం రాజతం నాగానామయతంతురంగ నియ
 తతోటింరథాశాంతథా ॥ ౧౭౭ ॥ పశ్చిమాంవసుభేష్టకౌటిమపిత

త్తాభ్యుత్తనీనామపి శ్యామానాంత్రిసహస్రకంమణిమయస్రస్థిశ్చ సంచాపితిమ । హరస్సర్వమనూహతోమణిమయోయోరామ చంద్రోత్సవే దత్తాజాంబవతేదదావిహముదాతంజాంబవత్యాదరాత్ ॥ ౧౭౨॥
సంభావైవమిహుంస్వసారమపితంపాథంకృతాథంముదా దివైవ
స్సర్వవిభూషణైరథరయాత్తాద్వారకాంప్రస్థితౌ । దృష్టావరామర
మాధవోనపదితద్విశ్లేషదామైక్షణం కుంటంకాంతతమైర్వచాభి రుది
తైరాశ్యాస్యతామూచయః ॥ ౧౭౩ ॥ స్తరణద్వానయమంబపూణ
కృపయాపోష్యాస్తవదీయాస్సదా కల్యాణంచ భవిష్యతిప్రతిపదం
ప్రాప్స్యామవినస్వయమ్ । బాలాభ్యాత్మసుతాస్సుపాతవమహాపే
మాస్పదంవత్సవసానంరత్యాత్మసుతేనవిత్సమితితామాభావ్యబాప్తే
ద్యుతౌ ॥ ౧౭౪ ॥ అథకృష్ణామపిరామకృష్ణావేవమభాణమైమ్ ॥౧౭౫॥
సాధ్విద్యోపదితేత్సిసంప్రసాదేకల్యాణియల్లోకికం వక్తవ్యంకిముతేధు
నాస్తదనుజాజాతానపత్నితవ । హ్యర్చ్యోగోహినపత్నితాతుజగతిఖ్యా
తానిశయోషితాం । దేవత్వంభగినీతిభావయభ్యశంభద్రాంసుభద్రా
మిమామ్ ॥ ౧౭౬ ॥ మద్యాపామనసూయయాశ్వణముదా దేవిత్య
యైవాధునా సంరత్యాజనతాత్వమేవజననీ తత్సన్నిధౌజీవినాఽపి
ష్టాపాలయబాలికాంతననదాశుశూషణైకోత్సవా మస్తాకంభగినీం
విహాయజననీంత్యామాశ్రితాంమానినీమ్ ॥ ౧౭౭ ॥ ఏవంమృదుమధుర
వాణీమాకణ్ఠ్యకృష్ణైగంరామకృష్ణాబధాణ ॥౧౭౮॥(౧)విపథరరమ
ణీంవావిశ్వసేన్నైవనారీ ర్యదతికరిణచిత్తాశ్చందలావంచకాస్తాః । మ
మతుహృదయమధ్యేనతికసాయద్భవంతౌ తదిహశుభమతిస్సాస్సత్సాధి
తుంయుష్మదాజ్ఞామ్ ॥ ౧౭౯ ॥ ఏవంవిజ్ఞాపితాయాజ్ఞసేన్యా సర్వజ్ఞ
స్సంప్రహృష్టస్సుభద్రాంభద్రతరబుద్ధివాదానైవమవాదీత్ ॥౧౮౦॥
రత్నంవృష్టిపలాబ్దిజంత్యమధునా వస్సేసుభద్రేనవయం పాఠోర్వంశ

సముద్యమనమణినా పార్థసనంగుంభితమ్ । తత్త్వంసోపుభయాన్వ
యస్యమహతోబాతోమహాభూషణంభద్రభద్రమిదంసదావిజయతాం
జాజ్వల్యమానంభువి ॥ ౧౮౭ ॥ పత్నీర్యాప్రతికూలమాచరతిదురావ్య
ధిస్సప్తిత్రాశ్చసా సాధ్వీచేత్ప్రియభాషిణీప్రతిదినంభతుఃమనో
ల్లాసినీ । భాన్వత్క్రితీకులదవ్యయస్యచసదాసంపత్ప్రదేవస్యయంభా
త్యైవత్రిదశేశ్వరస్యరమణీవౌతుంగభాగ్యావ్యహా ॥ ౧౮౮ ॥ కోహ
నివితాబూహినదుష్టవాక్యం కృద్దేపిపత్యోభజమానమేవ । సపత్నీ
తాంమూకురుతేసపత్నీన్యంపితృగృహంమాస్తరజాతువశ్యే ॥ ౧౮౯
వతివ్రతాయాఃపతిరెవబంధుభక్షనంచభర్తృపమహర్తవ్యమ్ । సర్వప్ర
దందేవతమేవయస్యాస్తస్యేభవేచ్ఛ్చిరమణిప్రసన్నః ॥ ౧౯౦ ॥ ప
తేత్సుఘోరేనరకేస్వభతుర్నిందాపరాతీర్థపరాశినారీ । స్వయం
భువానేవకలౌతుస్యప్రామత్యస్యమృత్యుర్నహిమృత్యురన్య ॥ ౧౯౧
తివాచ్యవాచముచ్చార్య లక్ష్మణశుభలక్షణమ్ । జగన్మాతాపిసాసితా
రాక్షసీభిర్విహింసితా ॥ ౧౯౨ ॥ లోకానామవనాధఃమేవమకరో
త్సందర్శయంతిస్వయం లీలామానుషకూడిచీజనకబాస్త్రిణాంచదుశ్శీ
లతామ్ । దుఃఖానామజతేంద్రియస్యనివహాన్స్త్రీలాలచిత్రస్యచ
శ్రీరామోప్యటవేనుటాశ్చనిలపక్వాప్రదర్శయతాప్రకృభుః ॥ ౧౯౩
తస్తాన్తాకురుభూషణాన్యదామిహిహమానదన్నశుణౌకృష్ణస్సాశువి
లోదనామతితరామాశ్వానయకసోదరిమ్ । తాన్నతావధయ్యధిష్ఠిరా
దిసుహృదస్సోహదకానాంహౌహారిస్సరైవరాత్తసుదృగ్జనేర్నిజపురిం
రామాభిరామోయయా ॥ ౧౯౪ ॥ ఏతాంపుణ్యకథాంపఠత్ పురహ
రఃప్రాప్తఃపునఃపార్వతీభూయోభర్తృమతిరతిశ్చసమధూర్ద్ధగ్దేభవా
ద్భృతః ॥ భార్యాంభద్రతిమానుషేతిసముదాయశ్శుక్రవారెపరేత్సం
తత్యామరుదారసంపదమపిశ్రీకాంతకాంతాలయమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ ❀❀

ఓ రామాయనమః.

శ్రీకృష్ణలీలామృతే దశమోల్లాసః ప్రారభ్యతే

వాత్సల్యమాత్మచండాశ్రయణైశ్చ సత్త్వైశ్చ సంశృణుభు
నః పరమం నృపేంద్ర । యత్ప్రాప్త్య ఏయం గమపగాఢ్మహామశ్శితా
నాం వత్సస్య దాతుమివ గౌరవ్యం మమైవ ॥ ౧ ॥ కశ్చిత్కృ
ష్ణసఖః ప్రశాంతిదూడయః కృష్ణే రిభక్తానిశం పూతాన్ దశ్శు 9 తిదేవ
నామహితోలద్ధాధత్వత్సన్వయమ్ । నిష్కామోమిథిలాపురెవ
ముదితశ్చాసీద్గ్రహస్థాశ్రమీ నిత్యం కృష్ణగుణామృతేన నిభృతశ్చోత్రద
యస్తత్ప్రియః ॥ ౨ ॥ తత్తుల్యోబహుళాశ్వనంజ్ఞమిథిలాధికారమే
శస్మియో భక్తావేమముఖౌభ్యశంభగవతోధ్యానావదాతాంతరా । భ
క్తానామభయస్యదానకుశలకృష్ణః ప్రసన్నస్తయోస్సంయుక్తో మునిభి
మన్మోహిమిథిలామాగాదగ్రస్థాముదా ॥ ౩ ॥ దృష్ట్వాసూర్యమివా
దితం యదుపతిం పౌరాః ప్రభుల్లాసనాః సంతోషాశ్చ మరందపూర్ణా
నయనాః ధన్యాస్సమర్పాన్ హృదయైః । శ్రీపుంలాచనచక్రవాకని
కరాశ్చాత్యంతహృష్టాబధు శ్శ్రీమత్సుందరమందహానవదనశ్రీకృష్ణ
సందర్శనాత్ ॥ ౪ ॥ ఆత్మావలూకనవిజృమ్భితభక్తిహృద్భ్యస్తత్సావప
దేశమకరోజ్జగతాం గురుస్యః । శృణ్వేనురైః క్షితిసురైరభిగీతము
చ్చైః పాపావహానిజయశశ్వతకైజ్జగత్ ॥ ౫ ॥ సావనుగ్రహాయ
సముపాగతశ్చ త్వేత్య శ్శేఖరబుష్టిప్రవరసంతతిశోభమానం । తౌ
మేథిలశ్చమహితశ్శు 9 తిదేవనామా భక్త్యాప్రణమ్యపదయోః కలితాం
జలీస్తః ॥ ౬ ॥ సంప్రాధాయేతాం యుగపద్వివీతా వాతిధ్యతస్తావ
ధనిత్యత్ప్రమ్ । కుక్షిస్థలోకం కలయంతముచ్చైస్తప్రాసమత్యా స
మృతాంధసోపి ॥ ౭ ॥ అంగీచకారకృపయాపరమాంసపర్యాం భక్త
ప్రియః ప్రియచిహ్నారగాస్తస్మిందై 9 । తద్భక్తయగ్నదనం యగవ

నృహంతా కృష్ణదవ్యస్సవ్యయమహామునయోపిభూత్వా || ౮ || మమై
 వగెహావసతీతికృష్ణోహృష్టాప్రాయథాద్యన్యస్తసహస్రనాద్యః | తథాగతౌ
 యంమమగెహామేవెవ్యేతావుభౌసంముదితావమూతామ్ || ౯ || సం
 ప్రాప్రాసథమైథిలామునినరాసానఃదబాపేక్షణః కృష్ణంచప్రయ
 తఃప్రణమ్యచపదాంస్తేషాంపరంపాననాన్ | సంప్రక్షాళ్యముదాద
 ధారతదపోమూర్ధ్నానభార్యస్తతః | సంతృప్తానకరోచ్ఛభోజనవ
 రైస్సగ్గంధవస్త్రాదిభిః || ౧౦ || పాదావంకమసౌపగీణీయన్మహారేస్సం
 స్పృశ్యసప్రయం సానందాశురువాచతంత్యమసిభో సర్వాంత
 రాత్తాప్రభుః | పాదాబ్జంస్తరితాంతవేహాకృపయాస్తాకందృశాం గో
 చరః పద్మాపద్మభవాదయోపినితరాం ధన్యాహియశ్శేచయా || ౧౧ || ని
 ష్కించనానామపినిగతీనా మాత్తానమప్యాశుదదాసినూనమ్ | శర
 ణ్యతేంఘ్రిస్తరణిగ్భవాభ్యేధూమావతీశాసినతావనాయ || ౧౨ ||
 ప్రేమపకమాన్మతవత్సలస్తవంసకగృహేస్తికకతిచిద్దినాని || ధ
 న్యంనిమేర్వంశమిమంపునీహి | ద్విజైస్సమెతౌరజసాత్వదంఘ్రియాకి
 || ౧౩ || విజ్ఞాపితోభక్తిభరణరాజ్ఞావిప్రైస్సమెతౌభగవానువాస |
 కుర్వన్సకల్యాణమతీవనిత్యంసపూరుషాశాంపుంసుందరీణామ్ || ౧౪ ||
 మనోమయూరశ్శృతదేవనామ్నోపాల్కకృష్ణాంబుదముజ్వలం
 తం | రత్నాశిభూషాతటితాకటాక్షపియూషవమేణభృశంననతన్ ||
 ౧౫ || నత్వామునీంద్రాంశ్చననతన్ధూయోవాసాంసిధూన్వన్సము
 దాసభార్యః | సమర్చ్యతేభ్యస్తృణపీతమంఘ్రికప్రక్షాళ్యమూర్ధ్నాన్
 తదసోదధార || ౧౬ ||

గ | ఏవంసంలబ్ధ సర్వమనౌరథశ్శృతదేవస్సంప్రహృష్టతనూ
 దుహోమహాత్మనస్తాంస్తథావిధఫలమూలకందకందశితైః పరిమ
 శితపానీయైః పవిత్రతమైస్సత్వసంపాదకైః పరమాన్నైస్స
 న్ముతామోదకస్తూరికాకుంకుమసంకలితగంధైః సుకరందరసభ

రితకుసుమనికరైః కమనీయతరతుళసీదళవిలసితైర్విశేషతస్య
 మారాధ్యసమారాధ్యాన్ సప్తహృదయవంధ్యయతి స్త ॥౧౭॥
 ప॥ కథంమమాసేదతికిల్బిషస్య త్నోదీయసోదుర్విషయోషిణోన్య । హ
 రేషవాబ్జద్యయదర్శనసహియవినసౌర్ని స్తరితుంభవాద్విమ్ ॥ ౧౮॥ అ
 ద్వేషంచాభిముఖ్యంతదనుభగవతోదివ్యశీలామృతస్య పీత్యానిత్యం పి
 పాసాంస్వయమపిదిశతాం సంగమంసాత్వికానామ్ । దేహత్తభ్రాత
 మోహప్రళమన కుశలందేశికంచ ప్రదాతుం నిపాతుర్యానిదా
 నంమయిలసతికృపాశీపతెస్తేనవమస్యే ॥ ౧౯ ॥ ఏవంవిచింత్యమనసా
 తరసాచ్యుతస్య పౌదాభిమగ్ధనపరస్సనుతస్సదారః । వాత్సల్యపూర్ణ
 మనిశం శరణాగతేషాం ప్రోవాదతంసవిభయంశ్రుతదేవనామా ॥ ౨౦॥
 సృష్ట్యాసంప్రమను ప్రవిశ్యచజగత్తస్యాంతరాత్తాపిచస్వామికైవలక
 ర్తమాగన్ సరతాందూరస్థిత స్తవ్సంధ్యువమ్ । విష్ణోస్తేసతతంతనుశ్చిద
 చిదామోక్షప్రదాతేతిచ తావంజ్ఞాత్వాత్వతవశేషతైకమనసాం భాసి
 వ్యసన్నోంతిక ॥ ౨౧ ॥ యావత్తవం స్మృతిగోచరౌనన్యహరే క్లేశో
 స్తితావన్నుణౌం సాక్షాద్దర్శనమద్యమేనయనయో దత్తైవధన్యంస్య
 ధాః । శ్రుతైవతద్భగవాన్ ప్రగృహ్యకృపయాపాణిం స్థితాసోవదత్సం
 ప్రాప్తాం స్తవదనుగ్రహాయసదయం సంభావయైతాన్ ద్విజాన్ ॥ ౨౨
 ఇమేద్విజకులో త్రమానిజపదాబ్జధూశ్యానిశం పునంతిపృథివీమిమాం
 మనసియత్సదామత్పరాః । అపేహినచతుర్భుజం ప్రియమిదంకదాపి
 ద్విజాదహంశ్రుతిమయోయతస్సతతమన్తయాశ్శ్రుతియాః ॥ ౨౩॥
 చరాచరమిదంజగన్తమతనుద్విజాస్తుస్వయం సభాజనసుభాజనంజ
 డజనోవజానాత్పరమాన్ । నమర్చయతుమన్తనాహృదిభవాన్ముదా
 నర్వదా భవామిముదితఃపరంమమపదంమయానెష్యసే ॥ ౨౪ ॥ కృ
 ణ్ణాదేశమిమంవహన్ సశిరసాహృష్టస్సకృష్టాన్ ద్విజాన్ భక్త్యా రాధ్య
 చధన్యతాంసమభజత్తాన్యాయథా మైథిలః । ఏవంమోక్షపదేభిషిద్య

కృపయాభక్తామురుందోముదా స్రాగదావరవతీమశేషవిభవైర్భక్తా
మరదుర్విధుః ॥ ౨౫ ॥ * * * *

నారాయణమహాపీఠానారదాయోపదిష్టశ్రుతగీతే

వ్యాఖ్యాపారిషత్తుః.

అథరాజపీఠమహాపీఠమేనమభాషత ॥ ౨౬ ॥ ప ॥ బ్రహ్మకబ్ర
హ్మణినిగుణేషిచిదచిదైహాపితాభ్యాంసరేనిదేశశ్యేగుణసృత్తయఃఽథ
మిమేవేదాఃప్రవృత్తాస్సవ్యమ్ । ఏవంతేసమహీభృతామతిమతాప్య
ష్టఃప్రహృష్టఃపరంబోగాఞ్చత్తమధోచ్చక్తేస్సమునిరాట్టిత్తైవిచింత్యా
చ్యుతమ్ ॥ ౨౭ ॥ జీవానామసృజత్కృపానిధిరయంసంచిన్నపక్షాం
డజప్రాయాణాంకరణంశేబరమసిన్వాదాధనాథాంతథా । భోక్తు
కర్తృశలంచలబ్ధుమచిరాన్తుకైరుపాయంపరం శ్రీకోవాప్తనమస్తకామ
విభవోప్యాకీడనాయపృథుః ॥ ౨౮ ॥ పూర్వేషామపిపూర్వజైరుప
* నిషద్బ్రాహ్మధృతాధారతీయాయస్తామిహధారయేదతితరశృద్ధాయ
తఃపూరుషః । ప్రాప్తోత్యేవససంశయఃక్షితివతేత్రైమంససర్వాధికం
లొకైదుర్లభమనన్యమౌగ౯సరతాంసంసారదుఃఖచ్ఛదమ్ ॥ ౨౯ ॥ శ్రీ
మద్భద్రార్యశ్రమవాసినశ్శ్రీనారాయణపేరపినారదస్య । సంవాద
రూపామతిపావనీంచ గాథాంప్రవక్ష్యామిశృణుత్వమత్ర ॥ ౩౦ ॥
నారాయణాశ్రమమగాత్సముసిదిదృశ్యుర్నారాయణంబుసివరం
పరమంపురాణం । కల్పవధిస్థిరితపఃకలయంతమేషాం క్షేమాయమో
క్షకలనాయకదేహభాజామ్ ॥ ౩౧ ॥ తత్రాపవిష్టంబుసిభిఃపురాణైః
పరోహారాత్ప్రణివత్యభక్త్యా । తంనారదపీఠగర్భగవాన్మహింద్రప్ర
శ్నంతవైవేమమసావకాపీఠ్ ॥ ౩౨ ॥ మునిమునీనాంహరిరేష
తేషాం పృథగ్గతాంనర్వముసివ్రజానామ్ । యోబ్రహ్మవాదోజనలో
కభాగ్నిస్సనందముత్తైస్తమముంసమాహ ॥ ౩౩ ॥ శ్వేతద్వీపరమాపతే

ప్రవ్యయిగతేనందర్శనైకాదరే బ్రహ్మకబ్రహ్మనునోభవై మునిగతై
 శ్శాంతైస్ససందాదిభిః । సత్యందివ్యగుణానువాదముదితస్సాక్షాత్పర
 బ్రహ్మణోపద్వద్భిజ్జనలోకవాసరసికై సర్వభృతీనాంహితమ్ ॥ ౩౪ ॥
 పృశ్నోయమేవహిబధూవతదీయగోప్త్యాంయమాంత్యమద్యపరిపుచ్చ
 సిసాధుబుద్ధే । తస్యో త్రరచగదితంపరిహృత్యదోషాక్ సత్కామితే
 శృణుతదేవవిచిత్రస్త్వమ్ ॥ ౩౫ ॥ సర్వేతుల్యతపశ్శృతాబుషివరా
 స్తేతుల్యశిలాస్తథా మిత్రా మిత్రతటస్థతుల్యమతయోభక్త్యామతుల్యా
 తపి । ఏకంస్వేయసనందనంవిదధిరే వక్తామేవాపరే శ్రోతారస్సన
 కాదయస్సమభవక్ జ్ఞానాబ్ధయోపిన్వయమ్ ॥ ౩౬ ॥ తదనుతస్త్రిన్నని
 దేశ్యేనిగుణైపరబ్రహ్మణిగుణవృత్తయశ్శృతయస్సాక్షాత్కథం పృ
 వృత్తాఇతిప్రశ్నస్య సనందనస్సాధూత్తరమిత్థముత్థాపనూమాన ॥ ౩౭ ॥
 సృష్టంస్వేనజగచ్చరాచరమిదుసంపృత్యవశ్యాత్స్వీయం సూక్ష్మప్రా
 కృతతత్వపూరుషతతీర్నిక్షిప్యకుత్సోన్వకే । సానందంప్రళయేశయానము
 దధౌనారాయణంకారణం వేదాబోధయితుం ప్రతుష్టుపురమీసూతా
 నృపేంద్రంయథా ॥ ౩౮ ॥

గ॥ ఏవమఖిలశాయప్రత్యనీకానైకకల్యాణగుణగణై ర్విభా
 జమానం దివ్యమంగళవిగ్రహం హరిమిమంతదీయనిశ్చసితస్వ
 రూపామూర్తిమత్యోగగుణవృత్తయస్సమస్తశ్శుతయవీవంసం
 తుష్టుపుః ॥ ౩౯ ॥

శ్శుతిగీతివ్యాఖ్యానమ్

ప ॥ యామామాజగతీజయత్యతితరాంతత్వంతయానిజితస్సాన్వమి
 సాద్రశుభైగుణైరిహవృణాంజ్ఞానస్యసంబోధక । పౌవిష్టోచిదచి
 చ్చరీరజగతామాధారభూతప్రభో తాండుష్టాంజహిదుజ్జయాంజయ
 జయశీమక్ కృపాంభోనిధే ॥ ౧-౪౦ ॥ యత్సృష్టంభగవంస్తవయాత్వ
 యిలయేలీలంసమస్తంజగత్తస్యాపి ప్రవదంతిమందమతయోనాస్తీతిభే

దస్తవ । కల్పాంతేతవ్వనశేషితస్యచిదచిద్రహస్యభూమితలే న్య సంతి
 వృత్తివస్తుభేతుగళితంహ్యధారభూతాస్యతః ॥ ౨-౪౧॥ సంకాహ్యఖిల
 పావకృంతనకథాదివామ తాబ్ధింతన సాపమిన్ సన్నతయ స్త్యజంతినిత
 రాంతావ త్రయంతాదృశమ్ । సృష్టిస్థిత్యపహరకారణభవద్యానావదా
 తాంతరాః జితాన్సంస్కృతిమృత్యుమాశుభవతస్సాక్షాత్పదంచాపుయః
 ॥ ౩-౪౨ ॥ స్రష్టృశ్వాత్పృథ్వీకృతిశ్చసర్వజగతాంభోక్తృత్వ హేతౌ
 స్తథా జీవశ్చ ప్రవదంతిబోధవిధురాబ్రహ్మైతిమోఘాశయాః । తద్గు
 గ్ధాత్క మేతయోరపిపునహేతుంభవంతంసదా నందయేనవిదంతి తే
 * దృతిగమాగిశాన్సయక్తాశ్వవాః ॥ ౪-౪౩॥ తాన్వంకేచిత్సముపాసతేసు
 మతయస్తావకాశయాపండ్లితం హృత్పద్ధేచజాతరాగ్నివపుషం కేచి
 త్సుమమ్నాస్థితమ్ । భూమధ్యేగిరిసిన్ధితంచనతతం కేచిత్తదోపాసకా
 స్సర్వేర్షదుఃఖమయేవతంతినపునస్సంసార మృత్యోర్ముఖే ॥ ౫-౪౪ ॥
 అంతర్యామితయావిశన్నపిసదామర్త్యాదితుచ్ఛాత్తనో జ్ఞానస్యాల్ప
 మహాత్వతస్తరతమైహావైశ్చదేహేమచ । ఉత్పత్త్యాద్యనుకార్యపి
 స్యయముపాదానన్వరూపోప్యహా కాష్ఠావీననుసాద్యపిజ్వలనవన్ని
 ష్కల్తపోభానసే ॥ ౬-౪౫ ॥ తేహంమాంసతతంముదేవభజతాంతం
 బుద్ధియోగంసృణాం మోక్షోమేనభవెద్దదామ్యహమితిప్రోక్తాం త్వ
 యాధారతీమ్ । కేచిద్విశ్వసితాశ్చయోగిహృదయేంగుప్తప్రమాణంవిభుం
 ప్రాణాయామపరాశ్రమంగళతనుంతాన్వంమాధవోపాసతే ॥ ౭-౪౬॥
 గుణ్ణేయా త్తమహాత్వబోధనకృతేశ్శిరామకృష్ణాత్తనా దివ్యంమంగళ
 విగ్రహంప్రభజతస్తేదాదద ర్యామృతమ్ । పీత్యాకేచిదపా సతాప ని
 కరామోక్షేస్యకాంతాన్సదాత్వత్పదాబ్జవిలోలహంససవిధే నృత్య
 స్త్యసన్యాశయాః ॥ ౮-౪౭ ॥ సాపమిన్ మర్త్య శరీరమర్పితమిదం నీ
 డంసుచణన్యతే సేవాధంయదిసార్థమేవనియతంజీవోపిముక్తోభ
 వత్ । దత్తంనశ్వరతుచ్ఛవైషికతతేర్భోగాయఘూకామచేత్ భూ

యస్సంస్కృతివారిధౌసనివలెదాత్తమ్నవస్వయమ్ || ౯-౪౮ || రథ
 (సా)గచయెంద్రియవ్రజమునిశైష్టాః ద్విషంతాపివాభీతావాపి నయిం
 చభక్తిభరితాశ్చర్యామృతాసావదినః | సావమింస్తవ్యజగేంద్రభోగ
 భుజనంశ్లెషాశయాశ్చప్రియో నిత్యంసంస్తవతాత్సమాస్సమదృశో ని
 రావ్యజుంధోస్తవ || ౧౦-౪౯ || ప్రాంచంతాప్తప్రవిదుతికేహ్యవ
 రజాజాతాభవత్తావిధి ర్భూతేశస్సనకాదయోపిచమరీ చాద్యాశ్చశా
 స్త్రుంవిసా | అరావంచఃకిముతప్రభోశ్చైతతతీరాకృప్యశేషముదాశ్చ
 ప్తస్తవంచదదితనుస్సదనతీనాస్తాంతదాకేశవ || ౧౧-౫౦ ||

౫ || అసదృశ్యస్యజగతోజనసంసర్తవ్యస్యజీవన్యవరణంచా
 భినదతామసద్రవ్యోత్పత్తివాదినాంతార్మికాణాం - జీవా
 త్తస్యేవస్తూలత్వకృతత్వవృద్ధిమత్వరూపేణభేదంనదతాందే
 హాత్తవాదినాంచారావకాణాంజ్యోతిషోమాదికర్తృఫలందేవమ
 నుష్యయోఃపరస్పరోపకారరూపవాణిజ్యవన్నిత్యమితివదతా
 కర్తృఫలనిత్యత్వవాదినామీమాంసకానాం - జీవవసనత్వరజస్త
 మోగుణమయతయాస్వయమేవేశ్వరోనాన్యఇతివదతాంనిర్వీ
 రవాదినాంసాంఖ్యానాఘృప్యవమారోపితయక్త్యాభాస్తేభిః
 న్నభిన్నదుర్మతిదుర్వాదాఃభగవత్ భవత్కటాక్షవిధురా
 ణాంభవదీయస్వరూపయాథాత్మజ్ఞానవైధుర్యేణజీవస్వరూ
 పజ్ఞానవైధుర్యేణచసముర్భూతాః - తనకరుణావరుణాలయస్య
 నారాయణస్యకటాక్షవీక్షణవీక్షితానాంతఃకరితవితమనూక్షచ
 దిదిష్వశిష్టదివ్యమంగళవిగ్రహస్యజగదాకారస్థూలస్యై
 రూపకార్యతాసంబద్ధతోజనిమత్వమితి - సూర్యసూర్యస్థూలస్థి
 తిత్యాగ్రాత్తకంమరణమితిచబోధఃప్రజాయతేతత్ప్రదసదృ
 వ్యోత్పత్తివాదినాంతార్మికాణాంవాదోనిరస్తః - పృథ్విక్షస్య

స్థూలత్వకృతత్వాదిమతాదేహస్య చైతన్యచైధుర్యచైతన్యవ
 తాజీవాత్తనానిత్యత్వం స్థూలత్వకృతత్వాదివికారవైధుర్యంచ
 శృతిప్రమాణతానుభూతతయా దేహాత్తనాదినాంచార్యాకా
 ణాం వాదవృద్ధానః- కర్మఫలతారతమ్యాదేవతదనిత్యత్వంబ్ర
 హ్మవిద్బ్రహ్మైవభవతీతి బ్రహ్మజ్ఞానఫలస్తేననిత్యత్వం జాయ
 తేతిస్తాత్కర్మఫలనిత్యత్వవాదినాంమీమాంసకానామపి వా
 దోనిరాకృతః ఆత్మన్యవిద్యమానసత్పరః స్తమోగుణత్వ సర్వ
 జ్ఞత్వ సత్వసంకల్పశ్చ సర్వేంద్రియనియామకత్వ సర్వాధి
 ష్టానత్వ సర్వాద్భుతశక్తిమత్వ అఘటనాఘటనసమథత్యా
 దిగుణైశ్చైవానేవైవరః తజ్జీవభిన్నోహేయగుణరహితః కల్యా
 ణగుణైకతానః పరమాత్మైవసర్వైశ్వర్యైశ్చ శృతిశతసముద్భు
 తప్రమాణతయానిరీక్ష్యరవాదినాం సాంఖ్యానాంవాదోపి దు
 ర్వాదైశ్చిత్తమారీకృతః || ౧౨-౫౧ || భగవత్ భవద్విముఖా
 నాంతిగుణాత్మకమిదంనూనసంకలుషమకార్యకారితయాభ
 వద్బౌద్ధసత్యైవరమాత్మైవాసదివభాసతైః అవికలమాకలిత భవ
 నుపాసనానాం నిష్కల్మషమానసంతుభవద్బౌద్ధసత్యైవ
 వసదేవ-స్వామికానకలచేతనాచేతనశరీరిక జగత్సృష్ట్యైవ
 వృష్టతదమప్రసృష్టత్వ- అపరిణామిత్వనిఖలప్రశాస్త్రతాద్య
 సంకతల్యాణగుణైకతానస్య నూత్నవిదదిద్విశిష్టస్య కార్యస్యజ
 గతాప్రైవకయ-తాదృశప్రైవ్యాదిగుణశూన్యస్యఅచేతనస్యక
 నకస్య తద్వికృతకటకమకుటాదేరివౌద్ధుస్యమాణమైక్యం కు
 లౌవా-నః; గగనకుసుమాయైత || ౧౩-౫౨ ||

ప || తావంభక్త్యాప్రభజంతియేతికగణైర్నారాయణంకారణం క్రిపాన్వి
 సంస్మృతిమృత్యుసూక్ష్మచరణౌమోక్షంవ్రజంత్యేవతే | యదాప్రవేద
 మజ్ఞానతామపియచిత్వద్భక్తభక్తిర్భవెన్నక్రిస్తద్భజనేపిభాగ్యరహితాః

కారాంతకూపాస్పదాః ॥ ౧౪-౫౩ ॥ సాహ్యంనేందియసంచయైస్త
 వవిభోయస్తాస్సైరాద్ధ్వంస్వయంబ్రహ్మద్యాస్తవపారతంత్య్ర నిరతా
 స్తద్ధత్తభాగ్యోత్తరాః । సర్వోత్పాదనశక్తిమన్ననుదినంభీతాయథా
 భూభుజ స్సంరాజెబలిమావహంతిభవతెశుష్కంతిపుష్కంతిచ ॥ ౧౫-౫౪
 సంల్యేచత్వయిచద్ధుణానసుతరాంశామూహరేజీవినాం ప్రాక్కర్తా
 నుగుణభలంపరిధితోవైషమ్యవోషఃకప్తతే । నిలిప్తాసీషయద్యధై
 వదిదదిత్సగార్దలీలారతౌప్యమౌజాక్షభవత్కృతాక్షవిషయాస్తేయా
 నిమాక్షంస్రవమ్ ॥ ౧౬-౫౫ ॥ నియామకౌనేకశరీరిణాంత్యం స
 రావంతరాత్తాఖలుశాశ్వతానామ్ । ఇత్థంవిదామేనమహాత్మనాంయన్త
 తంమతస్తద్భగవత్మహాత్మక ॥ ౧౭-౫౬ ॥ ఉత్పత్తిప్రళయాకర్షవాచిద
 చితౌర్వాతామ్బునంసగతస్సంభూతాథవబుద్బుదాజనిమృతీకార్య
 స్యదెహస్యతు । సంతీనామధునీవసర్వకసుమోమ్భూతామరందాయ
 థానద్యశ్చాపినదీపతౌదిదచితస్తవ్యయోననారాయణ ॥ ౧౮-౫౭ ॥ దే
 హాత్మదృమవివనంస్మృతికరస్సాన్వితంత్య్రబుద్ధిస్తథాజాత్యోయం తవమా
 యయైరభగవత్సంసారసంతారకమ్ । సిద్ధౌపాయముపేయమిత్యతిదృ
 ఢంసంశ్రిత్యతేఘ్నిదవ్యయంధీరాయాంతిముద్రైవమోక్షపదవీం త్వం
 సేవితుంక్రిపతిమ్ ॥ ౧౯-౫౮ ॥ నౌపాయోహిగురౌరుపాననమృతే
 జిత్వామనౌదుజయం త్వత్పాదాబ్జముపాసితుంతదవరెసరేస్వపా
 యాభ్యవమ్ । త్యక్తావదైకమస్యసాధనపరాభూయోపి భూయోభవే
 మగ్నాదాగ్నివకణధారవిధురావార్ధౌవణిస్సంచయాః ॥ ౨౦-౫౯ ॥
 నిత్యానందమయంస్తృతేపరవశం సాంద్రంనమస్తేగుణైర్వాత్సల్యా
 దభయప్రదానకుశలంక్రిశంస్వముక్తిప్రదమ్ । భోక్తంకేవలహల్పు
 మైహికసుఖంత్యామాశ్రితానాన్మణాం ధూయోబంధకమేకమేవభవ
 తిత్రైవిమిశ్రంకంపరమ్ ॥ ౨౧-౬౦ ॥ దేవత్వత్పదపంకజైకభజనాః
 పాపఘ్నుపాదోదకాః జ్ఞాతారఃస్వపరస్వరూపమమలాస్త్యక్తశ్చ

హస్యద్వని । వుణ్యతైత్ర సరిత్సరోవరజషస్సర్వాత్తనాం సంశ్రియాః
యతిభాన్యపిఠిభయంతిగురవోనాత్తారకాస్తేర్విना ॥ ౨౨-౬౩ ॥
యథాహిరణ్యత్కటకంహిరణ్యం సతాహ రెన్పుప్తమిదంనదెవ । వా
చస్య శ్రీహంభమయంత్యజన్యమిథ్యాధియాపాపినవీనదెవ ॥ ౨౩-౬౨
అస్మప్తివశయంజగత్స్థితమపిభాంతాఃభవద్వేషిణోమిథ్యేతిప్రవదం
తితన్యవిలయే బగ్చైక శేషభిమాత్ । తత్సత్త్వంత్యయిలీనమేవభవ
తిబ్రహ్మాణ్యదస్సశృతాం స్వర్ణాస్యేనవిదంతినూత్నమతయోరూపాంత
రెవ్యన్యథా ॥ ౨౪-౬౩ ॥ జ్ఞానానందపిథానకారణతయా ప్యావత్ప్ర
దాత్సుంతతం సంమంథాదచిత్పితౌజనిమృతీజాతేజగమ్రాపతే । త్యా
గస్థూలతనోస్సదావ్యయతయాసర్వాత్తనాభాసతే త్వక్త్యాగోభగవ
న్న హేరివమహానందస్తుతేశాశ్వతః ॥ ౨౫-౬౪ ॥ ఏవంతస్యతిరోహిత
స్యసహజజ్ఞానస్యలబ్ధేభ్యవునః ర్నోపాయఃపదయోగుపాసనమృతేశా
దుణ్యవాధేస్తవ । భ్యాత్వాపీంద్రియతర్పణైకహృదయాఃపశ్యంతి న
త్వాంవిభో హృత్ప్రదస్థమపిప్రయాంతిబహుధాదుఃఖానిలోకద్వయే
॥ ౨౬, ౬౫ ॥ యేతుత్వదంఘ్రిశరణాఃపరమార్థాద్యప్యాలొకద్వయోపి
తభజంత్యతిసౌఖ్యమేతే । ప్రాకృక్తజంగణయంతిఫలంప్రబుద్ధాః
పీతావతవాద్భుతగుణామృతమేవముక్తాః ॥ ౨౭-౬౬ ॥ వెత్తుంత్యన్న
హిమావధింనకుశలాబ్రహ్మాదయశ్శ్రివతే త్వంచాప్యజ్ఞతిమస్తథాపిభవ
తోజాగతిః సర్వజ్ఞతా । యన్నాస్త్యేవతదజ్ఞతాసముచితా యద్రామ
కుపాంతరే బ్రహ్మాండాఃప్రలురంతిః కథమలం త్వాం స్తాతువజ్ఞో
వయమ్ ॥ ౨౮, ౬౭ ॥

గ ॥ ఏవంబ్రహ్మపుత్రాస్సనకాదయన్యవీకియప్రహోత్తరయా
పాంశుతిగీతిమిమాం సర్వశృతిపురాణోపనిషత్తాత్పర్య భూ
తాంపరమాత్తనస్సవ్రయాపయాథాత్త్యసంధాయినీం సనందన
సమీరితాంసమభినంద్యవనందిరెతమేవసనందనంసానందం ॥ ౬౮ ॥

ప॥ బ్రహ్మత జత్వమపి సారదసాధుబుద్ధైర్విన్యశ్యతే స్తవమముం పరమం
 పవిత్రమ్ । ఆత్మానుశాసనమపాయహరంవిభావ్యశ్రద్ధాన్వితస్స ఏహ్యు
 దిసంచరకామము ర్వాప్యమ్ ॥ ౬౯ ॥ ఏవంతద్బుధరీమహాషిమణి
 నా నారాయణేనస్వయం లూకానాంగుతుణోపదిష్టమనఘంతేత్వంతిదీ
 యంవిదత్ । దేవషిఃస్సనిన్యత్రసంశయతయా సంపూర్ణకామోమ
 హా రాజన్నిజితదుజ్జయేంద్రియచయస్తుష్టావహ్యుష్టోగురుం॥౭౦॥
 నమోనమోమంగళవిగ్రహాయ నాన్వంస్యి శ్రితేభ్యఃకృతమంగళాయ
 మాంగళ్యచారిత్ర్యపది త్రకీతేక్షిత్యాముదీణామ్యతకృష్టవిష్టో॥౭౧॥
 ఏవంసంస్తూయసుమనోమహాషిర్క్రహాషి చూడామణిం
 నారాయణంతద్భిష్యసంఘానమలాంతకరణానప్యమంత్ర్య
 మదీయతాతపాదద్వైపాయత్థాశ్రమమాజగామ ॥ ౭౨ ॥

ప॥ సభాజితస్తేనసుఖాసనాద్వైస్తవాముదైవాపదిదేశతస్తే । య
 ద్వేదవేద్యస్యముఖాచ్ఛ్రితంతద్వేదాంతసారంవృజినాపహంమ్ ॥౭౩॥
 యత్రైనమహ్యముపదిష్టమిదంనృపేంద్ర ప్రశ్నస్యతేకథితమద్యమే
 యోత్తరంచ । తద్ధివ్యమంగళగుణేశ్వరతయశ్చరేయ బ్రహ్మణ్యసంశ
 యమమీగుణవృత్తయోహి ॥౭౪॥ ధ్యాయేచ్ఛ్రిపతిమేవసంతతమతో
 హారూరమప్యపదాం చాతారంస్థిరసంపదాఞ్చజగతాంసర్గాదేహే
 తుంప్రభుమ్ । యద్ధ్యానాదఘనోపియాంతిజహతోదేహంహిష్ట్యోః
 పదం సంసుప్తశ్శకునిర్విసృజ్యజవతోనీడంయథోడ్టీయతే ॥ ౭౫ ॥

గ॥శ్చుత్వైవంశ్చుతిగీతిమిమామమందమానందపూర్ణకీపరీక్షిద

స్మచ్ఛతుపరంపరవందైయ్యాసికిమ్ ॥ ౭౬ ॥

ప॥ యోబ్రహ్మన్నశివశివంక్షితితల భక్త్యాభజంత్యంజసా ప్రాయస్తే
 భనినోభవంతినతథాచేత్రిధిరంసం శ్రితాః । ఏవంసాన్వననురూపశీల
 విలసద్దైవాశ్రయంకుర్వతాం భోస్వామి౯కథయన్వమేకభమిదం జా

తం ప్రదీపం ఫలమ్ || ౨౨ || ఏతద్వేత్తుమతీవకాతుకవతారాజ్ఞాసవిజ్ఞా
పితః ప్రాజ్ఞః పాహమషే దత్సుకతయారాజం స్తవయాశ్రాయతాం
త్రైగుణైస్సయతశ్శివాయమశివశీఘ్రేణ కామప్రదో విష్ణునృంతతశు
ద్ధుతస్వగుణభాగ్తోక్షప్రదానైకధీః || ౨౩ || సశీఘ్రరస్సర్వఫలప్రదోపి
శిరియం ముకుందో బహుశోనదత్తైః అల్పస్థిరతాన్వదశేతుకతావద్భక్తో
ననశ్చేదతినత్కృపాశుః || ౨౪ || నిర్వృత్తైశ్శమఖవురాచ్యుతముఖా
చ్ఛుక్రిష్ణానధర్మాత్తజ్ఞో ధర్మాభాగవతానప్యచ్ఛదిహయత్పప్తం
త్వదైతత్తతః | శ్రీకృష్ణోపియధిష్ఠిరంతమవదధ్యంవాను గృహ్లామ్య
హం విత్తంతస్యహారామ్యహంకృతికరం మద్భక్తిసంవృద్ధయే || ౨౫ || ప
శ్చాత్తంస్వజనాశ్చ విత్తవిధురం దీనం త్యజత్యంజనా తేహంప్రీతిము
పైతుమేవయత తేభూయోపివిత్తార్జనె | తత్ప్రాప్తౌ వితథోద్యమో
నకృదధో నిర్విణ్ణ విత్తాపి మద్భక్తా నామనుపాశ్రయాత్ప్రతిపదం ప్రత్యే
తిదేవాంతరమ్ || ౨౬ || దుర్బుద్ధిస్సులభం వణాన్యమదురారాధ్యం వి
నృజ్యప్రభుం ప్రాప్యం మాంపరమంభజత్యవరమానలాస్థిరేష్టప్రదాన్
తేభ్యో లబ్ధనశర్తనశ్శర్వఫలశ్శీఘ్రం మదాంధీకృతా విస్తృత్యాత్మవరప్ర
దానపిపతేశ్సంసారివార్దౌపునః || ౨౭ ||

౧ || ఏవంభగవన్తుఖనస్వకీయప్రశ్నస్యసాధుతమం సంశయః ప

రిహారకం ప్రతివాక్యమాకణ్యోతుష్టోబధూవయధిష్ఠిరః || ౨౮

ప || హరిహరహిరణ్యగర్భాన్స్వయమిహాశాపప్రసాదయోరీశాః |
సద్యఃకుశలావంత్యావాద్యోనతథానమీక్ష్యకారితయా || ౨౯ || రాజ
న్నితిహాసమిమం శ్మిణ్ణిత్రోదాహరత్యయంస్వప్తమ్ | గిరికొవృకాసు
రాయప్రాదాద్వరమిష్టమాపకప్తమపి || ౩౦ || వృకఇతిశకునోపు
త్రోదుర్గతిరసురోతిసాహసీశూరః | తమప్యచ్ఛద్దేవషిఃత్రిమ దేవే
ష్వాశుతోపథహకణ్ణతి || ౩౧ || నదిదేశాశుభమసురంసరయంశర్వం
నమాశ్రయేత్ప్రశివమ్ | యోయద్గుణదోషాభ్యా మల్పాభ్యామాశుతాష

రోషశ్చ ॥ ౮౭ ॥ రావణబాణాసురయోస్తువతారివవందినోస్తుసవ
 దాన్యః । ఐశ్వర్యమతులమీశోదతావతతలపసంకటంస్థాణుః ॥ ౮౮ ॥
 ఇత్యాదిష్టస్సదుష్టఃపశుపతిమభజద్యాజయన్నాత్తదేహో దుత్కృతక్ర
 వ్యపిండైస్తదపిచనభజన్ వామదేవాదిభీష్టమ్ । నిర్వేదాత్సప్తమేహ
 న్యధనపదిశిరశ్చైత్తుమేవోద్యతంతం బాహుభ్యాంద్రాజ్నివాఽన్యత
 సుతకృపయాపూర్ణదేహంమహేశః ॥ ౮౯ ॥ హస్తస్పర్శాద్విభా
 యావ్రణమిమమసురంధూజఃటివ్యాజహారః ప్రియ్యాప్రీతౌభవేయం
 సకృదపిభజతా మల్పతాయేనవాపి । కామంకామాన్వృణీష్వ ప్రియా
 దితమనసాభూరిదాస్యామితుభ్యం మూర్ఖైస్తేచేదదాద్వైరలమలమ
 ధునాసుప్రసన్నైమయీర్థమ్ ॥ ౯౦ ॥ వవ్రేవరంసదేవాదధదుర్బు
 ద్ధిభానావహంజగతామ్ । సమ్రయతామితిశిఖ్యం ధాన్యేహంయస్య
 యస్యశిరసిశయమ్ ॥ ౯౧ ॥ వరమిదమవరమనహం దాతుంశుభ్రై
 వదుర్జనాఃప్రహసన్ । ఓమితిదదౌవదాన్యశ్శంభుస్తస్తేపయోయ
 థాఫణినే ॥ ౯౨ ॥ మూర్ఖైర్వాధశివస్యసోయమసురోధాతుంస్వకే
 యగకరం ప్రారభేషుమత్త్వితద్వరపరీక్షార్థం కృతఘ్నఃఖిలః । భూ
 తేశస్సవృక్కతాద్భియాదశదిశోధావన్ధరణ్యాంధ్రుతం తేనానుద్రుత
 ఏవవేనధుయతఃప్రాయాచ్ఛరోదోంతరిమ్ ॥ ౯౩ ॥ తూష్టిమానన్
 విధాతుంప్రతివిధిమమరాస్తేవ్యజానంతఏవ శ్వేతద్వీపఃపురారిఃపర
 మథతమసోభాన్వరంప్రపపశ్చాత్ । యత్రిత్రుపద్దనాభఃప్రవిలస
 తిక్యపావారిధిర్నిగతిసా మాతానామాతిహంతాసకృదపిచరణౌ
 ధ్యాయతాంశర్థదాతా ॥ ౯౪ ॥ దూరాదేవవిలొక్యదానవమి
 మం తేనాదితంఛైవ్వరం భూత్వాతత్క్షణముజ్వలజ్వలనవస్తాయావ
 టుఃప్రగృథా । ప్రత్యాగాదసురస్యతస్యపురతస్సప్రశ్రియంత్రుపతిః
 పోఞ్చమాంజ్యజిసాద్యలంకృతతనుఃపీతాంబరస్సంభ్రమాత్ ॥ ౯౫ ॥
 జానేత్వాంశాకునేయంచిరమురుతపసాశ్శాంతచిత్తౌసినుసం కిషూ

రాదాగతాత్రిక్షణమహామదితస్సాధువిశ్రామ్యతాంతే । సావ్యభాగస్సౌ
భాగ్యతాం మేనవదియదిమనస్సాధితం మత్సకాశా దెవంపృష్టోసు రాశే
ర్భృదుషధురగి రాసత్వమావేదయత్సః ॥ ౯౬ ॥

గ॥ తదనుకపటనటు కేటభారికేశవోయం స్వయంసర్వజ్ఞో
పిసర్వజ్ఞసంపాదితమహాద్భుత వరనృత్తాంతమశేషం తేన దాన
వైనై వెరితమాకణ్యతమేనం వ్యాజహార ॥ ౯౭ ॥ గ॥ ఏనంత
హ్యోసు రేంద్ర తస్యత్రిపురాంతకస్యనచనమతివంచనం కే
నాపినేవాననావిశ్వసనీయమితిజ్ఞాతై వినవయంనిస్పృహః-త.
సంప్రమ్యోయదివంచకస్య నచనేతవైహిహిద్భిహస్తం ని.
గాయపరీక్ష్యతాంతదవచనమసశ్యయేదిజహ్యచిరేణతం భూ
సంకపదినమ్ ॥ ౯౮ ॥

ఫ॥ ఇత్తంచాదురతిశ్చిత్తేవచనేస్సిగైఃప్రముగ్ధాశయో హస్తం స్వ
స్యశిరస్యధాత్సరభసందద్ధోపతిద్యుతితే । సద్యోభిన్నశిరాయథాక్షి
తిధరోన్మజ్రాహతస్సోసురశ్శబ్దోభూచ్చదిషాకసాం జయజయే త్యా
మోదపుష్పవృక్షైః ॥ ౯౯ ॥ పౌషేహతే స్థిపరుషేపురారేః పురో
సురా రెరిహచాదువాచా । దేవషింగంధర్వపితృత్రిణైశ్శ్రోణోసురా
ఖౌంచశుచాహతాద్రాక్ ॥ ౧౦౦ ॥ ముక్తంమృత్యుభయాద్భభాణభగ
వాశమోమహాదేవభో పావోయంనిజపాప్తనేవనిహతాద్రోహం
మహత్సావరణ । త్రేమీస్యాత్కజహపభోత్వయిజగన్నాథైకృతా
గాఃఖలఃపాద్యేణప్రహతాస్సవ్యంస్వవృజినాచ్ఛాచ్యోకృతఘ్నాః
క్షితా ॥ ౧౦౧ ॥ * రాజన్మైవముపాయతొసురవధాద్భూతేశహషణ
ప్రదం భక్తత్రాణధురికృష్ణచరితంశృణ్వంతియేసాదరం । నత్తార
శ్చలిఖంతినాస్ఫుటతరం తేనిస్సమానిర్జమాలభ్యావసంతతిసంపదోరిపు
జయాద్యాంత్యుత్తమంచామృతమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ పునరప్యవరభితిహాసం
శృణ్యతిరాజషిఃవ్యాజహారమహాషిః ॥ ౧౦౩ ॥

సరస్వతీతీరముపెత్తనత్యం గమాశ్రితానామృషీనత్రమానాం
 త్రిష్వేష్వధీశేష్విహకోమహత్తై త్యుచైర్విత్కస్సమభూన్న
 ౨౨ || ౧౦౪ || జిజ్ఞాసయాతస్యతదామునీందాస్సంప్రేపయామసు
 తిమెమునీంద్రమ్ | భృగుంస్వయంభూభవమీద్యభావం సభాముపాగా
 త్యచతస్యహర్షాత్ || ౧౦౫ || స్తాత్యంసతస్తే విదధేవిధాత్రై కా
 తూహలాత్సత్వపరీక్షయాసా | కుద్ధోపిన్కోధమవారయత్సంస్వ
 యంస్వపుత్రాయమితిస్వయంభూః || ౧౦౬ || తతస్సకైలాసముపే
 త్యవగా దాత్తానమాలింగితుముద్యతంతమ్ | స్పృహంతదైచ్చన్న శి
 వశివంసకుర్థస్త్రిణైతి స్తమభూజ్జిగాంసుః || ౧౦౭ || గౌర్యేనంగితి
 శంవ్రణమ్యవదయో దేవీసురంతాగ్రహం చిచ్ఛేదాద్యగిరాభృగుః
 ప్రహరతోముక్తోగమద్వైష్ణవమ్ | లోకంసత్వపరీక్షయైవసుఖముత్సం
 గైశయానంశ్రియో వైకుంఠంప్రతతాడవక్షసిపదానిష్కంఠకోనిభయః
 || ౧౦౮ || ఝడిత్యధనహాశ్రియా సభగవాన్ సముత్థాయతం ప్రణమ్యశి
 రసామునిసమవదత్కిముస్వాగతమ్ | తవాగమమజానతాకృతమీదం
 మయాగౌఢునా క్షమన్సకృపయాప్రభోక్షణమిహాసనంభూష్యతామ్
 || ౧౦౯ || పునీహివదపాథసాపృథితీర్థతీర్ధైరైనమాంసతాకమిహ వద్ధ
 తానఖిలలౌకపాలానపి | భవత్పదహతాంహసోవసతివక్షసిశ్రుర్థమ
 ౨౩ భోద్యసుఖభాజనంసమభవంహియస్యాభ్యుభవమ్ || ౧౧౦ || ఘన
 గంభీరగిరైవంప్రవదతిపీతాంబరేకృపావషేః | తంసత్వమూర్తి మన
 ఘం మెఘంమత్వాననతాసమయూరః || ౧౧౧ || పునరపినమేత్యస
 త్రంబిహ్మపీభోభృగుజన్ గౌభగవాన్ | స్వయమనుమాత మశే
 షంచధితంచతురాస్యరుద్రవిష్ణూనామ్ || ౧౧౨ || తాజసేతామససా
 త్వకదేవాఇతివద్దజాగ్రవద్దేశాన్ | నిశ్చితవంతస్సర్వేసాత్వికమూర్తై
 స్సమాశ్రియాన్తుకైః || ౧౧౩ || ఇత్యేతచ్ఛ్రితామృతంసుఖచిరంసంసా
 రరొగాపహం పుణ్యశ్లోకశిఖామణైర్యదుమణైఃకీరాభిక్ న్యామణైః

భక్తుభాద్రతమంపిబంతిముదితాశ్శోకైరింద్రియైర్వనరాస్తేతేనై
వభజంత్యనన్యసులభంత్రువల్లభేనాభయమ్ ॥ ౧౧౪ ॥

పునరప్యభ్యాసాంతిరమాహ మహారాజం మషీకః ॥ ౧౧౫ ॥

తత్పుర్యామేక దైకిద్విజనరతనుజోజాతమాత్రామమారక్షోశీసర్వ
క్షణాత్తమృతకమతిజవాత్తత్ప్రిశాసంగృహీత్వా । రాజద్వాంప
ణీయవ్యలవదతితరాందోషతఃకృత్రిబన్ధౌరాజ్ఞాన్యబిహ్నాశ్రావణ
హమనాక్పంచతామభాకోమే ॥ ౧౧౬ ॥ నిత్యంహింసావిహంఠవిష
యపరవశంనిఘ్నుణందుష్టశీలం రాజానంయోభజంతేనవిశయమిహతే
భూరియఃఖంభజంతే । ఏవంవిప్రోద్వితీయంనరపతిసదనద్వారసంక్లిప్త
పుత్రీందుఃఖాకాంతస్తృతీయంపునరసిమృతమాచష్టశామేనగాథామ్
॥ ౧౧౭ ॥ శ్మశ్శాన్తామజానౌసౌమ్యతవతివమే ప్రాగ్యథావిప్ర
పుత్రే తంవిప్రం ప్రాహపత్నీయతమతికరుణఃపశ్యతఃకేశవన్య । కిం
వాబిహ్నాన్నగర్యాంనవసతిభవశోధన్వివర్యన్పెంద్రోయజ్ఞానౌ
బ్రాహ్మణౌవాశ్మశితకశలానాసతేధర్తశీలాః ॥ ౧౧౮ ॥ పత్నీపుత్రే
ర్వియుక్తాప్రవిణవిరహితాయత్రహోచంతివిప్రాః వ్యధాంతక్షింభరా
స్తేనటపటలసమాస్తత్రరాజన్యవేషాః । రక్షిష్యేహంప్రజావామల
మలమిహనంరోదనైర్ద్రవ్యతోవానాహంతీణప్రతిజ్ఞోయదికలు
షహతెస్సంప్రవేక్ష్యేహుతాశమ్ ॥ ౧౧౯ ॥

ఏనంధనంజయన్యధైశ్యముద్వీక్ష్యద్విజనరాయంవ్యాజహః ॥ ౧౨౦ ॥

సత్రాతుంశక్తువంతిత్రిభువనపతయోయద్ధరీరోహిణాయః ప్రదున్
మోధన్వివర్యరణభువియమరాడ్ధుజయశ్చానిరుద్ధః । తత్కృత్యం
దుష్కరంతైగపిచసురవరైస్తప్తంకిధంకతుమిశోదేవ శృద్ధాందభే
హంవచసీతవపరంబాలిశంత్యామ్వైమి ॥ ౧౨౧ ॥

ఇతివిప్రేణవిప్రధర్మితోవిజయోవ్యాజగాద ॥ ౧౨౨ ॥

అయమహమనిరుద్ధోనాపిరామోరమెశోద్విజనరచకాష్టిః కృష్ణవీ

హస్తీపాదః । ప్రధితతరమవస్థాయస్య గాంధీవమేతత్ప్రతిభట
హృదయానాంకంపకృత్కాముకంచ ॥ ౧౨౩ ॥ క్షితిసురమమవీర్యం
మావమంధ్రావృధాత్వంత్రీణయనహృదయాబ్జోల్లాస నెలబ్ధశీలమ్ । ద్రి
తమిహాయుధిమృత్యుంచాపిజిత్వానయేయం కలయమనసిధైర్యంతాశః
ప్రజాస్తేనజీవాః ॥ ౧౨౪ ॥

X ॥ ఏవంఫల్గునవల్గుచచనేర విప్రోయం విప్రంభితాత్వస్త
ప్రీతమానసాదశమపుత్రప్రసవనమయే సవ్యసాచినశ్శౌర్య
మేవ నిశామయన్ స్వనిచేశమావివేశ ॥ ౧౨౫ ॥

ప ॥ ప్రసూతికాలేథనమాగతేస్యద్విజస్యవత్సాన్సృతుసంభ్రమేణా
పాదః ప్రపద్యప్రజగౌమహాత్తక్ మృత్యోరిమంవాపరిపాహి పు
త్రమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ అపేక్షయైవంద్విజనత్తమస్య జవాదువసప్రశ్యజలం
సజిష్టుః । విస్తృత్యకృష్ణంగిరిశం ప్రణమ్య స్తరన్మహాస్త్రాణిధనుర్ధ
రశ్చ ॥ ౧౨౭ ॥ సమాతికాగారమథామృణోద్ధ్రాక్చైశ్చశస్త్రైరపితి
ర్యగూర్షవమ్ । అథశ్చచక్రేశరపంజరఞ్చజాతశ్శిశుఃఖంప్రజగౌమ
సద్యః ॥ ౧౨౮ ॥ ద్విజావినిండన్విజయంతదాజగౌ రుదన్సభార్య
స్సరమేశసన్నిధౌ । యశ్చిద్ధక్షీబవికత్తనందృఢం మాధ్యంమమాభా
గ్యవతః ప్రపశ్యభో ॥ ౧౨౯ ॥ సావమిన్నశేషస్తనుజాన్మృతాన్
మేత్రాతుంసకాష్టిశ్చసచానిరుద్ధః । సంకషణశ్చాప్యధునాస్తికౌ
న్యస్త్రాతామృతానామనివార్యమృత్యోః ॥ ౧౩౦ ॥ ధిద్ధిగ్ధనంజయత్వాం
మిథ్యాలాపంత్యదీయమపిచాపమ్ । ధైర్యపస్పృష్టమాత్తక్లాఘీయఃక
తుమన్యథాయతనే ॥ ౧౩౧ ॥

X ॥ ఏవంవిప్రహేశవతివల్గునస్సవ్యోవిద్యామాస్థాయవృ
స్థాయచసంయమినీ మమరావతి మాగ్నయాం నేఋతింసౌ
మ్యాం వాయవ్యాం వారుణీమపి పురీంసాతలంసాకపృష్ఠంధి
ష్ట్యాన్యన్యాన్యద్యదాయధస్సమాసాద్యకుత్రాప్యలబ్ధవిప్ర

పుత్రస్త్రసాన్వితః ప్రభగ్నప్రతిజ్ఞితయాతత్క్షణ మాశుశుక్తి
ణిందివిక్షుః ప్రతిషేధతాకృష్టైససాన్వితావహూన లశమవ్యస
హిష్టునేవ ప్రత్యుక్తః ॥ ౧౩౨ ॥

ప ॥ ధనంజయజవాదిహద్విజసుతానహంతృద్భృశౌనయామిభవధీరధీ
ర్జనసివైకృతమకృధాః । శుచాదితజనాగపరంసదగినోవినిందంతి
యై తపవవిప్రులయకోభువివిజృంభయంతిస్థిరమ్ ॥ ౧౩౩ ॥ ఉత్తేవ్వంజ
గదీశ్వరస్సభగవానాస్థాయదివ్యంరథం పాథేనప్రవివేశ సప్తశరధీకా
దీప్తిపాంశ్చసప్తాచలాః । లాకాలాకమతీత్యతత్ర తమసావ్యాప్తప్ర
దేశంగతిః సుగ్రీవాదిహయ్యాఃప్రణప్తగతయస్తవంధేభృశాంధాస్తదా ॥
౧౩౪ ॥ నిరీక్ష్యచతురోహయాన్సచతుర్యుతానిశ్చలాన్ న్వచక్ర
మచిరాత్పురోరవినహస్రతేజోధికమ్ । అచోదయదిదంపునఃప్రకృ
తిమండిలంభేదయ చ్చమూమివధనుశ్చ్యుతౌ రఘువరాశుగః ఖంయ
యతా ॥ ౧౩౫ ॥ దావరేణౌధనుదశనానుసరతానంవీక్ష్యపాథాఃపరం
జ్యోతిస్తత్తమనఃపరంసపదధేపాణిద్వయేనాక్షిణీ । శ్రీకృష్ణోధఖిగా
హ్యతత్రసచిలే సాంధ్రేమహామిప్రజై భాన్వత్తద్భవనౌత్తమం
మణిగణస్తద్భృభృశంశంశాభితమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ తస్మిన్ దివ్యఫణానహ
స్రవిలసదగత్నాభిధర్మండితం నేత్రాణాంద్వినహస్రసంయుతసితత్తో
ణీధరేంద్రావమం । భోగీంద్రగృతకంఠజహ్వమపి తదోగస్ఫురచ్ఛీ
ధరం వద్దాక్షంప్రవిఘ్నల్లవద్దనదనంపీతాంబరోద్భాసితమ్ ॥ ౧౩౭ ॥
మేఘశ్యామమనంగకొటిసదృశంశ్రీవైజయంతీయుత శ్రీవత్సాంకితకా
స్తుభోజ్వలమహాలక్ష్మీలనదవక్షసమ్ । కేయూరాంగదభూషణైర్తణిగజై
స్సంశోభదాహ్వష్టకం మూర్ధ్నానంధృతరత్నసానుసదృశ భ్రాజత్క్రి
రీటౌజ్వలమ్ ॥ ౧౩౮ ॥ ఆస్యాంభోజమరందలౌలువమహాలౌలంబ
లీలానుగైరాలాలాసితకుంతలైః ప్రవిలసత్ఫలంప్రస్తుల్లేక్షణంమూ
ర్తిభూతరథాంగముఖ్యవివిధైర్దివ్యాభరణైర్మృతైశ్చాపి సు

ఖండనందకుముదైరాశీవితంపాషణదైః ॥ ౧౩౯ ॥ దృష్టమైవం పరమై
స్త్రినాంప్రభుమసౌ సావ్త్తానమేవమృతం తంసత్త్వాసభనంజయస్త్రితే
ముఖస్తద్ధర్శనాద్విస్త్రితః । కృష్ణేసౌపిచహృష్టహృత్సరసిజౌబద్ధాంజ
లిస్సంజగా వాసీతాద్విజదారకాఃపదమిదం యష్టత్సమీ ష్యేచ్ఛయా ॥
౧౪౦ ॥ భూభారానసురాన్నిహత్యచసతాం సంవృద్ధయోగు ప్రయే ధ
మాణామపిలీలయైవకలయాభూమావతీశాన్యవామ్ । నిర్వాహ్య
ఖలలొకధర్తమధునా సంపూర్ణకామాపునర్తత్సామీప్య మిహపి
యోపగమూదితావాగద్భతంమాచిక్ష్మ్ ॥ ౧౪౧ ॥ ఇత్యాదిష్టేతుకృష్ణే
తదనుభగవతాతేనవైకుంఠధామ్న తన్నత్యావిప్రపుత్రానతితరసుఖిన
స్తాస్యథారూపమేవ । ఆదాయబ్రాహ్మణాయ పృథదతురవిరాన్నప
ద్భాత్తపుత్రావిప్రస్సోపిప్రహృష్టోద్భుతతరచరితో సాధుతప్తావక
X ॥ ఏవంవైష్టవంధామదృష్ట్వాధనంజయోతివిస్త్రితఃకృష్ణాన

మిృతమేవపౌరుషం పూరుషాణామిత్యవస్మత ॥ ౧౪౩ ॥

ప ॥ ప్రదర్శయన్నైవమసౌమహత్తా వీర్యాణ్యనేకాన్యనకృద్యమైశి
భుక్త్యాప్యశేషావిషయాంశ్చరమ్యా నీజెసమాజ్ఞేర్యజనైర్ద్విజానాం
౧౪౪ ॥ వవషణసర్వేష్వపీనర్వకామాక్ కృష్ణస్సదాజిఘ్ఘరివప్రహృ
ష్టః । అధర్తనిష్ఠానపిపాటయిత్యా వీధమాదిభిధర్తమపాలయచ్ఛ
౧౪౫ ॥ మాతంజైస్తురనేరభైరపిభప్తేస్సంకోభితాంధావరకాం రమ్యో
ద్యానశత్రైర్యతామధివనన్సంపత్సహృద్ధాంసుఖమ్ । వత్సీభిశ్శ్రిత
వత్సలస్సభగవాన్ హతాన్సదామాపదాం దాతానిస్తులసఃపదాంగు
ణగణౌరామోభిరామోమహాన్ ॥ ౧౪౬ ॥ కృష్ణోద్వ్యష్టసహస్ర
సంఖ్యరమణీ సౌదామినీనాంఘన శ్యామస్సర్వసుఖప్రదేకరమణోరే
మేసతావత్తనుః । తాసాంద్వ్యష్టసహస్రదివ్యసదప్రాసాదవర్యమ
చ పీత్యాకందుఃఖలనైశ్చయగవత్ప్రామోదయంతాస్త్రియః ॥ ౧౪౭ ॥

కల్వారోత్పలకుండముఖ్యకుసుమైస్సారభ్యసాంద్రానితైః కూజత్పక్షికు
 లైమిఁళిందనినదైస్సఁకౌభిపద్మాకరమ్ | సంగావ్యాఁబుజలౌచనాత
 తియతస్తాసాంద్యధాలింగనాల్లిప్తా గఃకుచకుఁకుప్రేఃకృతమతీరంతుంసతీ
 లంజలై || ౧౪౮ || గంధలైర్విరపివాదయద్భిరమరై రీప్వణామృదంగాది
 కాణా నూతైరమాణధవందిభిఃపరివినుతస్సంసిచ్ఛమానో చ్యుతః | ప
 త్నీనామపిరేచకైఃకరతీలైః ర్నందస్త్రిశానాంముదా సింహస్తాఃకరిణీ
 ర్యథాకరివంశ్చిక్రీడచారూడకైః || ౧౪౯ || తాస్తాఃక్లిన్నసుసూక్ష్మశు
 భాసించయవ్యక్తస్తనానిస్తులాస్సన్నద్ధాస్తస్సరమాగఁతౌఞ్జవజగజ్జైతుంవి
 రేజుభ్యః శమ్ | సాక్షాన్తన్నథమన్తధోపివిషతస్తాసాంజలక్రీడయావినృ
 స్తాంశుకదివ్యకుంతలభరస్సంమోహితశ్చన్ద్రవ్యమ్ || ౧౫౦ || కుశీలవా
 నాంనలనతఁకానాంమాయామనుష్యస్సవిశేషవేషాః | తద్యోషి
 తాంవేషవిశేషమేతద్యోషాశ్చబభ్రుభుఁవనాద్భుతాయ || ౧౫౧ ||

గ|| రాజన్నేవంవిహరతఃపరమాత్తన స్సౌందర్యగత్యాలాపస్తి
 తేక్షణైర్నర్తకేళిపరిష్వంఘేంప్యపహృత ధిషణానాం యోషా
 తౌమున్తత్తభాషాశ్శృంగ్రియంతామ్ || ౧౫౨ ||

ప || జగతిస్పవతిరజన్యామపహృతబౌధంబలానుజేనాద్య | విలపసికు
 రరికుతస్త్వందిద్రాభంగంనృణాంప్రకుర్వంతీ || ౧౫౩ || నస్యపిషిపిత
 నిద్రావయమివకచ్చిత్ప్రవిధచేతాస్తవమ్ | నళినేక్షణస్యవిష్టోస్సస్తి
 తలీతక్షణేనహృదయముషా || ౧౫౪ || త్వంచక్రవాకిరజనీంసయనే
 నిమీల్యకింఠోరపిషికరుణారమణంనదృష్టాన్ | కింవానృజంస్పృహయ
 సేఛ్యుతపాదజప్తాంయద్వద్వయశిరసివౌఘమముష్యదాశ్యః || ౧౫౫ ||
 కృష్ణేనకృష్ణకుచకుఁకుమలాంచఛనానామస్తాకమీదృశదశాంత్యమపిపృ
 యాతః | కింకోశసంపృతిపదంహృతకౌస్తుభాదిర్భౌభోవినిదృఞహ ని
 శ్చసనైస్సముద్ర || ౧౫౬ || క్షీణక్షపారమణభోనతమఃక్షీణాపికింయత్క్ష
 ణాక్షపితదీధితిరుబ్బణాన | త్వంస్తబ్ధవాగ్వయమివాతివిమూఢభావాః

విస్తృత్యమాధవమనోహరవాక్యజాతమ్ || ౧౫౭ || మలయానిలతేస్తా
 భిఃకింవాకలితంక్షవాపియంబూహి | కస్తాత్సరమీరయసి శ్రిశా
 పాంగాశుగేనభిన్నహృదామ్ || ౧౫౮ || శ్రీమాన్వయోధరసఖాన్యసిత
 న్యనూనంయద్వద్వయం స్తరసితంధృతబాష్పపూరః | కస్తాత్సరయోపి కలి
 తఃకితపన్యసఖ్యిందుఃఖ ప్రదశ్చపలచిత్రజషఃప్రసంగః || ౧౫౯ || వైమంఠ
 మంగళవచోపదమంగళౌ నాంబుంటాక మన్యతిత రాంకలకంఠ తేపిహృ
 త్కంఠకంభవతినోద్యవియోగినీ శాం(స్త్రీ)హత్యయాప్రభవితాకిమువాఫ
 లస్తే || ౧౬౦ || మహీధరమనోరథఃకిముతవాపిధర్తుంహ రేఃపదాబ్జయగ
 శంముదాకథమతుంగళ్యంజేవరైః | స్తనైరివచ దైవనోయదిహతీష్టసే
 గుప్థితంక్షదిచ్చలసిన్దేవభోవదసి నాపిచైకంవచః || ౧౬౧ || గ్రీష్మేక్షిక
 మలశ్రియావిరహితాశ్మశ్చద్ధృదాఃకర్మితాః | యద్వహ్యాయముదార
 సింధుదయుతానర్చ్యోనవద్యాభువితద్వత్క్రొస్తముఖావలూక మధునాన
 ప్రాప్యహర్షప్రదం శుష్కాస్యాఃకృశితాఃపరంవయమహోహృష్టాశ్చ
 పుష్టాఃపురా || ౧౬౨ || హంసస్నాగతమిహకింశౌరేదణ్ణయితేవిదామ
 దూతంత్యామ్ | అత్రసుఖమాస్వపీత్యాద్ధుగ్ధుగ్ధకథయ కృష్ణక
 థాః || ౧౬౩ || చలసౌహృదస్సకింవా స్థరతిస్వోక్తిస్వకీయదాసీర్వా
 క్షాప్రేషితాసి తేనక్షుద్యోస్వోక్తిసుకణ్ణయోఃతౌద్రమ్ || ౧౬౪ || సో
 యంకిమథా మస్తానాహ్వయతీమంన కామదంకితివమ్ | కథమివభజా
 మభద్రబ్రాహ్మ్యత్రై వైషణీయతాంభవతా || ౧౬౫ || భువికాపినైక
 నిష్ఠాసాక్షాల్లక్షీంవినావిసీతమిమమ్ | యస్తాదచాద్యతాపితౌద్రగిరా
 యాన్యమోహితానేతి || ౧౬౬ ||

౫ || ఏవమీదృశేన క్రియమాణేన భావేనభాగవదమజ్ఞయో.

గీర్వరేశ్వరమాధన్యస్సమవాపురైష్టనీంపదశ్చిమనన్య లభ్యా

మన్యాదృశిమ్ || ౧౬౭ ||

౬ || ఉక్తైశ్చయన్యశుభసాన్నిసకృత్సృతేపి యక్షిణ్యశ్చతేపివినుతే

పిచనిందితేపి । పుంసాంప్రకషణతిమనస్తరనానకృష్ణస్తంపశ్యతాం కి
ముపునఃపరమాత్మరణ ॥ ౧౬౮ ॥ పెమ్మపర్యచరణపురాణపురుషం
యాభర్తృభావాద్ధరిం తాసాఃస్తారసుభేద్యదేద్యశివోభూమింద్య
కింవన్యోతే । కుర్వీకర్తృసలోకసజ్జగహకృతేధర్మాధాకామాత్మ
కం మోక్షస్యస్వయమెవసాధనమితి ప్రాదశ్శయిల్లీలయా ॥ ౧౬౯ ॥
లీలామానుషవెషిణోష్టమహిషీశ్రేష్టాశ్చకృష్ణస్తస్యతాః రాజ్జన్యస్త్వ
సహస్రమంబుజదృశాం సంవర్ణితాస్తేమయా । తాసామాత్మజనంచ
యోష్యతితరాంసూరెహధీరేమచ । ప్రద్యుమ్నఃపృథమఃపితుపృతిని
ధిభ్రేష్ఠీసుతావిశ్రుతః ॥ ౧౭౦ ॥ తస్యోసీదనిరుద్దనామతనయస్తదు
త్తీపుత్రాన్యంమహాకాజాతశ్చారుతసుగజాయతబలః ఖ్యాతౌజగ
త్యాంబహుః । దౌహిత్రాపినదుక్తిణఃపృజగృహేతస్తేవపౌత్ర్యంతతో
వజ్రాభ్యోజనివజ్రసారహృదయోయోమాసలాచ్ఛేషితః ॥ ౧౭౧ ॥ పృ
తిదాహురితిఖ్యాతస్తస్యసుదాహుస్సుతస్సహధోభూత్ । తస్యోగ్ర
సేననామాశతసేనాస్యాభవత్తనూభవః ॥ ౧౭౨ ॥ అన్యఃకృష్ణమనుష్య
తోభవదుపకృశఃస్త్రివక్త్రాసుతః శిష్యోదేవమునైః పవిత్రహృదయో
యస్సాత్వతఃవ్యాకరోత్ । తంత్రంయెనధరాతలేవివిధతి (స్త్రీ)సూద్ర
బాసాఃపరం సంస్కారంవరవైష్ణవంభవహారంముక్తిప్రదంతద్విదామ్ ॥
౧౭౩ ॥ నాబ్రహ్మణ్యోహ్యబుధాలధనానాల్పయయోల్పపీర్యాశ్చ । మం
శ్రేస్థీసంజాతాఃపుత్రాఃపౌత్రాఃపృపౌత్రాశ్చ ॥ ౧౭౪ ॥ కృష్ణ
వ్యవంశజలధాజాతానాంపుణిరత్నానామ్ । సంఖ్యాకర్తుమశక్తోప
మైరయంతైరపిస్వయంశేషః ॥ ౧౭౫ ॥ కింతుశుతమిత్యానక శాస్త్ర
జ్ఞామహితయదుకుమారాణామ్ । అష్టాశీతిశతాత్తరకొటిత్రినహస్రసం
ఖ్యయాచాధ్యాయః ॥ ౧౭౬ ॥ కరోతియోవాదివితారకాణాం సంఖ్యాం
ఫకుర్యాద్భువియాదవానామ్ । తేహంప్రభుత్వేప్రభురప్రమేయః పు

రాత్పరశ్చిరమణః ప్రమాణమ్ ॥ ౧౭౭ ॥ యేహానవాః ప్రాజ్ఞాహ
తాస్సురైస్తేజాతాః క్షితౌక్షుద్రితరాః క్షితీందాః । తాన్ హింసితుం
భూసురహింసకాస్తేదేవాయదోధివ్యకులేవతీణాః ॥ ౧౭౮ ॥ లే
వృష్టయః కృష్ణహృదస్సదైవశయ్యాసనాతాపనభోజనేషు । కృచ్ఛేనసా
కంవిధుతాన్యభావాః స్తృప్తానదృప్తాః పరమంప్రహృప్తాః ॥ ౧౭౯ ॥ రు
క్మిణ్యాదినిజాష్టపట్టయహిషి జ్వష్టః సకృష్టస్సన్వయం పున్యాశ్లోకశిఖామ
ణిమూఽనివరైరిజేమభైర్యాజకైః । దీక్షాంప్రాప్యచలోకసంగ్రహకృ
తేసంతర్వ్యవిప్రాధనై ర్దేవానాత్తతనూత్తహత్సుదకురుతైత్రా
దిముహూత్సుకః ॥ ౧౮౦ ॥ పాదామృజమరందదేవతటిసి మూనామ
తానీద్యతాయస్యాత్వంతవిత్రకీర్తిరనిశం రోహంతరంవ్యాపిసి । కృ
ష్ణస్యాస్యవిశాలవక్షసిముదా నిత్యానపాయస్యసౌ స్థితాన్త్రున్సకలామ
నైః సరితైత్యాశ్చర్యమేతత్త్రిము ॥ ౧౮౧ ॥ ద్వేష్యద్వేషిసుహృజ్జనా
పిసదాధ్యానాచ్చసంసేవనా త్కామాద్వాపిచకాలవక్రవహతాభూ
మావతీణాస్సద । సాధూనాంపరిరక్షణార్థమనతాం శిక్షార్థమేనా
ధునా కృష్ణస్యాస్యసమేతిమోక్షపదవీంకైకర్ష్య సంవత్సరదామ్ ॥
౧౮౨ ॥ యస్యాదరంసర్వజగన్నివాసో జగన్నివాసానియతంస్వయం
యః । త్రుదేవకీగర్భసుధాబ్ధిచంద్రోజయత్యసౌ చంద్రికయాద్య క్షి
త్యాన్ ॥ ౧౮౩ ॥ సోయంత్రురమణౌమహస్తుహృదయౌ వెలాపులీక
శవో రామతేనసమనీయత్త్రిరచరాన్తుక్తిం మదాయః పురా । కృష్ణ
త్యైవితతైవవేణుధరగోవిందశ్చబృంహావనై భూత్వామంగళవిగ్రహో
పిసుదృశాన్త్రుణామనంగస్సన్వయమ్ ॥ ౧౮౪ ॥ దశమంతుదశోల్లాసే
భృగోల్లాసాదగాయత । కృష్ణాఘ్రిభృంగః కృష్ణాఖ్యః కృష్ణలీవామృ
తాత్మకమ్ ॥ ౧౮౫ ॥ మాతస్మీతేదయాంలైజలనిధిమహతీమభ్యనందా
మృజస్యం యాజహ్వయామక్షిప్తం మనవమమృతం ప్రాసృజత్సీచ్చ
త్తిత్ ॥ ఆచార్యాణాచరిత్రంభవమథనసతింరామరామానుజీయాం

గీతింతత్వత్రయాధాప్యవదనమనఘం భారతంకృష్ణలీలామ్ || ౧౮౬ ||
 నూనంతుష్టే వదెవిత్వమిహశుకముఖాచ్ఛ్రిణ తీవాత్తనైవ ప్రేక్షా
 సంశ్లితంయత్సవ్యమతిమధురం రామరామేతివాక్యమ్ | ఏతత్సప్త
 పృథంధామృతమిహజనితం జానకిత్వత్కృపాద్ధా సరైస్సరాస్పదినీ
 యంకలయకవికులే స్వత్పదామ్భోజభృంగైః || ౧౮౭ || వెలాధీశ్వర
 కేశవప్రియతమా కాదుర్వావాధ్యుః ధృతే భవ్యైరమ్యవనిత్రవణా మ
 హిలైత్రికృష్ణలీలామృతే | ఉల్లాసాదశమోయమద్భుతతరోల్లాసాన్తుకు
 ధ్వాపితోభూయాత్సారవిహంసదాసుమనసామానందసందాయకః ||
 ౧౮౮ || త్రిమద్ధాగ్యైఃకులామృతోదధివిధో శ్శీవాసనామ్నాగు
 ర్లోః కృష్ణాఖ్యైసతినూధువావిరిచిశఃత్రికృష్ణలీలాత్తకః | కృష్ణస్తేన్యవ
 పదాబ్జయుగ్మకృపయాతాతార్యసంశోధిత గ్రంథాయం సుధయాం
 ముదేవిజయతామాచంద్రీమాధానురమ్ || ౧౮౯ || *~*~*~*~*~*

ఇతిత్రిమద్ధాగ్యైఃకులకలశజలధికలానిధి త్రిమత్తిష్ఠస్తేయో,
 గార్యదేశికేంద్రతనూజైః త్రిమచ్ఛతరిపుగురువరచరణజలజ
 కలితలాలంబవీలన కృష్ణాఖ్యైసకవినాత్రిమద్వేలాపురీణలయ
 కమలావిలాలకేశవ కృపావయోధిసంపాదితై త్రిశైలకులతిల
 కాయమాన త్రిమత్తార్యసంశోధితే త్రికృష్ణలీలామృతే
 చలపూప్రబంధే దశమోల్లాసాయం త్రిరుక్మిణీసత్యభామాస
 మేత త్రికృష్ణదరణారవిందే సానందం సాదరంసమర్పితః-

త్రికృష్ణాయపరవృత్తాన్జనమః - శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశకున్ము
 హానుమత్సమేతత్త్రిరామచంద్రీవరబ్రహ్మణేనమః - త్రిమలైరామాను
 జాయనమః- ఆచార్యరీతిరునిజిగళేశరణమ్

మైసూరు వికారిసంవత్సర శ్రావణబహుళ ఆష్టమీ త్రికృష్ణజ
 యంతి-సకలార్థ ఆగమ్యతారీఘ ౨౯ రల్లు—

